Dr. E. C. GODÉE-MOLSBERGEN & IOH. VISSCHER

ZUID-AFRIKA'S GESCHIEDENIS IN BEELD

SOUTH-AFRICAN HISTORY TOLD IN PICTURES

Zuid-Afrika's Geschiedenis in beeld.

South-African History Told in Pictures.

Zuid-Afrika's Geschiedenis in Beeld.

PLATEN-ATLAS

Verzameld en toegelicht door

Dr. E. C. GODÉE-MOLSBERGEN
Lid van de Kaapse Archief-Kommissie,
Privaat-Docent in de Koloniale en Zuid-Afrikaanse Geschiedenis aan de Gemeentelike Universiteit te Amsterdam.

en JOH. VISSCHER
Redakteur van „Hollandsch Zuid-Afrika".

Uitgegeven onder toezicht
van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging.

AMSTERDAM. — S. L. VAN LOOY. — 1913.

South-African History
Told in Pictures.

PICTORIAL ATLAS

Compiled and Elucidated by

Dr. E. C. GODÉE-MOLSBERGEN
Member of the Cape Archives Commission
Lecturer in Colonial and South-African History at the University of Amsterdam.

and JOH. VISSCHER
Editor of "Hollandsch Zuid-Afrika".

Under the Patronage of the "Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging"
(Dutch South-African Society).

AMSTERDAM. — S. L. VAN LOOY. — 1913.

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN.
ALL RIGHTS RESERVED.

EEN WOORD VOORAF.

Toen in het begin van 1911 de ondernemende uitgever van dit werk aan ons Bestuur het voorstel deed, met behulp van de N. Z.-A. Vereeniging een Geschiedkundige Platen-atlas voor Zuid-Afrika uit te geven, vond dit voorstel onmiddellik grote bijval, maar werd tevens besloten, eerst het oordeel van bevoegde onderwijs-autoriteiten in Zuid-Afrika in te winnen.

Dit oordeel luidde gunstig en aanmoedigend, maar tegelijkertijd ontving ons Bestuur de mededeling, dat men in de Kaap-provincie reeds begonnen was met het uitgeven van historiese wandplaten. Daar het allerminst de bedoeling van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging is, plaatselike Zuid-Afrikaanse ondernemingen tegen te werken of het werk uit de hand te nemen, besloot het Bestuur, eerst een nader onderzoek in te stellen.

Uit het onderzoek bleek evenwel, dat bedoelde uitgave heel iets anders was dan de door de heer Van Looy beoogde Platen-atlas, zodat er nu geen reden meer bestond om aan de voorgenomen uitgave onze ondersteuning te onthouden. De gevraagde ondersteuning werd dus toegezegd en met het werk werd begonnen.

Het verzamelen en bewerken der nodige gegevens werd door de uitgever toevertrouwd aan de heren Dr. E. C. Godée Molsbergen en Joh. Visscher, die, grondig met de geschiedenis van Zuid-Afrika en met het land zelf bekend, daartoe de aangewezen personen waren.

Dat zij zich met grote ijver en met goede uitslag van hun taak gekweten hebben, moge blijken uit de kostbare verzameling van zeldzame tekeningen, portretten, kaarten, dokumenten enz., door hen in dit werk bijeengebracht en toegelicht. Naar wij vertrouwen, zal dan ook deze Platenatlas een rijke bron van inlichtingen blijken te zijn voor allen, die in de wordings-geschiedenis van Zuid-Afrika belang stellen, inzonderheid voor de leraars, onderwijzers, studenten en leerlingen in Zuid-Afrika, wie het tot heden aan een hulpmiddel als dit bij de studie van de geschiedenis van Zuid-Afrika ontbrak.

Indien daardoor tevens de belangstelling van jong Zuid-Afrika in de geschiedenis van het voorgeslacht wordt opgewekt en versterkt, zal dit niet alleen de bewerkers, maar ook onze Vereeniging tot grote voldoening strekken.

AMSTERDAM, Maart 1913.

Het Hoofdbestuur
der N. Z.-A. Vereeniging:
Dr. JOH. W. PONT,
Voorzitter.
Dr. N. MANSVELT,
Sekretaris.

PREFACE.

When, early in 1911, the enterprising publisher of this work applied to the Board of our "Vereeniging" for assistance in the publishing of an Atlas of Historical Pictures specially intended for South Africa, this application was at once very warmly entertained, but at the same time it was resolved that competent educational authorities in that country should first be consulted.

The advices we received were favourable, but at the same time we learned that in the Cape Province the publication of a series of historical cartoons had already been started.

As it is by no means the object of the "Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging" to hinder or forestall local South-African undertakings, our Board resolved first to apply for further information.

Inquiries, however, brought to light that the publication referred to was something quite different from the Atlas projected by Mr. Van Looy, and accordingly there was now no reason whatever for withholding our support. The application was now granted and a beginning was made with the execution of the work.

The task of collecting and editing the necessary material was entrusted by the publisher to Dr. E. C. Godée-Molsbergen and Mr Joh. Visscher, these two gentlemen being preëminently competent for this task from their intimate knowledge of South-African history and of the country itself.

How their assiduity has made the undertaking a success will be seen from the valuable collection of rare drawings, portraits, maps, documents they have brought together and elucidated. We are fully confident that this Atlas will prove to be a rich source of information for all those who take an interest in the rise of South-Africa, especially for South-African teachers, students and pupils, who hitherto lacked a similar guide in studying South-African history.

If this work should contribute to stir the rising generation of South-Africa to take an increased interest in the history of their forefathers, both the Editors and our "Vereeniging" will be amply satisfied.

AMSTERDAM, March 1913.

The Board
of the "N. Z.-A. Vereeniging"
Dr. JOH. W. PONT,
Chairman.
Dr. N. MANSVELT,
Secretary.

TER INLEIDING.

In Europa is het nut gebleken van geschiedkundige platenatlassen bij het geschiedenis-onderwijs. In Zuid-Afrika zal het nut van zulke atlassen nog groter zijn, omdat de jeugd dáár niet als die in de Oude Wereld in de gelegenheid is, gebouwen of voorwerpen uit lang vervlogen dagen in werkelikheid te zien, die getuigen van eeuwen-oude hoge beschaving en ontwikkeling. Zuid-Afrika's verleden is, vergeleken met dat van Europa, nog jong. Er is uit oude tijden weinig zichtbaars en tastbaars overgebleven, daar veel, wat ontstond, weer is vergaan door de tand des tijds, door brand, door oorlogsgeweld. Wat al die vernielende werkingen is ontgaan, is dus van onschatbare waarde.

De eerste ondergetekende bracht in Desember 1907 een rapport uit voor zijn medeleden in het Hoofdbestuur van de Zuid-Afrikaanse Taalbond over Z.-A. geschiedenis-onderwijs en las dit rapport als inleider van besprekingen over ditzelfde onderwerp op het Kongres van de Zuid-Afrikaanse Onderwijzers-Unie te Somerset-Strand in 1908. Hij deelde toen zijn plan mee om voor Zuid-Afrika een geschiedkundige platen-atlas samen te stellen.

De aanwezigen drongen er toen op aan, dat hij eerst zijn geschiedenis-boek zou schrijven, en zo geschiedde. Toen nu later de uitgever, de heer S. L. van Looy, juist tot hem het verzoek richtte om, in samenwerking met de tweede ondergetekende, zulk een atlas samen te stellen, kon het oude plan worden verwezenlikt, dank zij de steun, door de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging aan de onderneming geschonken.

Met groot genoegen hebben de samenstellers hun arbeid volbracht. Naar hun beste weten hebben zij een keuze gedaan en, naar zij hopen, van de beschikbare ruimte goed gebruik gemaakt om de prenten toe te lichten in de twee bij de wet gelijkberechtigde en als officiëel erkende talen van de Unie van Zuid-Afrika. Intussen wordt voortgegaan met het verzamelen van nieuw materiaal om daarvan gebruik te maken bij een tweede uitgave, die, naar zij hopen, spoedig nodig zal zijn, als het Direkteuren van Onderwijs waarlik ernst is om de jeugd van Zuid-Afrika vertrouwd te maken met het groots verleden van hun Vaderland. Ook hopen zij, dat vrienden van de geschiedenis van Zuid-Afrika niet zullen nalaten, op wenselik geachte toevoegingen opmerkzaam te maken.

Wat de keuze der platen betreft, dient te worden opgemerkt, dat zooveel doenlik de afbeeldingen zijn gekozen uit de tijden zelf, welke door die platen worden toegelicht, waardoor soms misschien de moderne kunstzin iets te kort kwam, doch de historiese betrouwbaarheid der afbeeldingen zeker heeft gewonnen.

Het is de samenstellers een behoefte, hier uiting te geven aan hun gevoel van erkentelikheid jegens al degenen, die hun bij de samenstelling van dit werk behulpzaam zijn geweest. In de eerste plaats het Hoofdbestuur van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging, die haar uitgebreide boekerij beschikbaar stelde en zo gelegenheid gaf tot het reproduceren van menige

INTRODUCTION.

In Europe atlases containing historical pictures have proved to be exceedingly helpful in studying history. They will doubtlessly prove to be even more so in South Africa, where young people have not the opportunities afforded by the Old World for making a first-hand acquaintance with old buildings and objects from times long past testifying to centuries of development and civilization. As compared with Europe's past, South Africa's is only of yesterday. Little that is visible or tangible has come down to us from ancient times, owing to the ravages of time, fire, and war. The few things that have escaped destruction are, accordingly, priceless relics.

In December 1907 the first undersigned read, to his fellow-members of the Board of the "Zuid-Afrikaanse Taalbond", a report on the teaching of South African history, and later on read this report again at Somerset Strand on the occasion of a meeting of the Zuid-Afrikaanse Onderwijzers Unie. Then he publicly announced his intention to compile an atlas of pictures illustrating that history.

He was then urgently requested to write a book on South-African history first, which he has since done. When afterwards Mr. S. L. van Looy, the publisher, asked him and the second undersigned to compile an atlas, the project which had been temporarily laid aside could at last be realized, thanks to the support the undertaking received from the "Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging".

The Editors have taken much pleasure in performing their task; they have made their selection to the best of their ability and trust they have availed themselves of the space at their disposal to give satisfactory elucidations in the two official and legally equal languages of the Union of South-Africa. Meanwhile further material is constantly being collected, to be utilized as soon as a second edition shall be necessary, which they trust will be the case very soon, if the of Directors of Education really desire to make the youth of South-Africa familiar with the grand past of their Native Land. Besides, the Editors trust that friends of South-African history will not omit drawing their attention to desirable additions.

As regards the choice of pictures they wish to point out that they have everywhere preferred, within the limits of practicability, to illustrate historic events by means of pictures dating from the times when such events occurred; accordingly the historical trustworthiness may often have gained in proportion as modern taste was somewhat offended.

The Editors cannot refrain from here expressing their feelings of gratitude towards all those who have assisted them in composing this work, notably towards the "Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging", for placing their important library at the Editors' disposal, which made it possible to reproduce many an interesting old picture.

belangrijke oude afbeelding. Een woord van biezondere dank vooral aan haar altijd hulpvaardige en ijverige Sekretaris, die ook door het nazien der drukproeven een belangrijke, schoon zeer ondankbare taak bereidwillig op zich nam en de samenstellers het voordeel gaf van zijn uitgebreide kennis van Zuid-Afrika's toestanden en geschiedenis.

Dr. J. DE HULLU, Archivaris aan het Rijksarchief te 's-Gravenhage, heeft door zijn biezondere tegemoetkoming en hulpvaardige medewerking het mogelik gemaakt, evenals Professor Dr. W. MARTIN, Direkteur van het Mauritshuis te 's Gravenhage en Jhr. B. W. F. VAN RIEMSDIJK, Direkteur van het Rijksmuseum te Amsterdam, dat menig oude en belangwekkende kaart in onze Atlas kon worden opgenomen. Van de niet-Nederlandse openbare instellingen, die ons enkele van hun schatten afstonden, dienen nog genoemd de Laurentiaanse Bibliotheek te Florence en het Z.-A. Museum te Kaapstad, onder beheer van de heer L. PERINGUEY. De partikuliere verzamelingen van de heren J. VAN STOLK AZN. te Rotterdam en van Mr. S. VAN GIJN te Dordrecht bleken een schatkamer, waar menige belangrijke en zeldzame oude prent of tekening is gevonden.

Ook de verzamelingen van de heeren Jhr. Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Dr. H. J. KIEWIET DE JONGE, Dr. W. J. LEYDS, S. L. VAN LOOY, Mej. S. MANSVELT, Dr. H P. N. MULLER en HIDDE NIJLAND hebben menige afbeelding of dokument verschaft. Professor G. E. CORY te Grahamstad, en de heer JOHNSON, te Londen, en de uitgevers van hun werken, de heeren LONGMANS, GREEN & Co. te Londen, gaven toestemming, enkele door hen gepubliceerde afbeeldingen over te nemen. Met biezondere waardering eindelik zij gewag gemaakt van de vrijgevigheid der uitgevers van de *Illustrated London News*, die op verzoek onmiddellik bereid werden gevonden om toestemming te geven tot het weergeven van tal van prenten en portretten, in oude en nieuwere jaargangen van dit beroemde weekblad verschenen. Aan allen, die op zo onbekrompen wijze het hunne er toe hebben bijgedragen, dat de samenstellers hun taak naar behoren konden volbrengen, zij hier hartelik dank gebracht.

En nu — moge deze Atlas beantwoorden aan het doel, waarvoor die wordt uitgegeven!

ZAANDAM,
AMSTERDAM, Maart 1913.

Dr. E. C. GODÉE-MOLSBERGEN.
JOH. VISSCHER.

Special thanks must be tendered to their ever helpful and active Secretary, who in revising proofsheets and in various other ways willingly undertook an important but most thankless task and allowed the Editors to profit by his vast knowledge of South African conditions and history.

It is owing to the exceptional kindness and generous assistance of Dr. J. DE HULLU, Keeper of the State Archives at The Hague, Professor MARTIN, Litt. D., Director of the "Mauritshuis" at the Hague, and Jonkheer B. W. F. VAN RIEMSDIJK, Director of the *Rijksmuseum* at Amsterdam, that many an old and interesting map could be reproduced in our atlas. Among those public institutions outside Holland which have ceded to us some of their treasures special mention must be made of the Laurentian Library at Florence, and of the South-African Museum at Cape Town, of which Mr. L. PERINGUEY is custodian.

The private collections of Mr. J. VAN STOLK AZN. at Rotterdam and of Dr. S. VAN GIJN at Dordrecht proved to be treasure-houses from which many a rare and valuable old print or drawing has been brought to light.

The collections of Jonkheer Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Dr. H. J. KIEWIET DE JONGE, Dr. W. J. LEYDS, Mr. S. L VAN LOOY, Miss S. MANSVELT, Dr. H. P. N. MULLER, and Mr. HIDDE NIJLAND have also been much drawn upon. Professor G. E. CORY of Grahamstown and Mr. JOHNSON, of London, and the Publishers of their works, Messrs. LONGMANS, GREEN & Co. of London, gave permission to reproduce a few pictures published by them, and finally the Editors beg to express their warmest thanks to the Publishers of the *Illustrated London News* for so liberally and courteously permitting the reproduction of numerous prints and portraits which, in recent or older issues, made their first appearance in the columns of this celebrated weekly. All who in such an unstinted fashion have furthered the object which the Editors had in view, may feel assured of their heartfelt gratitude.

And now — may this Atlas answer its purpose!

ZAANDAM,
AMSTERDAM, March 1913.

Dr. E. C. GODÉE-MOLSBERGEN.
JOH. VISSCHER.

MODEL
van een oorlogschip der Hollandse Oost-Indiese Compagnie, aangeboden door enige Nederlandse vrienden van 't Zuid-Afrikaanse Volk aan 't Staatsmuseum te Pretoria. Er bestaan nog slechts twee van zulke modellen (het tweede is in het Rijksmuseum te Amsterdam), die kunnen gelden als getrouwe afbeeldingen van 't schip, waarmee Jan van Riebeeck in 1652 naar Zuid-Afrika vertrok.

MODEL
of a man-of-war of the Dutch East India Company, presented by some Netherlands friends of the South African Nation to the State Museum at Pretoria. There are only two of those models extant (the second one may be seen in the National Gallery at Amsterdam) which can be taken as true copies of the ship in which Jan van Riebeeck sailed to South Africa in 1652.

De voornaamste wegen der volksverhuizingen

Schetskaartje, tonend de wegen, welke de verschillende stammen en naties, die Afrika hebben bevolkt, volgden, de gebieden, welke zij bij voorkeur onbewoond lieten, en die, waar de zwakken en vervolgden zich trachtten te redden.

Naar *Passarge, S.-A.*

The principal lines of migration

Sketch-map showing the routes, taken by the tribes and nations by which Africa has been populated, the regions which remained nearly or totally uninhabited and the areas into which the weak and persecuted tribes retreated.

After *Passarge, S.-A.*

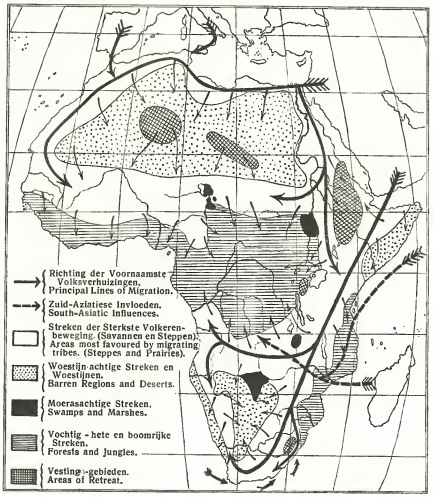

II.

III.

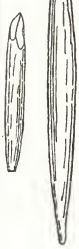

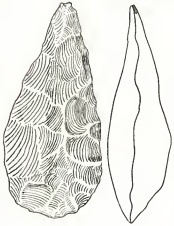

Werktuigen uit het stenen tijdperk

I Amandel-vormig bewerkte klip uit het midden van het stenen tijdperk, van het Luckhoff-distrikt (1/3 van ware grootte).
II. Pijlpunten uit een latere periode van het stenen tijdperk, van Cradock (ware grootte).
III. Middelste stuk van een Boesmanpijl, en gelijksoortig afgekapte been-splinter, uit een spelonk bij Modderpoort (ware grootte).

[*Johnson, Pre-historic S.-A.*]

Implements of the stone age

I. Acheulic amygdalith of the middle of the stone age from Luckhoff (1/3 of the actual size).
II. Solutric arrow-heads of a later period of the stone age from Cradock (actual size).
III Middle portion of Bushman arrow and similar truncated bone-pin from a rock-shelter at Modderpoort (actual size). [*Johnson.*]

De grootte van een Europeaan (5 voet 11 duim, vergeleken met die van een dwergneger (4 voet 6 duim). ◘ The height of a European (5 feet 11 inches) compared with that of a pigmy negro (4 feet 6 inches).

Aapachtige Moenande, een stam van dwergnegers in Centraal-Afrika, waarschijnlik nakomelingen van de oudste, aan de Boesmans verwante, bewoners van Zuid-Afrika.

Ape-like Munande, a tribe of pigmy negroes in Central-Africa, the probable survivals of the earliest inhabitants of South-Africa, related to the Bushmen.

BOESMANS ◘ BUSHMEN

A

E

C

D

A Boesman pijlkoker met pijlen.
Bushman quiver with arrows.

B Boesman-pijlen (vergiftigd).
Bushman arrows (poisoned).

C Boesman velschoen.
Bushman shoe of untanned hide.

D Assagaai in gebruik bij Boesmans, die reeds lang in aanraking waren met kaffers.
Assagay as used by Bushmen having been in contact with Bantu tribes for some time.

E Boesman daggapijp.
Bushman pipe for smoking dagga.

Al deze afbeeldingen zijn ontleend aan *Sparman, Reize naar de Kaap de Goede Hoop.*
All these pictures have been reproduced from *Sparman, Voyage to the Cape of Good Hope.*

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A's.*]

Georg, een Boesman van Colesberg. ◘ George, a Bushman of Colesberg.

B

[*Fritsch, Die Eingeborenen S - A.'s.*]

Ou-Kaatje, 'n Boesman-meid van de plaats van de heer Baines, bij Bloemfontein. ◘ A Bushman-woman of Mr. Baines' farm near Bloemfontein.

Afbeelding van een Boesman-tekening, gevonden in 'n spelonk, in het Herschel-distrikt, Kaap-provincie. De tekening stelt een Boesman voor, die, vermomd als struisvogel (meest rechtse figuur), op struisvogels jaagt. Bewonderenswaardig is de dom-nieuwsgierige houding der dieren weergegeven. ◘ Reproduction of a Bushman-painting, found in a cave in the Herschel-district of the Cape-province. The painting represents a Bushman disguised in the skin of an ostrich, in the act of stalking a herd of these birds. The painter has admirably caught the attitude of stupid curiosity of the animals.

Boesnek, 'n Boesman van de plaats van de heer Baines, bij Bloemfontein.

◘

Boesnek, a Bushman of Mr Baines' farm near Bloemfontein.

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's.*]

ZIMBABWE

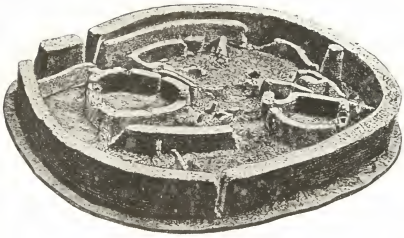

[*Passarge, Süd-Afrika.*]

Model van de muren van Zimbabwe, gebouwd tot bescherming van de vóór-historiese kolonie van Sabaeërs (Sjeba) in 't tegenwoordige Rhodesië. Rechts de grote toren in 't Allerheiligste. Links daarvan is de spits van de kleine toren (onzichtbaar). ◘ Model of the walls of Zimbabwe, built as a protection for the ancient settlement of Sabaeans (Sheba) in the country now called Rhodesia. On the right the large conic tower in the Sanctuary; to the left of that is the small spire (invisible).

I

II

III

[*Passarge, Süd-Afrika*]

I. Speksteenvorm voor 't smelten van goud uit Zimbabwe II. Speksteenvorm voor 't gieten van goudstaven uit Zimbabwe. Ter vergelijking: III Tinstaaf der Phoeniciërs, uit Falmouth (Cornwallis). ◘ I. Soapstone bowl for melting gold from Zimbabwe. II Soapstone mould for casting goldbars from Zimbabwe. For comparison: III. Phoenican tinbar, found at Falmouth (Cornwall).

[*Nadruk verboden - Photo Elliott - Copyright. Z. A. Museum. — S. A. Museum.*]

Aasvogel, gesneden uit speksteen, als top-versiering van kolommen in Zimbabwe. ◘ Vulture carved in soapstone, ornament at top of a column at Zimbabwe.

A

A. Twee „malari", ongeveer ½ M. lang, welke waarschijnlik als geld hebben gediend. B Boesman-werktuigen tot het vervaardigen der schijfjes van de dop van een struisvogel-ei, welke, aan een snoer geregen, dienst doen als geld. ◘ A. Two „malari", about 50 cM. long, supposed ancient currency. B Bushmen ostrich egg-shell beads, serving as currency, and tools used in their manufacture. [*Johnson, Pre-historic South-Africa.*]

B

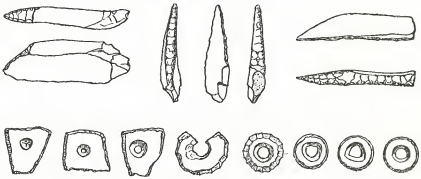

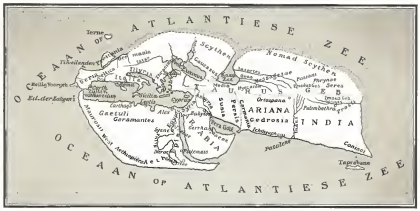

WEREELDKAART VOLGENS STRABO
Deze kaart, volgens de voorstelling, die men had bij het begin van onze jaartelling, vermeldt in het Oosten de Seres (= Chinezen), de Ganges, de Indus, het eiland Taprobane (= Ceylon). In de hete luchtstreek meende men, dat geen levende wezens konden bestaan; zo leerden het Aristoteles, Ptolemeus, tot men in 1445 bij Cabo Verde (Groene Kaap) een tropiese plantegroei en negers vond. ◘ This map, embodying the data and suppositions entertained in the beginning of our era, gives in the Far East the Seres (Chinese), the Ganges, the Indus, the island of Taprobane (Ceylon). In the hot region, it was believed, no living creature could exist, according to the writings of Aristoteles, Ptolemeus and the Arabs, until in 1445 a tropical flora and negroes were found off Cabo Verde (the Green Cape).

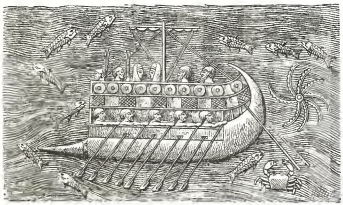

SCHEPEN VAN PHOENICIËRS EN EGYPTENAREN
[Naar: *Perrot et Chipiez, Phénicie.*]

I. Phoenicies oorlogschip. II. Egypties schip uit de tijd van Koningin Hatsepsut (± 1500 v. Chr). III. Phoenicies transportschip. — Zulke schepen zijn gebruikt door Farao Necho (± 600 v. Chr.) op de tocht, aldus door Herodotus (IV. 42) beschreven: „Deze zond... Phoeniciërs op schepen uit, met de opdracht, op de terugtocht door de Zuilen van Hercules te varen. De Phoeniciërs dan voeren uit de Rode Zee en in de Zuidelike Zee. En toen het herfst werd, gingen zij aan land en bezaaiden het veld, telkens daar, waar zij zich in Libye (Afrika) bevonden en wachtten de oogsttijd af. En als zij het koren binnen hadden, scheepten zij zich weer in, verder op, zodat zij na verloop van 2 jaren in het derde jaar bij de Zuilen van Hercules (nu Gibraltar) binnenliepen en in Egypte aankwamen. En zij vertelden (wat mij echter niet geloofwaardig schijnt, misschien echter wel aan een ander), dat zij op hun tocht om Libye de zon aan de rechterkant hadden. Zo werd dit deel het eerst bekend" — De tocht heeft geen bekend prakties nut gehad.

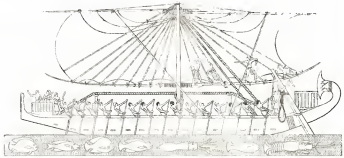

SHIPS OF PHOENICIANS AND EGYPTIANS.
[After: *Perrot et Chipiez, Phénicie.*]

I A Phoenician man of war. II An Egyptian man of war. III A Phoenician cargoship. — Similar ships were used by the Pharao Necho (± 600 B. C) for the voyage, described by Herodotus (IV 42) as follows: — The King .... sent a number of ships, manned by Phoenicians, with order to make for the Pillars of Hercules, and return to Egypt through them, and by the Mediterranean. The Phoenicians took their departure from Egypt by way of the Erythraean Sea, and so sailed into the Southern ocean. When autumn came, they went ashore, where ever they might happen to be, and having sown a tract of land with corn, waited until the grain was fit to cut Having reaped it, they again set sail; and thus it came to pass that two whole years went by and it was not till the third year that they doubled the Pillars of Hercules, and made good their voyage home. On their return, they declared — I for my part do not believe them, but perhaps others may — that in sailing round Libya they had the sun upon their right hand. In this way was the extent of Libya first discovered." — The voyage did not have any practical result as far as we know.

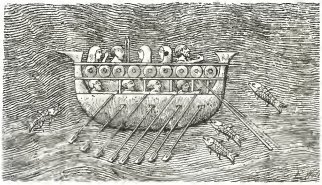

[*Nadruk verboden.* — *Photo L. Ciardelli, Florence* — *Copyright.*]

Deze kaart van 1351 uit de Laurentiaanse Bibliotheek te Florence heeft Prins Hendrik de Zeevaarder gediend bij zijn studie. Merkwaardig is, dat in hoofdzaak de vorm van het toen nog onbekende deel goed is aangegeven, ongeveer 150 jaar voor Bartolomeu Dias om Afrika's Zuidpunt voer. In 1461 bereikten de Portugezen de Rio Grande, ten Zuiden van de Gambia, in 1471 de Goudkust, 1484 de Kongo-monding, door Diego Cao of Cam, 1485 Kaap Negro. De Portugese Koning veranderde de naam Stormkaap in Kaap der Goede Hoop, nameliik: om de specerijlanden te zullen bereiken.

This map of 1351 in the Laurentian Library at Florence has served Prince Henry the Navigator in his geographical investigations. Startling is the relatively exact delineation of the Southern part of Africa, 150 years before the Cape was doubled by Bartholomeu Dias In 1461 the Portuguese reached the Rio Grande, to the South of Gambia, in 1471 the Gold Coast, in 1484 the Congo-delta (under Diego Cao or Cam), in 1485 Cape Negro. The Portuguese King changed the name of the „Stormy Cape" into that of the Cape of Good Hope, i.e of reaching the rich spice-producing islands of the Far East.

PORTUGESE OORLOGSCHIP

Met dergelijke schepen langs de kusten varend, hebben de Portugezen hun beroemde tochten gedaan. Het kompas, de magneetnaald boven de windroos, kwam omstreeks 1270 in gebruik en was van groot nut tot het maken van zeekaarten.

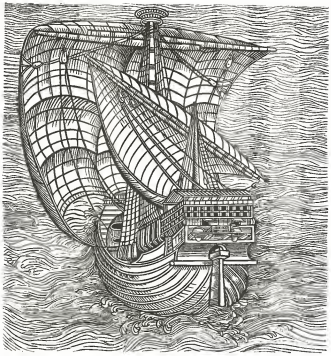

[*J. H. van Linschoten, Itinerario.*]

PORTUGUESE MAN OF WAR

In similar ships skirting the coasts, the Portuguese have achieved their famous voyages. In or about the year 1270 the compass, being box and needle combined, began to be more freely used by mariners and greatly benefitted the making of more exact seamaps

Prins Hendrik de Zeevaarder

Hij was geboren in 1394, werd ridder in de slag bij Ceuta in 1415 en wilde sedert zich wijden aan de strijd tegen de Mahomedanen. Hij hoopte hierbij de mythieese Priesterkoning Johannes tot bondgenoot te krijgen om de Moren van twee zijden te bevechten. Om die vorst, die men meende dat in „het Derde Indië" (Abessynië) woonde, te vinden, werden tochten langs Afrika's Westkust gedaan. Kaap Sint-Vincent werd het uitgangspunt, en de tochten werden wetenschappelik voorbereid en bekostigd met geld van de Christusorde Hij stierf in 1460. Toen was men tot de Gambia gekomen en de stad Cantor, waar men belangrijke berichten over verder Afrika kreeg. Zijn devies (Talant de bien faire) beteekent: „Begeerte om goed te handelen " Het denkbeeld te varen naar wat nu Indië heet, kwam pas op na zijn dood.

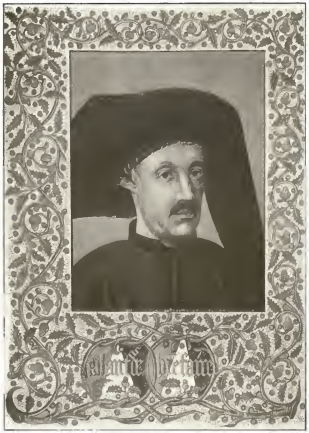

[*Nationale Bibliotheek, Parijs.* *National Library, Paris*]

Prince Henry the Navigator

He was born in 1394 and knighted in the battle of Ceuta in 1415 and since that time it became his aim to fight the Mahometans. By seeking the assistance of the mythical Prester John he hoped to double upon the Moors. This monarch was believed to reign over the „Third India" (Abyssinia). To find him many a voyage along Africa's western coast was made. The ships started from Cape S. Vincent. Such voyages were scientifically prepared, the expenses being paid by the religious Order of Christ Prince Henry deceded in 1460. By that year the Portuguese had reached Gambia and the town of Cantor, where important information of the more southern regions was obtained. His device (Talant de bien faire) means: „Wish to act well". The intention of reaching the country now known as India originated after his death

Vasco da Gama

[*Ruge, Geschichte des Zeitalters der Entdeckungen.*]

Dias was langs Afrika's Zuidpunt gevaren; van de Oostkust kende men, door Covilham, Sofala en berichten over Madagascar. Da Gama wilde langs de Westkust Sofala bereiken. In Juli 1497 voeren op last van koning Manuel de Grote drie schepen uit voor deze tocht, met een aanbevelingsbrief voor de Priesterkoning Johannes, voor de vorst van Calicut en andere vorsten. Eind November voer Da Gama om de Kaap, zag op Kerstdag 1497 het land, dat hij Kerstmisland, Terra de Natal, doopte; aan de Zambesi gaf hij de naam: Rivier der Goede Voortekenen, daar hij er van Arabies-sprekende inboorlingen berichten over de Oostkust kreeg. Bij Melinde stak hij over naar Calicut. Zo was de tocht om Afrika naar Indië volbracht. Da Gama kreeg de titel van Admiraal van de Indiese Zee.

◘

Dias had doubled Africa's southern shores; on the eastern side Sofala was known through Covilham and reports from Madagascar. Da Gama's intention was to reach Sofala by taking the western circuit. In July 1497 King Manuel the Great chartered three ships to achieve this end and furnished the commander with letters of introduction to the Prester John, the Prince of Calicut and other monarchs. In the end of November Da Gama doubled the Cape, and sighted on Christmas Day (1497) the land which he called Christmasland (Terra de Natal); the Zambezi he named the River of the Good Omens because of the reports about the eastcoast he received from Arabian speaking natives. From Melinde he crossed the Ocean to Calicut, in that way reaching the Far East by rounding South Africa. Da Gama was honoured with the title of Admiral of the Indian Ocean.

Wapen van Vasco da Gama

[*Ruge, Geschichte etc.*]
Coat of Arms of Vasco da Gama

Poststenen

Vóór de stichting van het Fort aan de Kaap lieten scheepsgezagvoerders, die Tafelbaai aandeden, brieven achter onder een klip op het strand, die dan door de bemanning van schepen, welke later kwamen, werden opgezocht en meegenomen. (Zie verder het „Aanhangsel".)

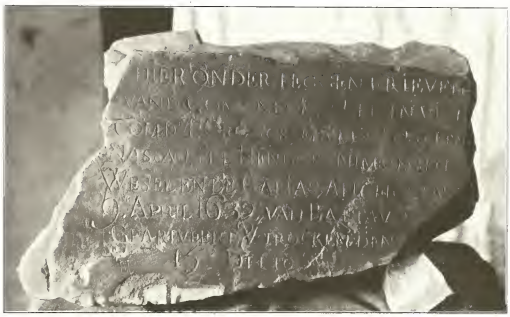

Portugese Padrao of Wapenzuil

In 1481 gaf Paus Sixtus IV alle Afrikaanse bezittingen aan koning Johan II van Portugal. Deze liet wapenzuilen met opschriften in Latijn en Portugees plaatsen op in bezit genomen land. Cam was de eerste, die in 1484 zulke stenen zuilen op zijn tocht meenam en bij de Kongo-monding plaatste (vandaar de naam Rio de padrao). Bartolomeu Dias zette er een ten N. van de Walvisbaai en een op 't eilandje Santa Cruz, in de Algoa Baai.

[*De afbeeldingen op deze bladzijde zijn naar Elliott's foto's van de voorwerpen in het Z. A. Museum te Kaapstad.*]

Portuguese Padrao

In 1481, Pope Sixtus V made King John II of Portugal Lord of all the African possessions. The latter ordered that pillars, with his arms and inscriptions in Latin and Portuguese engraved on them, should be erected on land, which was taken possession of. Cam was the first to take such stones with him on his voyage; one of them he put up near the mouth of the Congo (hence the name Rio de Padrao). Bartolomeu Dias erected one to the North of Walfishbay and an other one on the island of Santa Cruz, in Algoa Bay.

[*The pictures on this page are reproduced from Elliott's copyright photo's of the articles in the Cape Town S. A. Museum.*]

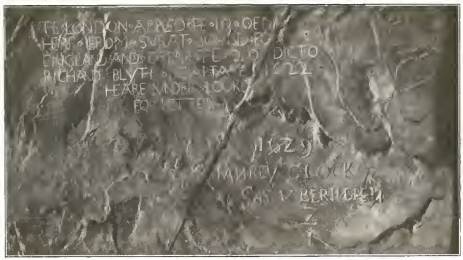

Postoffice-stones

Before the building of the Fort at the Cape the commanders of the ships which anchored in Table Bay, used to leave their letters underneath a stone on the beach, where they were found by the crew of such vessels as touched there later. (See for further information the „Appendix".)

Karel V

Door een samenloop van omstandigheden kwamen kort voor 1550 alle zeventien Nederlandse gewesten aan Karel V, een Nederlander van geboorte, Duits Keizer, Koning van Spanje. Veel Nederlanders werden tijdens zijn regeering om hun hervormd geloof omgebracht.
In 1555 deed hij afstand van de regering ten behoeve van zijn zoon Filips II.

Charles V

Shortly before 1550 a combination of circumstances united all seventeen provinces of the Netherlands under Charles V, a Netherlander by birth, who was also German emperor and King of Spain. A great number of Netherlanders perished for the reformed faith during his reign.
In 1555 he resigned his power in favour of his son, Philip II.

[*Rijks Prenten-Kabinet — Amsterdam — National Collection of Prints*]

Luther

Maarten Luther (1483—1546) kwam openlik op tegen de misbruiken bij de verkoop van aflaatbrieven in 1517. Daarna gaf hij belangrijke geschriften uit, die de zaak der Hervorming dienden, en werd gedaagd voor de Rijksdag te Worms in 1521 („Hier sta ik: ik kan niet anders. God helpe mij! Amen"). Tijdens zijn verblijf op de Wartburg vertaalde hij de Bijbel in het Duits.

Calvijn

Johannes Calvijn (1509—1564), beroemd als Frans Kerk-Hervormer, schreef in 1531 zijn „Institutio Christianae Religionis". Te Genève regeerde hij met vaste hand en de kerk had de opperste macht in het bestuur. In Frankrijk, de Nederlanden en Schotland had hij veel aanhangers.

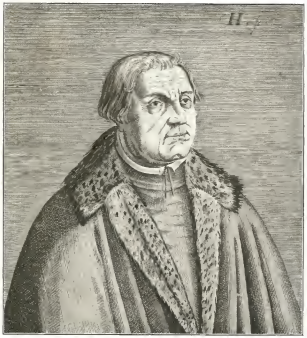

Martin Luther (1483—1546) made his solemn and public protest against the abuses in connection with the sale of indulgences in 1517; he wrote his famous reformation treatises in 1520; was summoned before the Diet of Worms in 1521 („Here I stand, I cannot do otherwise, may God help me. Amen"); during his stay in the Wartburg he translated the Scriptures into German.

John Calvin (1509—1564), the great French Reformer, is renowned for his work „The Institutes of the Christian Religion". At Geneva he ruled as a dictator and brought the State under control of the Church. In France, the Netherlands and Scotland he had many followers.

FILIPS II

Zijn moeder was een Portugese prinses; in Spanje opgevoed zijnde, was hij geheel en al een vreemdeling voor de Nederlanders, wier taal hij zelfs niet verstond. Bij al zijn daden werd hij geleid door zijn liefde voor de Roomse kerk en zijn geloof aan het onbeperkt goddelik recht der vorsten. De Nederlanders achtten zich in 1581 ontslagen van hun plicht tot gehoorzaamheid, daar Filips II niet „als een Vader sijn Kinderen ende een Herder sijn Schapen, die sijn lijf ende leven settet om deselve te bewaren", regeerde

PHILIP II

Having had a Portuguese mother and having been brought up in Spain, he was an utter stranger to the Netherlanders and could not even speak their tongue. Throughout his life he was guided by two ruling principles: his devotion to the Church and his belief in the autocratic power of monarchs. The Netherlanders renounced their allegiance to a Sovereign who neglected his sacred duty to his subjects (1581).

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — Nat. Coll. of Prints.*]

PRINS WILLEM VAN ORANJE OLDENBARNEVELDT

Willem I werd in 1533 te Dillenburg geboren. Op elfjarige leeftijd erfde hij het Prinsdom Oranje. In 1584 werd hij vermoord. Zijn laatste woorden waren: „Mijn God, ontferm U over mij en dit ongelukkige volk!" Hij was de bekwame leider van de opstand tegen de Spaanse overheersing. ◘ Johan van Oldenbarneveldt bestuurde s lands staatszaken voortreffelik in de moeilike tijd na Oranje's dood. Hij zag het gevaar der vele op elkaar afgunstige maatschappijen tot de vaart op Indië en bracht in Maart 1602 de Verenigde Oostindiese Compagnie tot stand. Van Oldenbarneveldt werd in 1619 onthoofd na een politiek rechtsgeding als dat van Strafford en van Lodewijk XVI in later jaren.

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — Nat Coll of prints.*]

[*Rijksmuseum — Amsterdam — National Gallery.*]

William I was born in 1533 at Dillenburg. At the age of eleven he inherited the principality of Orange. In 1584 he was assassinated and he fell with the words: „My God, have pity on my soul and on this poor people." He was the successful leader of the revolt against Spanish tiranny. ◘ John van Oldenbarneveldt was the wise statesman, well able to guide the politics of the United Provinces through the troublous times which came after the death of William of Orange. He saw that the Dutch trade with India was endangered by the existence of various competing companies, floated about 1600, and a combination was effected by which the Chartered East India Company came into being (March, 1602). Van Oldenbarneveldt was beheaded in 1619, being sentenced to death after a political struggle, not unlike the struggles of Strafford and Louis XVI in later periods.

STICHTERS VAN DE REPUBLIEK ▫ FOUNDERS OF THE REPUBLIC

Prinsen uit het huis van Oranje-Nassau

Deze reproductie van de gravure van W. Jzn. Delff (naar een schilderij van A. v. d. Venne) geeft de welgelijkende portretten van elf prinsen uit het huis van Oranje, vormende een jachtstoet. De vooraan-rijdenden zijn:
1. Filips Willem, oudste zoon van Prins Willem I; hij leefde van 1568—1596 als gevangene in Spanje
2. Maurits, †1625, de bekwame veldheer tegen de Spaanse bevelhebbers.
3. Fred. Hendrik, Mauritts' broeder, die de oorlog tegen Spanje tot een goed einde bracht.
4. Willem Lodewijk, stadhouder van Friesland, neef van Prins Maurits.
5. Ernst Casimir, broeder van Willem Lodewijk.
6. Jan Ernst, kleinzoon van Jan, den broeder van Prins Willem I.

Princes of the house of Orange-Nassau

This reproduction of an old engraving by W. Jzn. Delff (after the picture by A v. d. Venne) gives the well resembling portraits of eleven princes of the House of Orange, forming a hunting party. The leading horsemen are:
1. Philip William, eldest son of William the Silent. He was a prisoner in Spain for nearly 30 years (1568—1596)
2 Maurice, †1625, the eminent commander of the Dutch against the Spanish armies.
3 Frederic Henry, †1647, brother of Maurice, who finished the war against Spain
4. William Louis, Prince Maurice's nephew, stadtholder of Friesland.
5. Ernest Casimir, William Louis' brother.
6. John Ernest, grandson of John, brother of Prince William I.

[*Rijks-prentekabinet te Amsterdam* 1 2 3 4 5 6 *National Collection of Prints, Amsterdam*]

STADS-DOELEN TE DORDRECHT ◘ THE HALL OF THE CORPORATION OF ARMED CITIZENS OF DORDRECHT

In de bovenverdieping van bet hoofdgebouw werd de Dordtse Synode gehouden in 1618—1619, waar onder voorzitterschap van Ds. Bogerman de leer der Remonstranten werd veroordeeld en die der Contra-Remonstranten vastgesteld. Ook voor de Hollandse Kerken in Zuid-Afrika blijft deze Synode van groot belang.

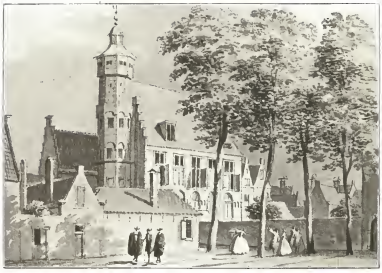

In the upper story of the main building the Synod of Dordrecht was held (1618-1619), the Rev. Bogerman presiding. The Remonstrant doctrine was condemned and the creed of the Dutch Reformed Churches formulated. This Synod is also of great importance for the Dutch Churches in South Africa.

[*Verzameling Mr. S. van Gijn — Dordrecht — Collection Mr. S. van Gijn.*]

OUD-HOLLANDSE MAALTIJD AN OLD-DUTCH FAMILY AT DINNER

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — National Collection of Prints.*]

Een deftig oud-Hollands gezin, geschaard om de grote eettafel, in gebed. De wingerd- en de olijftakken vinden hun verklaring in Ps. 128 (Niets zal uw welvaart stuiten: Uw kroost zal, blij en frisch, Als groen' olijvenspruiten, Versieren uwen disch). ◘ A well-to-do Dutch family (seventeenth century) round the large dinner-table at prayer. The meaning of the vine and the olive-branches is explained by the contents of Ps. 128 (Thy wife shall be as a fruitful vine by the sides of thine house, thy children like olive plants round about thy table)

Papegaai-schieten

Te Kaapstad, en in navolging daarvan ook te Stellenbosch, werden nog in de 18e eeuw jaarliks door de Burgers schuttersfeesten gehouden Bij die gelegenheden werd geschoten op een ijzeren papegaai. De heuvel, aan welks voet dit te Stellenbosch gebeurde, heet naar deze schietoefeningen nog de Papegaasiberg. Het Papegaai-schieten is een oud Hollands vermaak, hetgeen wel blijkt uit nevenstaande afdruk van een oud reglement, dat bovenaan versierd is met een afbeelding van de ijzeren papegaaien en andere zinnebeelden. In 1706 werd op aanschrijving uit Batavia dit feest te Kaapstad, en kort daarop ook te Stellenbosch, afgeschaft.

(Zie „Aanhangsel")

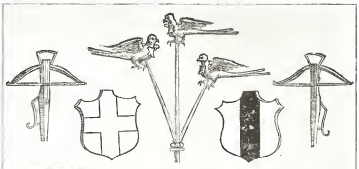

Allen den gueuen die dese tegenwoerdighe letteré sullen hoeren lesen Saluut, Gh hebben ons alle Heeren Commyen Toorsman Bedienen deselue eerno, 1.6. Ende alsmanneer goede manuen ch geselleuen die aan deselue sal handen eruerhoughe bennime. Dan ze wiere dat were Heere van Delft op ghelieft om hu meniseert handen schouder eh Gueg meerderen per selaure Heere van Papegaaien om prijs te schieten wie elke gemeene wimmen sullen uieren in manieren hier nae volgende.

Eerst sullen uijn jor winnen naer deselue Papegaaien wegh schieten alle die deselue voerdeeh bennime eh geerstelue of naer sich uen mair wegh worden dat die prijs eer op hangen en sulle daer nae niet meghi schieten.

Item deselue Papegaaien sullen geeerelt wordt oper slaghtuijn van eerstelue van Delft op yeren reeden op eelue reede ren Papegaaie van duerselue colueur ie wiere die apperelie bergult a ander de ende die derde groen.

Item ofse wie die hergulte Papegaae afschiet die sal daer mee winnen eerste sluieren reeden ghiere vierkant aanwerp sulluer stuck ingrauen infoulen.

Item ofse wie eenich hande ewer andere Papegaaien afschiet sal hebben eleren een reoes vã vijf onkensluiter als voeré.

Item ofse wie de voerseiteuré gmeen sulle begeeren te winné die sulle ghehouden wurdt neerstelue al voor meteggen een Kanolue gulde of eluer eenich groot of klaeuue eude men sal mogen inleggghe soe langhe als die hergulte Papegaae klaer.

Item wie inleggen wil sal er yghs doen een hapsel van heuwie dugge vier. 1.6.ofte Fanisaroo 3. ende hoje uuiaer tinde voerseie.

Item deselue Papegaaien sal inc beginnen er soeteen d. er. 2. nach vã Pinnis. Anno. 1.6. vã heere eh. ere. op eenmaandaeh hiungh o eh sal eer regelaet die uuyeleen sal sie hebbe mogen schieter nalas die slaghe eleche uuyeh geslagh sal sie hebben eh insteere op de beelueer van jun prijs wohel hie uuyeh wonne.

Item so wie nae de Papegaaien schiet wil die sal mogen eh daen of sieren eh hoeren feuteeie eh voerto met reuse dugge mer eerghe ofse commue teleeren hoe de eer en geselieh beliefe.

Item of daer geselle die uuie eenich hande eh papegaaien of hadde geschoten nae sal zee ofse vã ongheluycke buiten gheerechte van Delft geselegh werden.

Item ofse wie prijs wing die salmen uijn prijs hapteen ofse in uijn huyp binnen Delft eh uijs hien gheen daer hi woent of ghelogeer ers.

Bird-shooting

The Burghers of Cape Town and also those of Stellenbosch used to have once a year their military festivals up to the eighteenth century. On such occasions they amused themselves by shooting at an iron bird (popinjay). The hill on which this competition took place at Stellenbosch, is still called the „Papegaai-berg". This bird-shooting is an old Dutch amusement, as is evinced by this reproduction of an old sheet of rules and regulations, illuminated at the top with a picture of the iron bird and other emblems. In 1706 this kind of recreation was abrogated by order of the Government at Batavia.

(For further particulars see the „Appendix".)

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — National Collection of Prints.*]

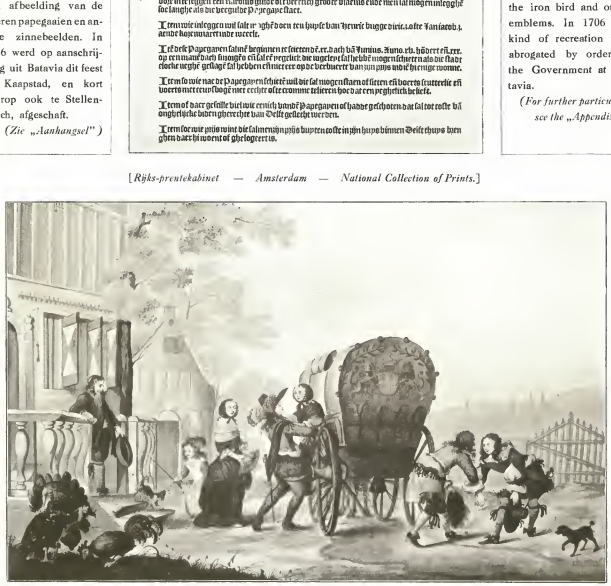

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — National Collection of Prints.*]

Afbeelding van een Hollands landhuis in de zeventiende eeuw; een welgestelde familie is juist aangekomen in een „vere wagentje" en wordt door de bewoners van het huis hartelik begroet. ◘ Picture of an old-Dutch country house. A well-to-do family has just arrived in their Dutch carriage and is heartily welcomed by the residents of the house.

BOSSCHIETER

Deze afbeelding van een soldaat geeft een denkbeeld van de moeilikheden bij het schieten in de eerste jaren van de Oost-Indiese Compagnie. De zware „bus", het geweer, moest, bij het richten, op de „vork" worden gelegd; dan werd de brandende „lont" bij het kruit op de „pan" gebracht; zo begrijpt men, dat voor de jacht op snel wild deze geweren geheel ongeschikt waren.

ARQUEBUSIER

This picture suggests the difficulties of shooting with a rifle in the early days of the East India Company. The soldiers had to put their heavy „arquebuse" on the „forked staff" when taking aim; the burning „match" was then brought in contact with the gunpowder in the „pan". One easily is convinced of the uselessness of this gun for hunting antelopes.

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — National Collection of Prints*]

MEISJES UIT HET BURGER WEESHUIS TE AMSTERDAM ◘ GIRLS OF THE BURGHER ORPHANAGE OF AMSTERDAM

[*Atlas Fouquet, Gezicht van het Meisjes Burger-Weeshuis tot Amsterdam.*]

Uit de Burger-weeshuizen te Amsterdam en Rotterdam zijn enkele weesmeisjes naar Zuid-Afrika gezonden, waar zij trouwden en zo stam-moeders werden van het volk der Afrikaners. Hun eigenaardige kleding, half-rood, half-zwart, wordt nog heden te Amsterdam door de „burger-weesmeisjes" gedragen. ◘ The guardians of the Burgher Orphanages of Amsterdam and Rotterdam caused the emigration of a small number of girls, orphans in their care, to South Africa, where they married and became mothers of the South African nation. The peculiar dress of the girls, shown in this picture, one side black, the other red, is still the wear of the girls in the Burgher Orphanage of Amsterdam.

HOLLANDSE ONTDEKKINGSREIZIGERS ◘ DUTCH EXPLORERS

JAN HUYGENS. VAN LINSCHOTEN

Als 16-jarige jongen ging hij naar Spanje, was zes jaar in Indië in dienst van de Bisschop van Goa en gaf in 1595 een „Reys-Geschrift" uit over de tochten der Portugezen. Dit boek wees de weg bij de eerste tocht der Nederlanders naar Indië. Hij is ook mee geweest naar het hoge Noorden. Hij stiert op 48-jarige leeftijd (1611).

[*Verz. Mr S. v Gijn — Dordrecht — Coll Mr. S. v. Gijn.*]

When only a boy of sixteen he went to Spain, was, in the service of the Bishop of Goa, six years in India, and published in 1595 a „Reys-geschrift" (narrative of travel) on the voyages of the Portuguese which served as a guide for the first Dutch expedition to the East. He also took part in an expedition to the Arctic sea. Deceded when 48 years old (1611)

OLIVIER VAN NOORT

Deze ondernemende herbergier was de eerste Nederlander die, in 1598—1601, door de straat van Magellaen, een tocht om de aarde deed. Magellaen's schip deed de tocht van 1519 tot 1521, Francis Drake in 1579, Thomas Cavendish in 1587. Hun afbeeldingen ziet men in de bovenhoeken. Op de kaarten ziet men het Zuidland afgebeeld, zooals men 't zich dacht vóór de reis van Abel Tasman.

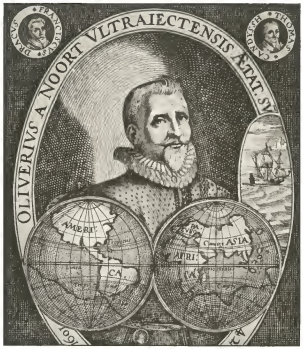

[*Verz. Mr S v. Gijn — Dordrecht — Coll. Mr S v. Gijn.*]

This enterprising innkeeper was the first Dutchman who sailed round the earth (1598—1601) through the strait of Magellaen. Magellaen performed this exploit in 1519—1521; after him Francis Drake in 1579 and Thomas Cavendish in 1587. Their portraits are in the topcorners of this picture. On the maps Australia is delineated as it was supposed to be before the expedition of Abel Tasman.

DE EERSTE TOCHT DER HOLLANDERS NAAR OOST-INDIË ◘ THE FIRST VOYAGE OF THE DUTCH TO THE EAST INDIES

Bovenstaande afbeelding is een reproduktie van de titelprent voor het journaal van de eerste reis naar Oost-Indië door Hollanders, onder leiding van Cornelis de Houtman, in 1595 ondernomen, en stelt voor het vertrek der vier schepen van Amsterdam, in dienst van de Amsterdamse „Compagnie van Verre (Landen)". Het grootste der vier schepen (Mauritius) mat 200, het kleinste (Duyfken) 15 last. In de randversiering stellen de twee figuren in de linker beneden-hoek Hottentots voor. ◘ The above picture is a reproduction of the titlepage of the „journal" of the first voyage, undertaken by the Dutch to the East-Indies in 1595 under the command of Cornelis de Houtman. The central portion of the picture represents the four ships of the fleet, chartered by the Amsterdam „Company of the Far (Countries)"; the largest of these vessels was the Mauritius, of 200 „last"; the smallest the Duyfken (Pigeon), of 15 „last". The two figures in the left corner represent Hottentots.

Ds. Petrus Plancius

muntte uit in godgeleerdheid, wis- en sterrekunde. Hij heeft sterk aangespoord tot het doen van ontdekkingsreizen, welke langs het Noorden beproefd werden om de zeeweg naar Indië te vinden in 1594 en 1596. Een voorval uit de derde tocht is hier-onder afgebeeld. Ook werkte hij mee aan de oprichting van de West-Indiese Compagnie, welke hij kort voor zijn dood zag tot stand komen.

[*Verz. Mr. S. v. Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. S. v. Gijn.*]

The Rev. Petrus Plancius

was an excellent scholar in theology, mathematics and astronomy. He exercised great influence in connection with the expeditions sent out to explore the northern passage to the Far East, in the years 1594 and 1596. An Episode of the third voyage of this kind is represented below. He also collaborated in the establishing of the West-Indian Company, which came into existence shortly before his death.

De overwintering op Nova Zembla ◘ Hibernation on Nova Zembla

[*Begin ende Voortgang van de Oost-Indische Compagnie.*]

In 1596 zond de Regering van Amsterdam twee schepen uit om voor de derde maal een poging te wagen ten einde de noordelike doorvaart te vinden. Bevelhebbers waren Jacob van Heemskerck, met Willem Barendsz. als opperstuurman, en J. Corneliszoon Rijp. De bemanning van Barendsz' schip werd gedwongen de winter door te brengen op het eiland Nova Zembla. Hierboven is afgebeeld, hoe de schepelingen zich gereed maken en de boten herstellen om het eiland te verlaten (14 Junie 1597). Op de achtergrond, achter de ijs-massa's, het huis, waarin zij overwinterden. ◘ In 1596 two ships were chartered by the Government of Amsterdam with the object of making a third endeavour to find the Northern passage to India. The ships were commanded by Jacob van Heemskerck, who had Willem Barendsz. with him as his first officer, and J. C. Rijp. The crew of Barendsz's ship was compelled to pass the winter on Nova Zembla. The above picture represents the men repairing the boats in which they intend leaving the island (14 June 1597). Behind the masses of ice one sees the house they had built.

Vóór het vertrek van Oostindie-vaarders kwamen afgevaardigden van Bewindhebbers aan boord om te zien, of alles in orde was, en om goede reis te wensen.

◘

Before the departure of the East India-men delegates of the several chambers came on the roadstead for inspection and to see them off.

[*Verz. Mr. S. v. Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. S. v. Gijn.*]

Jan Pieterszoon Koen (1587—1629) was een van de beroemdste en krijgshaftigste landvoogden van de O.I.C. Hij veroverde een belangrijk gedeelte van het vruchtbare eiland Java, stichtte Batavia en is de grondvester van de Nederlandse macht in het Verre Oosten.

[*Valentijn, Oudt en Nieuw Oost-Indiën.*]

Jan Pieterszoon Koen (1587—1629) was one of the most famous and militant Governors of the Dutch E.I.C. He conquered an important part of the rich island of Java, was the founder of Batavia and of the Dutch power in the Far East.

HUGO DE GROOT ◘ HUGO GROTIUS

Hugo de Groot (1583—1645) is wereldberoemd als rechtsgeleerde door zijn werken *Mare Liberum* en *De jure belli ac pacis*. Voor de Oostindiese Compagnie schreef hij een boek *De jure praedae*. Zijn boek *Inleiding tot de Hollandsche Rechts-geleerdheid* (1631) is nog een der voornaamste bronnen voor de studie van het Rooms-Hollands recht.

◘

Hugo Grotius (1583—1645) is a lawyer of world wide repute for his works: *Mare Liberum* and *De jure belli ac pacis*. For the benefit of the East India Company he wrote: *De jure praedae*. His book: *Principles of the Dutch jurisprudence* is still of the greatest importance for the study of Roman-Dutch Law.

[*Brandt, Leeven van H. de Groot.*]

COMPAGNIES WERF TE AMSTERDAM ◘ DOCKYARD OF THE EAST INDIA COMPANY AT AMSTERDAM

[*Atlas Fouquet, „Gezicht van het Oost-Indisch zeemagazijn, en scheepstimmerwerf, te Amsterdam"*.]

Hier werden voor de Kamer „Amsterdam" de schepen gebouwd, welke herhaaldelik de lange reis over de Oceaan tussen het Vaderland en het Verre Oosten hadden te doen, in dienst van de O. I. C. Daar ze zwaar bewapend waren, huurde de Staat ze soms als oorlogschepen. ◘ In this dockyard the Chamber „Amsterdam" had the ships built, intended for the service between the Netherlands and the East Indies and the Far East. In time of war the East-Indiamen, being heavily armed, were sometimes chartered by the Government.

HET OOST-INDIES HUIS TE AMSTERDAM ◘ THE EAST-INDIA HOUSE AT AMSTERDAM

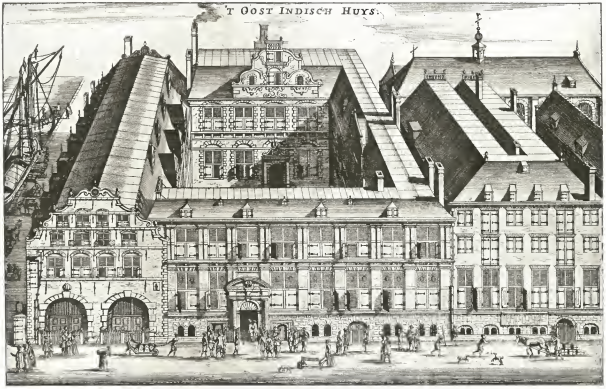

[*Verzameling Van Stolk* — *Rotterdam* — *Collection of Mr. Van Stolk.*]

Dit gebouw was oorspronkelik een pakhuis voor de goederen en voortbrengselen, die de O. I. C. aanvoerde. en waaraan Nederland voor een belangrijk deel zijn grootheid als eerste onder de handeldrijvende volken van die tijd te danken had. Het middelste gedeelte van het gebouw bestaat nog in weinig gewijzigde vorm. ◘ This building was originally a warehouse for the goods and products which the E. I. C. imported and which greatly helped the Netherlands in gaining the first place among the great commercial nations of that time. The middle portion of the building still exists in nearly the same condition it was in in the 18th century.

DE INRICHTING VAN DE HOLLANDSE OOST-INDIESE COMPAGNIE ▫ THE ORGANISATION OF THE DUTCH EAST INDIA COMPANY

Deze Franse prent geeft een volledig overzicht van de bestuursinrichting der Oost-Indiese Compagnie. Links ziet men de Bestuurszalen van de „Kamers". De wapens der steden zijn aan de muren aangebracht. In het midden ziet men een vergadering van de „Heren Zeventien". Rechts de „Rechtbank der Schepenen", de „Hoge Regering" (Goeverneur-Generaal en Raden van Indië), de „Raad van Justitie" en de „Kommissie voor kleine zaken". De uitvoerige beschrijving is in het „Aanhangsel" vertaald.

This French engraving gives a clear picture of the organisation of the Dutch East India Company. On the left the various „chambers" are shown, each room being decorated with the city's coat of arms. In the centre is a picture of a meeting of „the Seventeen (Directors)". On the right are seen in session the „Court of Aldermen", the „High Government" (Governor-General and Counsellors of India), the „Court of Justice" and the „Court for the hearing of petty cases". An English translation of the detailed description will be found in the „Appendix".

[*Verzameling Van Stolk* — *Rotterdam* — *Collection of Mr. Van Stolk.*]

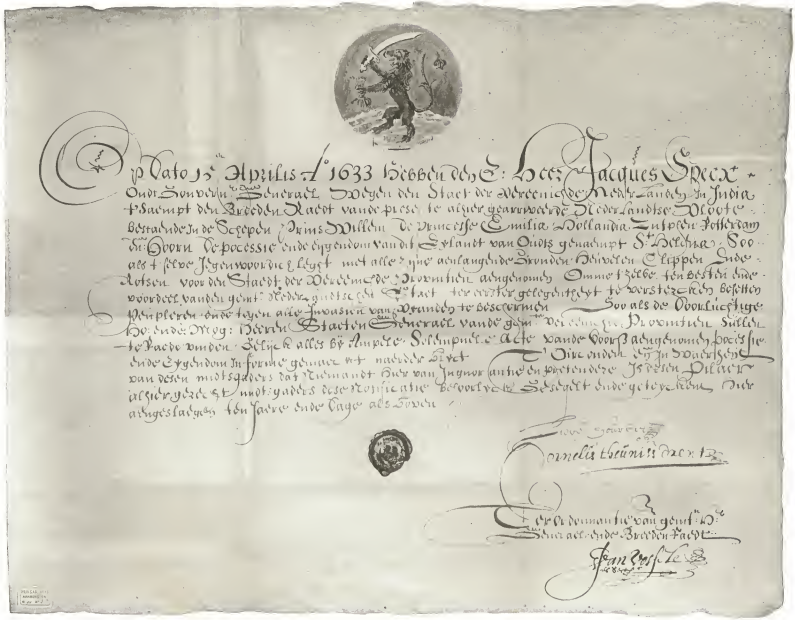

Op Datum 15 Aprilis A° 1633 Hebben den E: Heer Jacques Specx
Ende Sendelingen Generaal Tot Bijden Staet der Vereenigde Nederlanden in India
t Bannert den Breeden Raedt vande prese te mijnen gearmeerden Nederlandse Vloote
Bestaende in de Schepen Prins Willem de Princesse Emilia Hollandia Enkuijsen Texel Rotterdam
Den Hoorn de Processie ende eijgendom van dit Eijlandt van Oudts genaemt St Helena Soo
als t selve Jegenwoordig leijt met alle sijne aenlanghende Strenden Bijdelen Clippen Ende
Rotsen voor den Staedt der Oberheeren Staten Generaal van Vrijnden te bescermen Soo als de Oorlucht
Plaetsen ende tijden alle Invasie van Vrienden te bescermen Soo als de Oorlucht
ter Plaetse ende tijden alle Invasie van Vrienden te bescermen
Ende Generaal vande gem. Ned. Indien Provintien Suiden
Ho. ende Weg: Beerde Staten Generaal vande gem. Ned. Indien Provintien Suiden
te Pacte onden Stijck alles bij Punkte Sekkenpunt Acte vande Voorschreijvingh Boeis
ende Eijgendom in forme gemaer wt nadede Stijck
van deijn midtsgaders dat Reemandt Hier van Jegnoorlantie en pretendere Jo Reden Pillaer
alsijdeijgeste Stijl midtsgaders deze Respectative Bevoorrechte Selskaft ende geleijeschen Die
aangeslaegen t'en Jaere ende Dage als boven

Cornelis Brouwer

Jacob Dermanthe van geunt
Secretaris ende Bijdel Raedt

Jan Cuijf

MAGNA CARTA ANNIVERSARY 1215 1965

Verkleinde afbeelding van de akte van in-bezit-neming van het eiland St. Helena in 1633 ten behoeve van de Republiek der Verenigde Nederlanden.
(*Zie het „Aanhangsel".*)

Reduced Facsimile of the Proclamation of the Annexation of the island of St. Helena in 1633 on behalf of the United Provinces.
(*See the „Appendix."*)

[*Rijksarchief, 's-Gravenhage* — *State Archives, The Hague.*]

[*Gemeentelik Museum — Alkmaar — Municipal Museum.*]

De schilderij stelt voor de Retoervloot van 1648, liggend tussen Batavia en het eiland Onrust. De schepen voeren de vlaggen van de verschillende Kamers van de O. I. C. Deze vloot stond onder bevel van Kommandeur Wollebrand Geleynszen de Jong. „Koopman" Jan van Riebeeck was op het schip „De Coninck van Polen". ◘ This picture represents the returnfleet of 1648, at anchor between Batavia and the isle of Onrust. The East Indiamen fly the colours of the various Chambers of the E. I. C.: Amsterdam, Middelburg, Rotterdam, Delft, Hoorn Enkhuizen. Commander Wollebrand Geleynszen de Jong was in command, „Merchant" Jan van Riebeeck being on „The King of Poland".

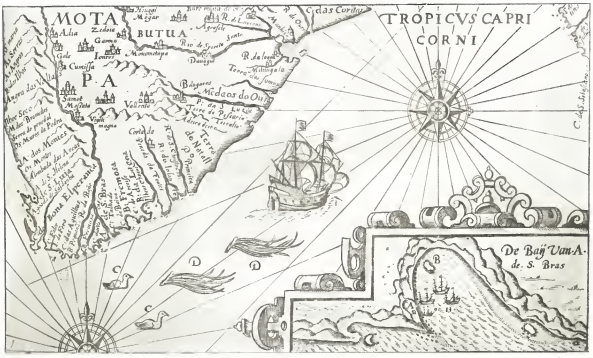

[*Begin ende Voortgang van de Oost-Indische Compagnie.*]

Aldus dacht men zich Zuid-Afrika omstreeks 1640, al hadden Nederlanders reeds Hollandse namen gegeven aan enkele baaien. Men geloofde aan het bestaan van vele rijke steden (Vigiti Magna) in rijken als Monomotapa in het binnenland. De vorm van de baai Sao Bras (nu Mosselbaai) vindt men in de rechterhoek. In de zee zijn meeuwen en tromben afgebeeld. ◘ The shape of South Africa, as delineated in or about 1640, though the Netherlanders had already given Dutch names to some bays. They believed in the existence of many great and rich cities (Vigiti Magna) in empires as Monomotapa in the interior. In the right-hand corner a picture of the Bay of Sao Bras (now Mosselbay) is given. Gulls and so-called trombas are floating on the sea.

HOTTENTOTS

SCHETSKAARTJE, AANWIJZEND DE TREKKEN DER HOTTENTOTTEN

SKETCH-MAP, SHOWING THE MIGRATION OF THE HOTTENTOT-TRIBES

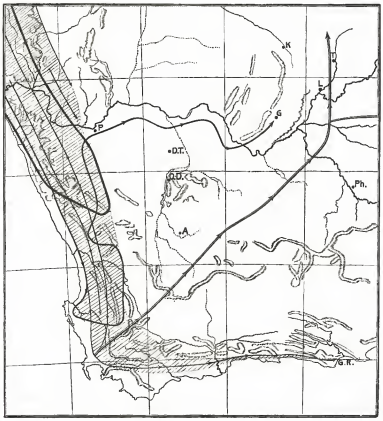

[Naar: *Stow, The Native Races of South-Africa.*]

Het gestreepte gedeelte geeft de streken aan, waar de Hottentotten en verwante stammen met hun vee ronddwaalden. ◘ The shadowed part denotes the area occupied by the migratory Hottentot and kindred tribes with their cattle.

Trek van de Koranna's — Line of migration of the Korannas.
" " verschillende stammen — " " " " various tribes
" " de Grikwa's — " " " " the Griquas.
" " de Namakwa's — " " " " the Namaquas
G R. = Gamtoos Rivier; A. = Amandelboom; O. D = Onderste Doorns; D. T. = De Tuin; Ph. = Philippolis; P. = Pella; G. = Grikwastad; K. = Koeroeman; L. = Lekatlong; T. = Taungs.

HOTTENTOT (COLESBERG)

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's*]

OUDE HOTTENTOT-MEID in haar tijd de oudste leerlinge van de zendingschool te Siloh.

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's*]

AN OLD FEMALE HOTTENTOT in her time the oldest pupil of the Siloh Mission-school.

I „1 Hoe de Hottentotten hunne vellen bereyden; 2 besmeeren die met vet; 3 en koemest; 4 kloppen dezelve uyt; 5 hoe zij die aan stukken snijden; 6 en hoe zij die vellen te zamen nayen". II „Manier van begraven onder de Hottentotten". (*Kolbe.*)

◘

I. „1 How the Hottentots prepare their karosses; 2 rubbing them with fat; 3 and cowdung; 4 hammer them; 5 how they cut them up; 6 and how they sew them together". II. „The mode of burying with the Hottentots". (*Kolbe.*)

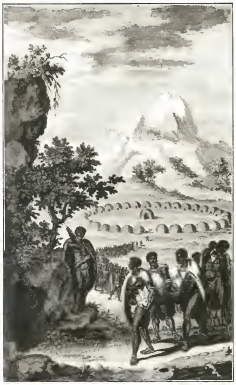

JAN VAN RIEBEECK

[*Rijksmuseum, Amsterdam*]

[*National Gallery, Amsterdam*]

De stichter van Hollands Zuid-Afrika is hier afgebeeld op ongeveer 50-jarige leeftijd, toen hij een leven van zorg en gevaren achter zich had. Geboren te Culemborg in 1618, trad hij als onder-chirurgijn in dienst bij de O. I. C. in 1639, leed schipbreuk bij Serra Leoa, was sekretaris bij een gezantschap naar Atjeh in 1642, en diende als Onder-koopman en Koopman in Japan, Formosa en Tonkin. In 1648 verliet hij, als Koopman, de dienst, deed reizen naar Groenland en West-Indië, werd in 1651 aangewezen voor het stichtingswerk aan de Tafelbaai, was er Kommandeur tot 1662, daarna Lid van de Raad van Justitie te Batavia, Kommandeur en President te Malacca (1662—1665) en sedert tot zijn dood in 1677 Sekretaris van de Hoge Regering te Batavia. — Te onrechte is tot heden een ander schilderij voor het welgelijkend portret van Jan van Riebeeck aangezien. Zijn geslachtswapen is in de linkerbovenhoek afgebeeld.

The founder of Dutch South Africa is represented here at the age of about fifty, having gone through a life of many hardships and dangers. Born at Culemborg in 1618, he entered the service of the E. I. C. in 1639 as a junior Surgeon, was shipwrecked off Serra Leoa, acted as secretary with an Ambassade to the Court of Atjeh in 1642, and was Junior Merchant and Merchant in Japan, Formosa and Tonkin. In 1648 he left the service and made voyages to Greenland and the West-Indies. He was selected for the foundation of the settlement at Table Bay in 1651, was Commander till 1662, afterwards a Member of the High Court of Justice at Batavia, Commander and President at Malacca (1662—1665), and since, till his death in 1677, Secretary to the Government and Council at Batavia. — Up till now another picture has been taken for the well resembling portrait of Jan van Riebeeck. His family-arms are depicted in the left hand upper corner.

ABRAHAM VAN RIEBEECK]

[*Rijksmuseum* — *Amsterdam*

Jan van Riebeeck's zoon Abraham is de enige Zuid-Afrikaner, die het ambt van Goeverneur-Generaal van Nederlands Oost-Indië bekleedde. Hij werd in 1653 in het Fort aan de Tafelbaai geboren, studeerde in Holland en werd Doctor in de Rechten te Leiden. ◘ Jan van Riebeeck's son Abraham is the only South African who rose to the rank of Governor-General of the Dutch East-Indies. He was born in 1653 in the Fort in the Table valley, was sent to Holland for his education and took his degree of LL. D. at Leyden.

MARIA DE LA QUEILLERIE

— *National Gallery.*]

Jan van Riebeeck's vrouw heeft de moeilike stichtingsjaren aan de Kaap meegemaakt. Bovenstaand portret is geschilderd, toen zij 21 jaar en pas getrouwd was. Zij was haar echtgenoot een liefdevolle en vrome helpster. Op 35-jarige leeftijd is zij te Malacca overleden. ◘ The wife of Jan van Riebeeck shared with him the hardships of pioneering in South Africa. The above portrait was painted when she was twenty one, shortly after her marriage. She was a loving and pious helpmate to her husband. She died at Malacca, only 35 years old.

JAN VAN RIEBEECK'S GRAFSTEEN

[*Museum, Batavia.*]

JAN VAN RIEBEECK'S TOMBSTONE

De grafsteen was in het midden van de 19e eeuw nog ongeschonden en had het volgende opschrift:

The tombstone was still intact in the middle of the 19th century and bore the following inscription:

HIER ONDER LIGT BEGRAVEN DEN / E. HR. IOHAN VAN RIEBEECK, EERSTE / STICHTER DER COLONIE AAN / CABO DE BOA ESPERANCE EN OUD PRE/SIDENT VAN MALACCA, JONGST / SECRETARIS VAN DE HOOGE REGE/RINGE VAN INDIA, OBIIT 18EN JA/NUARY AO 1677 OUD 58 JAAREN.

(*See the „Appendix".*)

KAART VAN DE TAFELBAAI ◘ 1652 ◘ MAP OF TABLEBAY

Dit is de oudste kaart van Hollands Zuid-Afrika, door Jan van Riebeeck naar Nederland gezonden. De letters betekenen: *a.* Weiveld bij het Fort en achter de Leeuwenberg; *b.* De Zoete Rivier; *c.* De Zoute Rivier; *d.* Verse Rivieren; *e.* Weiveld; *f.* Land, door Zoute rivieren doorsneden; *g.* Zoutpannen; *h.* Wrak van de Haerlem; *y.* Plek, waar de Mauritius verging; *k.* Gebergte „vol groote bosschagie"; *l.* Redoet Tranenburg; *m.* Tuinen van de Compagnie — Duidelik is de plek, waar 't Fort is, te zien.

[*Rijksarchief, 's Gravenhage* — *State-Archives, The Hague.*]

The above is the first map of Dutch South Africa, sent home by Jan van Riebeeck. Explanation of the letters: *a.* Pasture near the Fortress and behind Lionshead; *b.* Zoete Rivier (Sweet Waters); *c.* Saltriver; *d.* Verse Rivieren (Fresh Waters); *e* Pasture; *f.* Area drained by salt rivers; *g.* Saltpans; *h.* Wreck of the Haerlem; *y.* Spot where the Mauritius foundered; *k* Mountain „full of woods"; *l* Redoubt Tranenburg (Oil-Castle); *m.* Company's Gardens. — The situation for the Fortress is clearly marked.

KAART VAN HET FORT DE GOEDE HOOP ◘ 1654 ◘ MAP AND PLAN OF THE FORT THE GOOD HOPE

Betekenis der letters: *a.* Huizen; *b* Punten van het Fort, genoemd naar de schepen van Van Riebeeck's vloot (N. Reyger, O. Walvis, W. Olifant, Z Drommedaris); *c.* Gracht; *d* Hoornwerk vóór het Fort; *e.* Smidshuis; *f* Beestekraal in de vorm van een hoornwerk; *g.* Stallen; *h.* Verse Rivieren; *y.* en *l.* Tuinen; *k* Geprojecteerde tuinen; *m.* Hoveniers-woning; *n.* Hoenderhuis; *o.* Geprojecteerde eendekooi; *p.* Boerenerf; *q.* Zeestrand; *r* Mestkuil. — Op deze kaart is dus de eerste Zuid-Afrikaanse boereplaats afgebeeld.

Explanation of the letters: *a* Houses; *b* Bastions of the Fort, named after the ships of Van Riebeeck's fleet (N. Reyger (Heron), O. Walvis (Whale), W Olifant (Elephant), Z. Drommedaris (Camel); *c* Moat; *d.* Hornwork in front of the Fort; *e.* Smithy; *f.* Cattle-pen; *g.* Stables; *h* Fresh (sweet) rivers; *y* en *l.* Gardens; *k* Projected gardens; *m* Gardener's house; *n* Poultry yard; *o.* Projected duckpond; *p.* Farmyard; *q.* Beach; *r.* Dungpit. — On this map the first South African farm has been sketched.

[*Rijksarchief, 's Gravenhage* — *State-Archives, the Hague.*]

Afbeelding naar een waterverftekening van 1655 of 1656. Dit is de oudst bekende plaat van de nederzetting. Toen stonden er alleen het Fort, de smidswinkel, enkele huisjes van Compagnie's werklieden en een paar blokhuizen, redoeten geheten.

Reproduction of a picture in watercolours, of 1655 or 1656. As far as we know, this is the oldest picture of the Dutch settlement; the Fort, the smithy, some houses for the workmen in the service of the E. I. C., and a few redoubts were the only buildings then in existence.

[*Rijksarchief 's Gravenhage.* — *State Archives, The Hague.*]

HET FORT „DE GOEDE HOPE", AAN DE TAFELBAAI

◘ 1656 ◘

THE FORTRESS IN TABLE VALLEY „THE GOOD HOPE"

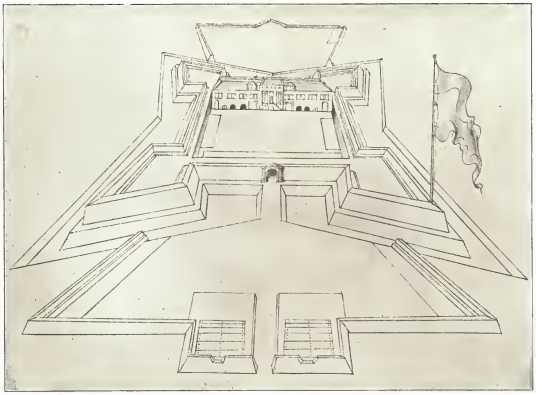

[*Rijksarchief, 's Gravenhage.* *State Archives, The Hague.*]

De bouw van de wallen en de beide hoornwerken is hier duidelik te zien. De vlag staat geplant op de punt Reyger. De pui, van waar plakkaten en kennisgevingen gelezen werden, bevindt zich in 't midden van het huis, dat van klippen en leem was opgetrokken, met een plat dak; het kwam 7 voeten boven de wal uit. ◘ The above is a clear plan of the Fortress with walls and two hornworks. The flag is hoisted on the bastion, called Reyger. From the front of thehouse, constructed of natural stone and clay, with a flat roof, notices and regulations were read. The height of this building was seven feet above the walls.

KAARTJE VAN HET KAAPSE SCHIEREILAND

◘ 1656 ◘

MAP OF THE CAPE PENINSULA

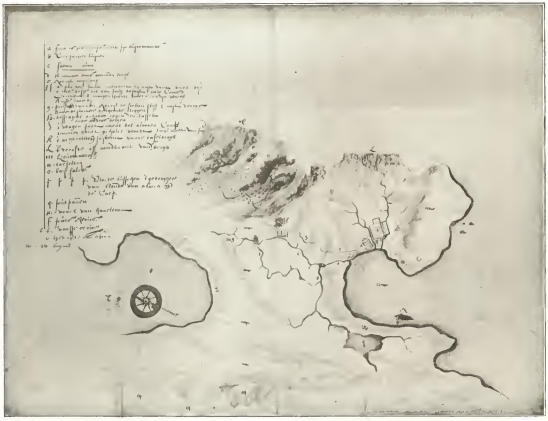

[*Rijksarchief, 's Gravenhage.* *State Archives, The Hague.*]

a. Het Fort; *b.* Compagniestuinen; *c.* Steenoven; *d.* Huis van de hovenier Boom; *e.* Redoet Duynhoop bij de Zoute Rivier; *f.* Land en Wachthuis bij 't Ronde Bosje; *g.* Project voor een redoet; *h.* Bossen; *i.* Wagenpad naar 't bos; *k.* Achterkant en *l.* Noordkant van de Tafelberg; *m.* Leeuwenberg; *n.* Tafelbaai; *o.* Baai Fals; *p.p.p.p* Vlakte; *q.* Zoutpannen; *r.* Haerlem-wrak: *s.* Zoute Rivier; *t.t.* Verse Rivieren; *v.* Bergen; *w.* Duinen. ◘ *a.* The Fortress; *b.* Company's Gardens; *c* Brick-kiln; *d* Gardener Boom's house; *e.* Redoubt Duynhoop near Saltriver; *f f* Blockhouse near Rondebosje; *g* Projected redoubt; *h.* Bush; *i.* Wagonroad to the forest; *k.* Back and *l.* Northern side of Table mountain; *m.* Lionshead; *n.* Table Bay; *o* False Bay; *p p p p.* Flats; *q.* Saltpans; *r.* Wreck of the Haerlem; *s.* Saltriver; *t.t.* Fresh (Sweet) rivers; *v.* Mountains; *w.* Dunes.

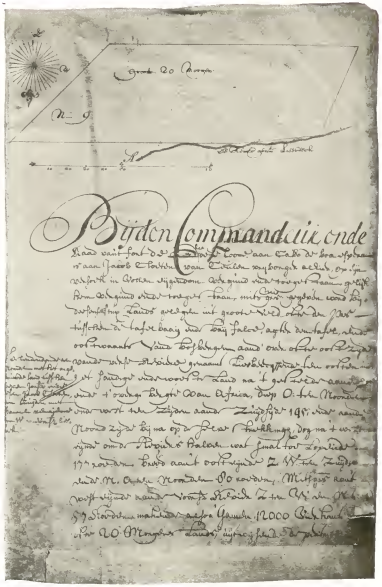

[*Kaaps-Archief.* — *Foto Elliott* — *Nadruk verboden*

Verkleinde afbeelding van een Erfbrief

Afschrift van de erfbrief, uitgereikt in 1657 door Kommandeur Jan van Riebeeck aan de Vrij-burger Jacob Cloeten, betreffende een stuk grond van 20 morgen, gelegen aan de Rivier, genaamd Liesbeek, tussen Tafelbaai en Valsebaai. (Zie het „Aanhangsel".)

Reduced Facsimile of a Grant of Land

An area of 20 morgen situated near the Liesbeek, between Tablebay and Falsebay, was in 1657 given to the Free-burgher Jacob Cloeten by Commander Jan van Riebeeck. For translation see the „Appendix".

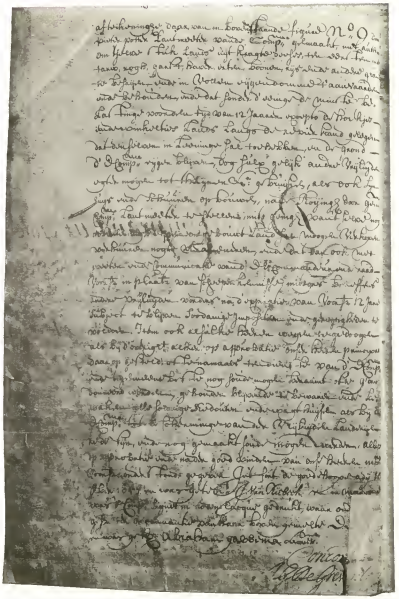

Cape Archives, Cape Town. — *Photo Elliott* — *Copyright.*]

RIJCKLOFF VAN GOENS EN ZIJN GEZIN.

RIJCKHOF VAN GOENS AND HIS FAMILY

[Verzameling Mr S. van Gijn — Dordrecht — Collection of Mr. S. van Gijn.]

Bij de brand in het Museum Boymans te Rotterdam ging bovenstaande schilderij (door B. v. d. Helst) verloren. Rijckloff van Goens, een man van grote gaven, bracht het tot Goeverneur-Generaal. Ten tijde van Jan Van Riebeeck gaf hij verschillende voorschriften voor de Kaapse nederzetting. Achter Mevr. van Goens staat een „zwarte jongen". ◘ At the fire of the Boymans Museum at Rotterdam this picture by B. van der Helst was lost. Ryckloff van Goens, gifted with splendid qualities, rose to the rank of Governor-General. He made regulations for the Cape in Van Riebeeck's days. The man behind Mrs. van Goens is a coloured boy.

DE REE VAN BATAVIA ◘ THE ROADSTEAD OF BATAVIA

Een opperkoopman en zijn vrouw, naar de schilderij van A. Cuyp in het Rijksmuseum te Amsterdam. Een „zwarte jongen" houdt de „pajong" (sambreel). Op de ree ligt een retoervloot zeilree. Een sloep met voorname ambtenaren vaart er heen. ◘ A supercargo and his wife, after the painting by A. Cuyp in the National Gallery of Amsterdam. A coloured boy holds the „pajong" (umbrella). The return-fleet rides at anchor on the roadstead, a boat with high officials being rowed to the fleet.

[*Rijks-prentekabinet* — *Amsterdam* — *National Collection of Prints.*]

In de dagboeken der oude zeevaarders, ook in het „Daghverhaal" van Jan van Riebeeck, is herhaaldelik sprake van allerlei soorten van lijfstraffen, waartoe in die dagen misdadigers en overtreders van wetten en reglementen in alle landen zo lichtelik werden veroordeeld. Bovenstaande prent geeft een afbeelding van zulke straffen en van talrijke martelwerktuigen Aan boord der schepen werden die straffen dikwijls vervangen door het „laarzen" (slaan met de kolf van 't geweer) en „kielhalen" (onder de kiel van 't schip doortrekken). Dit laatste wordt voorgesteld op onderstaande afbeelding van een schilderij. Talrijk zijn de kijklustigen, die getuigen willen zijn van de strafoefening, toegepast op de man, die, de handen boven het hoofd gebonden, men ziet hangen aan een lijn, geslagen over de grote ra van de vóórmast van het grote schip in het midden.

[*Rijksmuseum* — *Amsterdam* — *National Gallery.*]

In accordance with the views of those days, as shown in many instances in Van Riebeeck's „Journal", various punishments of a very severe character were inflicted even for minor offences. The upper picture shows several ways of torturing and the implements used for this purpose. Aboard ship the punishment consisted mainly in thrashing with the but of the musket and keelhauling Our picture represents this form of torture. The culprit's hands and feet are tightly fastened to a rope on the main yard of the fore-mast of an East-India-men. Many are the spectators desirous of witnessing this barbarous spectacle.

Het Fort met de huizen daarbinnen. A. Rooilijn 50 roeden buiten het Fort als stadsgrens; B. Compagnieskabelloods; C. Hoveniershuis, verhuurd aan een Vrij-kleermaker; D. Waterkoornmolen; G. Koe- en Schapestal; H. Ziekehuis; I Ploeg- en Wagemakerswinkel; K. Smidswinkel; L. Kombuis voor 't volk en de slaven; N. Hoofd, in zee gebouwd; O. Verse Rivier; Q. Gracht tot afleiding van het water van de Verse Rivier (P.); R. Vrijmans ledige steenoven; S. Huizen van Vrijlui; er zijn drie straten: Olifphant-, Reyger- en Heerestraat; V. Compagnieshuizen; W. Tuinen der Vrijlui; *a.* Beestekraal achter het Fort; *b.* Bovenste sluis; *c.* Beneden sluis.

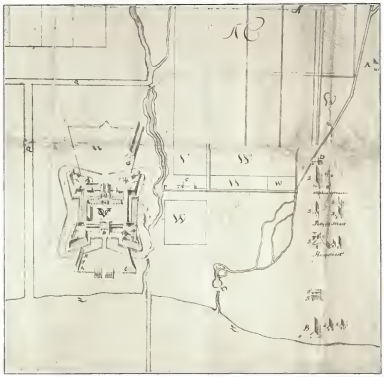

[*Rijksarchief, 's-Gravenhage* — *State Archives, The Hague*]

The Fort with the houses within the walls. A line 50 roods outside the Fort as boundary; B. Company's cableshed; C. Gardener's house, let to a Free-burgher tailor; D. Water-cornmill; G Cowshed and sheepfold; H. Hospital; I. Shop for repairing ploughs and wagons; K. Smithy; L. Kitchen for the common people and the slaves; N. Pier, built into the sea; O. Fresh (Sweet) River; Q. Canal, to lead the water from the Fresh River (P.); R. Free-burgher's burnt out brickkiln; S Houses of Free-burghers; there are three streets: Oliphant- (Elefant), Reyger- (Heron-) and Heere Masters's street; V. Company's gardens; W. Gardens of the Freeburghers; *a.* Cattle-pen behind the Fort; *b.* Upper and *c.* Lower sluice.

Handtekening van ZACHARIAS WAGENAER, Jan van Riebeeck's opvolger als Kommandeur aan de Kaap de Goede Hoop.

Signature of ZACHARIAS WAGENAER, Jan van Riebeeck's successor as Commander at the Cape of Good Hope.

Jan Vos, de Amsterdamse dichter, bezong deze beroemde reiziger als volgt:

Dus ziet men Nieuhoff, die de [Godsdienst, Wetten, Zeeden
En Staat van China toont door [zijn geleerde schacht.
Een loffelijk bedrijf verdient on- [sterflijkheeden.
Zijn staatskunst rijk van roem, [en krijgsmoed, groot van kracht,
Twee zuilen voor Koylan, zijn [waardt om hem te sieren.
Wie wijs en dapper is, past [dubbelde lauwrieren.

Hij was aan de Kaap in 1653 1659, 1671 en 1672. In dit jaar werd hij vermoord op een eilandje bij Madagascar.

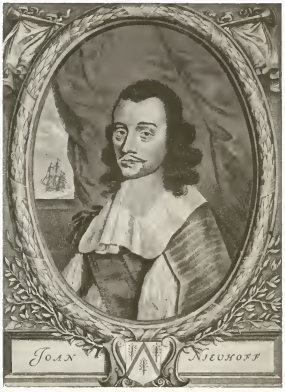

[*Joan Nieuhoff, Gedenkwaardige Zee- en Lantreize.*]

The Amsterdam poet Jan Vos described this famous traveller in the following words:

Thus Nieuhoff is seen, who shows the religion, laws, costums / and state of China by his learned pen. / A laudable work, deserving immortality. / His glorious policy, his powerful valour, / two columns of Coylan, are his well merited ornaments. / Who is both wise and brave, deserves to be invested with double laurels.

He visited the Cape in 1653, 1659, 1671 and 1672. In this latter year he was murdered on a little island off Madagascar.

KING CHARLES II

[*Verzameling Van Stolk — Rotterdam — Coll. of Mr. Van Stolk*]

In 1660 kwam Karel II op de troon van Engeland, na lange tijd als balling in Nederland te hebben gewoond. Door de onderlinge nijver tussen de twee landen op 't gebied van handel en zeevaart brak weer spoedig oorlog uit, welke, wat de Kaap betreft, het bouwen van het Kasteel ten gevolge had. ◘ In 1660 Charles II was crowned king of England after having passed many years as an exile in the Netherlands. Soon afterwards the rival states renewed their war for the leadership in commerce and sea-transport. This resulted, as far as the Cape is concerned, in the building of the Castle.

JOHAN DE WITT

was een staatsman van zeldzame gaven. Bijna twintig jaren was hij de leider van de buitenlandse staatkunde van de Republiek, welker handels-belangen hij trachtte te verdedigen tegen de politiek van Engeland, waartoe hij de zeemacht vergrootte, toen van die kant gevaar dreigde. Zo was zijn werk ook van nut voor de vestiging aan de Tafelbaai. Met zijn broeder Cornelis viel hij als slachtoffer van de woede van het Haagse gepeupel. ◘ He was a statesman of rare gifts For nearly twenty years he was the leader of the Foreign Affairs of the Dutch Republic, trying to defend its commercial interests against the attacks of the British rival, for which purpose he strengthened the Dutch naval power, and in this way his work contributed to the development of the Table Bay settlement. With his brother Cornelis he fell as a victim of popular indignation, both being murdered at the Hague.

[*Rijks-prentenkabinet — Amsterdam — National Coll. of Prints.*]

MICHIEL ADRIAANSZOON DE RUIJTER

was, met Maarten Harpertszoon Tromp, de grootste admiraal, die Nederland heeft gehad. Uit lage stand klom hij op door kunde en rechtschapenheid. Zijn volk noemde hem „Bestevaer". Hij werd in 1676 in een slag bij Palermo gewond en stierf aan wondkoorts. ◘ De Ruyter is, with Maarten Harpertszoon Tromp, the most famous of Dutch Admirals. Born of humble parents, he rose by ability and integrity to the highest ranks. By his men he was called „Bestevaer". (Daddy) Deadly wounded in a naval battle off Palermo (1676), he succombed to woundfever.

DE VIERDAAGSE ZEESLAG, 11—14 JUNI 1666 ▫ THE NAVAL BATTLE OFF NORTH FORELANT, 11—14 JUNE 1666

Tijdens de tweede oorlog tussen Engeland en de Nederlanden om de heerschappij over de zee had een der moorddadigste zeeslagen plaats, die de geschiedenis kent. Vier dagen duurde de strijd, welke onbeslist bleef. De Ruijter, Van Nes, Tromp, Evertsen e.a streden bij Noord-Voorland tegen Monk, Prins Robert van de Paltz, Ayscue, om slechts de voornaamsten te noemen

[*Rijks-prentenkabinet* — *Amsterdam* — *National Collection of Prints.*]

During the second war between England and the Netherlands for the dominion of the sea, one of the most sanguinary battles that history knows of was fought off North Foreland. The fighting lasted four days, both parties claiming victory as the result On the Dutch side fought De Ruyter, Van Nes, Tromp, Evertsen and others, the British fleet being commanded by Monk, Prince Rupert of the Palatinate, and Ayscue, to name the principal leaders only.

DRINKWATERDAM IN DE TAFEL-VALLEI (1662)

Wie weet, dat het verse drinkwater van Tafelberg een verkwikking was voor de schepelingen bij hun aankomst in de Tafelbaai na een lange reis, zal begrijpen, hoe nuttig dit reservoir was. Het kwam in 1662 in gebruik, toen de oude dam werd gedempt. Het wegvloeien van overtollig of bedorven water werd geregeld door een sluisje.

RESERVOIR IN THE TABLEVALLEY (1662)

The fresh water from Tablemountain was a god-send to the crews of the East-Indiamen, calling at Tablebay after a long voyage. The water was gathered in a reservoir, built in 1662. The old pond was filled up with the earth from the new excavation. A sluice was constructed at the lower end of the reservoir.

[*Rijksarchief, 's Gravenhage* — *State Archives, The Hague.*]

HET KASTEEL „DE GOEDE HOOP" ◘ THE CASTLE „THE GOOD HOPE"

(1674)

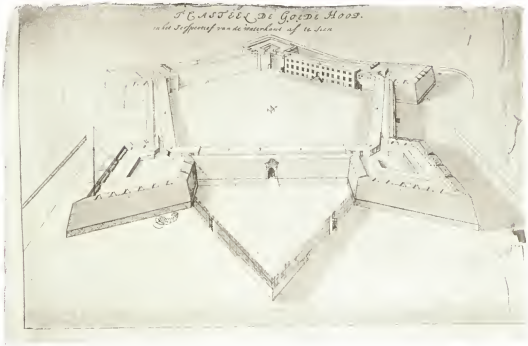

(1674)

[*Rijksarchief, 's Gravenhage.*]

[*State Archives, The Hague.*]

Van Riebeeck's Fort werd al spoedig veroordeeld als op de duur niet stevig genoeg. Men besloot om, in plaats van de aarden wallen door muren te vervangen, een geheel nieuw stenen kasteel te bouwen, om zich beter tegen Europese vijanden te kunnen verdedigen. In 1674 werd het in gebruik genomen. De vijf punten heetten, ter ere van de Prins van Oranje (Willem III): Buren, Nassau, Catzenellenbogen, Oranje en Leerdam. ◘ Van Riebeeck's Fort was soon condemned as being not sufficiently solid and strong to resist attacks of European enemies. Instead of renewing the old building a completely new Castle was constructed, with stone walls, which was occupied in 1674. The five bastions were named in honour of Prince William III: Buren, Nassau, Catzenellenbogen, Oranje and Leerdam.

LANDTOCHT VAN SIMON VAN DER STEL NAAR NAMAKWALAND IN 1685

SIMON VAN DER STEL'S EXPEDITION TO NAMAQUALAND IN 1685

Op 25 Augustus 1685 vertrok de Kommandeur van het Kasteel. 15 ossewagens, 8 karren en een koets, 200 pakossen, 13 paarden, 8 muildieren, een boot en meer dan 100 mensen vormden de stoet. Een renoster viel de koets van Van der Stel aan in de buurt van Piketberg. Nieuwe namen werden gegeven: Renoster-rug, Elandsvlakte, Uilenberg enz. Op 21 Oktober werd het doel van de tocht, de Koperberg, in Namakwaland, bereikt. Door de verre afstand waren de kopermijnen van geen nut voor de Compagnie. De gehele tocht duurde vijf maanden en één dag.

The Commander left the Castle on Aug 25 1685. The train consisted of 15 ox-wagons, 8 carts, 1 coach, 200 pack-oxen, 13 horses, 8 mules; a boat, two small cannons and more than one hundred men. Near Piquetberg the party was charged by a rhinoceros, the Commander having a narrow escape. New names were given, e g. Renoster-rug, Elandsvlakte, Uilenberg etc. Oct. 21 they reached the Copper-mountain in Namaqualand; the distance from the Cape was, however, too great to render the copper-mines of any use to the Company. The whole duration of the expedition was five months and one day.

[*Rijksarchief, 's-Gravenhage*

State Archives, The Hague.]

Handtekeningen van de Kommandeurs IJsbrand Goske en de Goeverneurs Simon en Wilhem Adriaan van der Stel. Goske koos in 1665 de plaats voor het Kasteel. ◘ Signatures of the Commander IJsbrand Goske and of the Governors Simon and Wilhem Adriaan van der Stel. Goske selected the site for the Castle in 1665.

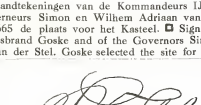

Wilhem Adriaan van der stel.

H. A. van Rheede tot Drakenstein

is voor Zuid-Afrika van grote betekenis geweest. Tijdens zijn verblijf in 1685 heeft hij allerlei voorschriften gegeven, waarvan de meesten tot het einde van de Compagnie van kracht bleven. Zo schreef hij voor het aanleggen van plaatsen het bouwplan voor; in de Stellenbosch en Paarl-distrikten ziet men ze nog, met de witte muren, die vóór het huis een grote ruimte insluiten. Als Goeverneur op de kust van Malabar schreef hij een standaardwerk over plantkunde. ◘ South-Africa owes much to this man. During his stay in 1685 he made many regulations, the greater part of which remained in force to the end of the Company's rule. He caused standard plans to be drawn up for the building of farms, such as are still to be met with in the districts of Stellenbosch and The Paarl: the white walls, in front of the houses, enclosing an extensive yard. When Governor of the Coast of Malabar, he wrote a standard work on botany.

[*Rijks-prentenkabinet — Amsterdam — National Collection of Prints.*]

Ds. François Valentijn

is bekend door zijn groot werk over de Oost-Indiese Compagnie, samengesteld naar gegevens, door anderen geleverd. Daarin gaf hij ook een „Beschrijvinge van de Kaap der Goede Hoope" (1726).

[*Valentijn, Ond en Nieuw Oost-Indiën.*]

He is famous for his voluminous work on the Dutch East India Company, a clever compilation from essays or studies, written by others. His book contains a lengthy chapter under the heading „Description of the Cape of Good Hope" (1726).

Aernout van Overbeke

In het begin van 1672 landde aan de Kaap Aernout van Overbeke, een advokaat, die toen admiraal was van de retoer-vloot. Hij besloot de grond, die de Compagnie in gebruik had, van de Hottentots te koopen. Hij betaalde ± £ 1600, doch niet in geld, maar in waren, die minder dan £ 10 werkelike waarde hadden.

◘

In the beginning of 1672 Aernout van Overbeke, a lawyer, and Admiral of the return-fleet, touched at the Cape. He decided to make a formal purchase of the land, then occupied by the Company. He paid the Hottentots about £ 1600, not in cash but in goods, the real value of which was less than £ 10.—

GROOT CONSTANTIA

GREAT CONSTANTIA

[*Hollandsch Zuid-Afrika.*]

Constantia heette het landhuis, dat Goeverneur Simon van der Stel bouwde nabij Wijnberg. De naam van het huis werd beroemd door de wijn, die in de achttiende eeuw behoorde tot die weelde-artikelen, welke alleen de beste vrienden van de Bewindhebbers der Oost Indiese Compagnie konden machtig worden. ◘ Constantia was the name of the country-seat, built by Governor Simon van der Stel for himself near Wijnberg. Its name became famous for the wine, an article of luxury in the 18th century only obtainable by the Directors of the East India Company and their friends.

DROSTDIJ TE TULBAGH

DROSTDY OF TULBAGH

[*Nadruk verboden.* — *Photo Elliott.* — *Copyright.*]

Een goed beeld van de bouwstijl in de 18e eeuw geeft de Drostdij van het dorp, dat genoemd werd naar de Goeverneur, die Zuid-Afrika het langst (20 jaren) en strikt eerlik heeft gediend. „Vader" Tulbagh, zoals de kolonisten hem noemden, stierf in 1771.

A good specimen of 18th century architecture is the „Drostdy" of the village, named after the Governor, whose long term of governorship at the Cape (20 years) was distinguished by justice and strict honesty. „Father" Tulbagh, as he was called by the grateful colonists, died in 1771.

VERGELEGEN

A

[*A. Bogaerts, Historische Reizen door de Oostersche Deelen van Asia.*]

Wilhem Adriaen van der Stel was er in geslaagd, een mooie plaats aan te leggen, Vergelegen geheten, in Hottentots Holland, op een stuk grond, groot 400 morgen, hem in eigendom gegeven door een Kommissaris der Compagnie, die tot zulke daden volmacht had. Deze schenking was evenwel niet op regelmatige wijze ter kennis van Heren Bewindhebbers gebracht. De mededinging van de Kommandeur bij de verkoop van produkten deed een beweging van enige kolonisten tegen hem ontstaan. Als bewijs van de grote winsten, welke de Kommandeur uit zijn (naar zij beweerden) onwettige handelingen maakte, zonden zij, mèt hun klachten, de hier-onder afgebeelde tekening (B) van de hoeve Vergelegen naar Holland. De beschuldigde beantwoordde de aanklacht uitvoerig en legde een andere tekening over, veel eenvoudiger, hierboven afgebeeld (A). De Goeverneur en enkele andere ambtenaren werden, met behoud van rang en gage, geschorst en naar Holland ontboden (1707). De namen der leiders van deze beweging tegen Van der Stel: Henning Huising, Adam Tas en Jacob van der Heyden, zijn aan alle Zuid-Afrikaners welbekend. — Bij de beoordeling van de daden van Van der Stel moet men in 't oog houden, dat deze Kommandeur niet slechter was dan de meeste dienaren der Compagnie, welke haar ondergeschikten zeer laag bezoldigde.

B

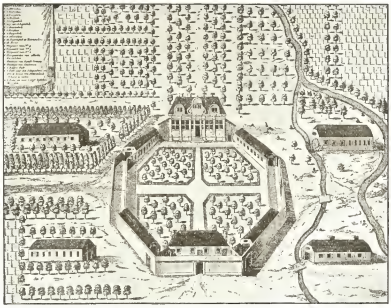

[*Nadruk verboden. — Kaaps Archief — Cape Archives. — Copyright.*]

Wilhem Adriaen van der Stel had made a beautiful farm, Vergelegen, out of the 400 morgen of land, granted him by a Company's Commissioner who had full power to do so; this grant, however, was not made known to the Directors in the regular way. The Governor's act of entering the produce-market in competition with the Free-Burghers caused the most influential of the latter to lodge their complaints with the Directorate in Holland. As a documentary proof of the huge gains, reaped by the Commander from his alleged illicite trade, they forwarded with their complaints a drawing of the Farm Vergelegen (B). The accused sent an extensive defence, accompanied by another drawing (A), less imposing than the first. The names of the leaders of this movement against Van der Stel: Henning Huising, Adam Tas and Jacob van der Heyden are well known to all South-Africans. The Governor and some other officials were suspended from office, though retaining both rank and salary, and ordered to proceed to Holland (1707). — When criticising the acts of Van der Stel, we must bear in mind that this Commander was not worse than the majority of his colleagues, who all suffered from the bad system followed by the Company in only poorly paying their officials.

REGLEMENT

Ter VERGADERINGE van de SEVENTIENE, gearresteert den eersten November 1692.
Op 't Aanneemen en Gagieren van 't Volk na Oost-Indien, zoo Officieren, als gemeene Maats, te weeten: Zeevaarende en Militairen.

		Op Retour-Schepen. Per	Op Vloten en 7 gaten Maand.
1 Capitein ter Zee	— —	fl. 70 tot 80	fl. 60 tot 66
1 Onder Koopman	— —	fl. 40	fl. 24
1 Assistent	— —	fl. 48	
1 Captein Luytenant	— —	fl. 32	
1 Luytenant	— —	fl. 30	
1 Sous Luytenant	— —	fl. 12	
1 Cadet	—		
1 Predikant die in een schuite bedienstige is geweest	— —	fl. 100	
Die van Proponent tot Predikant eerst is gevordert	— —	fl. 90	
1 Sieken-troostter: op Schepen dan een Predikant op gaat, word de Sieken-troostter geïxcaseert, en mogen buiten des geen sieken-troosters worden gehuurt op Schepen van 150 koppen en daar boven.		fl. 24	
1 Hoog-Boetsmans	— —	fl. 23	
1 Hoog-Boetsmans Maat	— —	fl. 17	
1 Schiemans	— —	fl. 20	
1 Schiemans Maat	— —	fl. 17	
1 Boteseller	— —	fl. 20	
1 Boteseller-Maat	— —	fl. 14	
1 Constapel	— —	fl. 22	
3 Constapels Maats	— —	fl. 14	
Op Schepen van 140 voeten en daar boven 2 Maats, op die van 130 voeten 2 Maats, op kleinder Schepen 1 Maat.			
1 Kok	— —	fl. 20	
1 Koks Maat	— —	fl. 17	
4 Quartiermeesters	— —	fl. 17	
Op de Retour-Schepen, en op kleinder Schepen 2 a 3.			
1 Opper Seylmaker uitwyk	— —	fl. 24	
1 Onder-Seylmaker tot bequamheid	— —	fl. 14	
1 Opper-Chirurgijn op groote Schepen van 140 voeten en daar boven, en dat gedurende den Outing	— —	fl. 36 tot 50	
Op Schepen beneden de 140 voeten tot 130 voeten	— —	fl. 22	
1 Opper-Chirurgijn	— —	fl.	
1 Onder-Chirurgijn	— —	fl.	
1 Derde tot	— —	fl. 14	
Beneden de 130 tot 100 voeten			
1 Opper Chirurgijn	— —	fl.	
1 Derde	— —	fl.	
1 Opper-Kuyper	— —	fl. 16	
Onder-Kuyper na bequamheid	— —		
Op groote Schepen van 140 voeten en daar boven 2, en op kleinder 1.			
1 Prowoot	— —	fl. 13	
1 Schepen-Corporaal	— —	fl. 14	
1 Trompetter	— —	fl. 14	
1 Opper-Timmerman uitwyk		fl. 44 tot 48	
Onder-Timmerlieden na bequamheid: Op groote Schepen van 140 voeten 2, en voort so veel en bequamheid te bekomen zullen wezen, op kleinder Schepen 1 a 2 na gelegenheid	— —	fl.	

Boschkieren	— —	fl. 13
Boteskieren	— —	fl. 12
Boutsgezellen	— —	fl. 11
Boutsgezellen	— —	fl. 10
Boutsgezellen	— —	fl. 9
Boutsgezellen	— —	fl. 8
Hoopjopen	— —	fl. 7
Jongens een onder de 16 Jaren	— —	fl. 5

MILITAIREN.

2 Sergeant op Soldaten en daar boven op de schuyven zynde		fl. 30
Corporal	— —	fl. 14
Landpaalsteken op grote 2, op kleine 1.		fl. 12
Adtiborden	— —	fl. 10
Soldaten	— —	fl. 9
Tamboer	— —	fl. 9
Jonge Soldaten by moede alleen		fl. 7 tot 8
Op Schepyjes van 60 voeten; en daar beneen tot 100 voeten lang.		
1 Schipper	— —	fl. 60 tot 66
1 Assistent	— —	fl.
1 Opper-Stuurman	— —	fl.
1 Onder-Stuurman	— —	fl.
1 Hoog-Boetsman	— —	fl.
1 Schiemans	— —	fl.
1 Constapel	— —	fl.
1 Constapels-Maat, die met eenen 't zeggt van Schepen-Corporaal zal moeten waarnemen	— —	fl.
1 Boteseller	— —	fl.
1 Boteseller-Maat die mede Kuypen kan	— —	fl.
1 Kok	— —	fl.
1 Quartier-Meesters	— —	fl.
1 Seyl-Maker	— —	fl.
1 Opper-Chirurgyn	— —	fl.
1 Tweede Chirurgyn	— —	fl.
1 Timmer-luyden	— —	fl.
Schepyjes beneen de 60 voeten tot 85 voeten lachter, zoden varaba benoem met geene gezag Officieren als de Heeren, namentlyk:		
1 Stuurman in plaats van een Schipper	— —	fl. 48 tot 50
1 Assistent	— —	fl. 24
1 Onder-Stuurman	— —	fl. 32
2 Hoog-Boetsman met syn Maat, midsdat syn Maat met eenen het Schemian Schip zal moeten waarnemen, en den Hoog-Boetsman ook met eenen Constapel wezen	— —	fl.
Den Hoog-Boetsman	— —	fl. 22
Zyn Maat	— —	fl. 18
1 Boteseller die met eenen zal moeten Kuypen	— —	fl. 22
1 Jong Kok met Koks-Maats Gagie	— —	fl.
1 Quartier-Master	— —	fl.
1 Onder-Chirurgyn	— —	fl.
1 Onder-Timmerman	— —	fl.

En zullen voorts de voorzie Hoekers weder dentaant in alles met twintig Koppen, naakgeladen gemoteerd met twee Basjens.

[*Verzameling Dr. Godée-Molsbergen — Zaandam — Collection of Dr. Godée-Molsbergen*].

Reduced reproduction of the Rules of the Chamber of Seventeen, as passed on the 1st of November 1692, for the enlistment and payment of the crews for the East-Indies, both officers and men, naval and military.

De volgende bladzij toont ons de plechtige zitting van 17 October 1685, waarin de voorrechten, die de Hugenoten van Koning Hendrik IV in 1598 bij het Edikt van Nantes hadden gekregen, werden ingetrokken. Omstreeks 1660 was in Frankrijk $^1/_{12}$ van de bevolking Protestant. Die 1.200.000 Hugenoten hadden ruim 600 kerken en bijna 750 predikanten. Onder Lodewijk XIV hadden ze veel te lijden en ten slotte waren ze alle voorrechten kwijt. Frankrijk verloor een half miljoen van de beste onderdanen. De vluchtelingen gingen naar verschillende landen: in de Republiek der Verenigde Nederlanden kwamen er alleen in 1686 ongeveer 75000. Omstreeks 170 Hugenoten kwamen naar Zuid-Afrika, waar ze een uitstekend deel van de bevolking vormden. Bekend is de strijd van Stadhouder Willem III, als kampioen voor het Protestantisme, tegenover Lodewijk XIV. Toen men in Engeland als gevolg van de geboorte van de Prins van Wales voor de voortzetting van een Katholiek stamhuis vreesde, als de Katholieke koning Jacobus II zou overleden zijn, werd de Prins van Oranje door de Protestanten naar Engeland geroepen. Hij versloeg de legers van Jacobus en werd in 1689 tot koning van Engeland gekroond. Op nevensgaande prent is de Prins afgebeeld, terwijl hij, vóór zijn vertrek, afscheid neemt van zijn gemalin en zijn hof. ◘ The following page shows the solemn session of Oct. 17. 1685, in which the revocation of the Edict of Nantes was made known. By this edict King Henry IV in 1598 had granted certain privileges to the Protestants in France. About 1660 $^1/_{12}$ of the French people was Protestant. The 1.200.000 Huguenots possessed more than 600 churches, where 750 ministers officiated. During the reign of Louis XIV they suffered many hardships and finally all privileges were taken away. By such cruel treatment France lost half a million of her most industrious citizens, who took refuge in various countries. 75000 of them fled to the Dutch Republic in one year (1685). About 170 Huguenots came to South Africa where they strengthened the number of colonists. Well known is the struggle of the Stadtholder William III, as champion of Protestantism, against Louis XIV. When a son was born to King James II of England, who was a Catholic and allied to the French monarch, the English people feared lest a Catholic dynasty should be continued in England. The Prince of Orange was called upon to stave off such a contingency. He defeated James's armies, and was crowned King in 1689. Our picture represents the Prince in the act of taking leave from his wife and his court before his departure to England.

[*Verzameling van Stolk* — *Rotterdam* — *Collection of Mr. Van Stolk*].

VERTREK VAN PRINS WILLEM III NAAR ENGELAND ◘ 1688 ◘ DEPARTURE OF PRINCE WILLIAM III FOR ENGLAND

[*Rijks-prentenkabinet* — *Amsterdam* — *National Collection of Prints.*]

De Europese Nederzetting in Zuid-Afrika omstreeks 1695

Deze bizonder belangwekkende en volledige kaart geeft een duidelike voorstelling van de ligging der plaatsen Men ziet er op, waar de Compagnie vee liet weiden, hoe het land begroeid was enz. De kaart, die Valentijn opnam in zijn groot werk, is van later tijd, blijkens de persoonsnamen.

The European Settlement in South-Africa, about 1695

This complete and interesting map gives a clear idea of the situation of the farms, the pasture grounds for the Company's cattle, etc. The map in Valentijn's work is of later date, as evinced by the names of the farmers.

[*Rijksarchief, 's-Gravenhage* *State Archives, The Hague.*]

N.B. De volgende bladzijde bevat een arbeelding op grotere schaal van het middelste gedeelte van deze kaart, waardoor de namen der plaats-eigenaars duideliker leesbaar zijn. Wij wijzen op namen als Gerrit van der Bijl, Hans Jurgen Grim, Jan Bombam (!), Jacob de Timmerman, Jan Mostert, Schaak de Wagenmaker, Trijn de Boerin, Jantje Valniet enz., enz.

The next page contains a reproduction of the central portion of this map on a larger scale, on which the names of the farm-owners are more legible.

Stellenbosch en Drakestein

[*Rijksarchief, 's Gravenhage* — *State Archives, The Hague*].

Op deze kaart ziet men duideliker de namen van kolonisten. Eigenaardig zijn de bijnamen, die men elkander gaf: Jan Bombam, Jantje Valniet, Trijn de Boerin De naam France Quartier komt hier nog voor naast Drakestein. De Eerste-rivier liep dwars door 't dorp Stellenbosch. ◘ On this map the names of several well known South-African families are more legibly marked, as well as many nicknames, e g: Jan Bombam, Jantje Valniet etc. The names France Quartier (French Ward) and Drakestein are here still synonymous. The village of Stellenbosch was built on both banks of the Eerste-rivier (First River).

Grote Schuur

[*Nadruk verboden. Foto Elliott.*]

[*Copyright. Photo Elliott.*]

Reeds in Jan van Riebeeck's dagen bouwde men „Compagnies Corenschuur", spoedig bekend als Grote Schuur. Wijlen de heer Cecil Rhodes kocht het gebouw, liet het in oud-Hollandse stijl vernieuwen, voorzag het van tal van oud-Hollandse meubelen en vermaakte het bij zijn dood aan de Regering als zetel voor de Eerste Minister: een blijk van grote achting voor Zuid-Afrika's verleden. ◘ In the days of Jan van Riebeeck a corn-shed was built, soon known as the Company's Large-Shed. The late Mr. Cecil Rhodes bought the building, had it repaired and filled with a choice collection of rare old Dutch furniture. The building in this state was bequeathed to the Government as a residence for the Prime Minister: an act of courtesy which speaks well for the late Mr. Rhodes' love for South-Africa's history.

[Z.-A. Mus. Foto Elliott, Nadruk verboden.]

[S.-A. Mus. Photo Elliott Copyright.]

Uit de afbeeldingen op deze bladzijde blijkt, dat de Hollandse Afrikaners van vóór een paar eeuwen prijs stelden op mooie meubelen en glaswerk, even goed als men dit in Europa deed. ◘ The pictures on this page bear witness to the fact that the Dutch Africanders of two centuries ago had a taste for fine furniture, glassware etc., just as their kinsmen in Europe had.

[Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.]

Oude kast met Delftse pullen, en antieke tafel met Chinese vaas, aanwezig in het huis van wijlen Mevr. Koopmans-De Wet, Strandstraat, Kaapstad. ◘ Antique wardrobe with a set of blue Delft, and table with Chinese jar, in the residence of the late Mrs. Koopmans-De Wet, Strandstreet, Capetown.

A

MEUBELEN UIT DE TIJD DER OOST-INDIESE COMPAGNIE

A. Oud-Hollandse Klerekist, tans te Grote Schuur.

B. Oude Stoelen, te Grote Schuur.

FURNITURE OF THE TIME OF THE EAST-INDIA COMPANY

A. Old-Dutch trunk, for clothing, at Grote Schuur.

B. Antique chairs, at Grote Schuur.

[*Nadruk verboden - Photo Elliott - Copyright.*]

LUTHERSE KERK
STRANDSTRAAT TE KAAPSTAD

In 1774 gaf een rijk burger aan de Kaap, Marthin Melk, aan de Luthersen een kerkgebouw. In 1780 werd door het Goevernement toegestaan, dat er een vaste Lutherse predikant dienst deed

[*Nadruk verboden - Foto Elliott.*]

LUTHERAN CHURCH
STRAND STREET, CAPE TOWN

In 1774 Marthin Melk, a wealthy burgher of Cape Town, presented the Lutherans with a Church. In 1780 the Government authorised the appointment of a resident Lutheran minister.

[*Photo Elliott — Copyright.*]

HANDTEKENING VAN PIETER GIJSBERT NOODT

Zijn plotselinge dood in 1729 is lange tijd, ofschoon te onrechte, het onderwerp geweest van een dramaties verhaal.

SIGNATURE OF PIETER GIJSBERT NOODT

His sudden death in 1729 gave rise to a dramatic story, long considered historical, but in reality unfounded.

B

SLAMSE MENSEN ◘ CAPE MALAYS

De Oost-Indiese Compagnie gebruikte de Kaap als ballingsoord voor Maleiers, die op Java en elders gevaarlik voor haar gezag konden zijn. Voorname Maleiers hadden hun gezin en hun gevolg bij zich. Van hen en van vrij verklaarde Maleiers stammen de Slamsen af, die vooral in Kaapstad vrij sterk in aantal zijn — Een bekend Maleier was Sjeik Jozef. In de Bantamse oorlog had hij zich krachtig tegen de Nederlanders verzet. In 1683 werd hij gevangen genomen en naar Ceylon gezonden; in 1694 kwam hij met groot gevolg aan de Kaap, waar hij tot zijn dood, in 1699, als staatkundig gevangene, woonde. Hij werd begraven op de plaats Zandvliet, in het district Stellenbosch. Zijn graf, liggend op de heuvel, is een bedevaartsplaats voor de Mahomedanen, die hem als Heilige vereren.

[*Nadruk Verboden — Photo Elliott — Copyright.*]

The East India Company used South-Africa as a place of exile for Malay undesirables from Java and other regions. Malays of the higher class took their family and their attendants with them. They, as well as emancipated Malay slaves, became the ancestors of the present Malay population, rather numerous in Cape Town and the Peninsula Amongst these exiles was the famous priest Sheikh Joseph, who had taken an active part in the Bantamese civil war. Captured by the Netherlanders, he was deported to Ceylon in 1683 and hence taken to the Cape in 1694, where he lived as a political prisoner until his death in 1699. He was buried on the farm Zandvliet in the Stellenbosch district. His tomb, situated on a hill, has become a place of pilgrimage for the Mahometans who revere him as a Saint.

KRAMAT, HET GRAF VAN SJEIK JOZEF ◘ KRAMAT, THE TOMB OF SHEIKH JOSEPH

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.*]

VERHEERLIKING VAN DE AMSTERDAMSE KAMER DER OOST-INDIESE COMPAGNIE

ALLEGORICAL REPRESENTATION OF THE AMSTERDAM CHAMBER OF THE EAST-INDIA COMPANY

[*Rijksmuseum* — *Amsterdam* — *National Gallery.*]

Deze allegoriese voorstellingen (schilderij en penning) zijn vermoedelik gemaakt bij het eeuwfeest in 1702: de gedenkpenning (aanwezig in het Koninklik Penningkabinet te 's Gravenhage), vertoont het Compagnie-schip, varend naar de opgaande zon (het Oosten), langs twee zuilen (van Herkules?). De roeiers houden de schilden der Kamers: Amsterdam, Zeeland, Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen. De wimpel heeft de Compagnielsetters en op de achtersteven duiden de ineengeslagen handen op de vereniging der Compagniën bij de stichting. De schilderij vertoont verder Neptunus, die verrijst uit de golven; cherubijntjes storten uit een hoorn van overvloed speceriijen. Een Indies meisje, een roerhoudend, rust tegen een troon, waarop een gekroonde maagd zit, krans en zwaard, het wapen van Indië, en het octrooi en statutenboek houdend. Het naamcijfer van de Kamer Amsterdam is boven haar; de zuilen dragen de wapens van Holland en Amsterdam Kompas en Jakobsstaf liggen voor haar linkervoet, de rechter rust op een schildpad. Mercurius staat achter de troon. De Amsterdamse stedemaagd met sleutel, de hond als beeld der waakzaamheid bij haar, wijst, gezeten op een baal koopmansgoederen, op de haven en de sjouwende bootwerkers Nicolaas Verkolje schilderde deze allegorie.

Picture and medal owe their existence to the celebration of the Company's centenary in 1702. The medal (property of the Royal Collection of Coins, The Hague), shows a Greek ship making for the East, represented by the rising sun, the six soldiers holding, as shields, the coats of arms of the six Chambers. The pennon has the Company's monogram. The clasped hands refer to the fusion of the various local companies into one concern. The picture, by Nicolaas Verkolje, shows Neptune, in the right hand corner, and two cherubs pouring spices from the horn of plenty. An Indian girl, holding a rudder, rests against a throne, on which a crowned virgin is seated, with sword and laurel-wreath (the emblem of India), the Company's charter and the Statute-book. Above her head is the monogram of the Chamber of Amsterdam. Box and needle and cross-staff are lying at her feet; her right foot is rested on a tortoise. Behind the throne stands Mercury, whilst the patrones of Amsterdam, with key and bulldog, representing vigilance, seated on a bale in the left hand corner, points to the harbour and the men toiling there. In the back ground, to the right, are represented the two pillars (of Hercules), also figuring on the medal. The pillars of the throne are adorned with the coats of arms of Holland and Amsterdam.

SIMONS-BAAI IN 1771

SIMONS BAY IN 1771

[*Rijks-archief, 's Gravenhage.*

State Archives, The Hague]

Op deze kaart is aangegeven, op welke plaatsen geland kan worden, het graf van een Posthouder, een gebouw Elshout, het Hoofd, de pakhuizen van de Compagnie, het hospitaal, het posthuis, (*a*) een geprojecteerde batterij met kruitkelder en de wagenweg van de Kaap naar Simonsbaai. *b* is ook een geprojecteerde batterij. De maker van deze kaart is C. F. Brink, gezworen landmeter. ◘ On this map, drawn by Mr. C. F. Brink, sworn surveyor, are designated the places of landing, the grave of a Postmaster, a building, called Elshout, the landingpier, the storerooms of the Company, the hospital, the postoffice, (*a*) a projected battery with gunpowder-cellar, the wagonroad from Cape Town to Simons Bay and (*b*) another projected battery.

FORT LIJDZAAMHEID, RIO DE LA GOA

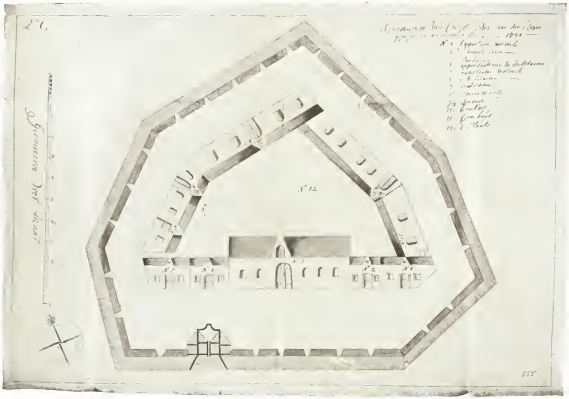

[*Rijksarchief, 's Gravenhage. State Archives, The Hague*]

Jacob de Bucquoy (zie volgende bl.) maakte deze tekening in 1721. 1 Vertrek voor het Opperhoofd; 2. voor de Secunde; 3 Pakhuis; 4 Kamer van het opperhoofd van de militairen; 5 Assistenten; 6 Militairen; 7 Matrozen; 8 Smidswinkel; 9. Ambachtswinkel; 10. Kantoor; 11. Kombuis; 12 de Plaats — In Maart 1721 had de O. I. C. de post gesticht, doch ze bleek zo onveilig en zo ongezond, dat ze in December 1730 weer werd verlaten ◘ James de Bucquoy (see next page) made this plan in 1721. 1. Room of the officer in command; 2. of his subaltern; 3. Storeroom; 4 Room of the commander of the Garrison; 5 the Assistants; 6 the Soldiers; 7 the Sailors; 8 Smithy; 9 Shop; 10 Office; 11. Kitchen; 12. Courtyard — The E. I. C. had established this station in March 1721, but it proved to be so unsafe and unhealthy, that it had to be evacuated in December 1730.

De Hollandse dichter Langendijk bezong zijn lof in dit vers:

Wilt gij het Weezen zien eens Zwervers op de Baaren
Die in de Wiskonst en Natuurkunde is ervaaren;
Die alle kusten van den Aardkloot net beschrijft;
Een gids nâ 't Oost en West, daar Neerland handel drijft;
Die zijnen Reistocht naar de Waarheid heeft beschreeven,
Zie Jacob de Bucquoy in prent, geëtst naar 't Leeven.—

Hij maakte o.a. de kaart van de post aan Rio de la Goa (zie bl. 46) in 1721. In 1722 werd hij er door zeerovers opgelicht en mee naar zee genomen. Ten slotte kwam hij behouden terug.

The Dutch poet Langendijk proclaimed his virtues as follows:

If you would see the Figure of a Rambler of the Sea,
Well versed in Science and Physical knowledge;
Who neatly describes all the coasts of the Globe,
A guide to all places in East and West where the Netherlanders go for trade,
And who wrote a trustworthy book on his voyage —
Behold here James de Bucquoy's engraved lifelike portrait.

He drew the plan of the post on the Rio de la Goa (see page 46) in 1721. In 1722 he was kidnapped by pirates and carried away, but finally returned to his country

[*Verzameling Mr. S. van Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. S. van Gijn.*]

DE POST AAN RIO DE LA GOA ◘ STATION ON RIO DE LA GOA

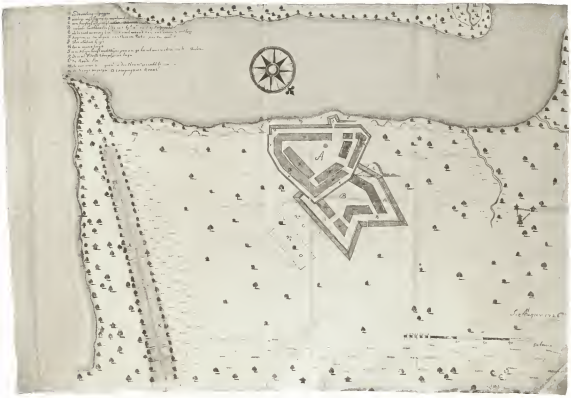

[*Rijksarchief, 's Gravenhage* — *State-Archives, The Hague.*]

Deze tekening, in 1726 door S. Augier gemaakt, toont de nieuwe uitlegging van de oude post. Huis en barakken waren gemaakt van stroo, riet en planken. Er waren huizen voor de steenbakker en de tuinman. Een klein hoofd beschermde voor hoog water. Links ziet men de lange, smalle Compagniestuin. Voor de zieken waren nieuwe barakken gebouwd; ook een kruitmagazijn en een veekraal — Het tegenwoordige Lourenço Marques strekt zich uit over het terrein van de vroegere post. Reuben Point heette vroeger „De Roode Hoek". In 1730 werd het fort afgebroken. ◘ This map, made in 1726 by S. Augier, shows the new extension of the old station. The house and barracks were made of straw, cane and planks. There were houses for the gardener and the brickmaker. A dyke protected the station against floods. On the left was the long garden of the Company. For the sick new barracks had been built; also a gunpowder magazine and a cattle-kraal. — The present town of Lourenço Marques includes the grounds on which the old station was buil:. Reuben Point was called „de Roode Hoek" (Red Point). In 1730 the fortress was demolished.

VIEW OF CAPE TOWN IN 1762, FROM THE CASTLE TO THE WATER-BATTERY, AS SEEN FROM THE SOUTH-WEST

De afbeeldingen op bladz 48 - 52 zijn verkleinde afbeeldingen van oorspronkelike tekeningen door J Rach, aanwezig in de verzameling van de Heer Van Stolk te Rotterdam.
The pictures on pages 48 – 52 are reduced reproductions of original drawings by J Rach, now in the collection of Mr Van Stolk, Rotterdam

VIEW OF THE WATER-BATTERY, AS SEEN FROM THE SOUTH-WEST, IN 1762

[Zie bl. 48.

See page 48.]

VIEW OF THE CAPE OF GOOD HOPE WITH THE CASTLE, IN 1762, AS SEEN FROM THE N.W.

[Zie bladz. 48.

See Page 48.]

VIEW OF THE PARADE AND HEEREGRACHT (NOW ADDERLEYSTREET), CAPE OF GOOD HOPE, IN 1763.

[Zie bladz. 48.

See page 48.]

VIEW OF THE TOWN HALL AT THE CAPE OF GOOD HOPE, IN 1764

[Zie bladz. 48

See page 48.]

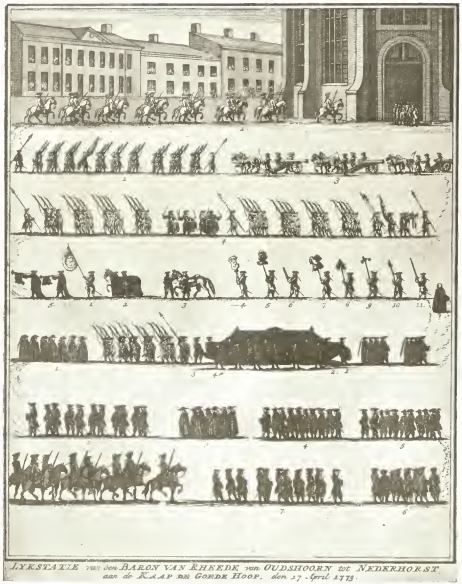

LYKSTATIE van den BARON VAN RHEEDE van OUDSHOORN tot NEDERHORST aan de KAAP DER GOEDE HOOP, den 27 April 1773.

[*Verzameling Van Stolk — Rotterdam. — Collection of Mr. Van Stolk.*]

BEGRAFENIS VAN BARON VAN RHEEDE TE KAAPSTAD, 1773

Pieter, Baron van Rheede van Oudtshoorn tot Nederhorst, geëligeerd Goeverneur en Directeur van de Kaap, overleed op weg van Voor-Indië naar Kaapstad op 't schip Asia (23 Jan. 1773). Het gebalsemde lijk werd meegevoerd naar de Kaap, waar de plechtige ontscheping en ter-aardebestelling plaats had op 17 April. Duidelijk zietmen, wat in de begrafenisstoet van zulk een hoog ambtenaar werd meegevoerd (Voor de betekenis der cijfers zie men het *Aanhangsel.*)

FUNERAL OF BARON VAN RHEEDE AT CAPE TOWN, 1773

Peter, Baron van Rheede van Oudtshoorn tot Nederhorst, elected Governor and Director of the Cape, died on the voyage from India to South Africa on board the ship Asia (Jan. 23, 1773). The corpse was enbalmed and taken to the Cape, where, after a solemn landing, the burial took place. The picture gives an excellent idea of the pomp and splendour displayed on such occasions. (For further information see *Appendix.*)

DE PRACHTIG GEBEELDHOUWDE PREEKSTOEL in de Lutherse Kerk zie bl. 43) te Kaapstad.

[*Nadruk Verboden — Photo Elliott. — Copyright.*]

THE BEAUTIFULLY CARVED PULPIT in the Lutheran Church at Cape Town.

[*Nadruk verboden.* — *Photo Elliott.* — *Copyright.*]

Vrijbrief

Voor tekst en verklaring van deze Vrijbrief, uitgereikt door Goeverneur Rijk Tulbagh en Raad in 1763, zie men het „Aanhangsel".

[*Kaaps Archief, Kaapstad.*]

Letter of Freedom

For the translation of the contents of this Letter of Freedom, issued in 1763 by Governor Rijk Tulbagh and Council, see the „Appendix".

[*Cape Arch., Cape Town.*]

Zilveren 48-stuiverstuk van 1745, met het Compagnies naamcijfer (Vereenigde Oost-Indische Compagnie).

Silver coin of 48 pence, of 1745, with the Company's monogram.

Handtekening van Ds. Pierre Simond, de geestelike leider der Hugenoten in Zuid-Afrika.

Signature of the Rev. Pierre Simond, the spiritual leader of the Huguenots in South-Africa.

Ducaton van Holland, van 1728, met het Compagnies naamcijfer en het randschrift: Concordia Res Parvae Crescunt = Door eendracht worden kleine dingen groot.

Ducaton of the Province of Holland, of 1728, with the Company's monogram and the words: Concordia Res Parvae Crescunt = Unity causes small things to grow.

Wolraad Woltemade (1773)

[*Verzameling Mr. S. van Gijn* — *Dordrecht* — *Collection of Mr. S. Van Gijn.*]

Afbeelding van de schipbreuk van het schip „De Jonge Thomas" en het onverschrokken reddingswerk door Woltemade. ◘ Picture of the shipwreck of the „The Young Thomas" and the gallant efforts by Woltemade to save passengers and crew.

HET EINDE VAN DE 18E EEUW ◘ THE END OF THE 18TH CENTURY

Van Plettenberg's Baken

In 1778 deed Goeverneur Joachim van Plettenberg een reis door de Kolonie. Op 4 Oct. zette hij een baken op een punt aan de Zeekoerivier, ongeveer 18 mijlen ten W. van het tegenwoordige dorp Colesberg, om de meest noordelijke grens van de Kolonie aan te duiden (op onderstaand kaartje is de plek gemerkt: P ×). Deze bakensteen werd spoedig neergeworpen en gebroken. Enkele stukken, hier afgebeeld, zijn later teruggevonden. Zij vertonen het wapen van de Goeverneur, een stuk van zijn naam en van het jaartal. Later liet hij een nieuw baken zetten aan de Baai, die nog zijn naam draagt, ongeveer 18 mijlen ten O. van Knysna. Deze steen is nog ongeschonden aanwezig op zijn oude plek.

Van Plettenberg's Beacon Stone

In 1778 Governor Joachim van Plettenberg made a journey through the Colony and on Oct. 4th of the same year put up a boundary stone to mark the extreme North-eastern limits of the Colony on the banks of the Zeekoe-river, about 18 miles to the west of the present town of Colesberg. The spot is marked P × on the sketchmap below. The Beacon was thrown down and broken shortly afterwards. Two pieces, reproduced on this page, have been recovered. They show the Governor's coat of arms, part of his name and the second half of the date. Subsequently Van Plettenberg put up another beacon at the southern point of the Bay which now bears his name, about 18 miles to the east of Knysna. This one is still standing in a good state of preservation.

[*Kaaps Museum* — *Cape Town Museum.*]

[*Nadruk verboden* — *Photo Elliott* — *Copyright.*]

Kaap-kolonie tegen het eind van de 18de eeuw ◘ Cape-colony towards the end of the 18th century

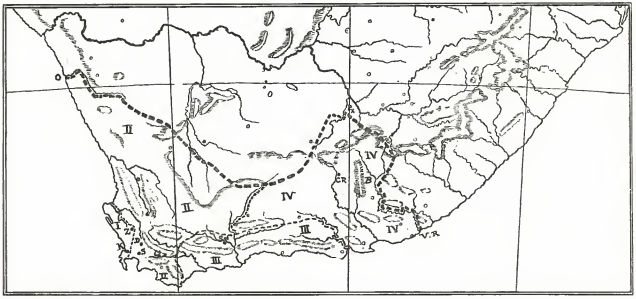

De Kaapkolonie bestond tegen het einde van de 18de eeuw uit de volgende distrikten:

I. Distrikt van de Kaapstad, met een Hof, een N.G. en een Lutherse kerk te Kaapstad (K), en een N.G. kerk te Zwartland (Z), tans Malmesbury, opgericht in 1745.

II District van Stellenbosch met een Hof te Stellenbosch (S) (gesticht in 1679); Kerken der N.G. Gemeente te Stellenbosch, Drakenstein (D), opgericht in 1691, Roodezand (T), het tegenwoordige Tulbagh, opgericht in 1743, en een zending-statie der Moraviese Broeders te Genadendal (G.), opgericht in 1792.

III. Distrikt van Swellendam, met een Hof en een N.G. Kerk te Swellendam (Sw), gesticht in 1746.

IV. Distrikt van Graaff-Reinet, met een Hof en een N.G. Kerk te Graaff-Reinet (G.R.), gesticht in 1786.

P × = Plettenbergs Baken VR = Visch-rivier.
O = Olifantsrivier. B = Bruintjeshoogte.

Towards the end of the 18th century the Cape Colony comprised the following districts:

I. District of the Cape, with a law-court and a Dutch Reformed and a Lutheran Church in Capetown (K), and a D.R. Church at Zwartland (Z), now Malmesbury, established in 1745.

II District of Stellenbosch, with a law-court and D.R. Church at Stellenbosch (S), founded in 1679, Dutch Reformed Churches at Drakenstein (D), est. 1691, Roodezand (T) (now Tulbagh) est. 1743, and a mission station of the Moravian Brothers at Genadendal (G), established 1792.

III. District of Swellendam, with a law-court and a Dutch Reformed Church at Swellendam (Sw), founded in 1746.

IV. District of Graaff-Reinet, with a law-court and a Dutch Reformed Church at Graaff-Reinet (G.R.), founded in 1786.

P × = Plettenberg's Beacon VR = Fish River.
O = Elephant River. B = Bruintjeshoogte.

[*Nadruk verboden* — *Photo Elliott* — *Copyright.*]

Goeverneur Van der Graaff (1785 – 1791) was een goed officier, die evenwel nutteloos zeer veel geld uitgaf voor de versterking van de Kaap. Het district Graaff-Reinet is naar hem en zijn echtgenote genoemd.

C. J. Van der Graaff

Governor Van der Graaff (1785 1791) was an excellent military officer, who, however, was rather reckless as regards expenditure for fortifications. To a new district the name Graaff-Reinet was given in honour of the Governor and his wife.

VERDEDIGINGSWERKEN LANGS DE TAFELBAAI ◘ FORTIFICATIONS ALONG TABLE BAY

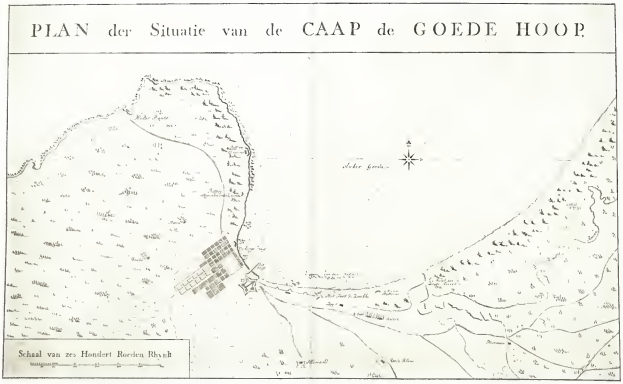

[*Rijksarchief, 's Gravenhage.* *State Archives, The Hague*].

Deze 18de-eeuwse Kaart, ontworpen door de Ingenieur Carel David Wentzel, geeft de ligging aan der versterkingen: de batterij Chavonnes, 's Heeren Hendriks Kinderen, het fort de Knokke, de Nieuwe Batterij en enkele redoeten. Bekend is nog Roode Blom. ◘ This map of the 18th century, drawn by the Engineer Carel David Wentzel, shows the situation of the fortifications: the battery Chavonnes, 's Heeren Hendriks Kinderen (children of Sir Henry), the fort „de Knokke", the New Battery and some redoubts. The name „Roode Blom" (Red Flower) is still in use.

FRANSE HULP VOOR DE KAAP

Tijdens de Engels-Nederlandse oorlog (1780—1784) wilde Engeland de Kaap in bezit nemen. Pierre André de Suffren St. Tropèz werd uit Frankrijk met een flink eskader tegen de Engelsen gezonden. Bij Porto Praya werd slag geleverd tegen Commodore Johnstone. Daarna haastte De Suffren zich naar Kaapstad en bracht de stad in staat van verdediging vóór Johnstone er kwam (1781)

[*Verzameling-Van Stolk, Rotterdam.*]

DE KAAP DE GOEDE HOOP met Franse hulptroepen bezet in 't Jaar 1781.

FRENCH ASSISTANCE FOR THE CAPE

During the Anglo-Dutch war of 1780—1784 England intended taking possession of the Cape Pierre André de Suffren St. Tropèz was sent with a powerful fleet to protect the Cape. Off Porto Praya he fought the British fleet under command of Commodore Johnstone. Immediately after the battle he hurried to Cape Town which was prepared for defence before Johnstone's arrival (1781)

[*Van Stolk-Collection, Rotterdam.*]

[*Koninklik Penninghabinet, 's Gravenhage*]

Ter herinnering aan bovenstaande feiten en ter ere van De Suffren werden door de Compagnie enige medaljes geslagen en aan de Franse admiraal overhandigd De rechtse afbeelding geeft zijn portret. ◘ In commemoration of the events, described above, and in honour of the French admiral, the Company caused some medals to be struck, with which De Suffren (whose portrait is embossed on the medal to the right) was presented by the Directors.

[*Royal Collection of Coins, The Hague.*]

KAAPSTAD MET VESTINGWERKEN IN 1785

Deze kaart geeft een duidelik beeld van de uitbreiding van de stad en de versterkingen langs de kust in die dagen.

[*Rijksarchief, 'sGravenhage.*]

CAPE TOWN AND ITS FORTIFICATIONS IN 1785

This map gives a good idea of the expansion of the town and the fortifications along the coast in those days.

[*State Archives, The Hague.*]

[*Verz. Mr. S. van Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. S van Gijn.*]

CORNELIUS DE JONG

was kapitein van het fregat Scipio, dat in Zuid-Afrika was van Maart 1792 tot Mei 1793. In 1794 was de Jong weer een half jaar aan de Kaap; zijn vrouw was een Kaapse dame. Hij gaf een zeer goede beschrijving van het leven te Kaapstad in de dagen van Kommissaris-Generaal Sluysken. ◘ He was captain of the frigate, the Scipio, that visited South Africa between March 1792 and May 1793; in 1794 De Jong passed another half year at the Cape. His wife was a Cape-born lady. He has given us a good description of Cape-colonial life in the days of Commiscioner-General Sluysken.

LIGGING VAN HET HOLLANDSE ESKADER IN SALDANHABAAI

Een Eskader onder Schoutbij-nacht Engelbertus Lucas, uit Nederland gezonden om de Kaap op de Engelsen te heroveren, werd in 1796 door de Engelse vloot genomen. De cijfers op nevenstaand kaartje van de Saldanhabaai geven de ligging aan der schepen Havic, Bellona, Castor, Revolutie, het transportschip Maria, Admiraal Tromp, 't Kommandantschip Dordrecht, Bravo en Sirene. Admiraal Elphinstone voerde de Engelse vloot aan, die uit 14 schepen bestond. Zonder bloedvergieten ging de vloot over

POSITION OF THE DUTCH FLEET IN SALDANHA BAY

A Dutch fleet, sent from the Netherlands under command of Vice-Admiral Engelbertus Lucas, to recapture the Cape which had been handed over to the British, was taken in 1796 by the English fleet in Saldanha Bay. The figures point out the position of the ships Havic (Hawk), Bellona, Castor, Revolution, the transportship Maria, Admiral Tromp, the flagship Dordrecht, Bravo and Sirene. Admiral Elphinstone was in command of the British fleet of 14 ships. The capture was effected without any bloodshed.

[*Verz. Mr. van Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. van Gijn.*]

EEN ENGELSE SPOTPRENT ◘ AN ENGLISH CARICATURE

[*Verzameling Mr. S Van Gijn — Dordrecht — Collection Mr. S Van Gijn.*]

De bedoeling van deze Engelse spotprent, van 1796, is duidelik: de Engelsen wilden ook een deel van de buit, die de Franse Republiek (zie de apen in de Vrijheidsboom) zich in het gedwongen bondgenootschap der Nederlanders had verzekerd. (Zie „Aanhangsel") ◘ The meaning of this English caricature, of 1796, is clear: the British desired to have a share of the booty, which the French Republic (see the apes in the liberty-tree) had secured by forcing the Dutch into an alliance. (See „Appendix".)

[*Verz. Mr. S. v. Gijn — Dordrecht — Coll. Mr. S. v. Gijn.*]

In de 18e eeuw werd, onder de invloed van Franse filosofen, een begin gemaakt met de strijd tegen de slavernij. Nevenstaand prentje, ontleend aan een reisbeschrijving van Bernardin de St. Pierre, de schrijver van Paul et Virginie, vertoont een neger, die een blanke een boek met de „rechten van de zwarten" voorhoudt. Zweep, boeien en ketenen doen geen dienst meer. — Reeds veel vroeger waren pogingen aangewend om heidenen, ook slaven, tot het Christendom te bekeren. Hierboven is afgebeeld het portret van een neger, die als achtjarig slaafje in 1725 in Nederland kwam. Jacob van Goch, een Bewindhebber der O. I. C., zorgde voor zijn opvoeding. In 1742 werd hij Doctor in de Theologie te Leiden op een proefschrift, waarin hij de slavernij, als niet-strijdig met het Christendom, verdedigde. (Zie „Aanhangsel".) — Nog vroeger waren Hottentots gedoopt. In het Doopboek van Vianen is een aantekening: „1709.— 6 Oct. Gedoopt een Hottentot, aangenomen door Ds. Petrus Kalden met wien de Hottentot van de naep in Nederland gekomen is. (Zie „Aanhangsel".) Een dergelijke doopplechtigheid is hieronder afgebeeld. ◘ In the 18th century we find the beginning of the long struggle against slavery, largely caused by the writings of French and English philosophers The picture to the right, which served as frontispiece of a book of travel by Bernardin de St. Pierre (the author of Paul et Virginie), represents a negro, showing a book to his master on which appear the words „the rights of the black". Whip and chains are no longer needed. Of a much earlier date are the efforts to christianise the blacks and slaves. Above is the picture of a negro, who was brought to Holland, when only a boy of 8; Mr. James van Goch, a Director of the E. I. C., had him educated. In 1742 he took his degree as D. D. at Leyden, on a dissertation in which he defended slavery as not being contradictory to the principles of Christianity. (See „Appendix".) — In the Church Register of Vianen is a note, showing that in 1709 a Hottentot, brought to Holland by the Rev. P. Kalden, was baptised. (See „Appendix".) Such a solemn baptism is the subject of the picture to the right. (See „Appendix".)

[*Verz. Dr. Godée - Molsbergen - Zaandam - Coll. Dr. Godée - M*]

[*Verzameling Mr. S. van Gijn — Dordrecht — Collection Mr. S. van Gijn.*]

ALGOA-BAAI ▫ FORT FREDERIK ▫ ALGOA-BAY.

In 1799 werd dit fort aan de Algoa-Baai gebouwd tot bescherming van de Kolonie na de derde Kafferoorlog.

▫

Handtekeningen van Commissaris-Generaal A. J. Sluysken, en de Commissarissen-Generaal S. C. Nederburgh en S. H. Frijkenius, die in 1792—3 aan de Kaap waren.

In 1799 this fortress was built at Algoa-Bay for the protection of the Colony after the third Kaffir-War.

▫

Signatures of Commissioner-General A. J. Sluysken and the Commissioners-General S. C. Nederburgh and S H. Frijkenius, who were at the Cape in the years 1792—3.

[*Verzameling S L. van Looy — Amsterdam — Collection of Mr. S. L. van Looy.*]

ONTMOETING TUSSEN GENERAAL JANSSENS EN GAIKA ▫ 1803 ▫ MEETING OF GENERAL JANSSENS AND GAIKA

Deze bijeenkomst van Generaal Janssens en Gaika vond plaats aan de Katrivier, op 24 Junie 1803. Er werd overeengekomen, dat de Vischrivier de westelike grens zou vormen voor het gebied der Kaffers.

This meeting of General Janssens and Gaika took place at the Kat River on June 24th, 1803. It was agreed that the Fish River would henceforth be the North Western boundary of the country, occupied by the Kaffir tribes.

[*Verzameling-Mr. S. van Gijn* — *Dordrecht* — *Collection of Mr. S. van Gijn.*]

J. A. UYTENHAGE DE MIST

wiens portret hieronder (rechts) is opgenomen, was een verlicht Nederlander, die door het Bataafse Goevernement (de O.I.C was opgeheven) naar de Kaap werd gezonden om, na de Vrede van Amiens in 1802, de Kolonie van Engeland over te nemen; het duurde echter tot Febr. 1803 vóór de Engelse vlag werd ingehaald. Hij had tot taak, een nieuw bestuur in te stellen in overeenstemming met de denkbeelden van zijn tijd. Aan de Kerk gaf hij een nieuwe kerkorde en aan de Kaapstad een wapen, dat hiernaast is afgebeeld, met het schrijven, waarbij de toekenning geschiedde.

De Raad der Gemeente van de Kaapstad wordt door my ondergetekende Commissaris Generaal van het Bataafsch Gouvernement gequalificeerd en gelast, bovenstaand Zegel te gebruiken by alle gelegenheden waar een Stedelyk Zegel zal worden vereischt

Kasteel de Goede Hoop den 12 Jany 1804.

J. A. de Mist
Commr General

J. A. UYTENHAGE DE MIST

whose portrait is reproduced below, was an enlightened Netherlander, despatched to the Cape (after the peace of Amiens in 1802) by the Batavian Government (the Dutch E.I.C had been dissolved) to take over the colony from the English. It was his duty to establish a form of Government which would be in accordance with the new principles of the day. To the Dutch Reformed Church he gave a new set of laws and regulations and to the city of Cape Town a Coat of Arms. The letter by which this was granted is reproduced here. (For translation see the „Appendix".)

GENERAAL JANSSENS [*Kaaps Archief* — *Cape Archives*] J. A. UYTENHAGE DE MIST

[*Rijks-prentekabinet - Amsterdam - State Coll. of Prints.*]

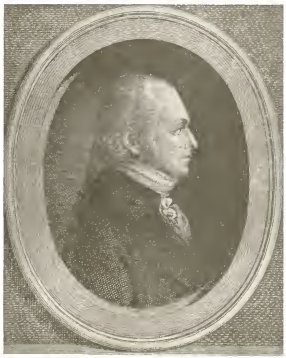

[*Rijks-prentekabinet — Amsterdam — State Coll. of Prints.*]

GEN. J. W. JANSSENS

Een dapper officier en een goedhartig man, die het ongeluk had, in 1806 de Kaap bij kapitulatie aan Engeland te moeten overgeven en in 1811 Java, bij de kapitulatie van Salatiga. ◘ A brave officér and a kindhearted man, who, however, was so unfortunate as to have to hand over to the British, by capitulation, the Cape, in 1806, and Java, in 1811.

In Sept. 1795 werd de Kaap voor de eerste maal door de Engelsen bezet, doch bij de Vrede van Amiens (1802) weer teruggegeven. In 1803 geraakte de Bataafse Republiek opnieuw in oorlog met Engeland; in Januarie 1806 verscheen een Engels eskader onder Commodore Home Popham voor de Tafelbaai; op 6 Jan. werden troepen aan land gezet, onder Gen. David Baird. Op 10 Jan. gaf men Kaapstad over, nadat op 8 Jan. een gevecht had plaats gehad bij Blauwberg.

[*Verzameling-Van Stolk* — *Rotterdam* — *Collection of Mr. Van Stolk.*]

In Sept. 1795 Cape Town was occupied for the first time by the English, but evacuated again after the Peace of Amiens (1802). In 1803 the Batavian Government was again involved in a war between England and France. In Jan. 1806 an English fleet appeared in Table Bay, under Commodore Home Popham; on Jan. 6th troops were landed under Gen. David Baird. On Jan. 10th Cape Town was surrendered after a previous engagement (Jan. 8th) between the Dutch and the British forces near Blauwberg.

[*Nadruk verboden — Foto Elliott.* — *Copyright — Photo Elliott.*]

Vermoedelik is in dit huisje te Papendorp, (nu Woodstock), op 10 Jan. 1806 de Kapitulatie getekend, waarbij Kaapstad werd overgegeven en de Kaap-Kolonie aan de Britse Kroon kwam. ◘ It was presumably in this house at Papendorp (now Woodstock) that on Jan. 10th. 1806 the Capitulation was signed by which Cape Town was handed over and the Cape Colony became a possession of the British Crown

LANDDROST CUYLER

[*Cory, The Rise of South Africa.*]

Landdrost Cuyler had de treurige taak, de terechtstelling der vijf Afrikaners te Slachtersnek te leiden. Toen bij het ophangen vier stroppen braken, was hij niet gerechtigd om aan het verzoek om gratie voor het viertal te voldoen en werd het vonnis uitgevoerd. ◘ Landdrost Cuyler had the sad duty of officially attending the execution of the five Africanders at Slachtersnek. When the unforeseen circumstance happened that the process of hanging was interrupted, four of the ropes having snapped, it was beyond his power to grant mercy.

COLONEL GRAHAM

[*Cory, The Rise of South-Africa.*]

De grensdistrikten werden ook ten tijde van Sir John Cradock voortdurend verontrust door de invallen en veediefstallen van Kaffers. De Goeverneur bracht een leger van Burgers, Engelse soldaten en Hottentots op de been, onder bevel van Colonel Graham (naar wie later, in 1812, Grahamstad is genoemd). De Kaffers, die de hun aangewezen grens, de Vischrivier, waren overgetrokken, werden teruggedreven, doch niet voordat bij een konferentie Landdrost Stockenstrom en 9 man van zijn gevolg verraderlik door Kaffers waren vermoord. ◘ The Kaffirs on the Eastern frontier continuing to be troublesome and dangerous cattle thieves, the Governor Sir John Cradock raised a force of Burghers, European soldiers and Hottentots, under the command of Colonel Graham (after whom Grahamstown was called, in 1812). The Kaffirs were driven across the Fish River which they had passed, but not until after Landdrost Stockenstrom and 9 men of his escort had been treacherously murdered during a conference with a party of Kaffirs.

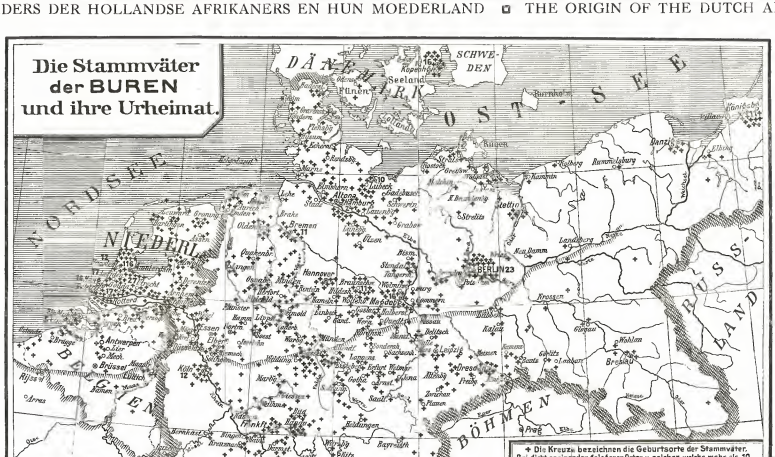
Die Stammväter der BUREN und ihre Urheimat.
DÄNEMARK
SCHWEDEN
OSTSEE
NORDSEE
NIEDERLANDE
BELGIEN
FRANKREICH
BÖHMEN
RUSSLAND
BERLIN 23
Kopenhagen
Seeland
Fünen
Rügen
Danzig
Elbing
Memelburg
Königsberg
Stettin
Kiel
Hamburg
Bremen
Hannover
Amsterdam
Antwerpen
Brüssel
Köln
Frankfurt
Nürnberg
Stuttgart
Augsburg
München
Strassburg
Breslau
Posen
Kalisz
Gnesen
Kohlm
Brest
Prag
Wien
Krakau
Lemberg
Paris
Lille
Arras
Metz
Mainz
Basel
Zürich
Genf
Lyon
Marseille
Bordeaux
Nantes
Rouen
Calais
Dieppe
Boulogne
Brest
Cherbourg
Le Havre
Rhein
Elbe
Weser
Oder
Weichsel
Donau
Saale
Main
Moselle
Seine
Loire
Rhône
Garonne
Themse
Tyne
Clyde
Shannon
Dublin
Belfast
Cork
Galway
Limerick
Waterford
Wexford
Kilkenny
Kilmallock
Kinsale
Bantry
Dingle
Tralee
Ballyshannon
Donegal
Sligo
Galway
Limerick
Cork
Dublin
Belfast
Londonderry
Edinburgh
Glasgow
Newcastle
Leeds
Manchester
Liverpool
Birmingham
London
Cambridge
Norwich
Ipswich
Colchester
Canterbury
Dover
Southampton
Plymouth
Exeter
Bristol
Cardiff
Swansea
Aberystwyth
Chester
Shrewsbury
Worcester
Gloucester
Oxford
Reading
Brighton
Portsmouth
Falmouth
Penzance
Truro
Carlisle
Lancaster
Preston
Wakefield
Sheffield
Nottingham
Derby
Leicester
Northampton
Bedford

Fingo-gezin op trek naar de Kaap-Kolonie, om te ontkomen aan de slavernij bij de Amaxosa. Hun werd omstreeks 1835 land tussen de Keiskama- en de Visrivier toegewezen. Ze waren ongeveer 17000 in aantal.

A Fingo family trekking into the Cape Colony, to escape from the condition of slavery in which they weheld by the Amaxosa. About 1835 the country between the Keiskama and Fish Rivers was allotted to them. This tribe numbered some 17000 altogether.

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's.*]

I.

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A.'s.*]

II.

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A.'s.*]

III.

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A.'s.*]

I. De Pondo Somi, eerste raadsman van Sandili; II. Een oude Fingo, van de zendingschool te Siloh, die in zijn jeugd slaaf was onder de Amaxosa; III. Een Xosameid van Windvogelberg. ◘ I. De Pondo Somi, first councillor of Sandhili; II. An old Fingo, of the mission-school at Siloh, who, when still a youth, was a slave of the Amaxosa; III. A Xosa-girl of Windvogelberg.

PAPIEREN GELD AAN DE KAAP

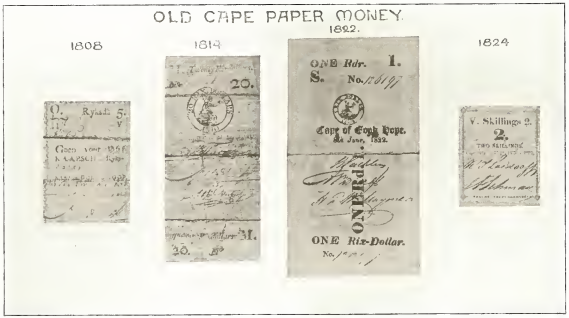

[*Cory, the Rise of South-Africa*]

In overeenstemming met de ligging van de Kaapstad was er geld uit alle landen der handeldrijvende volken in omloop. Toch was er gebrek aan metalen geld, vooral in de buitendistrikten, en, om daarin te voorzien, werd van tijd tot tijd papieren geld (eigenlik bordpapieren geld) uitgegeven. ◘ In accordance with the situation of Cape Town, coins of all countries and sea faring nations were currency in Cape Colony. Nevertheless metal money wasscarce, especially in the Eastern districts, wherefore paper money, printed on pieces of strong cardboard, were brought into circulation.

Dr. J. T. v d. Kemp
was een zendeling van het Londense Zending-genootschap, die door zijn zeer overdreven of geheel verzonnen berichten over 't mishandelen en vermoorden van inboorlingen door Afrikaners oorzaak was van de instelling van de „Zwarte Ommegang" (het Rondgaande Hof van 1812, belast met het onderzoek naar de beschuldigingen.) 58 mannen en vrouwen werden voor het Hof gedaagd, meer dan 1000 getuigen werden gedagvaard, doch geen enkel geval van moord werd bewezen en de beschuldigingen bleken meestal vals, zodat vrijspraak volgde. Maar de kolonisten waren, als gevolg van Van der Kemp's houding, zeer verbitterd tegen het Londense Zending-genootschap.

Dr. J. T. v. d Kemp
was the representative of the London Missionary Society who by his exaggerated and even absolutely unfounded accounts of alleged atrocities and murders, perpetrated by colonists on natives, caused the Government to instruct the Circuit Court of 1812 to investigate the charges (the Black Circuit). 58 men and women had to appear and over 1000 wittnesses were summoned, but not a single case of murder was proven and the majority of charges was found to be entirely false. Acquittal followed in most instances, but it is easy to understand, how incensed the Colonists became against the London Missionary Society

Grot, waarin Bezuidenhout vluchtte

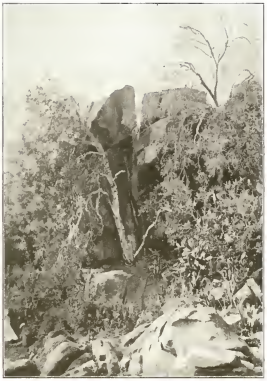

[*Cory, The Rise of South-Africa.*]

Cave into which Bezuidenhout fled

Frederik Bezuidenhout, een Afrikaner van „achter Bruintjeshoogte", was opgeroepen om voor het Hof te verschijnen op een aanklacht van mishandeling van een kaffer. Toen hij weigerde te verschijnen, liet de Regering hem halen met een troep gewapende Hottentots (Pandoeren). Bezuidenhout schoot op de Hottentots en vluchtte toen in een grot, waar hij werd gedood. Een vijftigtal grensboeren verbonden zich met Jan Bezuidenhout, zijn broeder, om hem te wreken en gewapenderhand hun distrikt van de Pandoeren te zuiveren. Bij Slachtersnek werden de meesten gevangen genomen. Jan Bezuidenhout en zijn naaste bloedverwanten vluchtten in Kafferland, werden achtervolgd en daar, nadat hij dodelik was gewond, overmand en naar Uitenhage opgezonden. Zes van de „rebellen" werden ter dood veroordeeld (1816). Vijf moesten die straf ondergaan. De terechtstelling vond plaats onder de bekende, pijnlike omstandigheden. (Zie blz 64 en „Aanhangsel".)

Frederick Bezuidenhout, a farmer living „behind Bruintjeshoogte", having been summoned to appear before the High Court on a charge of ill-treatment of a native, refused to obey. The Government dispatched a troop of armed Hottentots (Pandours) to fetch him; Bezuidenhout did not surrender himself but fired on the Hottentots and fled into a cave where he, persisting in his refusal, was fatally wounded. His brother, Jan Bezuidenhout, joined by a band of about 50 farmers, resolved to revenge his brother and to drive the Pandours from the frontier. In a short time the larger part of the insurgent farmers were compelled to surrender at Slachters Nek. Jan Bezuidenhout and a few others fled to Kaffirland, pursued by the Pandours. After having killed a Hottentot, Bezuidenhout himself was mortally wounded. His little band was captured and sent to Uitenhage. Six of the „rebels" were sentenced to death. Five of these were hung under the well-known painful circumstances. (See page 64 and „Appendix".)

Slachtersnek-Monument

[*Cory, The Rise of South-Africa.*]

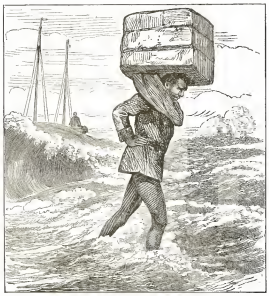

[*Copyright Ill. London News.*]

Deze afbeelding geeft een denkbeeld van de grote bezwaren, die verbonden waren aan het aan land brengen van personen en goederen in Algoa-baai, voor er een haven was aangelegd. ◘ This picture suggests the difficulties which had to be surmounted in the beginning of the 19th century in the landing of passengers and cargo in Algoa Bay.

LORD CHARLES SOMERSET

Lord Charles Somerset was Goeverneur van 1814—1826. Hij had weinig of geen sympathie met de kolonisten, verbood het gebruik van de Hollandse taal in officiële stukken en maakte de politieke fout, geen gebruik te maken van zijn recht van gratie om aan de Slachtersnek-rebellen een minder harde straf op te leggen.

[*Z.-A. Museum — S. A. Museum.*
Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.]

In Engeland werden de Napoleontiese oorlogen gevolgd door jaren van algemene stilstand van zaken en achteruitgang. Landverhuizing was dus aan de orde van de dag. De Britse Regering ondersteunde een aantal personen, die zich in het Oosten van de Kaap-kolonie wilden vestigen, door, indien nodig, hun overtocht te betalen. Al deze immigranten kregen grond en bovendien hulp om de eerste moeilike jaren te boven te komen. De onderstaande afbeelding van een waterverf-tekening stelt het landen van de eerste boot met zulke Immigranten, bekend als de Britse „settlers", voor.

Lord Charles Somerset was Governor from 1814—1826. He left the reputation of being a man who had little sympathy with the colonists; he prohibited the use of the Dutch language in official documents and made the political mistake of not making use of his prerogative of mercy by commuting the death-sentences of the Slachtersnek-rebels into another penalty.

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.*]

The general depression in England after the Napoleontic wars caused the English Government to assist a number of emigrants desirous of settling in South Africa. In the majority of cases the expenses of passage and settling were defrayed by the Government. Each immigrant was given a large tract of land in the eastern districts of Cape Colony, the Goverment materially supporting the settlers during the first difficult years. The above reproduction of a water-colour represents the arrival of the first boat-load of settlers in 1820.

GESELS VAN ZUID-AFRIKA. ◘ SCOURGES OF SOUTH-AFRICA.

De Mantatezen-inval ◘ The Mantatee-invasion

[*Thompson's Travels in South-Africa.*]

Een reeks van invallen van Zoeloe- en andere stammen in het Zuid-Oosten van Zuid-Afrika, waarbij vele stammen werden vernietigd of van hun vee en grond beroofd, was oorzaak. dat degenen, die nog overbleven, zich in horden aaneensloten en zich in Westelike richting trachten te redden (*zie:* het schetskaartje op bl. 79). Al plunderend, moordend en brandend trokken zij, bekend als Mantatezen, voort, een gésel voor allen, met wie ze in aanraking kwamen (1820). Zóó bereikten zij Lithako, de „stad" der Bangwaketse, een Betsjoeanastam, wier opperhoofd, Matiebie, bij hun nadering een krijgsraad (pitso) hield, die hierboven is afgebeeld. De Grikwa's en Basterds, gewapend met geweren, onder Abram en Cornelis Kok, Barend Barendsz en Andries Waterboer, kwamen de Bangwaketse te hulp en stuitten de voortgang der Mantatezen. — Onder deze en een dergelike horde in de Zuidelike Drakensbergen (de Fitcani) bevonden zich vele menseneters.

[*Fritsch, De Eingeborenen S.-A.'s*]

De Barolong Malao, een Mantatees van Harrismith. ◘ The Barolong Malao, a Mantatee of the Harrismith-district.

Een Bastaard.

A Bastard.

A series of invasions by Zulu- and other tribes into the South-Eastern parts of South-Africa, in consequence of which many tribes were annihilated or, at least, dispossessed of their cattle and their country, caused the formation of a huge horde of barbarians who tried to save their life by trekking in a Westerly direction (*see:* Sketch-map on page 79). Plundering, marauding and burning, they, the so called Mantatee, overwhelmed all the black nations which lived in the track of their roving hordes, until their carreer was checked near Lithako, the „stad" of the Bangwaketse, a Bechuana tribe, the chief of which, Mathebe, caused the pitso to be held, represented above Griqua's and Bastards, armed with rifles, under command of Abram and Cornelis Kok, Barend Barendsz and Andries Waterboer, came to the rescue of the Bangwaketse and defeated the invaders. — Many of these, as well as of the Fitcani, a horde in the Southern parts of the Drakensberg-ranges, had become cannibals.

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A.'s.*]

De Barolong Jantje, een Mantatees uit de buurt van Harrismith. ◘ The Barolong Jantje, a Mantatee of the Harrismith-district.

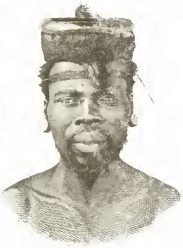

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.A.'s.*]

[*Gardiner's Narrative of a Journey etc.*]

Een Zoeloe uit de buurt van Durban en een Zoeloe-smid, vuur aanblazend met een blaasbalg van Zoeloe vinding. ◘ A Zulu from the neighbourhood of Durban and a Zulu smith, handling his bellows of Zulu invention

[*Frisch, Die Eingeb. S.A.'s.*]

Tsjaka, het opperhoofd der Amazoeloe, die deze natie maakte tot de schrik en gésel van Oostelik Zuid-Afrika. Hij werd vermoord in 1828 en opgevolgd door zijn half-broeder Dingaan.

[*Nath. Isaacs, Travels and Aventures in Eastern Africa.*]

Chaka, the Chief of the Amazulu, who made this nation the terror of the whole of Eastern South-Africa. He was murdered in 1828 and succeeded by his half-brother Dingaan.

Zoeloe-meid, koren malend tussen twee klippen; een wijze van malen, die o.a. ook in het oude Egypte in zwang was.

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's.*]

Zulu-woman, grinding millet between two stones, the classic method of milling as practised by the ancient Egyptians.

JOHN DUNN

John Dunn, oorspronkelik klerk in het kantoor van de Grens-commissaris, mengde zich in de twisten tussen Panda's zoons Ketswayo en Oemboelazi, werd later een van Ketswayo's indoena's en, met hulp van de Natalse Regering, kaptein van een stam, bestaande uit Zoeloes en Bastaards.

◘

John Dunn, originally a clerk in the Border Agents' office, took sides in the quarrels between Panda's sons Cetshwayo and Umbulasi, became afterwards a councillor of Cetshwayo's and, with the assistance of the Natal Government, chieftain of a mixed tribe of Zulu and Bastards.

[*Illustrated London News.*]

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A.'s*]

Jochem, een Koranna van Bethanie, en Boos, een Koranna van Boshof. De Koranna's waren een horde van Hottentots, sterk vermengd met Betjoeanen en Boesmans, die reeds in het begin van de 19de eeuw het land tussen Oranje- en Vaalrivier onveilig maakten en aan de Trekboeren heel wat last en nadeel bezorgden. (Zie het schetskaartje op bl. 21.) ◘ Jochem and Boos, Koranna's, resp. from Bethanie and Boshof. The Koranna's were a roving tribe of Hottentots, with a strong admixture of Bechuana- and Bushman-blood, who from the beginning of the nineteenth century lived as brigands in the country between the Orange and the Vaal Rivers and were the cause of many a nuisance and loss to the Emigrant Farmers. (See the sketch-map on page 21.)

[*Fritsch, Die Eingebor. S.-A.'s.*]

BEZOEK VAN LUITENANT FAREWELL AAN TSJAKA ◘ VISIT OF LIEUTENANT FAREWELL TO CHAKA

In 1823 werd Port Natal bezocht door een Engels Marine-officier, Luitenant Farewell, die zulk een indruk kreeg van de hulpbronnen van het land, dat hij, te Kaapstad teruggekomen, een aantal landgenoten, onder wie Fynn en King, wist over te halen om zich in het nieuwe gebied als handelaars te vestigen. In 1824 kwamen zij er aan en hadden een onderhoud met Tsjaka, die hen vriendelik ontving en hun een stuk grond langs de kust afstond. (Hoe weinig betekenis de naturellen aan zulk een afstand van grondgebied hechtten, blijkt wel hieruit, dat de zelfde grond werd afgestaan, in 1828 aan de Joodse handelaar Nath. Isaacs, in 1835 aan Gardiner en in 1838 aan Piet Retief.) De voornaamste leden van de kolonie kozen, ieder voor zich, een stuk grond uit, waarop zij een aantal Zoeloes om zich heen verzamelden en leefden als Kaffer-kapteintjes.

[*Copyright Ill. London News*]

In 1823 Port Natal was visited by an English naval officer, Lieutenant Farewell, who formed such a high estimation of the resources of the country that, on his return to Cape Town, he induced several adventurers, amongst whom were also Fynn and King, to establish themselves in the new country and make money by trading with the natives. In 1824 the expedition reached Natal and had an interview with Chaka who received them in a friendly manner and ceded to them a strip of land along the coast. (That the natives had a very hazy idea of the purport of such a cession is apparent from the fact that the very same strip of ground was ceded consecutively to other Europeans: the Jewish trader Isaacs in 1828, Gardiner in 1835 and Piet Retief in 1838.) Each of the leaders of the expedition selected a piece of ground, gathered a number of natives around him and lived there as a petty native chief.

DE BETSJOEANEN ◘ THE BECHUANA

III

[*Fritsch, Die Eingeb. S.-A's.*]

I

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's.*]

IV

[*Fritsch, Die Eingeb. S.-A's.*]

II

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.-A's.*]

I. Aardewerk en ander huisraad van Betsjoeanen. II. Een Betsjoeanakaffer van Bloemfontein. III. Setsjili, voornaamste opperhoofd van de Bakwena, een tijd lang de sterkste stam der westelike Betsjoeanen. Na de verwoestingen, aangericht, eerst door de Mantatezen en kort daarna door de Matabelen, werd Setsjili's vader door zijn onder-kapteins vermoord. Sibitwana, een der Mantateze-kapteins, van oorsprong een Betsjoeaan, scheidde zich af van de massa der rondzwervende horden na hun nederlaag bij Lithako en zwierf toen, op eigen gelegenheid de zwakkere stammen bevechtend, plunderend rond. In 1824 kwam hij Setsjili en zijn aanhangers te hulp en herstelde hem in de waardigheid van zijn vader. IV Khama, het bekende opperhoofd der Betsjoeanen, in zijn jeugd. — De drie portretten geven een denkbeeld van de verschillende typen der ras-echte Betsjoeanen.

I. Bechuana pottery and other utensils. II A Mochuana of Bloemfontein. III Secheli, paramount chief of the Bakuena, at one time the strongest nation of the Bechuana. After the devastation, brought over the country first by the Mantatee, then by the Amatabele, Secheli's father was murdered by his chieftains. Sebetuane, one of the Mantatee chiefs, of Bechuana origin, seceded from the main body of the invaders after the battle of Lithako and independently led his followers through the country of the Bechuana, fighting and devastating the weaker tribes. In 1824 he came to the rescue of Secheli and his supporters and reinstated him in the place of his father. IV. Khama, the well known paramount chief of Bechuanaland, when still a youth — The three portraits give an idea of the various types of the pure blood Bechuana.

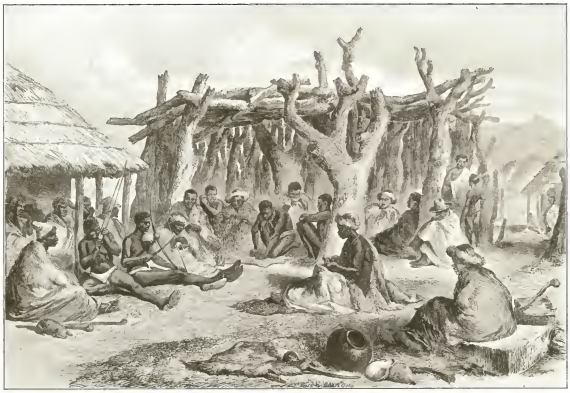

[*Copyright Ill. London News.*]

Het leven der Betsjoeanen — n.l. de m a n n e n onder hen; de vrouwen hadden (en hebben) het minder gemakkelik) — in vredestijd. ◘
Life of the Bechuana — i. e. of the m e n of the tribe; the women had (and have) heavier tasks to perform — in days of peace.

[*Kaaps Archief.*]

[*Cape Archives*].

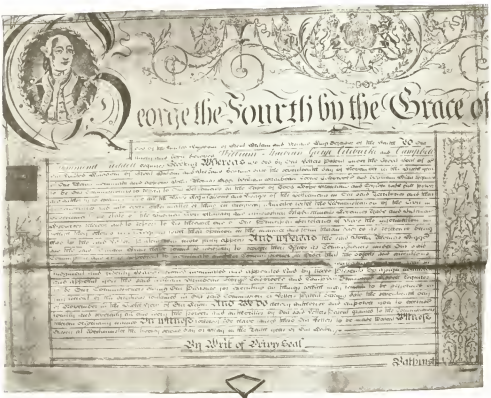
George the Fourth by the Grace of
By Writ of Privy Seal

[*Nadruk verboden — Photo Elliott.*]

[*Photo Elliott — Copyright.*]

Het hier afgebeelde handvest werd door koning George IV in het 10e jaar van zijn regering (1830) gegeven en houdt in de benoeming van de heren Colebrooke en Riddell tot leden van een Kommissie van Onderzoek, van „onze nederzettingen aan Kaap de Goede Hoop, Mauritius en Ceylon".

The charter reproduced above was given by King George IV in the 10th year of his reign (1830) and contains the appointment of Messrs Colebrooke and Riddell to inquire into and report upon „our settlements at the Cape of Good Hope, Mauritius and Ceylon".

MATABELEN

Hieronder geven wij een type van een man uit de stam der Matabelen, van Sjosjong, van voren en op zij gezien. Gedurende Tsjaka's heerschappij namen een paar van zijn aanvoerders de vlucht en trokken met een groot aantal volgelingen naar het Noord-Westen waar zij, tot de nederlaag, hun door de Voortrekkers toegebracht (vgl. bl 79), dezelfde rol speelden als de Zoeloes onder Tsjaka en Dingaan in het Zuid-Oosten.

STOFFEL

[*Fritsch, Die Eingeborenen Süd-Afrika's*]

Stoffel, van Colesberg, behorende tot het volk der Basoetoe's, dat onder Mosjesj in de Zuidelike Drakensbergen werd gevormd uit de ongeregelde horden, die aan Tsjaka's tirannie waren ontvlucht. ◘ Stoffel, from Colesberg, belonging to the Basutonation, formed by Moshesh in the southern Drakensberg from the remnants of various tribes which fled from Chaka's fierce tyranny.

MATABELE

Below is given the portrait of a Matabele from Shoshong, seen „en face" and „en profil". During Chaka's tyrannical reign two of his generals fled to the North-West with a large number of followers. There they followed the example given by the Zulu's under Chaka and Dingaan, until they were checked by the Emigrant farmers (cf. p. 79).

[*Fritsch, Die Eingeboren S.A's.*]

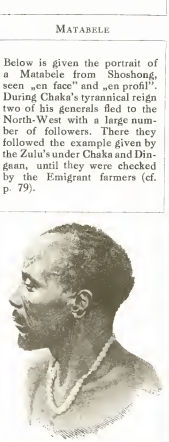

[*Fritsch, Die Eingeborenen S.A's.*]

Wilberforce

Engeland heeft de verdienste, in Europa het eerst over de afschaffing van de slaverij besluiten te hebben genomen; reeds in 1783 werd er over in het Parlement gesproken; in 1784 werd een wet gemaakt ter bescherming van slaven in Britse koloniën. Wilberforce, Pitt en Fox lieten niet na, de rechten der slaven te bepleiten. In 1807 werd de wet tot afschaffing van de slavehandel aangenomen.

Wilberforce

England has the merit of having been foremost under the European nations to resolve upon the abolition of slavery. The matter had been discussed in the English Parliament as early as 1783. In 1784 an act was passed for the protection of slaves in the British colonies. Such well-known men as Wilberforce, Pitt and Fox had never wearied of urging the claims of the slaves and the Abolition Act was passed in 1807.

[*Copyright Ill. London News.*]

Helden van het Zendingveld ◘ Heroes of the Mission Field

Robert Moffat

De zendeling Moffat heeft met grote ijver en veel zelfverlochening gearbeid onder de Hottentotten, Namakwa's en Betsjoeanen in het begin der 19e eeuw. Zijn liefde voor de heidenen stemde hem vijandig tegen de kolonisten en vooral de Afrikaners, die daardoor minder sympathie kregen voor de zending.

David Livingstone

de jongere tijdgenoot van Moffat, was gehuwd met diens dochter. In Zuid-Afrika is zijn naam verbonden aan de pogingen tot verdediging der barbaren ten koste van de blanke kolonisten. Hij was de eerste Europeaan, die uit eigen aanschouwing een beschrijving gaf van de Victoria-watervallen.

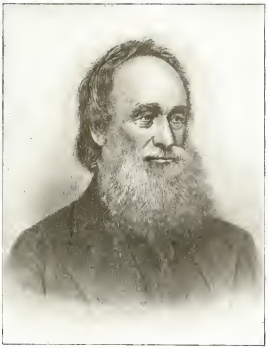

[*Copyright Ill. London News.*]

The missionary Moffat worked with great zeal and selfdenial amongst the Hottentots, Namaqua's and Bechuana's in the first quarter of the nineteenth century. His love for the barbarians caused him to dislike the Colonists, especially the Africanders, whose sympathy for mission-work was consequently much weakened.

[*Livingstone's Travels.*]

Livingstone was the younger contemporary of Moffat, whose daughter he married. In South Africa his name is coupled with the efforts of benefitting the natives to the cost of the white Colonists. He was the first European to give a description of the Victoria-falls, based on personal acquaintance.

David Livingstone

ZAKRIVIERSPOORT

In 1799 verzamelde de Duitse zendeling Kicherer een groot aantal Hottentots en Boesmans op de plaats Zakriviersspoort, daartoe door Engelse Zendinggenootschappen in staat gesteld. Daar er weinig of niet gewerkt werd, ging de statie langzamerhand te gronde. De grote tent op de achtergrond is van de reiziger H. Lichtenstein, die de plaats in 1804 bezocht. ◘ In 1799 the German missionary Kicherer assembled a number of Hottentots and Bushmen on the farm Zakriviersspoort with the financial support of English Mission Societies. Owing to the absence of productive work of any description the station went to ruin. The big tent on the background is that of the traveller H. Lichtenstein who visited the station in 1804.

[*Lichtenstein, Reizen in het Zuidelijk gedeelte van Zuid-Afrika.*]

KOEROEMAN ◘ KURUMAN

[*Moffat, Missionary Labours and scenes in Southern Africa.*]

De zendelingen Moffat en Livingstone op de zending-statie Koeroeman. ◘ The missionaries Moffat and Livingstone on the Mission-station Kuruman.

[*Thomson's Travels in South Africa.*]

TAFELBAAI IN HET BEGIN DER 19E EEUW

Hoe gering nog in het begin der vorige eeuw de veiligheid was van deze haven blijkt uit deze afbeelding.

◘

TABLE BAY IN THE BEGINNING OF THE 19TH CENTURY

This picture shows the little security this harbour offered in the beginning of last century against the often recurring wind blasts

OEMGOEN-GOENDHLOVOE

Dingaan's „stad", gezien van de grote weg naar de Toegela, in 1835. Tsjaka „de grote Olifant" genaamd wegens zijn lichaamsomvang, had de Kraal gesticht. De vertaling ervan is: „Plaats van de grote Olifant".

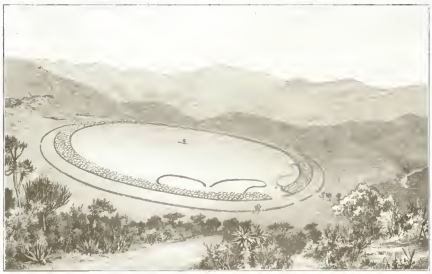

UNKUNGUN-HLOVU.

Dingaan's capital taken from the road to the Tugela, in 1835. Originally it was Chaka's kraal, and after him it was called, „the place of the great elephant".

[*Gardiner's Narrative of a Journey to the Zoolu Country.*]

[*Gardiner's Narrative.*]

Twee afbeeldingen van de Zoeloe-koning Dingaan in dans-kostuum. ◘ Two pictures of the Zulu-king Dingaan in dancing-dress

[*Fritsch, Die Eingeborenen, S.A.s.*]

Oude manier van begraven, ook in gebruik bij de Zoeloe's. ◘ Ancient mode of burying, also followed by the Zulus.

[*Gardiner's Narrative.*]

PORT NATAL

vóór de stichting der stad Durban, gezien van Claremont (1835).

PORT NATAL

before Durban was founded, taken from Claremont (1835).

[*Gardiner's Narrative of a Journey to the Zoolu Country.*]

VERKLEINDE AFBEELDING VAN DINGAAN'S OVEREENKOMST MET PIETER RETIEF

In Okt 1837 verkende Piet Retief Natal en werd door Dingaan schijnbaar vriendelik ontvangen. Op voorwaarde, dat de Boeren door Kaffers aan de Zoeloe's ontstolen vee voor Dingaan zouden terughalen, stond deze als beloning een groot gebied af: Port Natal en al 't aangrenzende land tussen de Toegela en de Oemzinvoeboerivier. Op Zaterdag 4 Februari 1838 ontving Piet Retief het belangrijke stuk, van Dingaan's merk voorzien en hiernaar een steendruk afgebeeld. Twee dagen later namen Retief en zijn mannen afscheid van de Zoeloe vorst. Toen zij, ongewapend, binnen de koninklike kraal waren, werden zij, terwijl hun ter ere een krijgsdans werd uitgevoerd, verraderlik gegrepen en doodgemarteld. (Zie het „Aanhangsel".)

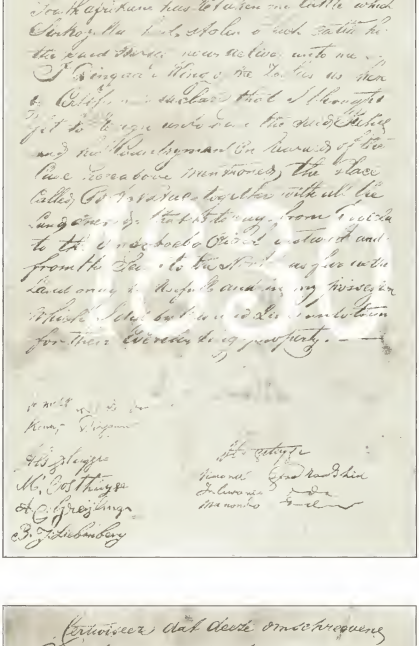

REDUCED FACSIMILE OF DINGAAN'S TREATY WITH PIET RETIEF

In Oct. 1837 Piet Retief visited Natal and was received by Dingaan with a show of friendship. The Zulu chief promised to cede to the Boers Port Natal and all the adjacent country between the Tugela and the Umzinvubu River on condition that they should first recover certain cattle stolen by Kaffirs from the Zulus. On Saturday, Febr. 4th 1838, Retief received the important document reproduced from a lithograph, on this page), furnished with Dingaan's mark. Two days later Retief and his party took leave from the Zulu chief. Having entered, unarmed, the king's great kraal, they were treacherously seized and murdered during a war dance given for their entertainment.

POTGIETERS VERKLARING

betreffende de echtheid van bovenstaand stuk, gevonden in een leren jagerstas op het gebeente van Piet Retief, toen de Boeren op het eind van 1838 Dingaan's kraal hadden bezet.

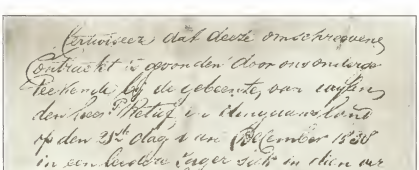

POTGIETER'S CERTIFICATE

of the genuineness of the above document, found in a leather wallet on the skeleton of Retief, when the Boers had occupied Dingaan's kraal at the end of 1838.

[*Verz. Dr. W. J. Leyds, 's Gravenhage — Collection of Dr. W. J. Leyds, The Hague.*]

DE VOORTREKKERS

OUDE VOORLADER ◘ VOORTREKKERS' GUN

THE EMIGRANT FARMERS

PAUL KRUGER'S PIJP EN TABAKSDOOS ◘ PAUL KRUGER'S PIPE AND TOBACCO-BOX

Veldfles van Piet Retief, hem ten geschenke gegeven door de vrijmetselaars van Grahamstad, toen hij de Kolonie verliet. Dit stuk, versierd met de zinnebeelden der vrijmetselarij, in zilver, werd op zijn lijk gevonden en is nu in het Museum te Pretoria.

De met toestemming van de Heer Hidde Nijland hier afgebeelde voorwerpen, welke herinneren aan het leven en de strijd der Voortrekkers, zijn tentoongesteld in het Zuid-Afrikaans Museum te Dordrecht (Holland).

[*Hofstede, Geschiedenis v. d. O. V. S.*]

Water-bottle, presented to Piet Retief by the Freemasons of Grahamstown, when he was leaving the Colony. It bears in silver the emblems of the Freemasons. The bottle was found on Retief's corpse and is now in the Museum at Pretoria.

KANON, door de Afrikaner *Ras* gemaakt van wielbanden, en nog bij Majoeba gebruikt.

◘

GUN, made of wheeltires by the Africander *Ras*, and used at Majuba.

The articles pictured on this page by kind permission of Mr. Hidde Nyland, relics of the memorable life and struggles of the Emigrant farmers, are part of the collection exhibited in the South African Museum at Dordrecht (Holland).

KALENDER EN STOEL uit de Voortrekkerstijd.

◘

CALENDAR AND CHAIR used by the Voortrekkers.

[*Copyright Ill. London News.*]

Dit prentje geeft een uitstekend denkbeeld van de moeilikheden, welke de Emigranten-boeren op hun tocht over de Drakensbergen moesten overwinnen. This picture gives an excellent idea of the difficulties which the Emigrant-farmers had to overcome in their trek over the Drakensberg.

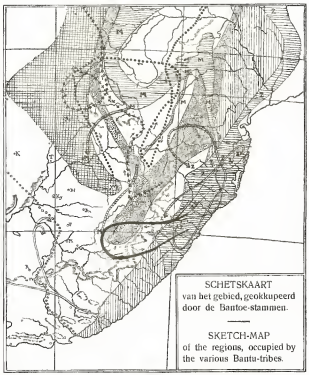

Gebied bewoond door Betsjoeanen
Gebied, bewoond door Basoeto.
Gebied, bewoond door andere Bantoestammen met, in hun eigen taal, het Ama-voorvoegsel, zoals: de Amazoeloe (Z) en de Amatabelen (M).

Area occupied by Bechuana
Area occupied by Basuto.
Area occupied by other Bantu-tribes with, in their own language, the Ama-prefix, e. g.: the Amazulu (Z) and Amatabele (M).

Trek der Mantatezen .... Trek of the Mantatee
„ „ Fitcani —— „ „ „ Fitcani
„ „ Zoeloes en Matabelen ||||| „ „ „ Zulu en Matabele
„ „ Emigranten-kaffers ——— „ „ „ Emigrant-kaffirs
„ van Sibitwana + + + + „ „ Sebetuane
W. = Weenen; H. = Heilbron; + V. = Vechtkop;
Wg = Winburg; Bf = Bloemfontein.
Grens tussen de door Hottentotten en door Kaffers bewoonde gebieden. oooo Line of demarcation between the areas occupied by Bantu and Hottentot tribes.

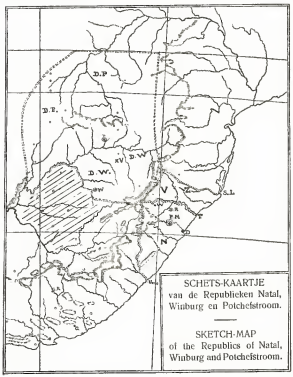

D. W. = Distrikt Winburg; W. = Winburg; V. = Vechtkop; D. P. = Distrikt Potchefstroom; P. = Potchefstroom. Het gestreepte gedeelte geeft aan het gebied, waar Emigranten boeren in kleine groepen onder eigen kommandanten rondtrokken. The shadowed part denotes the area, peopled by small bodies of Emigrant farmers, led by their own commandants. N = Natal; P M = Pietermaritzburg; W = Weenen; D = Durban; B R. = Bloedrivier (Blood River); T. = Tugela V.Z = Vazalstaat der Zoeloes onder Pandae (Vassal State of the Zulu under Panda) S. L. = St. Lucia baai (St. Lucia Bay).

SAREL CELLIERS

behoorde met Andries Potgieter en Paul Kruger (toen nog een jongen van tien jaar) tot de Trek, die het land tussen Oranje- en Vetrivier in bezit nam. Zij werden, 40 man sterk, bij Vechtkop door een sterk leger van Moselekatse's Matabelen aangevallen (Oct. 1836). Deze aanval werd afgeslagen. In Nov. 1837 werden de Matabelen geheel verslagen en voor altijd over de Limpopo verdreven.

Sarel Celliers belonged, with Andries Potgieter and Paul Kruger (then a lad of 10 years old) to the Trek that occupied the country between the Orange- and Vet Rivers. Numbering 40 men only they succeeded in beating off an attack of a strong army of Moselekatse's Matabele (battle of Vechtkop, Oct. 1836), who were in Nov. 1837 for ever driven beyond the Limpopo.

AANVAL OP EEN WAGEN-LAGER ▫ ATTACK ON A WAGON-LAAGER

Deze afbeelding van een lager is gemaakt naar een schets, getekend volgens de beschrijving, die de *Illustrated London News*' tekenaar bij de Britse troepen in Zoeloeland (in 1879) ontving van een Afrikaner, die deel had genomen aan een gevecht met de Zoeloes in de eerste jaren van Natal's geschiedenis. Het lager wordt gevormd door een aantal wagens achter elkaar te trekken. Zij staan dan in de lengte zóó, dat elke disselboom rust onder de wagen daarvoor, en bij elke twee wagens de vóórwielen van de achterste en de achterwielen van de voorste elkaar raken. Op die wijze kan met 50 wagens een kring van 300 el omtrek worden getrokken. Binnen die kring worden elke nacht de ossen opgesloten. In de oorlogen tegen Dingaan heeft zulk een lager van 400 Afrikaners met goed gevolg een aanval van ongeveer 15000 Zoeloes afgeslagen, terwijl van de blanken niet één, van de Kaffers een zeer groot aanta sneuvelde.

This picture of a laager is after a sketch drawn from a description which was given to the artist (of the *Illustrated London News*) with the British troops in Zululand (1879) by one of the Africanders who had been engaged in a fight with the Zulus in the early history of Natal. The laager is formed by drawing up a number of wagons lengthways, one in rear of the other, each pole resting underneath the wagon in front, so that the front wheels of the rear and rear wheels of the front wagon are touching. In this manner with 50 wagons a circle of about 300 yards in circumference is formed. Within this area the oxen are penned up every night. In the war with Dingaan such a laager of 400 Africanders successfully withstood the attack of an army of about 15000 Zulus, without losing a single man, whilst inflicting fearful losses on the enemy.

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright*]
[*Museum, Kaapstad. — Museum, Cape Town.*]

Sir Benjamin D' Urban

Goeverneur van de Kaap-kolonie van 1834—1838, was een bekwaam en rechtschapen man, die zijn hoge positie niet aan de invloed van voorname familie-leden, doch alleen aan zijn verdiensten te danken had. Voor zich zelf de gevolgen, die uit zijn optreden moesten voortvloeien, niet achtend, deed hij zijn uiterste best om de belangen der Kolonisten te verdedigen. Hij was verantwoordelik voor de instelling van een beperkte vorm van zelfbestuur, wist de rust te herstellen in de grensdistrikten, doch werd teruggeroepen door de Britse Regering, die handelde onder invloed van Dr. Philips en zijn volgelingen, die zich tegen de krachtige naturellen-politiek van de Goeverneur verzetten Durban en Durbanville zijn naar hem genoemd. De zich steeds uitbreidende emigratie der Boeren kon hij niet beperken, omdat het niet in zijn macht stond, de oorzaken van die emigratie op te heffen. ◘ Sir Benjamin D'Urban, Governor of Cape Colony during the years 1834—1838, was an able and upright man, who owed his position not to the influence of powerful family-connections but to merit alone. Regardless of the consequences to him-self, he tried to uphold the rights of the colonists. He inaugurated a restricted form of self-government, pacified the frontier districts, but was dismissed from office owing to the opposition of Dr. Philips and his supporters to the native policy of the popular governor. His name is preserved in that of Durban and Durbanville. He could not stem the tide of the emigration of the dissatisfied farmers because of his inability to take away the reasons which prompted them to leave the Colony.

Bloedrivier

[*Hofstede, Geschiedenis van den Oranje-Vrijstaat.*]

Voortrekkers Kerkje te Pietermaritzburg

Op 16 Dec 1838 werden de Boeren bij Bloedrivier door 12000 Kaffers aangevallen. Na een langdurig gevecht werd de vijand met grote verliezen teruggeslagen. De rivier zag rood van het bloed; meer dan 3000 Kaffers waren gesneuveld. Ter herinnering aan deze overwinning werd te Pietermaritzburg een kerkje gesticht, dat onlangs door een Vereniging van Afrikaners is gekocht en ingericht tot Voortrekkers-museum. ◘ On Dec. 16th 1838 the Laager of the Emigrant Farmers on the banks of Blood River was attacked by about 12000 Zulus. After a long fight the enemy was repulsed with tremendous loss. The river was coloured red by the blood of more than 3000 Kaffirs slain. In commemoration of this signal victory a D. R. Chapel was founded at Pietermaritzburg, which was lately bought by a society of Africanders and is now used as a Voortrekkers-Museum

Voortrekkers Chapel at Pieter Maritzburg.

Het bestuur van Sir Harry Smith, Goeverneur van de Kaap-kolonie van 1847 tot 1852, was grotendeels gewijd aan tal van pogingen om de geschillen met de Emigranten-boeren op te lossen. Ofschoon hij zeer gezien was onder de Afrikaners als gevolg van zijn krachtig optreden tegen de Kaffers, slaagde hij er toch niet in, hen te overtuigen van de goede bedoelingen der Britse Regering. Na veel vergeefse pogingen om Andries Pretorius voor zijn plannen te winnen, trad hij met geweld tegen de Afrikaners op, aanvankelik met goed gevolg.

The administration of Sir Harry Smith, Governor of Cape Colony from 1847 to 1852, was greatly occupied by his endeavours to settle the disputes with the Emigrant farmers. Though he was rather popular with them on account of his energetic measures against the frontier Kaffirs, he did not succeed in convincing the farmers of the good intentions of the British Government. Various efforts to win over Andries Pretorius to his views having failed, he proceeded to sterner measures, initially not without success.

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.*]

Andries W. J. Pretorius

Na de dood van Piet Retief en Uys werd Andries Pretorius gekozen als Kommandant-generaal der Emigranten-boeren; onder zijn leiding werd de heerschappij van Dingaan voor goed vernietigd. Toen de daarop gestichte republiek Natal door de Regering van de Kaap-kolonie werd genaast, trok Pretorius met een groot aantal Afrikaners weer in de tegenwoordige Vrijstaat. Ook daar kwamen zij niet tot rust. De Koloniale regering sloot verdragen met Adam Kok, een Grikwa-kaptein, en Mosjesj, 't opperhoofd der Basoeto's, die onafhankelik werden met Britse steun. Toen Sir Harry Smith de Oranje-Rivier Soevereiniteit had geproklameerd, trok Pretorius na de slag bij Boomplaats met vele aanhangers over de Vaal; op 17 Jan. 1852 werd de Zandrivier-Konventie gesloten en ontstond de onafhankelike Zuid-Afrikaanse Republiek. Pretorius stierf in 1853.

[*Staats-Museum — Pretoria — Nat. Museum.*]

After the death of Piet Retief and Uys, Andries Pretorius was elected Commandant-General of the combined Emigrant Farmers in Natal; under his leadership the fierce armies of Dingaan were completely destroyed. The Republic of Natal having been annexed by the British Government, Pretorius and many Farmers again crossed the Drakensberg. Life became unendurable there also in consequence of the British policy of creating independent native states under the Griqua Adam Kok and the Basuto chief Moshesh to the South and the East of the Emigrants. The Orange River Sovereignty having been proclaimed Pretorius and many of his followers crossed the Vaal River after having been defeated by the British troops at Boomplaats. There they lived relatively unmolested. The South African Republic was created and recognised by the British Government (Sand River Convention of 17 Jan. 1852). Pretorius died in 1853.

Adam Kok

was door de Koloniale Regering verheven tot de rang van onafhankelik vorst over een onafhankelik Grikwa-rijkje, in de tegenwoordige distrikten Philippolis en Fauresmith. Het doel was om de ontwikkeling van een vrije republiek van blanken tegen te gaan. Adam Kok kwam spoedig in botsing met de Afrikaners. Deze vormden een lager, bij Touwfontein. De Grikwa's, gesteund door Britse troepen, wisten dit lager bij verrassing te omringen en te nemen (1845). In 1848 werd dit Grikwa-staatje door Sir Harry Smith geannexeerd, en een paar dagen later de Oranje Rivier Soevereiniteit geproclameerd.

[*Illustrated London News.*]

Adam Kok having been created by the Colonial Government an independent chief of an independent state of Griqua's on the Orange River, soon came in collision with the Emigrant farmers. The latter formed a laager at Touwfontein, near Philippolis. British troops came to the assistance of the Griqua chieftain who succeeded in capturing the laager (1845). In 1848 Sir Harry Smith annexed the native territories of Kok and Moshesh and a few days later proclaimed the Orange River Sovereignty.

[*Hofstede, Geschiedenis van den Oranje-Vrijstaat.*]

In 1848 verklaarde Sir Harry Smith het grondgebied, in hezit genomen door de Emigranten-Boeren tussen de Oranje- en Vaal-rivier, tot een Britse kolonie (Oranje Rivier Souvereiniteit). De Afrikaners verzetten zich, onder Kommandant-Generaal Pretorius, helegerden Winhurg, wisten het Engelse leger, onder Majoor Warden, uit Bloemfontein te verdrijven, doch moesten, na een hevig gevecht bij Boomplaats (29 Aug. 1848), terugtrekken. ◘ In 1848 Sir Harry Smith annexed the territory hetween the Orange and Vaal Rivers, occupied hy the Emigrant Farmers, to the British Empire (Orange River Sovereignty). The farmers protested, invested Winhurg and forced Major Warden to surrender Bloemfontein to the Burghers, led hy Commandant-General Pretorius. On Aug. 29th, 1848, a stuhhorn fight took place at Boomplaats which ended in the retreat of the Boers; many of them recrossed the Vaal.

DE „NEPTUNUS" ANTI-BANDIETEN VERGADERING ◘ THE „NEPTUNE" ANTI-CONVICT MEETING

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.*]

Gedurende het hestuur van Sir Harry Smith hesloot de Rijks-regering de Kaap-kolonie te gehruiken als een verbanningsoord voor voorwaardelik ontslagen misdadigers, evenals Botany Baai in Nieuw Zuid-Wales, Tasmanië en West-Australië. Daartegen protesteerden de verontwaardigde Kapenaars en, toen in 1849 de „Neptunus" in Simonshaai aankwam met een lading handieten, weigerden zij iets met het schip te doen te hebhen of daaraan voedingsmiddelen te verkopen. Voor 't laatste moest de Kaapse Regering zorgen. Na een verblijf van vijf maanden vertrok de „Neptunus" met zijn lading naar Tasmanië. ◘ During Sir Harry Smith's administration the Imperial Government decided to turn the Cape into a penal settlement, similar to that at Botany Bay (N. S. Wales), Tasmania and Western Australia. The Cape colonists indignantly protested against this resolution and when, in 1849, the „Neptune" arrived in Simonshay, with her freight of criminals, no one would have any communication with her or supply her with foodstuffs. Though the Cape Government came to the rescue, the „Neptune" after lying in the harbour for about five months, had to take her unwelcome freight to Tasmania.

DE VEROVERING VAN FORT ARMSTRONG ▫ 1851 ▫ THE CAPTURE OF FORT ARMSTRONG

In 1851 werden de Kaffers in de Oostelike distrikten weer lastig en zó gevaarlik was de toestand, dat zelfs burgers van de Westelike distrikten werden opgekommandeerd. Op 22 Febr. 1851 deed een kommando, bestaande uit Koninklike Artillerie, Kaapse Bereden Infanterie, burgers van het Distrikt Beaufort en een corps Fingo's, onder bevel van Sir Harry Smith, een aanval op de vijand, die zich in het sterke Fort Armstrong had genesteld. De K.B.I. galoppeerde de helling van de heuvel op tot midden tussen de Kaffers, steegtoen af en slaagde er in, de Kaffers uit al hun schuilhoeken te verdrijven. Te zelfder tijd marcheerde een troep Fingo's de heuvel op, terwijl de burgers voorttrokken langs een pad aan de andere kant van het Fort en zo de overwinning hielpen behalen.

[*Verzameling S. L. van Looy* — *Amsterdam* — *Collection of Mr. S. L. van Looy.*]

In 1851 the frontier Kaffirs again became troublesome and so serious was the situation that even burghers of the Western Districts were called out. On Febr. 22nd 1851 a combined force of Royal Artillery, Cape Mounted Rifles, burghers of the Beaufort-district and a corps of Fingoes, under command of Sir Harry Smith, attacked the enemy who occupied a very strong position (Fort Armstrong). The C. M. R. galloped up the face of the hill into the midst of the Kaffirs, then dismounted and succeeded in driving back the enemy from their sheltered positions; in the meantime a party of Fingoes moved along the road forward to attack the enemy along the face of the hill, the burghers advancing on the opposite side of the Fort, thereby completing the triumph.

BRITSE TROEPEN TREKKEN OVER DE ORANJERIVIER ▫ BRITISH TROOPS CROSSING THE ORANGE RIVER

Nadat Sir George Catbcart Sir Harry Smith was opgevolgd als Goeverneur van de Kaapkolonie, bracht hij eerst de achtste Kafferoorlog tot een goed einde en maakte zich toen gereed om Mosjesj, het hoofd der Basoeto's, die de plaatsen in de oostelike distrikten van de Soevereiniteit en de grensdistrikten van de Kaap-kolonie plunderden en verwoestten, tot rede te brengen. In Des. 1852 trok hij met een goed uitgerust en geoefend leger van 2500 man tegen de Basoeto's op, trok de Oranjerivier over en sloeg zijn kamp op te Platberg, aan de Caledonrivier. Ofschoon de Engelse Goeverneur er niet in slaagde, de slimme Kafferkaptein uit zijn sterkten te verjagen en zelfs bij Berea een ernstige nederlaag leed, vroeg Mosjesj om vrede, welke hem werd toegestaan. Eén der gevolgen was de ontruiming van het land tussen de Oranje- en Vaalrivier door de Engelse Regering en de Konventie van Bloemfontein, die op 23 Febr. 1854 werd getekend.

[*Verzameling S. L. van Looy* — *Amsterdam* — *Collection of Mr. S. L. van Looy.*]

Sir George Catbcart having succeeded Sir Harry Smith as Governor of Cape Colony, brought the eigbth Kaffirwar to an end and then turned bis attention to Basutoland, the chief of which, Moshesh, plundered and ravaged the farms in the eastern parts of the Sovereignty and the Cape Border Districts. Sir George took the field against the Basutos in Dec. 1852, crossed the Orange River at the head of a well equipped force of 2500 trained men and encamped at Platberg on the Caledon River. Although the Governor did not succeed in dislodging the wily Basuto chief and even sustained a severe defeat (Berea), Moshesh sued for peace wbich was promptly granted. One of the consequences was the witbdrawel of British rule from tbe country between the Orange and Vaal Rivers and the Convention of Bloemfontein, signed Febr. 23rd 1854.

HET BEGIN VAN ZELFBESTUUR

THE BEGINNING OF SELF-GOVERNMENT

[*Illustrated London News.*]

De zaken van de Kaap-kolonie waren reeds zó lang in een onbevredigende toestand, dat de Kolonisten besloten tot het zenden van een bizondere deputatie (Sir Andries Stockenström en de heer Fairbairn) naar Engeland om herstel van hun grieven te bepleiten. De deputatie verliet Kaapstad op 26 Okt. 1850; bij het vertrek was een grote en belangstellende menigte saamgestroomd. De deputatie had tot voornaamste taak, de koninklike goedkeuring te verkrijgen op een in de Kolonie opgestelde grondwet. ◘ The affairs of the Cape of Good Hope had been for a long period in such an unsettled state, that the colonists decided to despatch a special mission (Sir Andries Stockenström and Mr. Fairbairn) to England for redress of their grievances. The mission left Cape Town on Oct. 26. 1850; the departure was witnessed by a great many interested spectators. The chief end of this mission was to obtain the sanction of a constitution drafted in the Colony.

HET EERSTE PARLEMENT

THE FIRST PARLIAMENT

[*Illustrated London News.*]

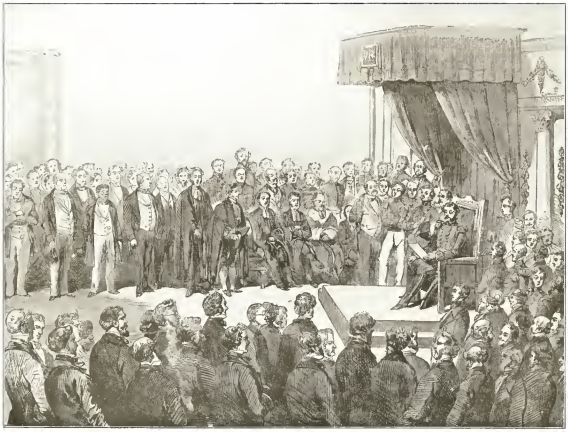

De plechtige opening van het eerste Parlement vond plaats op 1 Julie 1853 in de grote zaal van het Goevernementsgebouw te Kaapstad. Het bestond uit een Wetgevende Raad van 15 leden (8 voor de westelike en 7 voor de oostelike distrikten) en een Wetgevende Vergadering van 46 leden. De ministers, vier in getal, werden door de Kroon aangewezen en waren onafhankelik van het Parlement. Bij de opening door Sir George Grey stonden de leden van de Raad rechts, die van de Vergadering links van de troon. ◘ The solemn opening of the first Parliament on July 1st 1853 took place in the State-Room, at Government House, Cape Town. It consisted of a Legislative Council of 15 members (8 for the Western and 7 for the Eastern districts) and a Legislative Assembly of 46 members. The ministers, numbering four, were appointed by the Crown and were independent of the Parliament. At the opening-ceremony by Sir George Grey the members of the Council occupied a position to the right, those of the Assembly to the left of the throne.

Het wapen van de Oranje Vrijstaat

Op verzoek van Pres. Josias Hoffman liet Koning Willem III der Nederlanden een wapen en een vlag ten behoeve van de Oranje-Vrijstaat ontwerpen. De oorspronkelike tekeningen berusten in het Departement van Buitenlandse Zaken te 's Gravenhage. Het wapen—ontwerp A toont de jachthoorn der Oranjes op een gouden veld; de golvende fasce(band)met de Prinsevlag moest de Oranjerivier voorstellen. De muts der vrije Heren, rustend op de helm, is het teken der onafhankelikheid. De wildemannen houden vlaggen van oranje, rood, wit, blauw en oranje. Een woordspeling dient als devies. Dit ontwerp werd als te samengesteld beschouwd en vervangen door het ontwerp B: een zilveren veld met drie jachthoorns en een golvende oranje fasce. In 1856 werd dit door de Volksraad in dank aanvaard, met weglating van de oranje fasce, die werd vervangen door het reeds in gebruik zijnde Grootzegel. C is het ontwerp van een vlag, dat evenwel niet door den koning werd gekozen. De welbekende Vrijstaatse vierkleur werd aldus ontworpen: drie oranjehanen tussen vier witte, en zo overgenomen door de Volksraad. De hoorns zijn overgenomen op de Unie-postzegels van 1910.

A

[*Zie voor verdere bizonderheden: Dr. E. C. Godée-Molsbergen, Hoe de Oranje-Vrijstaters hun vlag en wapen kregen. Onze Eeuw, 1911.*]

C

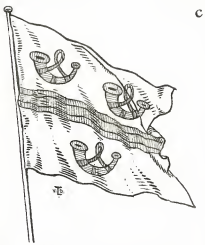

At the request of Pres. J. Hoffman William III, King of Holland, caused a coat of arms and a flag to be designed for the use of the Orange Free State. The original projects are kept in the Archives of the Foreign Office at de Hague. Scheme A shows the huntinghorns of the House of Orange on a golden field, the undulating fascia (handage) in the Colours of the House of Orange represents the Orange River. The cap of the free Barons resting on the casque (helmet) is a token of independence. The savages support flags of orange, red, white, blue and orange. A pun serves for a motto. This design was deemed too elaborate and was modified as follows: B. Three huntinghorns and an orange undulating fascia on a field argent (silver shield). This design was adopted by the Volksraad(in 1856), the Great Seal however being substituted for the fascia. C. shows the design for a flag, but this was not chosen. The wellknown Free State flag was planned as follows: three orange stripes were inserted between four white stripes and this design was adopted by the Volksraad. The huntinghorns reappear on the Union postagestamps.

B

Josias Hoffman

[*Dr. Hendrik Muller, Oude Tijden in den Vrijstaat.*]

Marthinus Wessel Pretorius

J. N. Boshof

[*Dr. H. Muller, Oude Tijden enz.*]

Josias Hoffman, de eerste President van de Oranje-Vrijstaat, was hevriend met het Kaffernhoofd Mosjesj en moest reeds in 1855 aftreden, omdat hij zonder machtiging van de Volksraad aan de Basoeto's een vat kruit had gestuurd. — Jacobus Boshof was zijn opvolger. Hij regeerde met veel beleid, ook tegenover Mosjesj, en werd opgevolgd in 1859 door M. W. Pretorius, de zoon van Andries Pretorius, en sedert 1857 President van de Z.A. Repuhliek. ◘ Josias Hoffman, the first President of the Orange Free State, was on friendly terms with Moshesh. In 1855 he had to resign, for having sent to Moshesh a barrel of powder without the consent of the Volksraad. — His successor was Jacobus Nicolaus Boshof, a wise administrator, also in his relations with Moshesh. In 1859 he was succeeded by M. W. Pretorius, the son of Andries Pretorius and since 1857 President of the S. A. Republic.

THABA BOSIGO

[*Illustrated London News.*]

MOSJESJ nam in 1824 bezit van Thaba Bosigo, een berg, die door de natuur tot een onneembare sterkte was gevormd. De Kaapse Regering was, in haar begeerte om de opkomst van vrije Boeren-staten ten Noorden van de Oranjerivier te belemmeren, mede oorzaak, dat Mosjesj steeds machtiger werd en de Afrikaners het leven ondragelik maakte. In 1852 was hij sterk genoeg om een Engels leger te weerstaan. Toen de Oranje-Vrijstaat zijn onafbankelikheid had terug bekomen, moesten zijn burgers herhaaldelik oorlog voeren met de Basoeto's, doch toen Mosjesj eindelik op voor hem ongunstige voorwaarden vrede moest sluiten, werd Basoetoland tot Brits gebied verklaard (1868) en zó werden de Afrikaners beroofd van de vruchten van hun taaie strijd en ontelbare opofferingen.

[*Casalis, Les Basouto.*]

MOSHESH took about 1824 possession of Thaba Bosigo, a mountain so formed by Nature as to be an inpregnable stronghold. The Cape Colonial Government in their desire to check the growth of an independent community of farmers to the North of the Orange River, materially assisted Moshesh in becoming a powerful chief, harrassing the farmers and in 1852 even prevailing over the British Arms. The Orange Free State, free once more, had to wage war on various occasions with the Basuto's, finally succeeding in forcing Moshesh to terms, when the Colonial Government interceded again and declared Basutoland British territory (1868), thereby depriving the Africanders of the fruit of their strenuous struggles and untold sacrifices.

GLENDOWER

[*Verzameling Dr. Hendrik Muller 's Gravenhage. Collection of Dr. Hendrik Muller, The Hague.*]

Glendower, de plaats van de heer G. Donovan, in het distrikt Rouxville, O. V. S., met het fort tot bescherming tegen de invallen der Basoeto's. ◘ Glendower, the farm of Mr. G. Donovan, in the Rouxville-district, O. F. S., with the fort for protection against the invasions of the Basuto's.

Sir George Grey

(1854—1861), de opvolger van Sir George Cathcart als Goeverneur van de Kaap-Kolonie, was een man van edel karakter, die zijn kundigheden en zijn werkkracht wijdde aan de ontwikkeling van de Kaap-Kolonie. Hij was een trouw vriend van de Oranje-Vrijstaat (het Grey-College is naar hem genoemd). Een van de voornaamste gebeurtenissen gedurende zijn bestuur was de toekenning van een vertegenwoordigende regering aan de Kaap-Kolonie, reeds jaren lang, doch te vergeefs, gevraagd. In 1854 nam het Rijksparlement het wetsontwerp aan, waarbij een Kaaps Parlement werd ingesteld. Volledig verantwoordelik bestuur werd eerst in 1872 gegeven.

[*Nadruk verboden — Photo Elliot — Copyright.*
Z.A-. Museum, Kaapstad — S.-A. Museum, Cape Town.]

Sir George Grey

(1854—1861) succeeded Sir George Cathcart as Governor of Cape Colony. He was a man of noble character, who devoted his abilities and energies to the development of the Cape. He was a constant friend of the Orange Free State (Grey College is named after him). One of the most important events of his administration was the granting of Parliamentary institutions to the Cape Colony, asked in vain for many years; in 1854 the Imperial Parliament passed the bill, whereby the Cape Parliament was instituted. Responsible Government was granted only in 1872.

[*Hofstede, Geschiedenis v.d. O. V. S.*]

Gedenkteken te Bloemfontein, „ter gedachtenis aan de dapperen, die in de oorlog van 1865—1868 voor de Vrijstaat hun leven lieten". ◘ Monument erected near Bloemfontein „in memory of the brave who gave their life for the Free State in the wars of 1865—1868".

Mr. H. A. L. Hamelberg

Tot de mannen, die het meest hebben bijgedragen om van de Oranje-Vrijstaat een rustig zich ontwikkelende modelstaat te maken, behoorde ook de Nederlander Mr. H. A. L. Hamelberg (geb. 1826 te Zalt-Bommel), die in 1856 te Bloemfontein kwam, waar hij steeds werkzaam was als advokaat en achtereenvolgens ook als Sekretaris en later Lid van de Volksraad, Lid van de Uitvoerende Raad, Staatsprokureur, enz. optrad. Hij was altijd de gaarne gehoorde raadsman in moeilike gevallen. Sedert 1871 was hij konsulair vertegenwoordiger van de Oranje Vrijstaat in Nederland, waar hij in 1896 overleed. Hij is de dichter van het Oranje-Vrijstaatse Volkslied. Een uitnodiging, hem in 1884 door Pres. Kruger gezonden, om op te treden als Staats-prokureur van de Z.A. Republiek, werd door hem afgeslagen.

[*Verz. Dr. Hendrik P. N. Muller.*]

Presidentshuis te Bloemfontein ◘ Presidency at Bloemfontein

[*Dr. Hendrik P. N. Muller, Oude Tijden in den Oranje-Vrijstaat.*]

Adv. Dr. H. A. L Hamelberg is one of the men who have co-operated to make the Orange Free State the calmly developing model republic. He was a Netherlander (born in 1826, in Zalt-Bommel) who arrived in Bloemfontein in 1856 where he practiced as a barrister and acted consecutively as Secretary and member of the Volksraad, member of the Executive Council, State-Attorney etc. In many matters of importance his advice was eagerly sought for. From 1871 till his death in 1896, he served in the capacity of consular representative of the Free State in the Netherlands. He is the author of the Orange Free State national anthem. An invitation of Pres. Kruger, to accept the post of State-attorney for the South African Republic, he declined to accept (1884).

JAN HENDRIK BRAND

was President van de Oranje Vrijstaat van 1864 tot 1888. Hij was een zeer bekwaam man met grote bestuursgaven, die de Oranje-Vrijstaat door alle moeilikheden heen wist op te bouwen tot steeds toenemende welvaart. Mosjesj wist hij eindelik, na veel moeite en strijd, tot rust te brengen; hoe moeilik het ook dikwels ging, slaagde hij er in de vrede te bewaren tussen zijn republiek en de Kaap-koloniale en de Rijksregering, ofschoon hij daarvoor een groot deel van de op de Basoeto's veroverde voordelen en de diamantvelden moest prijsgeven. Hij verleende zijn diensten na Amajoeba bij de vredesonderhandelingen. Algemeen geacht en bemind, stierf hij in 1888 Van hem is het bekende: „Alles sal reg kom".

JAN HENDRIK BRAND

was President of the Orange Free State from 1864 to 1888. He was a man of great gifts and administrative ability who succeeded in piloting the struggling republic through all difficulties to ever-increasing prosperity. He brought the tiresome and costly wars with the Basuto's to an end; he always tried to preserve peace with the Cape and the British Governments, even when his burghers were inclined to take up arms, though he had to sacrifice much of the benefits the Free State had gained by overpowering Moshesh, and had to acquiesce in the annexation of Griqualand West. After the victory of Majuba he lent his services in the negotiations leading to the Convention of Pretoria (1881). In 1888 he died loved and revered by the whole of South Africa.

In 1867 werden diamanten ontdekt in Grikwaland-West. Mijnen werden ontgonnen op plaatsen, waar later Kimberley ontstond: De Beers, Dutoitspan en Bultfontein. Deze en andere plaatsen waren door trekboeren gekocht van de Koranna-kaptein Danster en hadden van 1848 tot 1854 deel uitgemaakt van de Oranjerivier-Soevereiniteit en daarna van de Oranje-Vrijstaat. Niettemin maakte een Grikwa-kaptein, Nikolaas Waterboer, aanspraak op deze plaatsen, toen daar eenmaal diamanten waren gevonden. Zijn aanspraken werden ondersteund door Sir Henry Barkly, die in 1871 de gehele streek naastte. President Brand protesteerde ernstig tegen deze daad, doch bewoog zijn burgers hun rechten niet gewapenderhand te verdedigen. Het Kaapse Parlement protesteerde onder leiding van de heer Merriman eveneens tegen de annexatie. In 1876 werd Waterboer door een Landhof in de Kaap-kolonie in 't ongelijk gesteld. Toch hield de Britse Regering de annexatie in stand en bood aan de Vrijstaatse Regering £ 90000 aan als schadevergoeding. Pres. Brand, die tegen elke prijs de vrede wenste te bewaren, nam het aanbod aan.

DE KIMBERLEY-MUN IN 1876

THE KIMBERLEY-MINE IN 1876

[*Illustr. London News.*]

In 1867 diamonds were discovered in Griqualand West. Mines were opened at the place where Kimberley now stands, at De Beers, Dutoits-pan and Bultfontein. Emigrant farmers had bought these and other farms from the Koranna chief Danster The ground had formed part of the territory of the Orange River Sovereignty from 1848 to 1854 and thereafter of the Orange Free State. Nevertheless, diamonds having been discovered, a Griqua chieftain, Nicholas Waterboer, claimed the district. His claims were backed by Sir Henry Barkly who in 1871 annexed the country. President Brand, though deeply deprecating the injustice of this action, withheld his burghers from defending their rights by arms. The Cape Parliament, led by Mr. Merriman, was strongly opposed to the annexation. In 1876 a Land-Court of the Colony delivered judgment against Waterboer. Nevertheless the British Government upheld the annexation, offering £ 90000 to the Orange Free State as a compensation for the waiving of all claims. The offer was accepted, President Brand being unwilling to try conclusions by armed resistance.

[*Nadruk verboden — Foto Elliott.*]

[*Copyright — Photo Elliott.*]

De tweede helft van de 19de eeuw bracht aan de Kaap-kolonie grote stoffelike vooruitgang. Spoorwegen werden aangelegd om Kaapstad met het binnenland te verbinden (1860). De lijn van Kaapstad naar Wellington werd in 1885 verlengd tot Kimberley en in 1894 tot Mafeking. De spoorweg van Port Elisabeth naar Cradock en Colesberg (1885) bereikte in 1893 Pretoria. Hierboven is het spoorweg-station te Kaapstad, zoals het in 1875 er uitzag, afgebeeld. ◘ The second half of the 19th century was for the Cape Colony a time of marked material progress. Railways were built to connect Cape Town with the interior (1860). The Cape Town to Wellington line was continued in 1885 to Kimberley and in 1894 as far as Mafeking. The Port Elisabeth to Cradock and Colesberg line (1885) reached Pretoria in 1893. The above picture represents the Cape Town railway-station in 1875.

[*Merensky, Erinnerungen.*]

SEKOEKOENI was de zoon van de Bapedi-kaptein Sekwati, die na een oorlog met de Transvalers onder Komdt-Gen. Potgieter een stuk grond aan de Z. A. Republiek moest afstaan. Na Sekwati's dood werd die afstand door Sekoekoeni betwist, hetgeen leidde tot een oorlog tussen hem en de Republiek. Sekoekoeni, goed voorzien van vuurwapenen en geholpen door een voor de oorlog ongunstig jaargetijde, wist zich geruime tijd staande te houden, totdat de Transvalers, door de regentijd gedwongen, de oorlog tijdelik moesten staken. Dit werd door de heer Shepstone uitgelegd als een bewijs van zwakte en aangevoerd als één van de voornaamste redenen voor de naasting van 1877. ◘ SEKUKUNI was the son of the Bapedi-chief Sequati who, as the result of a war with the Transvalers under command of Comdt.-Gen. Potgieter, had had to cede a tract of land to the S. A. Republic. After Sequati's death Sekukuni protested against this cession which resulted into a war between him and the Republic. Sekukuni being well furnished with fire-arms and assisted by a wet season, kept his own for a considerable time, until the Transvalers were forced by the intervening rainy season to stop the operations for some months. This was interpreted by Mr. Shepstone as a proot of the weakness of the Republic and brought forward as one of the reasons which served as justification of the annexation of 1877.

PRESIDENT DR. FRANCOIS THOMAS BURGERS,

gewezen leraar der N. G. kerk te Hannover, K.K., werd, toen Martinus Wessel Pretorius als Staats-president van de Z. A. Republiek in 1872 moest bedanken, in zijn plaats gekozen Hij was een bekwaam man, bezield met de beste voornemens voor zijn land Hij begreep de voordelen, die voor de Republiek gevolg zouden zijn van een spoorweg, die de Transvaal met Delagoa-baai verbond. Goed geregeld volksonderwijs trachtte hij met alle kracht te bevorderen. Intussen was de verontruste en geldelik zwakke toestand van het land niet bevorderlik voor 't slagen van zijn verreikende plannen, die bovendien door de bevolking slechts zwak werden gesteund. ◘ The Rev. François Thomas Burgers, formerly D. R. Minister at Hannover C.C., was elected President of the S. A. Republic in 1872, President M. W. Pretorius being obliged to resign. He foresaw the advantages which would accrue to the Republic from a railway connecting the Transvaal with Delagoa Bay, and he was anxious to promote a sound system of education. The unsettled and financially weak condition of the country was not conducive to materialising his far-reaching schemes which moreover did not receive the necessary support of his countrymen.

Nevenstaande drie afbeeldingen van Pretoria zijn naar foto's uit de tijd vóór de annexatie. Op de eerste afbeelding vinden wij een hoekje van het Kerkplein met het oude Pretoria-Hotel. De tweede toont de Marktstraat-Zuid, met op de voorgrond, rechts, het oude Gouvernementsgebouw. In het tweede blok daarachter was de „tronk". Verder-op enige winkels. Links op de voorgrond, waar nu het Grand Hotel is, stond toen het woonhuis van de heer Robert Lys. De derde afbeelding geeft een kijkje op het Kerkplein van uit de Kerkstraat-West. De kerk, die nu weer afgebroken is, was op het ogenblik, dat de foto genomen werd, nog in aanbouw. De toren is nog niet geheel gereed en nog omgeven door steigers. Enkele der winkeltjes op de voorgrond zijn tot in de 20ste eeuw blijven staan.

The three pictures of Pretoria on this page have been reproduced from photo's taken before the annexation. On the first picture the old Pretoria-Hotel is represented. The second shows Market Street South, with in the foreground, to the right, the old Government-house. Behind this, two blocks further, was the jail, and behind this a few stores. To the left, where now the Grand Hotel is standing, was then the residence of Mr. Robert Lys. The third picture shows a portion of Church Square, seen from Church Street West. The Church, which was broken down a few years ago, was at the time that the photo was taken still in course of construction, the tower being not yet finished and surrounded by a scaffolding. Some of the stores on the foreground remained in existence into the 20th century.

Deze drie afbeeldingen zijn gemaakt naar foto's uit de verzameling van Dr. W. J. Leyds, te 's Gravenhage. ◘ These three pictures are reproductions of photo's in the collection of Dr. W. J. Leyds, The Hague.

[*Illustrated London News.*]

SIR THEOPHILUS SHEPSTONE

was als Secretaris voor Naturellenzaken in het Natalse Goevernement steeds gezaghebbende raadgever van de elkaar opvolgende regeringen. In Okt. 1876 werd hij aangesteld als speciale kommissaris, belast met het instellen van een onderzoek naar de grieven der Boeren, die op de Transvaalse grenzen van Natal woonden. In 1877 bracht hij een bezoek aan de Z. A. Republiek, om, zoals hij het voorstelde, zijn hulp te verlenen bij 't oplossen van de naturellen-kwestie. Op 12 April werd de Republiek formeel genaast, niettegenstaande de protesten van de Volksraad en van Pres. Burgers. Shepstone werd tot Administrateur benoemd. Toen het bleek, dat hij in dit ambt niet op zijn plaats was, werd hij in 1879 vervangen door Sir Owen Lanyon. ◘ Sir Theophilus Shepstone was as Secretary for Native Affairs in the Natal Government the constant adviser of various successive administrations. In Oct. 1876 he was appointed a special commissioner to inquire into the grievances of farmers living on the Transvaal border of Natal. In 1877 he visited the South African Republic in order to assist, as he put it, in the solution of the native problem. On April 12th he formally annexed this Republic, notwithstanding the protest of the Volksraad and of Pres. Burgers. Shepstone was appointed Administrator but, not proving a success in this capacity, he was in 1879 superseded by Sir Owen Lanyon.

SIR BARTLE FRERE

[*Nadruk verboden — Photo Elliott — Copyright.*]
[*Z. A. Mus., Kaapstad — S. A. Mus. Cape Town.*]

Rorkesdrift werd een Engels detachement aangevallen, doch kon zich redden. Bij Hlobane werd een derde detachement geslagen. (Piet Uys, de enige Transvaler, die zich bij de Engelsen had aangesloten, om de dood van zijn vader te wreken, sneuvelde hier.) Bij Ginginhlovoe werden eindelik de Zoeloes voor goed verslagen. Ketswayo werd gevangen genomen en verbannen. In 1883 kon hij terugkeren; hij stierf in 1884. Met de versterkingen, die in 1879 uit Engeland werden gezonden, kwam ook, als vrijwilliger, Prins Louis Napoleon, zoon van de gewezen Franse Keizer, die kort na zijn aankomst bij een verkenningstocht door Zoeloes werd vermoord

◘ Sir Bartle Frere was Governor of the Cape from 1877 to 1880, Lord Carnarvon being Secretary of State for the Colonies since 1874 and doing his utmost to bring about a federation of all the South-African Colonies and States. The Republics did not see the benefits of political federation under the prevailing circumstances, which induced Lord Carnarvon and Sir Bartle Frere to force them into it. In due course Transvaal was annexed. Amongst the reasons, brought forward in justification of this procedure, figured the Transvalers' alleged incapacity to keep the Zulus within bounds. One of the first consequences however of this elimination of the Africander military power was the collision between Cetewayo and the Colonial Government leading up to the Zulu-war of 1878—79, marked by the sanguinary defeat of the British arms at Isandhlwana (23 Jan. 1879) and Hlobane. At the latter place Piet Uys, the only Transvaler who had joined the British force with the intention of avenging his father's death, was killed in action. At Rorkesdrift the troops held their ground, and at Ginginhlovu the Zulus were heavily beaten. Cetewayo was taken prisoner and afterwards deported. In 1883 he was allowed to return to Zululand, where he died soon after (1884). Amongst the reinforcements sent from England to take the field against Cetewayo was also the Prince Imperial, son of the late Emperor Napoleon III, who had joined as a volunteer. Soon after his arrival he was surprised by a handful of Zulus, while out reconnoitring, and slain.

KETSWAYO ◘ CETEWAYO

Sir Bartle Frere was Goeverneur van de Kaapkolonie van 1877—1880. Lord Carnarvon was in 1874 Sekretaris van Staat voor de Koloniën geworden en wenste een federatie van de Zuid Afrikaanse Kolonies en Staten te bewerken. Om de Transvaal daartoe te dwingen, moest door Sir Bartle Frere worden bewezen, dat de burgers niet in staat waren, zich tegen de Zoeloes te verdedigen. In 1877 vond, als eerste stap tot de federatie, de naasting van Transvaal plaats. Deze zelfde annexatie deed de Afrikaners in geheel Zuid-Afrika zich verzetten tegen elke federatie-poging en was tevens onmiddellike oorzaak van de Zoeloe-oorlog van 1878/79, waarbij de Boeren zich onzijdig hielden en de Britse legers het zeer zwaar te verantwoorden kregen. Op 22 Jan. 1879 werden bij Isandhlwana de Engelse troepen overvallen en bijna geheel vernietigd. Bij

PRINS LOUIS NAPOLEON

[*Illustrated London News.*]
LOUIS NAPOLEON, PRINCE IMPERIAL OF FRANCE.

Illustrated London News

ROKKES-DRIFT

Na heldhaftige verdediging door het garnizoen van de versterkte post bij Rorkes-drift (zie vorige blz.) waren de Zoeloes afgetrokken, hoewel zij er in geslaagd waren, de gebouwen in brand te steken. Links is het huis van de zendeling Witt, verschanst met zakken mielies en beschuitkisten. Rechts het huis, dat als hospitaal werd gebruikt. Links op de voorgrond de ruiter-afdeling onder Luit. Colonel Russell, die het garnizoen komt ontzetten. ◘ The Zulus having met with effective resistance from the British garrison of the fortified post near Rorkesdrift (see preceding page), had retired, although they had succeeded in setting the various buildings on fire. To the left is the house of the Rev. Witt, barricaded with mealie bags and biscuit boxes. To the right is the house used as a Hospital. On the foreground, to the left, the mounted men under Lieut Col. Russell, galloping up to the Hospital to the rescue of the beleaguered garrison.

JAMES ANTHONY FROUDE

[*Illustrated London News.*]

De begaafde Engelse geschiedschrijver Froude ontving op het einde van 1874 de opdracht van de Britse Regering om een politieke reis naar Zuid-Afrika te doen, ten einde een Confederatie van Natal en de Kaapkolonie tot stand te helpen brengen. Hij was de Hollands-sprekende Afrikaners gunstig gezind. In zijn verslag toonde hij 't onrecht aan, dat de Vrijstaat was aangedaan. — Colenso ging in 1853 als Bisschop van Natal naar Zuid-Afrika. Hij vertaalde het „Prayerbook" en het Nieuwe Testament in de taal der Zoeloes, van welk volk hij een groot vriend was. Toen de Zoeloe Langalibalele, het hoofd der Hloebi, in opstand was gekomen tegen de Koloniale Regering, werd hij door Colenso verdedigd. Hij veroordeelde het willekeurig optreden van Lord Carnarvon en Sir Bartle Frere tegen de Z.-A. Republiek en protesteerde tegen de inlijving, in een rede, in 1880 te Pietermaritzburg gehouden, daar hij grote moeilikheden voorzag als gevolg van de anti-Afrikaner politiek. ◘ The talented English historian Froude was despatched to South-Africa, in the end of 1874, to visit this country on a political mission, the purpose being to effectuate a Confederation of the British South-African Colonies. He was well disposed towards the Dutch-speaking Africanders. In his report he proved the iniquity of the treatment, the Orange Free State had received. — Colenso went to South-Africa in 1853 as Bishop of Natal. He published a Zulu-translation of the Prayerbook and the New Testament. He was a friend of the natives and defended Langalibalele, when this Hlubi-chief revolted against the Colonial Government. He condemned the highhanded tactics of Lord Carnarvon and Sir Bartle Frere against the S.-A. Republic and protested against the annexation in a speech at Pietermaritzburg (1880), as he foresaw serious trouble with the Zulu-nation as the first fruit of the anti-Africander policy.

JOHN WILLIAM COLENSO

[*Life of Colenso.*]

PAARDEKRAAL, 11 DEC. 1880

Paardekraal 11 December 1880

Aan den Weldeden Heer
S. J. T. Kruger
Vice President der Z.A. Republiek

Weldeden Heer,

Het Volk der Zuid Afrikaansche Republiek heeft in zijne vergadering van heden het besluit genomen, u gaarne mij de eer hebben Wlds. een Afschrift hetzelve te zenden. Dit besluit gebiedt ons den wil van het Volk zoo spoedig mogelijk ten gevolge te brengen, en daardoor de Presidentschap het land verlaten heeft, volgens mij het voorschrift der wet, genomen door den Edelachtbaren Volksraad in Maart 1877, regardt Wlds. zijt aangevolgd het Vice Presidentschap, ga Weldeden het Volksbesluit in uwe handen ter uitvoering. —

Namens het Volks Comité

J. W. Eduard Bok
Secretaris

M. W. Pretorius
Voorzitter

Verkleinde afbeelding van de brief en afschrift van het Besluit van 11 Des. 1880 van het Volks-Comité, ondertekend door de Voorzitter M. W. Pretorius en de Sekretaris W. Eduard Bok, gezonden aan de Vice-President van de Z.-A. Republiek. (Zie volgende bladz.)

Reduced facsimile of the letter and copy of the resolution of Dec. 11th 1880 of the National Committee, signed by the Chairman M. W. Pretorius and the Secretary W. Edward Bok, forwarded to the Vice President of the S. A. Republic. (See next page. For translation see *Appendix*.)

PAARDEKRAAL, 11TH DEC. 1880

De Burgers der Zuid Afrikaansche Republiek thans hier vergaderd hebben met ernst en belangstelling acht geslagen op de handeling van het Comité sedert het besluit van het Volk genomen op 15 December 1879 waarby bepaald was dat zoo spoedig mogelijk de regering der Z.A. Republiek hare oorspronkelijke zon herrotten. — Het Volk zoo kunnende te nemen het uitsteller van die beslaten totdat zulks gegrond was op den wensch om alle middelen te beproeven om eene vriendschappelijke oplossing der zaak te beproeven, doch heeft met verontwaardiging vernomen de handeling van Hr. M. Overeen Ganzen die alle verdere kansen aan het Comité benomt, welke anders misschien een goede en vriendschappelijke oplossing der zaak mogelijk had kunnen maken: En nademaal de koningsmin of Stockmanstad van de eene Regeringsgezinde zeker onderhandeling voor het Comité der Volk onmogelijk maakt, zoo is het dat het Volk na op grond dat van bezluit dat onmiddelijk gevolg en uitvoering aan zijne beslaten van 15 December 1879 zal gegeven worden, en verlaat van zijne commando zulks ter kennisse van het Comité te brengen. —

Paardekraal 11 December 1880

KONINGIN VICTORIA

QUEEN VICTORIA

„God save the Queen" is meer dan zestig jaar gezongen ter ere van de Vorstin, die ten volle de liefde van haar onderdanen mocht bezitten. Vooral als gelukkige echtgenote en moeder zal zijvoortleven in de geschiedenis. Zij regeerde streng konstitutioneel, zonder haar persoonlike mening te doen uitkomen. Nevenstaande afbeelding is uit het jaar 1876, toen zij de titel van „Keizerin van Indië" aannam.

[*Illustrated London News*]

„God save the Queen" was sung for more than sixty years in honour of the monarch, who enjoyed the unreserved love of her subjects. She will live in history principally as a happy wife and mother, whose long reign was strictly constitutional, the Queen never allowing her personal wishes to intrude upon State affairs. This picture represents the Queen in the year 1876, when she assumed the title of „Empress of India".

PAARDEKRAAL

Op 16 Dec. 1880 werd op de plaats Paardekraal, bij Krugersdorp, een plechtige bijeenkomst gehouden, waar de Transvalers weer een eigen regering (driemanschap) instelden en elkaar beloofden, niet te zullen rusten, voor Transvaal weer vrij was. Op 13 Dec. 1881 vond op dezelfde plaats een dankfeest plaats Sedert werd om de vijf jaar op Paardekraal, waar een gedenkteken werd opgericht, een grote nationale bijeenkomst gehouden Hieronder is de bijeenkomst van 1891 afgebeeld.

[*Verz. van Jhr Mr C Beelaerts van Blokland, Zeist.*]

[*Coll. of Jhr C. Beelaerts van Blokland, Zeist.*]

On Dec. 16th 1880 a great many Transvalers came together at the farm Paardekraal where they, in solemn meeting, re-established self-government and bound themselves by oath not to rest before the Transvaal should be a free country once more. On Dec. 13th 1881 on the same farm a thankgivings service was held Since then a great national meeting was convened, every five years, at Paardekraal, where a monument had been erected The above picture represents the meeting of 1891.

De Eed van Trouw van het Driemanschap

(Verkleinde afbeelding van het oorspronkelike stuk, getekend door de leden van het Driemanschap.)

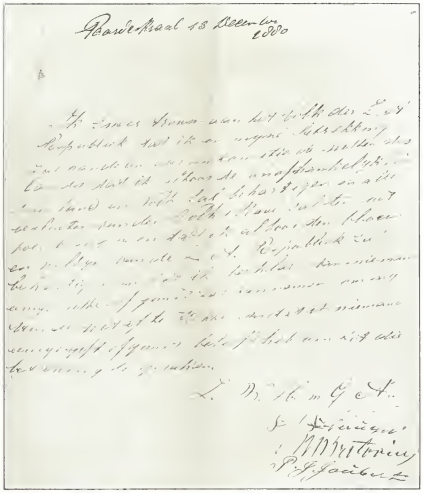

Sir G. Pomeroy Colley

was een der beroemdste krijgskundigen van het toenmalige Engelse leger. Toen de Transvalers naar de wapens hadden gegrepen, wilde hij zo spoedig mogelik Pretoria hereiken, doch vond zijn weg versperd door Transvaalse kommando's onder Komdt.-Generaal Piet Joubert. Bij Laing's Nek (28 Jan. 1881) en op de Ingogo-hoogten (8 Febr. 1881) leed Colley zware verliezen. Bij de wereldheroemde hestorming van Majoeha door de Boeren sneuvelde de Generaal: een der edelste en ridderlikste tegenstanders, die de Boeren ooit gehad hebben.

[*Butler's Life of Colley.*]

The Triumvirate's Oath of Allegiance

(Facsimile reproduction of the original document, signed by the members of the Triumvirate (For Translation see the „Appendix".)

[*Illustrated London News.*]

William Ewart Gladstone

Toen „the grand old man" zich in 1894 uit het politieke leven terugtrok, kon hij terugzien op een wèl besteed leven ten nutte van zijn vaderland. Als jeugdig lid van het Parlement veroordeelde hij het geringe bedrag, dat bij de afschaffing der slavernij in de Kaap-kolonie als schadeloosstelling werd toegekend. Tijdens zijn eerste ministerie werden de Diamantvelden Brits gehied. Gedurende de verkiezingsveldtocht van 1879 sprak hij scherpe afkeuring uit over de Britse annexatie van de Transvaal, doch, minister geworden, zag hij geen gelegenheid, ze ongedaan te maken. Na de Vrijheidsoorlog werkte hij mede aan het tot stand komen van de Pretoria-Konventie Gladstone's naam zal daarom door de Zuid-Afrikaners steeds met eerbied en dankbaarheid worden genoemd. ◘ When "the Grand Old Man" retired from active politics, in 1894, he could look back upon a life of great activity for the benefit of his country. When still a youthful Member of Parliamant he deprecated the low sum voted as an indemnification for the aholishment of slavery in Cape-colony. During his first term of administration the Kimberley Diamond-fields were proclaimed British territory. In the election campaign of 1879 he strongly protested against the British annexation of the Transvaal, but, raised to the rank of Cabinet Minister once more, he could not find an opportunity to undo the annexation. After the hattle of Amajuha, however, he co-operated in in hringing about the Convention of Pretoria. Gladstone's name will for ever he honoured and revered by every South-African.

Sir G. Pomeroy Colley

was one of the most famous tacticians of the British army of his time. When the Transvalers had proclaimed their independence he desired to reach Pretoria in the shortest possihle time, hut found his route blocked hy the Burgher commando's under Comdt-General Piet Joubert. At Laing's Nek and the Ingogo-heights (Jan. 28th and Febr. 8th 1881) Colley suffered heavy defeats. During the famous recapture hy storm of Amajuba hy the Boers, the British General was killed in action. With his foes he had gained the reputation of being one of the nohlest ad most gallant opponents they had ever to contend with.

1ste rij: 1 Gen. Frans Joubert (Kommandant bij Bronkhorstspruit in het gevecht tegen Col. Anstruther); 2 Gen. Nic. J. Smit (leider der Kommando's in de slag op de Ingogo-hoogten); 3 Gen. Piet Cronjé (Kommandant bij de belegering van Potchefstroom).
2e rij: 1 Komdt. Hans Erasmus; 2 Komdt. J. du Plessis de Beer; 3 Komdt. Henning Pretorius (Elandslaagte); 4 Komdt. Hans Botha.
3e rij: 1 Komdt. D. J. Muller (Lijdenburg); 2 Komdt. J. S. Joubert Sr.; 3 Komdt.-Generaal P. J. Joubert; 4 Vecht-Generaal J. M. Kock (Potchefstroom; 5 Veldkt P. L. Bezuidenhout.
4e rij: 1 Komdt. S. P. Grové; 2 Komdt. J. D. Weilbach (Laings Nek); 3 Komdt. C. Engelbrecht (Standerton); 4 Komdt. J. Fourie (Laings Nek)
5e rij; 1 Gen. H. J. Schoeman (Pretoria); 2 Gen. J. P. Steyn (Lijdenburg.

1st row: 1 Gen. Frans Joubert (leader of the Burghers in the fight with Col. Anstruther at Bronkhorstspruit); 2 Gen. N. J. Smit, commanding the forces in the battle of the Ingogo Heights; 3 Gen. P. Cronjé (siege of Potchefstroom).
2nd row: 1 Comdt. Hans Erasmus; 2 Comdt. J. du Plessis de Beer; 3 Comdt. Henning Pretorius (Elandslaagte); 4 Comdt. Hans Botha.
3rd row: 1 Comdt D J. Muller (Lijdenburg); 2 Comdt J S. Joubert Sr.; 3 Comdt.-General P. J. Joubert; 4 Fighting-General J. M. Kock (Potchefstroom); 5 Field-cornet P. L. Bezuidenhout.
4th row: 1 Comdt. S. P. Grové; 2 Comdt. J. D. Weilbach (Laing's Nek); 3 Comdt. C. Engelbrecht (Standerton; 4 Comdt. J. Fourie (Laing's Nek).
5th row: 1 Gen H. J. Schoeman (Pretoria; 2 Gen. J. P. Steyn (Lijdenburg)

Potchefstroom in 1880

Na de grote vergadering van Boeren te Paardekraal werd, op Dingaansdag 1880, de Vierkleur der Republiek gehesen. Dieselfde dag gingen burgers onder Kommandant Piet Cronjé naar Potchefstroom om er een proklamatie te laten drukken. Op hen werd geschoten door soldaten, die in enkele huizen waren opgesteld. Die gebouwen werden na twee dagen vechtens genomen. Dit was het begin van de oorlog.

[*Nadruk verboden* — *Illustrated London News* — *Copyright.*]

After the mass-meeting of Boers at Paardekraal, the Vierkleur of the Republic was hoisted on Dingaan's day 1880. That same day a party of Burghers under Commandant Piet Cronjé proceeded to Potchefstroom with the purpose of having the proclamation printed there. The party was fired upon by soldiers who had taken up a position in certain outbuildings. These were taken after two days fighting. This was the commencement of the war.

[*Naar een schets van Lady Butler — Butler's Life of Colley — From a sketch by Lady Butler.*]

KAART VAN DE TOP VAN MAJOEBA
[*Butler's Life of Colley.*]

◘

MAP OF THE SUMMIT OF AMAJUBA
[*Butler's Life of Colley.*]

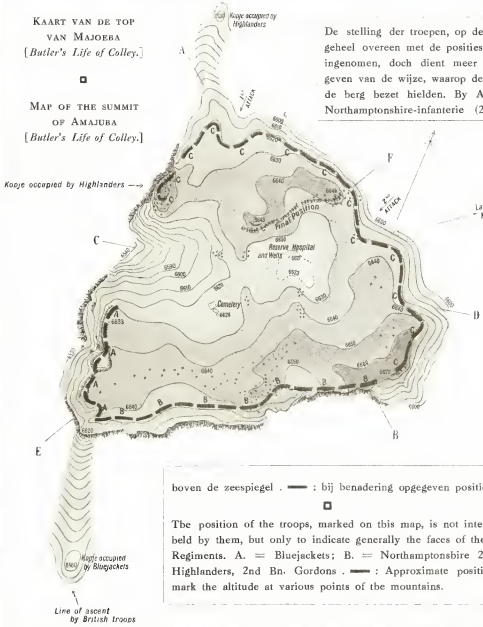

De stelling der troepen, op deze kaart aangetekend, komt niet geheel overeen met de posities, die zij in werkelikheid hebben ingenomen, doch dient meer om een algemeen denkbeeld te geven van de wijze, waarop de verschillende Engelse regimenten de berg bezet hielden. By A. waren de matrozen, bij B. de Northamptonshire-infanterie (2de Bataljon, 58ste Regiment), bij C. de Gordons van het 95ste Regiment Hooglanders. — Attack = richting van waar de aanvallende Boeren kwamen; Kopje occupied by Highlanders = Kopje bezet door Hooglanders; Reserve Hospital and Wells = Reserve-hospitaal en waterputten; Cemetery-Begraafplaats; Final position = Laatste stelling; Kopje occupied by Blue Jackets = Kopje, bezet door zeesoldaten. Line of ascent by British troops = Richting, waarin de Engelse troepen kwamen bij 't bezetten van de berg. De cijfers geven de hoogte (in Engelse voeten) aan boven de zeespiegel . ▬ : bij benadering opgegeven positie bij de aanvang van 't gevecht.

◘ ◘

The position of the troops, marked on this map, is not intended to show the actual ground, held by them, but only to indicate generally the faces of the mountain, held by the different Regiments. A. = Bluejackets; B. = Northamptonshire 2nd Bn, 58th Reg.; C. = 92nd Highlanders, 2nd Bn. Gordons . ▬ : Approximate positions of firing lines. The figures mark the altitude at various points of the mountains.

[*Nadruk verboden* — *Illustrated London News* — *Copyright.*]

Na de overwinningen der Transvalers op Laing's Nek (28 Jan.), Ingogo-Hoogten (8 Febr. en Majoeba (27 Febr.) stemde Sir Evelyn Wood, Gen. Colley's opvolger, toe in een wapenstilstand (5 Maart), welke leidde tot het sluiten van de vrede en de Pretoria-Konventie. De Vredesonderhandelingen vonden plaats in het huis van de heer O'Neill. De laatste zitting der onderhandelaars is hierboven afgebeeld. Rechts van de tafel zit, schrijvend, President Brand; om hem heen staan Kapt. Cropper, Kapt. Roberts, Gen. Smit en Sir Evelyn Wood. Vóór de tafel zit Gen. Joubert, links op de voorgrond Vice-President Kruger en naast hem, achter de tafel, (Zwart) Dirk Uys, Luit Hamilton, Majoor Clark en Majoor Fraser. Hieronder is afgebeeld het ogenblik, waarop het gelukkige resultaat van de onderhandelingen aan de kommando's wordt bekend gemaakt.

The Transvaalers having been victorious in the battles of Laing's Nek (Jan 28th), Ingogo Heights Febr 8th and Amajuba (Febr 27th), Sir Evelyn Wood, who had succeeded Gen. Colley, arranged an armistice which led up to the negotiations of Laing's Nek and finally to the Pretoria-Convention.

[*Nadruk verboden* — *Illustrated London News* — *Copyright.*]

The negotiations were held in the house of Mr O'Neil. At the last session were present: Pres. Brand (writing at the top of the table); around him are standing Capt. Cropper, Capt. Roberts, Gen. Smit and Sir Evelyn Wood; before the table sits Gen. Piet Joubert; at the lower end, next to him, Vice-President Kruger; and behind the table, beginning from the left, Dirk Uys, Lieut. Hamilton, Major Clark and Major Fraser. — The second picture represents the notification of peace to the Burghers.

COMDT.-GEN. PIET JOUBERT

Petrus Jacobus Joubert heeft zijn volk gediend in gewichtige staatsbetrekkingen. In de vrijheidsoorlog was bij Kommandant-Generaal Hij was een uitstekend kenner van de gewoonten der kaffers en daarom aan gewezen voor de post van Naturellen-Kommissaris. In de Oorlog van 1899—1902 leidde hij de krijgsverrichtingen om en bij Ladysmith, tot hij plotseling op 27 Maart 1900, overleed, betreurd door gans het volk. — Vecht-Generaal Nicolaas Smit is voor-al bekend geworden door de overwinning bij Ingogo, waar hij over de Transvalers het bevel voerde Hij was, met Pres. Kruger en de heer S J du Toit, Super-intendent van Onderwijs, lid van de derde deputatie, die in 1884 met Lord Derby onderhandelde over wijziging van de Pretoria Konventie (zie bl 103) ◘ Petrus Jacobus Joubert served his country in many capacities. He was Commandant General in the war of 1880. Possessing a thorough knowledge of native customs, he was an eminent native-commissioner In the war of 1899—1902 he had the command over the republican troops in Northern Natal until he rather suddenly met his death (March 27th, 1900), regretted by all his countrymen. — Fighting-General Nicolaas Smit was made famous by the battle of Ingogo, where he commanded the Transvaalers With President Kruger and the Rev S. J du Toit, Super-intendent of Education, he formed the (third) Deputation that, in 1884, was despatched to London to convince Lord Derby of the necessity of amending the Pretoria Convention (See page 103).

GEN. NIC. J. SMIT

Toen in 1884 Ketswayo was gestorven, ontstond in Zoeloeland een hevige strijd om de opvolging. Een aantal Boeren, onder Jacobus van Staden en Conrad Meyer, mengden zich in die strijd ten gunste van Ketswayo's nog jonge zoon Dinizoeloe die de overwinning voor Dinizoeloe verzekerden (5 Juni). Als loon ontvingen zij een stuk grond, thans het distrikt Vrijheid, waar zij een republiek vestigden, de Nieuwe Republiek genaamd, met een Volksraad, waarvan Lucas Johannes Meyer voorzitter was. In 1887 werd deze Republiek in de Z.-A. R. opgenomen. Lucas Meyer vertegenwoordigde het distrikt in de Transvaalse Volksraad, waarvan hij de laatste voorzitter was. Hij was lid van de Transvaalse Regering gedurende de oorlog van 1899—1902 en stierf te Brussel.

LUCAS J. MEYER

After the death of Cetewayo in 1884 Zululand became the scene of a war of succession in which a number of farmers, led by Jacobus van Staden and Conrad Meyer, took an active part in favour of Dinizulu, then still a lad and son of Cetewayo, and secured the supremacy of Dinizulu, for which assistance they were paid with the cession of a complex of farms, where they established an independent Republic, named the New Republic, with a Volksraad, of which Lucas Johannes Meyer was president. In 1887 this republic was incorporated with the S.-A. R. (district of Vrijheid). Lucas Meyer represented this new district in the Transvaal Volksraad of which he was the last president. He was a member of the Transvaal Government during the war of 1899—1902 and died at Brussels

DR. E. J. P. JORISSEN

Dr. E J. P. Jorissen, een Nederlands predikant, trad in 1875 in Transvaalse staatsdienst, werd in 1876 Staatsprokureur, was in 1877 en 1878 lid der Transvaalse deputaties naar Engeland en gedurende de onafhankelikheidsoorlog en daarna de rechtsgeleerde adviseur der Transvaalse regering. In 1900 werd hij benoemd tot rechter in het Hoogge-rechtshof der Z A R In 1890 vertrok hij, na de bezetting van Johannesburg door de Britse troepen, naar Holland, waar hij in 1912 stierf — De heer Bok trad, spoedig na zijn aankomst in Transvaal, op als sekretaris van verschillende Volksraad-kommissies en van de eerste en de tweede deputatie (1877 en 1878), van het driemanschap, en, na de vrijheidsoorlog, als Staats sekretaris. ◘ Dr. E. J. P. Jorissen, a clergyman from Holland, entered the Civil Service of the Transvaal in 1875, was State-Attorney in 1876, member of the deputation to London in 1877 and 1878 and the legal adviser of the Transvaalers during and after the war of independence. In 1890 he was appointed Judge of the Transvaal High Court. After the British occupation in 1900 he went to Holland, where he died in 1912 — Soon after his arrival in Transvaal Mr. W E. Bok was appointed secretary to various Volksraad-committees. He acted as secretary to the first and the second deputation (1877 and 1878) and to the triumvirate, and as State-secretary since 1880.

W. EDUARD BOK

JOHN X. MERRIMAN

[*Nadruk verboden — Photo E. Peters — Copyright.*]

JAN HENDRIK HOFMEYR

[*Nadruk verboden — Photo E. Peters — Copyright.*]

J. X. Merriman is geboren in Engeland (1841) en ontving zijn opvoeding te Rondebosch en Oxford. In 1869 werd hij lid van het Kaapse Parlement en bleef dit tot de stichting van de Unie Hij was minister in de jaren 1875—1878, 1881—1884, 1889—1893 en 1899—1900. Ten tijde van de stichting van de Unie was hij Eerste Minister van de Kaap-kolonie en wist hij de geldzaken zo te regelen, dat de Kaap-kolonie met een sluitende begroting in de Unie kon worden opgenomen — J. H. Hofmeyr (Onze Jan) (geb. 1845, † 1910) heeft als journalist en als staatsman veel bijgedragen om de rechten van de Hollandse taal in de Kaap-kolonie te beschermen. Als politiek organisator bracht hij de Afrikaander Bond tot grote invloed en macht. ◘ J. X. Merriman, born in 1841 in England, educated at Rondebosch and Oxford, was elected member of the Cape Parliament in 1869 and was re-elected ever since until the proclamation of the Union of South Africa. He was a member of the Cabinet in the years 1875—1878, 1881—1884, 1889—1893 and 1899—1900. At the time of the Unification he was Prime Minister of Cape-Colony and so handled the much deranged financial matters of the Cape that this colony entered the Union with a well balanced budget. — J. H. Hofmeyr (Our John — 1845 — 1910) served his country as a publicist and a politician. He contributed much to the official recognition of the Dutch language in Cape Colony. As a political organiser he made the Africander Bond a source of strength and influence for his nation.

BARON JAN HENDRIK DE VILLIERS

DR GEO. MC CALL THEAL

De heer (thans Baron) J. H de Villiers (geb 1842 te De Paarl) studeerde te Kaapstad, Leiden en Berlijn; werd in 1872 Staats-prokureur van de Kaap-kolonie; was als Hoofdrechter President van het Kaapse Hogerhuis. Hij is een der beste kenners van het Zuid-Afrikaanse recht. In 1910 was hij voorzitter van de Nationale Konventie — Dr. Geo Mc Call Theal heeft aan Zuid-Afrika onschatbare diensten bewezen als geschiedschrijver. Zijn „History of South Africa" is een standaard-werk van grote waarde Als grondig kenner der inboorlingen heeft hij ook hun geschiedenis op voortreffelike wijze behandeld ◘ Mr. (now Baron) J. H. de Villiers was born at De Paarl in 1842, was educated at Cape Town, Leyden and Berlin and was appointed State-attorney of Cape Colony in 1872. In his quality of Chief Justice he acted as president of the Cape Legislative Council. In 1910 he presided the National Convention. He is known for his profound knowledge of South African Law. — Dr. Geo Mc. Call Theal has greatly benefited South Africa as an historian. His "History of South Africa" is a work of lasting merit. His profound knowledge of the S. A. natives has enabled him to publish also an excellent description of their history.

JHR. MR. G. J. TH. BEELAERTS VAN BLOKLAND, die na de naasting van Transvaal, in medewerking o.a. met Prof. Harting, sterk voor de belangen der Afrikaners had geijverd, trad in 1883 en 1884 op als diplomatiek raadsman aan de Transvaalse Deputatie, die toen Nederland bezocht. Na het vertrek der Deputatie werd hij diplomatiek vertegenwoordiger der Z. A. Republiek en was als zodanig gemachtigd tot het sluiten van traktaten met Duitsland, Portugal, Oostenrijk-Hongarije, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Italië, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Nederland, Spanje en Zwitserland. Als minister-resident en sedert 1889 als gevolmachtigd minister en buitengewoon gezant was hij geaccrediteerd bij de hoven van Duitsland, Frankrijk en Portugal. Hij vertegenwoordigde de Transvaalse Regering o.a. als Regerings-Kommissaris voor de Antwerpse Wereldtentoonstelling, voor de Zuid-Afr. Sp. Mij. en op het Post-kongres te Weenen, waarna de Z.A.R. toetrad tot de Wereld-post-unie. ◻ JHR. MR. G. J. TH. BEELAERTS VAN BLOKLAND, after having worked in the interest of the Transvaal after the annexation, in co-operation with Prof. Harting a. o., acted as diplomatic adviser to the deputation, which visited the Netherlands in 1883 and 1884. After the departure of the deputation he was appointed diplomatic representative of the S.A. Republic and in that capacity he was authorised to conclude treaties with Germany, Portugal, Austria, the United States of America, Italy, Denmark, Sweden, Norway, the Netherlands, Spain and Switzerland. As resident-minister and, since 1889, plenipotentiary and extraordinary ambassador he was accredited to the courts of Germany, France and Portugal. He represented the Transvaal Government i.a as Government-Commissioner for the Antwerp World Exhibition, for the Netherlands S.A. Railway Coy, and at the Postal Congress of Vienna, which led to the Transvaal joining the Postal Union.

In 1884 verliet de derde deputatie Transvaal om met Lord Derby te onderhandelen over een wijziging van de Pretoria-Konventie. Zij werd bijgestaan door zulke bekwame raadslieden als Jhr. Mr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland, Dr. A. Kuyper en Mr. J. de Louter. Toen het doel bereikt was, bezocht de deputatie (zie bl. 101) Nederland en werden onderhandelingen geopend, die o.m. geleid hebben, door het krachtige optreden van mannen als J. Groll, D Maarschalk, R. W. J C v. d Wall Bake e.a., tot de oprichting van de Ned. Z.-A. Spoorweg-Maatschappij.

GEDENK-PENNING VAN 1884

MEDAL OF 1884

In 1884 the third Transvaal Deputation (See page 101) came to London and negotiated with Lord Derby about a revision of the Pretoria Convention, assisted by such eminent advisers as Jhr. Mr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland, Dr. A. Kuyper and Adv. J. de Louter When the chief purpose of the deputation had been effected, they went over to the Netherlands and various negotiations were opened leading up i.a. to the formation of the Netherlands S. A. Railway Coy, with the effective support of such men as J. Groll, D. Maarschalk, R. W. J. C. v. d. Wall Bake and others.

DR. HENDRIK P. N. MULLER,

reiziger en schrijver van verschillende werken, ook over Zuid-Afrika, heeft als hoofdvertegenwoordiger van de Oranje-Vrijstaat van 1896 tot haar eind de belangen dier republiek en van haar burgers in verschillende landen als consul-generaal of speciaal gezant bevorderd, en verdragen tot stand gebracht te Berlijn, Bern, Washington, enz. Hij kwam o. a. voor de regeling der rechten van de Zuid-Afrikaners in Duits Zuid-West-Afrika, ook hun taalrechten, met goed gevolg op.

◻

DR. HENDRIK P. N. MULLER

traveller and author of various works, also on South-Africa, has promoted as Consul-General or Special Envoy of the Orange Free State in various countries the interests of the Republic and its citizens from 1896 until the end of its independence. He was successful in concluding treaties at Berlin, Bern, Washington, etc. and also in advocating the rights of the Dutch-speaking South-Africans in German South-West-Africa.

Eerste rij, van links naar rechts:

First row, from the left:

P. J. van Staden, J. F. Wilsenach, F. J. Joubert, J. J. Hoffmann (voorzitter — chairman), A. H Potgieter, J. A Rahe, H J Grobler.

Tweede rij, van links naar rechts:

Second row, from the left:

D C P Badenhorst, C. G. van Heerden, C van Boeschoten (Sekretaris — Secretary), N J. Smit, J. du Plessis de Beer, A. J. Burger.

Derde rij, van links naar rechts:

Third row, from the left:

B A Klopper, J Heystek, C J Bodenstein (Vice-President van de Z.-A. R — Vice-President of the S.-A. R), C J Joubert, (Vice-President van de Z.-A R na de dood van C. J. Bodenstein — Vice-President of the S.-A. R after the death of C. J. Bodenstein), Dr. W. J. Leyds (Staats-prokureur — State-attorney), Chr. R de Wet, Jules Franck.

Vierde rij, van links naar rechts:

Fourth row, from the left:

F G H. Wolmarans, J M. Malan, Commdt.-Gen. P. J. Joubert, Pres., S. J. P. Kruger, W. E Bok (Staats-sekretaris — State-secretary), J. van der Merwe.

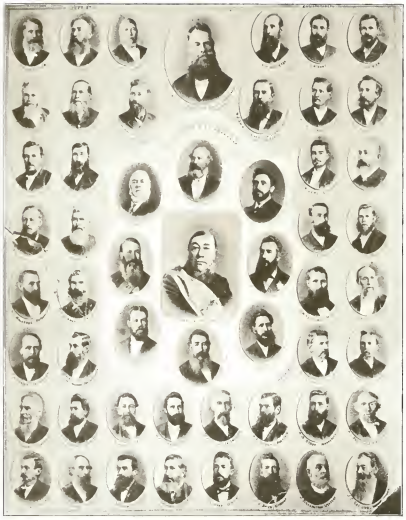

[Z.-A. Museum — Dordrecht — S.-A Museum.]

Vijfde rij, van links naar rechts:

Fifth row, from the left:

N. S. Malherbe, H R Lemmer, H. W. Neethling, S P. Grové.

Zesde rij, van links naar rechts:

Sixth row, from the left:

P A. Venter, M. J. Wolmarans, T. N de Villiers, J. P. Maré, H. J. Schoeman, D J Erasmus, B. J Kleynhans.

Zevende rij, van links naar rechts:

Seventh row, from the left:

P T Taljaard, J P. L Lombaard, J E Erasmus, D J. E. Erasmus, Dr. E J. P. Jorissen, A. P Botha, A A Stoop, A. L Pretorius.

Achtste rij, van links naar rechts:

Eighth row, from the left:

J. F. Celliers, C. G. Greyling, P. L. Neethling, J J. Grobler, P. G. Maré, J. J Spies, J. Birkenstock, J. C. Greyling.

KLEIN-VRIJSTAAT

In 1876 kochten de Afrikaners J J (Joachim) Ferreira en F J Maritz van de Swazie-koning Oembandine ongeveer 17000 morgen grond, welke spoedig dicht bevolkt werden. De bevolking vormde zich, met toestemming van Oembandini, tot een vrije republiek, Klein-Vrijstaat genoemd, bestuurd door een driemanschap, bestaande uit J J Bezuidenhout Sr., F. J Maritz en W A du Plessis, met J Gilstein als secretaris. Deze regering liet een grootzegel vervaardigen, waarvan hiernaast een afbeelding wordt gegeven In 1888 werd op verzoek der bewoners de Republiek, gelegen in 't tegenwoordige distrikt Piet-Retief, bij Transvaal ingelijfd.

[Rijks-penningkabinet — 's Gravenhage
State-collection of Coins — The Hague.]

In 1876 two Africanders, J J (Joachim) Ferreira and F J Maritz, bought a piece of ground (17000 morgen) from the Swasie-king Umbandini The ground was cut up in small farms of about 50 morgen each and was soon thickly peopled The settlers organised themselves, with the authorisation of Umbandini, into a Republic, called Klein-Vrijstaat (Little Free State), governed by a Triumvirate the members of which were J J. Bezuidenhout Sr., F. J. Maritz and W A. du Plessis, with Mr. J. Gilstein as Secretary This Government had a great seal, an embossed print of which is here reproduced. On request of the Burghers of the Republic, the Klein Vrijstaat, situated in the present district of Piet Retief, was in 1888 incorporated with the Transvaal.

RUNDERPEST ◘ RINDERPEST

[*Illustrated London News*]

[*Nadruk verboden — Copyright.*]

In zeer oude tijden kwam reeds de runderpest voor in Centraal-Azië. Vandaar heeft deze veeziekte zich herhaaldelik over Europa verspreid, overal, waar handel in levend vee bestond. 't Is een van de meest aanstekelike en tevens meest kwaadaardige ziekten, waaraan runderen zijn blootgesteld, vooral als die voor de eerste maal onder gezond vee optreedt. Het sterftecijfer stijgt dan wel tot 95 op de honderd. De ziekte slaat ook over op allerlei in 't wild levende dieren. In de laatste tien jaren van de 19e eeuw verspreidde ze zich over geheel Zuid-Afrika, als een vernielende veldbrand zich voortbewegend in zuidelike richting. In 1896 had ze Masjonaland en Matabeleland bereikt en ging van daar over op Betsjoeanaland en de Republieken. De ziekte werd eerst uitgeroeid, toen vele duizenden beesten waren omgekomen en honderden van veeboeren tot de ondergang waren gebracht. Bovenstaande afbeelding toont, hoe een karweier zijn beesten tracht te redden door ze een drank in de keel te gieten. ◘ Rinderpest has existed from remote times in Central Asia. It has spread repeatedly through all European countries between which traffic in live cattle was carried on. It is one of the most infectious and at the same time one of the most virulent of bovine disorders, especially on its first appearance among healthy cattle, as many as 95 per cent. succumbing to it. It is transmissible to many wild animals. It appeared in the last decade of the 19th century all over South Africa, spreading like a destructive prairie fire in a southern direction. In 1896 it had reached Mashonaland and Matabeleland, then attacked Bechuanaland and the Republics. The disease was not stamped out until thousands of oxen had been destroyed and many hundreds of cattle-farmers had been ruined. The above picture shows a transport-driver trying to save his oxen by compelling the animals to take some draught.

ZUID-AFRIKAANSE POSTKAR ◘ SOUTH AFRICAN POSTCART

[*Nadruk verboden — Photo Ravenscroft — Copyright.*]

Postkarren, zoals hierboven er een is afgebeeld, maken nog steeds op geregelde tijden hun verschijning in de dorpen van Zuid-Afrika voor 't vervoer van passagiers en licht vrachtgoed. ◘ Postcarts, as represented by the above picture, still make their appearance at regular intervals in the villages and country-towns of South-Africa for the conveyance of passengers and light goods.

1799

1815

1839

1850

Deze afbeeldingen van enkele uniformen van het Britse leger zijn ontleend aan een reeks van prenten in de *Illustrated London News*.

These pictures of some of the uniforms of the British Army have been reproduced from a series of pictures in the *Illustrated London News*.

EINDE DER 19E EEUW

END OF THE 19TH CENTURY

DE NEDERLANDS ZUID-AFRIKAANSE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ

werd in 1887 opgericht ter verwezenliking van het oude plan van Pres. Burgers, later door Pres. Kruger met kracht doorgezet, om Pretoria te verbinden met de natuurlike haven van Transvaal: Delagoa-Baai. Onderstaande penning werd geslagen ter herinnering aan de opening van de spoorlijn, die de verbinding tot stand bracht.

THE NETHERLANDS SOUTH AFRICAN RAILWAY CY

was founded in 1887 with the chief purpose of connecting Pretoria with the natural harbour of the Transvaal: Delagoa-Bay, a plan already projected by Pres. Burgers and actively furthered by Pres. Kruger. The medal, reproduced below, was struck in commemoration of the opening of the railway, which effected the fervently desired connection.

OPENING VAN DE DELAGOA-BAAI SPOORWEG ◘ OPENING OF THE DELAGOA-BAY RAILWAY

AANVAL OP EEN WAGEN-LAGER ◘ 1893 ◘ ATTACK ON A LAAGER OF WAGGONS

[*Nadruk verboden* — *Illustrated London News* — *Copyright.*]

TAYLOR'S FORT MET KRAAIENEST, BIJ BULAWAYO ◘ 1896 ◘ TAYLOR'S FORT WITH CROW'S NEST, NEAR BULAWAYO

Toen de Britse Zuid-Afrika Maatschappij, naar het Handvest, in 1889 verleend, beter bekend als de Chartered Company (Geoctroyeerde Maatschappij), er toe over ging om van 't gebiedtussen de Limpopo en de Zambezie feitelijk bezit te nemen, moest zij de machtige koning der Matabelen, Lobengoela, onderwerpen Dit geschiedde in 1893 door een bloedige oorlog.Bovenstaande afbeelding geeft een voorstelling van een der vele woedende gevechten, die plaats vonden tussen de troepen van de Chartered Company en de inboorlingen. In 1896 werd een aanzienlik getal soldaten aan Rhodesia onttrokken om deel te nemen aan de Jameson-inval, tengevolge waarvan de Kaffers op-nieuw opstonden. Vele blanke kolonisten werden vermoord. Een bekende gebeurtenis uit de moeilike veldtocht, die daarvan het gevolg was, is hierboven afgebeeld Ten slotte gelukte het, de opstand geheel te bedwingen.

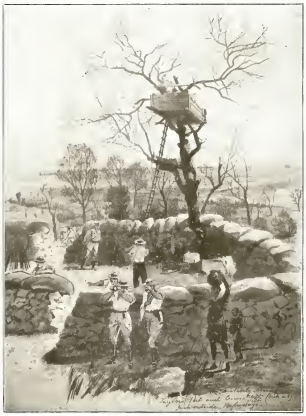

[*Nadruk verboden* — *Ill. London News* — *Copyright*]

The British South Africa Company, better known as the Chartered Company, from the Charter, granted in October 1889 by the British Government, proceeding to take effective possession of the country between the Limpopo and the Sambezie, had to overthrow the powerful Matabele Chief Lobengula, which was effected in 1893, not, however, without much bloodshed. The picture above represents one of the many and fierce fights between the troops of the Chartered Company and the natives. In 1896, when a considerable number of troops were withdrawn from Rhodesia in order to take part in the Jameson raid, the natives once more rose in revolt. Many white settlers were murdered. After a difficult campaign, a scene of which is represented in this picture, the rising was put down.

kwam als vijftienjarige knaap om gezondheidsredenen naar Zuid-Afrika en ging van Natal naar Kimberley, waar hij een ontzaglik fortuin verwierf. Als leider van financiële ondernemingen bracht hij de samensmelting tot stand van de onderscheidene diamant-delverijen tot één trust, bekend als De Beers' Consolidated Mines Ltd., en de oprichting van de Britse Z.-A. Mij., beter bekend als de Chartered Cy (zie bl 107). Aan zijn bemoeiingen was het te wijten, dat een trek van Hollandse Afrikaners naar het land ten N. van de Limpopo (1891) door Afrikaner staatslieden, met wie hij tot de tijd van de Jameson-inval samenwerkte, werd tegengewerkt en dat Matabeleland, Masjonaland en een deel van Manikaland (in één woord: Rhodesia) bij het Britse Rijk werden gevoegd. In 1884 werd hij minister van Financiën in het Scanlen-ministerie. In 1890 en in 1893 trad hij op als Eerste Minister van de Kaapkolonie. President Kruger was de sterkste en onvermoeide tegenstander in al zijn imperialistiese plannen. De ontevredenheid der Uitlanders in Transvaal greep hij aan als een welkom middel om het zogenaamde Kruger-régime te vernietigen. Hij besloot daarom de Uitlanders te hulp te komen op een wijze, die geheel en al in strijd was met het internationaal recht. Toen de Hervormers-Vereniging er in was geslaagd, wapens en ammunitie binnen te smokkelen en zich voor een gewapende opstand had gereed gemaakt, trok Dr Jameson aan het hoofd van een aantal ongeregelde troepen over de Transvaalse grens (zie volg. bladz.). Nadat de onderneming geheel was mislukt, moest Cecil Rhodes aftreden als Eerste Minister van de Kaap-kolonie, doch niettemin bleef hij samenwerken met al degenen, die er hun eerzucht in stelden, de Republieken bij het Britse Rijk in te lijven. In Maart 1902 stierf hij en werd, overeenkomstig zijn wensen, begraven in de Matoppo heuvels ('t Oog der wereld). Zijn prachtig landhuis Grote Schuur had hij, in zijn testament, bestend als woning voor de toekomstige Eerste Minister van een Verenigd Zuid-Afrika.

came to South Africa for the sake of his health as a lad of fifteen. He left Natal for Kimberley where he speedily amassed an enormous fortune. As the organiser and promoter of financial undertakings he is responsible for the amalgamation of the various diamond-mine companies into a trust, known as the De Beers' Consolidated Mines Ltd., and for the flotation of the British S. A. Coy, better known as the Chartered Coy (See page 107). It was owing to his efforts that a trek of Dutch Africanders to the country north of the Limpopo (1891) was opposed by Africander politicians, with whom he coöperated up to the time of the Jameson-raid, and that Matabeleland, Mashonaland and a portion of Manika (in a word: Rhodesia) were added to the British Empire. In 1884 he became Treasurer in the Scanlen ministry. In 1890 and again in 1893 he became Prime Minister of Cape Colony. In President Kruger he found a strong and never tiring opponent against his imperialistic schemes. The discontent of the Uitlanders in the Transvaal served him as a pretext to overthrow what was called the Kruger-régime. He accordingly resolved to aid the Uitlanders by a course of action directly opposed to international law. The Reform Association having smuggled arms and ammunition into the Transvaal and organised an armed revolt, Dr. Jameson at the head of a force of irregulars invaded the Republic (see page 109). The movement having collapsed, Cecil Rhodes had to resign as Premier of Cape Colony, but persevered in coöperating with all those whose ambition it was to incorporate the Republics into the British Empire. He died in March 1902 and was according to his last will buried in the Matoppo Hills (The World's Eye). The beautiful homestead Grote Schuur he reserved in his will as the residence of the future Prime Minister of a United South Africa.

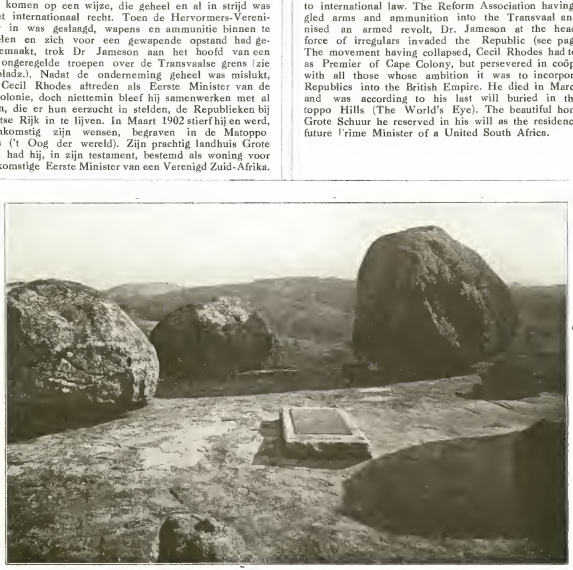

[*Photo Ravenscroft*]

[*Nadruk verboden. Copyright.*]

GRAF VAN CECIL RHODES IN DE MATOPPO HEUVELS ◻ CECIL RHODES' TOMB IN THE MATOPPO HILLS

DE JAMESON-INVAL ◘ THE JAMESON-RAID

[*Nadruk verboden — Ill. London News — Copyright.*]

Joseph Chamberlain

hegon zijn politieke loopbaan als ondersteuner van de politiek van Gladstone en verdedigde de rechten der Transvalers na de eerste annexatie. In 1895 werd hij Sekretaris van Staat voor de Koloniën en ondersteunde de Uitlanders. Ofschoon hij elke verantwoordelikheid voor de Jameson-inval afwees, deed hij met goed gevolg zijn best om de „Reformers" en Dr. Jameson te redden van de gevolgen van hun daden. In 1897 henoemde hij Sir Alfred Milner tot Hoge Kommissaris en Goeverneur van de Kaap-kolonie en heeft sedert zijn naam verhonden aan het drijven tot de grote Oorlog. ◘ The Hon. Joseph Chamberlain started his political career as a supporter of Mr. Gladstone in advocating the rights of the Transvaalers after the first annexation. Raised to the rank of Secretary of State for the Colonies in 1895, he supported the Uitlanders and, although declining any responsibility for the raid, he did all that was in his power to save the Reformers and Dr. Jameson from the consequences of their acts. In 1897 he appointed Sir Alfred Milner as High Commissioner and Governor of the Cape Colony and since took an active part in the diplomatic struggles which ended in the war of 1899—1902.

Doornkop

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

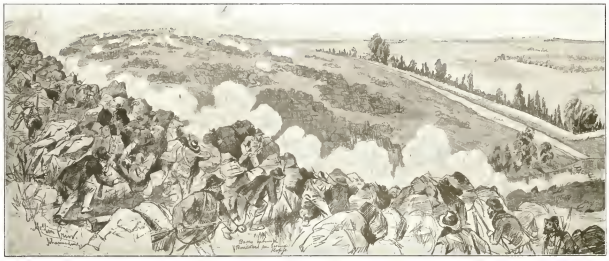

Dr. Jameson

Dr. (tans Sir) Leander Starr Jameson was zeer hevriend met Cecil Rhodes. In 1891 helette hij de trek der Boeren naar Rhodesië, in 1893 hielp hij Mataheleland veroveren en werd er Administrateur, en Resident-Kommissaris over 't gebied langs de Westgrens van de Z. A. R. ten N. van Betsjoenaland. In dienst van de politiek van Cecil Rhodes en in ondersteuning van de samenzwering van de ontevredenen in Johannesburg stelde hij zich aan 't hoofd van een legertje vrijwilligers, versterkt met troepen van de Chartered Company, en deed een inval in de Transvaal, die echter na de gevechten bij Krugersdorp en Doornkop ongunstig afliep (1 en 2 Jan. 1896). Hij werd gevangen genomen, doch naar Engeland gezonden om daar terecht te staan. Het proces liep op niets uit. In 1904 werd hij Eerste Minister in het Kaapse Ministerie, in 1909 lid van de Geheime Raad; in 1910 had hij zitting in de Nationale Konventie.

◘

Dr. (now Sir) Leander Starr Jameson was an intimate friend of Cecil Rhodes. In 1891 he frustrated a trek of Africanders into Rhodesia, assisted in the conquest of Matabeleland in 1893 of which country he was appointed administrator as well as Resident-Commissioner of the territory along the Western frontier of the S. A. R. to the N. of Bechuanaland. In aid of the policy of Cecil Rhodes and to assist the conspiracy of the malcontents of Johannesburg he led a small army of volunteers, reinforced by troops of the Chartered Company, into the Transvaal, but was overpowered after a fight near Krugersdorp and Doornkop (1 and 2 Jan. 1896). He was captured and sent to England to be tried there. The trial had no result. In 1904 he became Premier of Cape-Colony, in 1909 Privy Councillor. In 1910 he was a member of the National Convention.

De Johannesburgse Hervormings Kommissie ◘ The Johannesburg Reform Committee

Dr Hillier — W. Hosken — Maj. Tremeer — E. P. Solomon — H. C. Hull — F. Grey
V. M. Clement — Capt. Mein — Dr. Brodie — Dr. Davies — J. G. Auret
J. D. Donaldson — M. H. Betteheim — A. Brown

Toen de inval van Dr. Jameson's troepen in Transvaal was afgeslagen, de samenzwering der Johannesburgse Uitlanders was mislukt en de Regering bezit had genomen van hun wapens en al het oorlogstuig, dat de samenzweerders met het oog op een gewapende opstand hadden bijeengebracht, werden, op 10 Januarie 1896, 60 inwoners van de goudstad gevangen genomen op een aanklacht van hoogverraad. Onder dezen bevonden zich de heren Lionel Philips, Hays Hammond, George Farrar, Col. Frank Rhodes e.a. Al de aangeklagden erkenden zich schuldig, toen zij voor een speciale rechtbank van de Z.-A. Republiek moesten terecht staan. Zij werden veroordeeld tot zware geldboeten en langdurige gevangenisstraf. De gevangenisstraf werd door de Uitvoerende Raad van de Republiek verminderd tot een jaar, maar de vier bovengenoemden, de meest voorstaanstande leiders en aanstichters van de samenzwering, werden, op 28 April, ter dood veroordeeld. Doch ook deze straf werd verzacht tot een zware geldboete als gevolg van de krachtige pleidooien van Pres. Kruger in de Uitvoerende Raad.

W. H. S. Bell — Max Langerman — S. W. Jameson

On Jan 10th 1896, after the defeat of Dr. Jameson's expedition in the Transvaal and the collapse of the Johannesburg Uitlanders' plot, followed by the surrender to the Government of the S A R. of their weapons and warlike stores procured for an intended armed Revolution, sixty residents of the gold city were arrested upon the charge of treasonable conspiracy, along with Mssrs. Lionel Phillips, Hays Hammond, George Farrar, Col. Frank Rhodes etc. All the accused pleaded guilty upon their arraignment before a special judicial tribunal of the S.-A. Republic. The sentence passed upon them was that of heavy fines and long terms of imprisonment, later on reduced by the Executive Council of the Republic to one year's imprisonment for the less conspicuous and influential members of the Committee; on April 28th the sentence of death was passed upon four of the chief directors and managers, above named, but again this sentence was commuted into a heavy fine in consequence of the strong pleading of Pres. Kruger in the Executive Council.

Col. Bettington — Dr. Hans Sauer — J. G. Auret
H. Beecher — H Mullins. — E. O. Hutchinson — W. T. Davies — T. Spencer

W. St. John Carr — A. M. Niven — H. F. Strange — B. Lazarus
R. Fricker — Sir Drummond Dunbar — F. H. Hamptton
G. Sandilands — C. Garland

C. L. Anderson — A. L. Lawley — H. B. Marshall — C. Butters

B. Head — F. Mosenthal — W. Goddard
Abe Bailey — H. C. Hull

[*Deze drie afbeeldingen zijn ontleend aan de Illustrated London News — The above three pictures have been reproduced from the Illustrated London News.*]

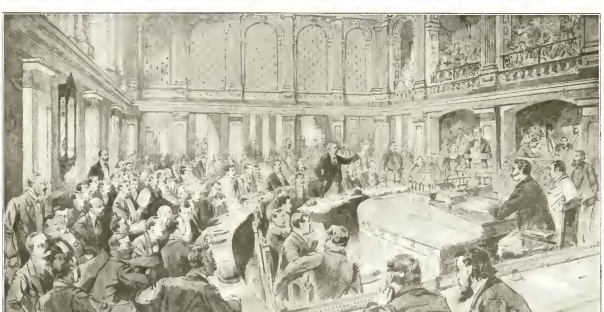

Ruimte v. h. publiek. Public Gallery.

Plaats v. de pers Press Gallery.

Bohlman Ass Secr. Volksraad

[*Nadruk verboden—Illustrated London News — Copyright.*]

63 gevangenen — 63 prisoners Adv Wessels. Adv. Rose Innes. Landdrost A. W. Zeiler.

Het voorlopig onderzoek van de 63 gevangen leden van de Johannesburgse Hervormers Kommissie in de Volksraad-zaal (zie volg. bladz.) ◘ The Preliminary examination of the Johannesburg Reform Committee in the Raadszaal, Pretoria (see next page).

Dr Herman J. Coster

Dr. Herman J. Coster

werd in 1866 in Nederland geboren en kwam, kort nadat hij te Leiden in de rechtsgeleerdheid was gepromoveerd, naar Pretoria, waar hij zich als advokaat vestigde. Na enige jaren de praktijk te hebben uitgeoefend, werd hij tot 't ambt van Staatsprokureur geroepen en kweet zich op loffelike wijze van zijn moeilike taak bij de leiding van het strafgeding tegen de Hervormers. Bij bet uitbreken van de Oorlog weer teruggekeerd tot de private praktijk, sloot hij zich aan bij het Hollander-korps en sneuvelde reeds op 21 Okt. 1899 in de slag bij Elandslaagte, diep betreurd door allen, die bem hadden gekend. Hij diende de Republiek met volkomen overgave in de overtuiging, dat bij door te werken voor zijn tweede vaderland ook werkzaam was in 't belang van Nederland. ◘ Dr. H. J. Coster was a Netberlander who soon after having obtained his degree of LL. D. at Leyden, emigrated to South Africa and practised as a lawyer at Pretoria. After some years of private business he was called to tbe office of State-attorney. In that capacity he lead in a laudable way the case against tbe Reformers. When war was declared in 1899 he had resumed his private practice but joined the Hollander-Corps as a Volunteer. Soon after, on Oct. 21st 1899, he was killed in action at Elandslaagte, regretted by all who had known him. He served the Republic without any afterthought according to his conviction that working in the interests of the Transvaal he also furthered the interests of tbe Netherlands.

Dr. W. J. Leyds

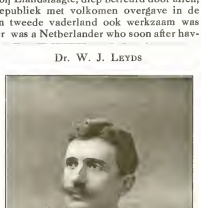

Dr. W. J. Leyds

(geb. 1 Mei 1859) was van 1884—1889 Staats procureur, van 1889 1898 staats-Sekretaris en daarna tot 1902 gezant in Europa van de Z.A.R. De leidende gedachte bij zijn politieke werkzaamheid was de handhaving en versterking van de onafhankelikheid en zelfstandigheid der Republiek. Hij was dus een sterk voorstander van de spoorwegverbinding met Delagoa-baai, de vestiging van eigen industrieën, een goed georganiseerd nationaal onderwijs en een behoorlijke bewapening en verdedigings-organisatie. De Engelse invloed op bet binnenlands bestuur beeft hij krachtig tegengewerkt. Als Transvaals gezant in Europa tijdens de Oorlog waarschuwde hij zijn Regering, dat geen hulp uit Europa was te verwachten. De grote beginselen in zake handels-politiek, mijnwezen en spoorwegen, door Dr. Leyds gevolgd, zijn na 1902 steeds meer als juist erkend. Na de vrede wijdt hij zijn energie en kennis voornamelik aan de studie en beschrijving van de Z.-A. geschiedenis. ◘ Dr. W. J. Leyds (born May 1st 1859) was State-attorney of the S.A.R. from 1884 to 1889, State-secretary from 1889 to 1898 and thereafter until 1902 Envoy of the Republic in Europe. Tbe guiding principles of his political activity were the maintenance and furtherance of the political and oeconomic independence of the Republic. Accordingly he strongly advocated the railway-connection with Delagoa Bay, the fostering of inland industries, a national system of education and a rational armament and military organisation. He strenuously opposed all English influence in internal politics. As Ambassador of the Republic in Europe during the war he warned his Government against expecting foreign assistance. The great principles adopted by Dr. Leyds in matters of fiscal policy, mining and railway-transport have found ever increasing recognition after 1902. Since that date he has devoted his energy and knowledge to the study and writing of S A. history.

DE UITVOERENDE RAAD VAN DE Z.-A. REPUBLIEK ▫ 1899 ▫ THE EXECUTIVE COUNCIL OF THE S.-A. REPUBLIC

DE ONTVANGST VAN EEN DEPUTATIE DOOR DE UITVOERENDE RAAD, naar de schilderij van Wichgraf in het Staatsmuseum te Pretoria.

▫

THE EXECUTIVE COUNCIL RECEIVING A DEPUTATION, after the picture by Wichgraf in the „Staatsmuseum" Pretoria.

Bodes Venter Hans Fourie ? ? GEN. JAN KOCK Fred. Kotzé — PIET CRONJÉ A. D. W. WOLMARANS — SCHALK BURGER H. T. D. DE KOCK Sekr. v. d Uitv. Raad Secr. to the Ex. Council — GEN. PIET JOUBERT — F. W. REITZ Staats-Sekretaris State Secretary — P G. W. GROBLER Onder-Staatssekretaris Under State Secretary — PRESIDENT S. J. P. KRUGER

Afbeelding van de ambissjerp, door Pres. Kruger bij officiële gelegenheden gedragen.

▫

Picture of the scarf, worn by Pres Kruger at official functions.

De schilderij, waarvan bovenstaande prent een afbeelding is, is vervaardigd op last van de kommissie, benoemd door de Regering van de Z.-A. Republiek om de Transvaalse afdeling van de wereldtentoonstelling te Parijs (1900) te regelen. De verzending werd door het uitbreken van de Oorlog onmogelik gemaakt. Met grote nauwkeurigheid is het inwendige van de vergaderzaal van de Uitvoerende Raad in het Gouvernementsgebouw te Pretoria weergegeven, evenals het uiterlik en de houding der leden. Als deputatie, de bestraffing van de Johannesburgse Hervormers van 1895 eisend, figureren enige te Pretoria welbekende Afrikaners. ▫ The picture, a reproduction of which is presented here, is made on command of the Commission, appointed by the Government of the S.-A. Republic for arranging the Transvaal section of the Worlds Exibibition at Paris (1900), but could not be forwarded on account of the War having broken out. The interior of the room in which the Executive Council used to meet, is represented with great exactness as well as the figures and attitude of the members. As a deputation, represented in the act of demanding the punishment of the Johannesburg Reformers of 1895, figure five well known Africanders in Pretoria.

President F. W. Reitz

[*Verz. Dr. Hendrik Muller, 's Gravenhage — Coll. Dr. H. Muller, The Hague.*]

Schalk W. Burger

Schalk W. Burger was kommandant in de oorlog van 1880—1881, daarna lid van de Volksraad en van de Uitvoerende Raad. Na 't vertrek van Pres. Kruger naar Europa werd hij gekozen als Wnd. President. Nog steeds neemt hij werkzaam deel aan de leiding en de opbouw van zijn volk. ◘ Mr. S. W. Burger was commandant in the war of 1880—81, and since a member of the Transvaal Volksraad and Executive Council. When President Kruger went to Europe, he was elected Acting State-president. He is still an active co-operator in the national and oeconomic restoration of his country.

President M. T. Steyn

[*Coll. Dr. H. J. Kiewiet de Jonge, Dordrecht.*]

Pres. F. W. Reitz (geb. 1844) was eerst rechter en, na Pres. Brand, Staats-president van de O.V.S. tot 1895. Toen Dr Leyds werd benoemd tot gezant van de Z.-A. R. in Europa, kwam hij in diens plaats als Staats-secretaris, en bleef dit tot de ondergang van de Republiek. Hij was reeds vroeg een warm voorstander van de Hollandse taal en schreef en dichtte in 't Afrikaans. Die liefde is hem steeds bijgebleven. Hij is tans President van de Unie-Senaat. ◘ Pres. F. W. Reitz (born 1844) was judge and State-president of the O. F. S. up to 1895. When Dr. Leyds was appointed ambassador of the S. A. R., he accepted the post of State-secretary of the S A.R. and served in that capacity until the fall of the Republic. From the very first he was an ardent advocate of the Dutch language and published many poems in South-African Dutch. This love for his mothertongue he has never lost. At present he is President of the Senate of the Union.

Pres. M. T. Steyn (geb. 1857) studeerde aan 't Grey College, te Amsterdam en Londen, werd in 1889 rechter en in 1895 President van de O. V. S. Hij was een sterk voorstander van nauwere vereniging tussen de twee Republieken vóór, en de vertrouwde raadsman van alle leiding gevende Afrikaners in en ná de Oorlog. De Oorlog heeft zijn gezondheid geknakt, zodat hij niet in staat is een openbaar ambt te bekleden. ◘ Pres. M. T. Steyn was born in 1857, was educated at the Grey College, and studied at Amsterdam and London, was appointed judge in 1889 and elected State-president of the O. F. S. in 1895. He was a strong advocate for closer union of the two Republics before the War, and the trusted adviser of all the leading Africanders there-after. The War has so much impaired his health that he is compelled to abstain from accepting any public posts.

DE UITTOCHT DER UITLANDERS ▫ THE EXODUS FROM THE RAND

[Nadr. verboden — Copyright.]

[Illustrated London News.]

Toen het duidelik werd, dat een oorlog tussen de Z.A. Republiek en Engeland niet meer was te vermijden, maakte zich een grote angst meester van de inwoners van Johannesburg en andere Engels-sprekende centra van bevolking van Transvaal. Zó talrijk waren degenen, die de stad wilden verlaten, dat de gewone passagiers-treinen de reizigers niet konden bevatten en in goederenwagens zelfs vrouwen en kinderen moesten worden vervoerd. ▫ When the war between the S. A. Republic and England became a certainty, the inhabitants of Johannesburg and other English-speaking centres of the Transvaal were seized by a panic. So numerous were those wishing to leave the town, that the ordinary passengers-trains could not meet the requirements and open trucks had to be used to convey the passengers, even women and children, to the coast.

DE MARKIES VAN SALISBURY

Robert Arthur Talbot Gascoigne Cecil, Markies van Salisbury (geb. 3 Febr. 1830), was drie maal Eerste-minister van het Verenigd Koninkrijk, ook ten tijde van de onderhandelingen, welker mislukking de Oorlog van 1899 - 1902 ten gevolge had. Bekend is zijn woord: „wij wensen geen goud en geen gebiedsuitbreiding", dat niettemin werd gevolgd door de inlijving der Republieken. Hij stierf op 22 Aug. 1903.

▫

THE RIGHT HON. ROBERT TALBOT GASCOIGNE CECIL, MARQUIS OF SALISBURY

(born Febr. 3rd 1830) was thrice Prime Minister of England, i.a. at the time of the diplomatic negotiations which ended in the War of 1899—1902. Well known are his words: „We seek no gold, we seek no territory" which nonetheless wer followed by the annexation of the Republics. He died on Aug. 22nd 1903.

SIR WILLIAM HARCOURT

(14 Okt. 1827—11 Okt. 1904).

Sir William George Granville Venables Vernon Harcourt was leider der liberale oppositie in het Engelse parlement, na de dood van de heer Gladstone. Hij was niet in staat de Oorlog te voorkomen, doch deed voortdurend zijn best toch voor de rechten van de Boeren op te komen, ook toen dit voor de „Pro-Boers" in Engeland soms met de ongenade der grote massa en zelfs met levensgevaar gepaard ging.

▫

THE RIGHT HON SIR WILLIAM GRANVILLE VENABLES VERNON HARCOURT

(born Oct. 14th 1827; died Oct. 11th 1904) was leader of the opposition in the English Parliament after the death of Mr. Gladstone. He did not succeed in averting the War, but still he did his utmost to defend the rights of the Africanders, even at the time when advocating an anti-war policy exposed the „Pro-Boers" to incurring the disgrace of the masses and even endangered their personal safety.

VERNIELDE EN HULP-SPOORWEGBRUG ◘ BLOWN-UI AND TEMPORARY RAILWAY-BRIDGE

Hulp-spoorwegbrug bij Frere, gelegd naast de brug, die door de Boeren vernield was, in Januari 1900.

◘

Trestle Bridge at Frere, alongside the one blown up by the Boers, in January 1900.

[*Nadruk verboden — Copyright — Illustrated London News.*]

GEPANTSERDE TREIN

in de konstruktie-werkplaatsen van de Kaapse Goevernements-spoorwegen gebouwd, ten dienste van het Britse leger.

[*Nadruk verboden — Illustrated London News.*]

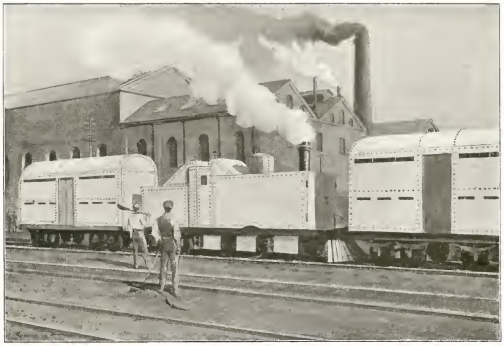

ARMOURED TRAIN

constructed at the Cape Government Railway works, Salt River, for the use of the Imperial Troops.

[*Copyright — Illustrated London News.*]

HULPBRUG OVER DE TOEGELA ◘ TEMPORARY BRIDGE OVER THE TUGELA

Brug, door de Boeren over de Toegela gelegd met behulp van dwarsliggers, van de hoofdlijn der Natalse Goevernements-spoorwegen weggenomen.

◘

Bridge of sleepers taken up from the main line of the Natal Government Railways, thrown over the Tugela by the Boers.

[*Nadruk verboden — Copyright — Illustrated London News.*]

SIR GEORGE STEWART WHITE

SIR REDVERS HENRY BULLER

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

Veldmaarschalk Sir George Stewart White diende als vaandrig tijdens de Indiese Opstand, streed in de Afgaanse veldtocht en in de Soedan. In 1893 werd hij Opperbevelhebber in Indië. Een schitterend wapenfeit is zijn dappere verdediging van Ladysmith toen dit van 2 Nov. 1899 -1 Maart 1900 door de Boeren werd ingesloten. — Sir Redvers Henry Buller's naam is verbonden aan expedities in China, de Red River expeditie, de Asjantie-oorlog, Zoeloeland en Egypte, meer voornamelik met het ontzet van Ladysmith en de slag bij Colenso (15 Dec. 1899). ◘ Field Marshal Sir George Stewart White served as ensign during the Indian Mutiny, fought during the Afghan campaign, also in the Soudan. In 1893 he was appointed Commander-in-Chief in India. A glorious military achievement is his gallant defence of Ladysmith, which he held against the Boers from 2 November, 1899—1 March 1900. — Sir Redvers Henry Buller's name is connected with military operations in China, the Red River Expedition, Ashantee War, Kaffir War and Egypt, but especially with the relief of Ladysmith and the battle of Colenso (15th Dec. 1899).

LADYSMITH

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

Holen, door de Imperial Light Horse uitgegraven in de oevers van de Klipriviere te Ladysmith, ter bescherming tegen de granaten der Boeren. ◘ Burrows, dug out by the Imperial Light Horse in the banks of Klip River at Ladysmith, as a protection against the Boer shells.

COLESKOP

Coleskop, nabij het dorp Colesberg in de Kaapkolonie, was een sterke positie die, bezet door de Britse troepen, de kommando's van de Republieken de voortgang kon betwisten Hoe moeilik het bezetten van deze hoogte was,toont nevenstaande afbeelding, waarop is afgebeeld, hoe de B.-compagnie van het Essex-regiment de kanonnen de 1400voet hoge berg op-trokken; elk kanon werd opgesleept door 90 man, trekkend aan 3 touwen. Een dergelijk feit was reeds in de aanvang van de Oorlog verricht door Transvaalse kommando's, die op dezelfde manier zware vestingkanonnen, van de forten rondom Pretoria, hadden vervoerd naar Laingsnek, en de berg opgesleept.

[*Nadruk verboden — Illustrated London News*]

COLESKOP

Coleskop, a steep hill near the village of Colesberg, in Cape Colony, offered a strong position, the occupation of which was of the greatest importance to the British troops in opposing the Republican invasion of the district The difficulties attending the effective occupation of this hill are illustrated by this picture which shows the B-company of the Essex-regiment in the action of hauling the guns up Coleskop, which reaches a height of 1400 feet above the plain. Each gun was hauled by 90 man, 30 man at each of 3 ropes. A similar feat had already been accomplished in the beginning of the War by a Transvaal commando, which in the same manner hauled up the steep ascent of Laing s-Nek some of the siege guns, removed from the forts near Pretoria to the front.

[*Copyright — Illustrated London News.*]

MAGERSFONTEIN

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

Op de voorgrond van deze prent, voorstellend een gedeelte van het slagveld bij Magersfontein, bevindt zich een deel van de Engelse ambulance. In 't midden op de achtergrond barst een lyddiet-bom. Rechts is de plaats, waar de Gordon Hooglanders zich door de vlucht van algehele vernietiging moesten redden. ◘ On the foreground of this picture, representing a part of the battlefield near Magersfontein, a portion of the British Ambulance is seen attending to the wants of the wounded. In the distance lyddite shells are exploding. In the rightband corner of the background is the place,where the Gordon Highlanders were forced to retire in order to escape complete annihilation.

LORD ROBERTS

Lord Roberts, geboren te Khampur, in Indië, onderscheidde zich in het Indiese leger zó, dat, toen de oorlog in Zuid-Afrika (van 1880) voor Brittanje ongunstig verliep, hem het opperbevel in Natal en Transvaal werd gegeven. Toen hij er kwam, was echter de vrede al gesloten. In Januarie 1900 kreeg hij het opperbevel over de Britse troepen in Zuid-Afrika. Op 27 Februarie dwong hij Cronjé tot kapitulatie bij Paardeberg, op 13 Maart werd Bloemfontein, en op 5 Junie Pretoria bezet. Na de inlijving der Republieken gaf hij, in December 1900 het opperbevel aan Lord Kitchener over. Hij werd Opperbevelhebber over het Britse leger en in 1901 verheven tot Graaf.

[*Nadruk verboden — Illustrated London News.*]

LORD ROBERTS

Lord Roberts, born at Khampur (India), distinguished himself in the Indian army in such a way that, when the war in South-Africa (of 1880) took an unfavourable turn to Great-Britain, he was appointed Commander-in-Chief for Natal and Transvaal. When he arrived there, peace had already been concluded In January 1900 he was made Commander-in-Chief of the British troops in S.A. On Febr. 27th he forced Cronjé to surrender at Paardeberg, Bloemfontein was occupied by the British on March 13th, and Pretoria on June 5th. After the annexation of the Dutch Republics he was succeeded in December 1900 by Lord Kitchener. He was appointed Commander in Chief of the British Army and made Earl in 1901.

[*Copyright — Illustrated London News.*]

ENGELSE SCHEEPS-KANONNEN BIJ COLENSO.

ENGLISH NAVAL GUNS AT COLENSO.

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

De 4.7 duims scheepskanonnen werden gebruikt te Colenso, door middel van een onderstel, uitgevonden door Kapitein Percy Scott. Zo konden ze ook te velde dienst doen. ■ The 4.7 inch naval guns in action at Colenso, showing Capt. Percy Scott's carriage, which enabled these guns to be used effectively in the field.

GENERAAL LOUIS BOTHA

Gen. Louis Botha, geb. op 27 Sept. 1862, te Greytown, Natal, was bij 't uitbreken van de Oorlog lid van de Eerste Volksraad voor Vrijheid. Hij werd reeds op 30 Oct. 1899 tot Generaal aangesteld. Bij de toekenning van zelfbestuur aan Transvaal werd hij Eerste Minister en, na het totstandkomen der Unie, Eerste Minister van de Unie van Zuid-Afrika. — Gen. C. F. Beyers, geboren te Bang|hoek, bij Stellenbosch (21 Sept. 1869), vestigde zich in 1889 in Transvaal. Hij nam deel als vrijwilliger aan de kommando's tegen Dr. Jameson en verwierf zo het Transvaalse Burgerrecht. Bij het uitbreken van de Oorlog in 1899 trok hij onmiddellik uit en was een jaar later Assistent-Kommandant-Generaal voor de distrikten Waterberg en Zoutpansberg. Hij was voorzitter van de Vredesonderhandelingen, „Speaker" van de Transvaalse Volksraad na de toekenning van zelfbestuur, en lid van de Unie-Volksraad. In 1912 werd hij benoemd tot Kommandant-Generaal van de Burgermacht. ◘ Gen. Louis Botha was born at Greytown (Natal) on Sept. 27th 1862. Before the war of 1899—1902 he was a member of the First Volksraad for Vrijheid. He was appointed General in the beginning of the war He became Premier of the Transvaal after the granting of self-government, and Premier of the Union after the proclamation of the Union of South-Africa — Gen C. F Beyers (bornat Bang|hoek, near Stellenbosch, Sept. 21st 1869) became a resident of the Transvaal in 1889. He joined the commendo's against Dr. Jameson in 1896 as a volunteer. In 1899 he was amongst the first to take up arms and after a year he was appointed Assistant-Commandant General for the districts of Zoutpansberg and Waterberg. He presided over the Peace negotiations of Vereeniging, was „Speaker" of the first Transvaal Parliament after the granting of self-government and a member of the first Union Parliament. In 1912 he was appointed Commandant-General of the Union militia.

GEN. C. F. BEYERS

SPIONKOP

[*Nadruk verboden* — *Illustrated London News* — *Copyright.*]

[*Z.A. Museum — Dordrecht — S.A Museum.*]

LORD KITCHENER werd in Desember 1899 opperbevelhebber van het Britse leger in Zuid-Afrika als opvolger van Lord Roberts. Hij voerde de onderhandelingen, die uitliepen op de Vrede van Vereeniging. ◘ Lord Kitchener superseded Lord Roberts in Dec. 1910 as Commander-in-Chief of the British troops in South-Africa. He represented the English Government in the negotiations which were crowned by the Peace treaty of Vereeniging.

[*Nadr. verboden — Ill. Lond. News — Copyright.*]

COL. DE VILLEBOIS MAREUIL een Frans officier, kwam kort na 't uitbreken van de oorlog in Transvaal. Hij streed als vrijwilliger met de Boerenkommando's bij Ladysmith en Colenso. Na de overgave van Bloemfontein vormde hij in de Vrijstaat een klein kommando om tegen Kimberley te opereren, doch sneuvelde reeds op 5 April 1900 in een bloedig gevecht nabij Boshof. ◘ Col. de Villebois Mareuil was a French officer who a short time after the beginning of the War came to South Africa. He volunteered with the Boer army and took part in the battles near Ladysmith and Colenso. After the surrender of Bloemfontein he brought together a small commando in the Orange Free State with the object of operating against Kimberley, but was killed in action on April 5th 1900 in a sanguinary fight near Bosbof.

PAARDEBERG

Toen Gen. French met zijn bereden troepen door het Zuid-Westen van de Vrijstaat op Kimberley aantrok, moest Gen. Cronjé zijn posities bij Magersfontein verlaten en terugtrekken op Paardeberg aan de Modderrivier, waar hij zich verschanste. Bovenstaande afbeelding toont de schansen, aan beide zijden van de rivier in de zachte grijze klei uitgegraven en verder omgeven met zakken zand. Hun grote diepte verschafte uitnemende beschutting aan de Boeren, doch het eigenlike lager op de noordelike oever werd in brand geschoten, zodat de Boeren zich aan Lord Kitchener moesten overgeven. ◘ Gen. French having forced his way through the South-West of the Orange Free State in order to relieve Kimberley, Gen. Cronjé had to evacuate his positions at Magersfontein and to retreat upon Paardeberg on the Modder River. The above picture shows the trenches dug in the soft grey soil on both banks of the river, and further embanked with sandbags. The great depth afforded the most perfect cover against the British shells which however set fire to the Boer Laager on the North bank, thus compelling the Boers to surrender.

GEN. CHR. R. DE WET

GEN. KNOX

[*Nadruk verboden — Ill. Lond. News — Copyright.*]

GEN. CHR. R. DE WET liet reeds van zich spreken in de Transvaalse vrijheids-oorlog, toen hij behoorde tot de Vrijstaters, die hun broeders over de Vaal te hulp snelden. Hij was een tijd lang lid van de Transvaalse en daarna ook van de Vrijstaatse Volksraad. In de Oorlog deed hij zich spoedig kennen als een stout en scherpzinnig veldheer, die vooral na de overgave bij Paardeberg grote roem verwierf en zijn voornaamste tegenstander in het veld, Gen. Knox, geen rust en weinig voldoening verschafte. In het eerste Vrijstaatse ministerie was hij minister van landbouw ◘ Gen. Chr. R. de Wet had already gained the reputation of a fearless leader in the Transvaal war of independence (1880) when he and other Freestaters crossed the Vaal with the object of assisting their fellow-Africanders. For some time he was a member of the Transvaal Volksraad. In 1899 he very soon gained a great name, as a redoutable leader of the Free State commando's and, especially after the surrender of Paardeberg, became famous as a tactician of great and many resources and the indefatigable opponent of Gen. Knox, the commander of the British troops, especially entrusted with the task of capturing the ubiquitous Boer leader. He became minister of agriculture when the Orange Free State received responsible government.

TWEESPRUIT

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

De dag vóór Kerstmis 1901 werd Col. Firman's leger-afdeling, gelagerd op de plaats Tweespruit, door een Boeren-Kommando onder Gen. Chr. R. de Wet aangevallen. Het Engelse kamp was opgeslagen op de noordelike helling van een alleen-staand kopje, waarvan de zuidelike helling heel steil was. Onder een bewolkte lucht beklommen Gen. de Wet's burgers de steilte, overvielen de brandwachten en bestormden het Engelse kamp. De helft der soldaten viel of werd gevangen genomen. ◘ The day before Christmas 1901 a commando of Boers under Gen. de Wet attacked the camp of Col. Firman's column on the farm Tweespruit. This camp was pitched on the northern slope of an isolated kopje, very precipitous on its southern side. Under a cloudy moonlight Gen. de Wet's Burghers scaled the steep ascent, overpowered the pickets on the top and rushed the camp. About half the number of the men of the column fell or were made prisoner.

GEN. J. H. DE LA REY

Gen. J. H. de la Rey, lid van de Transvaalse Volksraad voor Lichtenburg, werd bij het uitbreken van de Oorlog benoemd tot vechtgeneraal en spoedig als assist. Komdt. Generaal aan de Westergrens. Hij sloeg het beleg voor Mafeking enKimberley en was aanvoerder bij Magersfontein Na 't ontzet van Kimberley bleef hij werkzaam in de westelike districten van Transvaal en trad daar met goed gevolg tegen de Engelse legers op. In de slag bij Tweebosch (7 Maart 1901) verslóeg zijn kommando 't Engelse leger na een schitterend gevecht en nam de Generaal, Lord Methuen, gevangen. ◘ General J H. de la Rey, member of the Transvaal Volksraad for the district of Lichtenburg, was appointed Fighting-general at the outbreak of the War, and soon afterwards Assistant Commandant General for the Western border. He organised the siege of Mafeking and Kimberley and commanded the Boer-commando's in the battle of Magersfontein. After the relief of Kimberley he operated in the Western districts of the Transvaal and successfully opposed the British troops. In the battle of Tweebosch (March 7th 1901) his commando defeated the British army after a gallant fight and made Lord Methuen a prisoner.

LORD METHUEN

[*Nadruk verboden — Ill. London News — Copyright.*]

Baron Paul Sanford Methuen (geb. in 1845) kommandeerde in de Oorlog van 1899 tot 1902 het westelike Britse leger en voerde de Britse troepen aan bij Belmont, Graspan, Modderrivier en Magersfontein. ◘ Baron Paul Sanford Methuen (born 1845) was in the Anglo-Boer war commander of the western division of the British army and led the English troops in the battles of Belmont, Easlin, Modderrivier and Magersfontein.

TWEEBOSCH

[*Nadruk verboden — Illustrated London News — Copyright.*]

DANIE THERON,

geboortig uit de Kaap-kolonie, was bij 't uitbreken van de Oorlog wets-agent te Krugersdorp. Hij richtte een verkenners- en een vrijkorps op, na de slag bij Colenso, bekend als T V.K. (Theron's Verkenners Korps) Hij brak door de Engelse gelederen bij de omsingeling van Cronjé's lager aan de Modderrivier (Paardeberg), was geruime tijd verbonden aan Gen. de Wet's bewegelike kommando's en werd in Aug 1901 bij Buffelsdoorn (Gatsrand) door een bom gedood. ◘ Danie Theron, born in Cape Colony, was practising as a law-agent at Krugersdorp when the War broke out He organised a scouts and cycle-devision, which gained a high reputation after the battle of Colenso as Theron's Scouts. He broke through the English troops that held Cronjé's laager on the banks of the Modderriver (Paardeberg) and was afterwards attached to Gen. Chr. de Wet's mobile columns. In Aug. 1901 he was killed by a shell in a fight on the farm Buffelsdoorn (Gatsrand).

DANIE THERON

[*Z.A. Museum — Dordrecht — S.A. Museum.*]

GEN. J. B. M. HERTZOG

GEN. J. B. M. HERTZOG

(geb 3 April 1866, te Wellington K.K.) studeerde aan het Grey- en het Victoria College en te Amsterdam. In 1892 keerde hij in de Oranje Vrijstaat terug en werd daar in 1895 benoemd tot rechter. In de Oorlog heeft hij op veleriei wijzen aan de strijd deelgenomen. Na de Oorlog verkreeg hij snel een bloeiende praktijk als advokaat doch trad weer spoedig op als vertrouwd voorman en leider van zijn volk. Hij was lid van het eerste Vrijstaatse Ministerie, na toekenning van verantwoordelik bestuur, en van het eerste Unie-ministerie. Zijn naam is voor altijd verbonden aan de Vrijstaatse onderwijs-wet en aan de volkomen wettelike gelijkstelling der Hollandse met de Engelse taal. ◘ Gen. J. B. M. Hertzog (born April 3rd 1866 at Wellington, C. C.) was educated at the Grey and the Victoria College, and at Amsterdam. In 1892 he returned to the Orange Free State and became a judge of the High Court in 1895. He took an active part in the War, acting in various capacities-After the war he successfully practised as a lawyer at Bloemfontein and was soon called by the Free-State Africanders as a leader in their struggle for a constitution. Responsible Government being granted, he became a member of the first Cabinet. His name is coupled with the Orange Free State Education Law and with the legal recognition of the equal rights of the Dutch and English languages.

SIR CAMPBELL BANNERMAN

werd na de dood van Sir William Harcourt gekozen als leider van de liberale oppositie in 't Engelse Parlement Na de val van het unionistiese ministerie werd hij Eerste Minister. Hij was een krachtig bestrijder der imperialistiese politiek van de heer Chamberlain en Lord Milner en verleende aan de gewezen Republieken volledig zelfbestuur. Zijn dood werd betreurd door geheel Zuid-Afrika. ◘ Sir Campbell Bannerman was elected leader of the liberal opposition in the British Parliament after the death of Sir William Harcourt. The Unionist Ministry having been compelled to resign, he became Prime Minister. He actively opposed the imperialistic policy of Mr. Chamberlain and Lord Milner and granted full self-government to the former Republics. His death was regretted by the whole of South-Africa

SIR CAMPBELL BANNERMAN

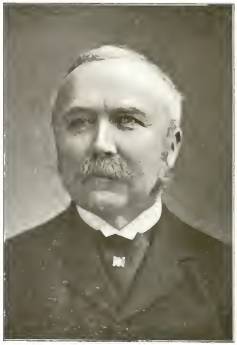

NOOT, ter waarde van een pond, gedruk en uitgegeven in Maart 1900 te Mafeking, gedurende het beleg door de kommando's der Boeren

◘

SIEGE-NOTE for one pound, issued at Mafeking in March 1900, during the siege by the Republican army.

PRES. S. J. P. KRUGER

gaf reeds in zijn jeugd als jager en als krijgsman talrijke bewijzen van moed en verstand. Op 17-jarige leeftijd was hij veldkornet, 10 jaar later kommandant. De Kaffers vreesden hem. De blanken eerden hem Hij speelde een grote rol in de burgeroorlogen van 1861 - 1869; na de annexatie in 1879 werd hij de leider der Transvalers, na de onafhankelikheidsoorlog hun Staats-president en hij bleef dit tot zijn dood. Hij was een streng Calvinist, een man van eenvoudige zeden en gewoonten, met een helder oordeel, afkerig van vertoon, „de eerste in vrede, de eerste in Oorlog en de eerste in het hart zijner natie."

(F. W. Reitz.)

heing known from his boyhood both as a famous hunter and a man of courage, was elected „veldkornet" at the age of seventeen, and „kommandant" ten years later. He was feared by the natives, revered by his countrymen. He took an active part in the civil wars from 1861 - 1869, and became the leader of the Transvalers after the annexation of 1879. He was elected President after the war of Independence and died as such. He was a thorough Calvinist, a lover of simple life, averse to formalities; a man of sound judgment, „the first in peace, the first in war and the first in the hearts of his countrymen "

(F. W. Reitz.)

De drie hier afgebeelde voorwerpen bevinden zich in het Z. A. Museum te Dordrecht. De ere-sabel is een geschenk van Duitse oud-strijders te Solingen, aan Pres. Kruger; het ruiterbeeldje werd hem aangeboden door het Cronjé-comité te St. Petersburg (Rusland) bij zijn aankomst in Europa in 1900; de beker is een teken van sympathie ook door Russen geschonken.

(Zie „Aanhangsel").

The three articles, reproduced on this page, are part of the collection of the S. A. Museum at Dordrecht. The sword of honour is a present of the German Veterans at Solingen to Pres. Kruger; the equestrian statue was presented to the President by the Cronjé-committee of St. Petersburg (Russia) when he arrived in Europa in 1900; the coupe is also a token of Russian sympathy with the Boers.

(See „Appendix".)

De reis met de Nederlandse kruiser „Gelderland" ◘ The voyage with the Netherlands cruiser „Gelderland"

Begroetingstelegram van koningin Wilhelmina aan President Kruger

◘

Queen Wilhelmina's telegram of welcome to President Kruger

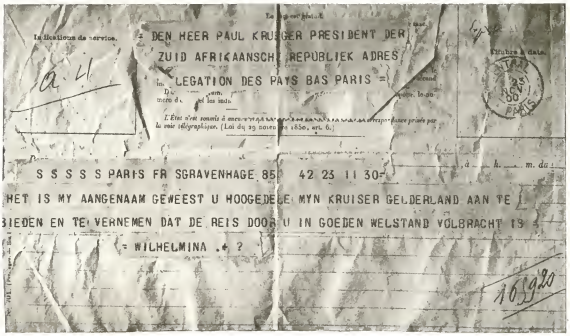
Indications de service.

= DEN HEER PAUL KRUGER PRESIDENT DER
ZUID AFRIKAANSCHE REPUBLIEK ADRES
LEGATION DES PAYS BAS PARIS =

L'État n'est soumis à aucune correspondance privée par la voie télégraphique. (Loi du 29 novembre 1850, art. 6.)

S S S S S PARIS FR SGRAVENHAGE 85 42 23 11 30=
HET IS MY AANGENAAM GEWEEST U HOOGEDELE MYN KRUISER GELDERLAND AAN TE
BIEDEN EN TE VERNEMEN DAT DE REIS DOOR U IN GOEDEN WELSTAND VOLBRACHT IS =
= WILHELMINA .+ ?

[*Nadruk verboden — Copyright.*]

[*Z. A. Museum — Dordrecht — S. A. Museum.*]

President Kruger was, toen hij op aandrang van de voormannen der Republieken, naar Europa zou gaan, naar Delagoa-haai vertrokken, waar de Portugese Goeverneur hem drong, in de Goevernementswoning te verblijven. Het plan was om met een Duitse hoot naar Europa te vertrekken. Toen zond de Koningin der Nederlanden een kruiser, de Gelderland, om President Kruger er de reis naar Europa mee te laten doen. Koningin Wilhelmina zond hem, toen hij te Parijs was aangekomen, het telegram, dat hier is afgebeeld en bewaard wordt in de rijke verzameling van voorwerpen, herinnerend aan Pres. Krugers tocht door Europa, welke in het door de heer Hidde Nijland te Dordrecht gestichte Z.A. Museum bewaard wordt. ◘ When Pres. Kruger, urged by the leaders of the Africanders, had decided to go to Europe, he crossed the frontier towards Delagoa-hay. Arrived at Lourenço Marques he was compelled by the Portuguese Government to stay in the Government house. The intention was that the President should proceed to Europe in a German steamer. When, however, the Dutch cruiser „Gelderland" called at Lourenço Marques, President Kruger, invited by the Queen of the Netherlands, made the voyage to Europe by this ship. On his arrival in Paris, the President received the telegram, reproduced above and making part of the rich collection of articles commemorative of the President's tour through the European continent, brought together in the S. A. Museum at Dordrecht, founded by Mr. Hidde Nijland.

de „Gelderland"

◘

the „Gelderland"

[*E. Molt, Spiegel onzer Vaderlandsche Geschiedenis.*]

2.

acceptance of the position of Subjects of HIS MAJESTY KING EDWARD VII, ~~and~~ be brought back to the places where they were domiciled before the War.

4. The BURGHERS so surrendering, returning will not be deprived of their Personal Liberty, or their Property.

5. No Proceedings CIVIL or CRIMINAL will be taken against any of the BURGHERS so ~~who~~ surrendering returning for any Acts in connection with the prosecution of the War.

6. The DUTCH language will be taught in Public Schools in the TRANSVAAL and the ORANGE RIVER COLONY ~~when~~ where the Parents of the Children desire it, and will be allowed in COURT of LAW when necessary for the better and more effectual Administration of Justice.

7. The possession of RIFLES will be allowed to persons requiring them for their Protection, on taking out a licence according to Law.

8. The Franchise will not be given to NATIVES (in the Transvaal or O.R.C.) until after the Introduction of Self-Government.

9. MILITARY ADMINISTRATION will be succeeded by CIVIL GOVERNMENT (in the TV & ORC) at the earliest possible date, and, as soon as circumstances permit Representative Institutions, leading up to Self-Government will be introduced ~~in the TRANSVAAL and ORANGE RIVER COLONY~~.

10. No Special Tax will be imposed on Landed Property (in the TV & ORC) to defray the Expenses of the War.

9 The question of granting the franchise to natives will not be decided until after the introduction of self government.

Dit is een verkleinde afbeelding van het tweede blad van het ontwerp voor het vredesverdrag van Vereeniging, zoals door Lord Kitchener en Lord Milner aan de Boeren-voormannen te Pretoria werd voorgelegd. De daarin met inkt of potlood aangebrachte veranderingen zijn grotendeels van de hand van Gen. Jan Smuts. ◘ This is a reduced facsimile of the second folio of the draft articles of peace, as presented to the Boer leaders by Lord Kitchener and Lord Milner at Pretoria. The greater part of the corrections in ink or pencil are written by Gen. Jan Smuts.

Afbeelding van een reeks van postzegels uit alle delen van Zuid-Afrika, omvattend, in volgorde van tijd van uitgifte, de voornaamste soorten, uit de verzameling van Mej. S. J. Mansvelt, te Heemstede. (Zie „Aanhangsel"). ◘ Reproduction of a series of stamps from all parts of South Africa representing various types arranged in order of the years of issue, from the collection of Miss S. J. Mansvelt, Heemstede (See „Appendix").

[*Nadr. verboden — Ill. London News — Copyright.*]

Eduard VII werd op 8 Nov. 1841 in het Buckinghampaleis geboren Na de dood van zijn moeder werd hij (op 9 Aug. 1902) gekroond tot Koning van Engeland, Keizer van Indië, Heer van de overzeese Britse gebieden, enz. Onder zijn regering verloren de Republieken hun politieke onafhankelikheid. Hij was gehuwd met Alexandra, dochter van Koning Christiaan IX van Denemarken. Hij overleed 6 Mei 1910. Koning en Koningin waren zeer geliefd bij hun onderdanen. ◘ Edward VII was born Nov. 8th 1841 in Buckingham palace. The coronation ceremony took place Aug. 9th 1902. In addition to other titles H.M was „King of the British dominions beyond the seas." During his reign the Boer Republics lost their political independence. King Edward and Queen Alexandra, daughter of King Christian of Denmark, were dearly beloved by their subjects.

[*Nadr. verboden — London News — Copyright.*]

HET EERSTE UNIE-MINISTERIE ◘ THE FIRST UNION-MINISTRY

Zittend, van links naar rechts, de ministers: J. W. Sauer, Gen. Louis Botha en A. Fischer.

Staande van links naar rechts, de ministers: Gen. J. B. M. Hertzog, H. Burton, F. R. Moor Dr. C. O'Grady Gubbins, Gen. J. C Smuts, H C. Hull, Adv. F. S. Malan en Sir David Graaff.

[*Photo Steger, Pretoria*]

Seated, from the left, the ministers: J. W. Sauer, Gen. Louis Botha and A. Fischer.

Standing, from the left, the ministers: Gen. J. B. M. Hertzog, H. Burton, F. R. Moor, Dr. C. O'Grady Gubbins, Gen. J. C. Smuts, H C. Hull, Adv. F. S. Malan and Sir David Graaff.

[*Foto Steger, Pretoria.*]

Generaal Botha vormde, nadat de Unie van Zuid-Afrika was tot stand gekomen, een ministerie van 10 leden, hierboven afgebeeld. Van dezen moest de heer Moor, die bij de eerste verkiezingen voor de Unie-volksraad niet werd gekozen, al spoedig aftreden. De heer Gubbins kwam in 1911 door een ongeval om het leven. De heer Hull bedankte in 1912. Op 't einde van dit jaar werd, als gevolg van taktiese verschillen tussen Gen. Botha en Gen. Hertzog, door Gen. Botha een nieuw ministerie gevormd, waarin al de leden van 't aftredende ministerie weer zitting kregen behalve Col. Leuchars, die bedankt had, en Gen. Hertzog. ◘ The Union of the British colonies in South Africa having been effected, a ministry of ten members, represented above, was formed. Mr. Moor was the first who had to leave the cabinet owing to his defeat at the first general elections. Mr. Gubbins lost his life by an accident in 1911. Mr. Hull left the cabinet in the beginning of 1912 and at the end of the latter year tactical differences between Gen. Botha and Gen. Hertzog caused a cabinet crisis followed by the formation of a new cabinet in which all the members of the first ministry accepted a seat, Col. Leuchars excepted, and with the exclusion of Gen. Hertzog.

AANHANGSEL.

Poststenen (bladz. 7).

Het Hollandse opschrift luidt:

HIER ONDER LEGGEN BRIEVEN
VAN D COMAND D V LEE EN VICE
COMDR P CROOCK MET DE SCHEPEN
NASSAU FRE HENDRIK NIMMEGEN
WESEL EN DE GALIAS ADELER DEN
9 APRIL 1632 VAN BATTAVIA
GEARIVEERT V.TROCKEN DEN
15 DITTO.

Vertaling van het Engelse opschrift:

De Londen kwam hier aan op 10 M [ei / aart]
uit Soeratte bestemd voor
Engeland en vertrok de 20ste van die maand.
Richard Blyth — Kapitein — 1622.
Zoek hier onder
naar brieven.
1629
Jan Reyns Clock
Gasp. v. Beringhen.
7
1

Padrao (bladz. 7).

De afbeelding is van een stuk van de padrao van Angra Pequena. De twee ontbrekende stukken bevinden zich te Lissabon.

Papegaai-schieten (bl. 12).

De tekst van het Reglement luidt als volgt:

Allen den ghenen die dese tegenwoerdighe letteren sullen horen lesen Saluyt. Ende bisonder allen Keyseren/Coningen/Hooftmans/Dekenen/Gesworens etc. Ende allen anderen goede mannen ende gesellen ende die dat edele spel van den cruysboghe beminnen. Doen te weten dat inder stede van Delft opghestelt zijn bij consent van den Schoudt ende Burgemeesteren derselver stede drie Papegayen om prijs te schieten welcke prijsen te winnen sullen wesen in manieren hier nae volgende

Eerst sullen om prijs te winnen nae dese Papegayen mogen schieten alle die den edele voetboech beminnen tsi geestelic of waerlick niemant uitgesondert dan die de prijsen ophangen en sullen daer nae niet moghen schieten.

Item deze Papegayen sullen gerecht worden opt stadthuys der stede van Delft op yseren roeden op elcke roede een Papegaye van diversche coleuren, te weten die opperste vergult, dander (roet) ende die derde groen.

Item soe wie die vergulde Papegaye afschiet die sal daer mede winnen sesse silveren croesen gheteykent antwerps silver stuck wegende vijf onsen.

Item soe wie enich vande twee andere Papegayen afschiet sal hebben elcxs een croes van vijf onsen silver als voeren.

Item soe wie de voerschreven prijsen sullen begeren te winnen die zullen ghehouden wesen eerst ende al voren in te leggen een Karolus gulden oft veertich grooten vlaems ende men sal mogen inleggheen soe langhe als die vergulde Papegaye staet.

Item wie inleggen wil salt moghen doen ten huyse van Henric bugge diricz. ofte Janiacobz aen de korenmarct inde werelt.

Item dese Papegayen salmen beginnen te scieten den XX dach van Junius Anno XV hondert ende XXX op een manendach smorgens ende sal een yegelick die ingeleyt sal hebben mogen schieten als die stadt clocke neghen geslagen sal hebben ende niet eer, op de verbuerte van zijn prijs indien hi enige wonne.

Item so wie nae de Papegayen schieten wil die sal mogen staen of sitten ende voerts scutterlic ende voerts met cruysbogen met rechte ofte cromme eelieren hoe dat een yeghelick belieft

Item of daer gescille viel wie eenich vanden Papegayen of hadde geschoten dat sal tot coste van onghelijcke bi den gherechte van Delft geslecht werden.

Item soe wie prijs wint, die sal men zijn prijs buyten coste in zijn huys binnen Delft thuys brenghen daer hi woent of ghelogeert is.

De inrichting van de Hollandse O. I. Compagnie. (bl. 18).

De vertaling van de Franse tekst luidt als volgt:

Niettegenstaande de voortdurende oorlogen, die de Ver-

APPENDIX.

Postoffice-stones (page 7).

Translation of Dutch inscription:

Here under lie letters
from Commander D. v. Lee and
Vice-Commander P. Croock of the ships
Nassau, Frederick Henry, Nimeguen,
Wesel and the galliot the Eagle,
Arrived April 9th 1632 from Batavia;
left April 15th.

The English inscription reads:

THE LONDON ARIVED THE 10 OF M [AY / ARCH]
HERE FROM SURAT BOUND FOR
ENGLAND AND DEPAR THE 20 DICTO.
RICHARD BLYTH - CAPTAINE — 1622
HEARE VNDER LOOKE
FOR LETTERS
1629
JAN REYNS CLOCK
GASP V. BERINGHEN
7
1

Padrao (page 7).

The picture represents a piece of the padrao of Angra Pequena. The two missing pieces are kept at Lisbon.

Bird-shooting (page 12).

Translation of the Dutch rules:

To all who may hear these presents read: Greetings, especially all Emperors, Kings, Captains, Deans, Jurymen etc., and all other good men and fellows and those who love the noble game of the cross-bow, be it known that in the good town of Delft there have been erected by consent of the Sheriff and Burgomasters of that same town three popinjays for holding shooting-matches, the prizes to be won in the following way: —

This competition is open to all who favour the noble game of the cross-bow, be they laymen or ecclesiastics, nobody whosoever excepted but those offering the prizes; the latter not being allowed to take part in the prize-shooting.

These popinjays shall be erected on iron rods near the town-hall of the town of Delft, on each rod a popinjay of various colours, to wit a gilt one on the top, the other one red and the third one green.

Also whosoever shoots the gilt popinjay down, shall win by it six silver cups Antwerp-marked weighing five ounces each.

Also whosoever shoots one of the two other popinjays down, shall each get a cup of five ounces silver as above.

Also whosoever shall wish to gain the above mentioned prizes is bound to contribute one Carolus guilder or forty Flemish groats and participation is allowed as long as the guilt popinjay remains standing.

Also the partaker shall have to pay his contribution either at Henric Bugge Dirickszoon's, or at Jan Jacobszoon's near the Cornmarket in the sign of "the world."

Also the commencement of the competition shall be the 20th Day of June, A. D. 1530, Mondaymorning, and whosoever shall have paid his contribution, may start shooting when the town-clock shall have struck nine, not earlier, on forfeiture of his prize, if he should gain one.

Also whosoever takes part in the competition may do so standing or sitting and according to marksman's custom, with cross-bow with straight or bent cross-bars, as it may please him.

Also if strife should arise about the hitting of one of the popinjays, the question shall be settled by the Court of Justice at Delft, expenses to be paid by the loser.

Also whosoever wins the prize, the same shall be sent to the winner's house free of costs within the pale of Delft or at the inn where he stays.

The Organisation of the Dutch E. I. Coy. (page 18).

Translation of the French text:

Notwithstanding the incessant wars waged by the Dutch

enigde Nederlanden tegen Spanje hadden te voeren, stelden het geluk en de kracht van hun wapenen hen in staat om hun veroveringen uit te breiden tot in Oost- en West-Indië en om hun scheepvaart door nauwlettende zorg tot bloei te brengen. Geholpen door een meer dan buitengewoon geluk, werden er verscheidene maatschappijen gevormd om hun handel in de Oude en Nieuwe Wereld te drijven, met het doel van de schatten uit beide Indiën voordeel te trekken.

Maar toen men zag, dat de verschillende maatschappijen, die waren gevormd, niet afzonderlik konden bestaan of zich verdedigen tegen de macht van Spanje, vormde men, om verwarring en mededinging te vermijden, die metter-tijd hen zou hebben doen ondergaan, in 1602 de beroemde Oost-Indiese Compagnie. De zes hieronder genoemde steden leverden het stichtingskapitaal en stortten:

Amsterdam	*f* 3674915
Zeeland	„ 1333882
Delft	„ 470000
Rotterdam	„ 177400
Hoorn	„ 266868
Enkhuizen	„ 536775
Te zamen een kapitaal vormend van	*f* 6459840
[*f* 12.— (twaalf gulden) = £ 1.—]	

Deze zes steden vormen zes Kamers, zoals hier op zij is aangegeven, waaruit 17 afgevaardigden komen, zoals men hier getekend ziet. Deze 17 Direkteuren vergaderen viermaal achtereen te Amsterdam om de zaken van de Compagnie te behandelen en twee maal te Middelburg beurtelings; maar niet in de andere steden Deze afgevaardigden hebben de hoogste macht in de Compagnie, onder gezag echter van de Staten-Generaal. Deze Compagnie heeft zoveel geluk en voorspoed gehad, dat men haar de schooniste en eerste ter wereld kan noemen; en van 1602, het jaar van de oprichting, tot 1608 vermeerderde ze haar kapitaal tot 30 miljoen, en sedert de oprichting is meer dan 15 maal het kapitaal aan de inleggers uitbetaald en elke honderd gulden kapitaal is er nu meer dan zeshonderd waard. De Compagnie onderhoudt in Indië 15000 man geregelde troepen en heeft op zee 160 schepen en in de onderscheidene gebieden, die ze bezit, kan ze wel 120.000 man op de been brengen. Deze plaat laat het bestuur zien, zowel hier te lande als in Indië.

Deze zes hierboven afgebeelde kamers benoemen de 17 Direkteuren, saamgesteld als volgt:

Uit Amsterdam	8
„ Zeeland	4
„ Delft	1
„ Rotterdam	1
„ Hoorn	1
„ Enkhuizen	1
een uit de Maas, Middelburg en Noord-Holland om beurten	1
	17

Opperbestuur in Europa.

Heren XVII of de Zeventien Direkteuren, die de Edele Compagnie besturen, hebben er de soevereine macht over en deze vergadering regelt bij meerderheid van stemmen belangrijke zaken van de Compagnie, b.v. het vergeven van de posten van Raadslid, Kapitein, Luitenant, de scheepsuitrusting, de verkoop van waren, de verdeling der onkosten, en zonder uitzondering alle Compagnieszaken; en de bevelen van Heren XVII moeten door elke Kamer gehoorzaamd worden. Deze vergadering bepaalt ook de tijd van verkoop der waren, waarvan de helft door de Kamer Amsterdam wordt ter markt gebracht, een vierdedeel te Middelburg en $^1/_{16}$ in elk van de steden Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen. en op vastgestelde dagen door de Compagnie geveild aan de meestbiedende.

Men moet echter in het oog houden, dat behalve de 8 Direkteuren van Amsterdam, de 4 van Zeeland en de 4 van Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen er nog andere Bewindhebbers zijn: Amsterdam b v heeft er nog tien, zodat er 18 van deze stad zijn; en volgens octrooi van de Staten-Generaal hebben Haarlem, Leiden, Utrecht, Dordrecht en Ter Gouw (Gouda) er elk een afgevaardigde, evenals de Provincies Gelderland en Friesland, en Zeeland (behalve de 4 Direkteuren) heeft er nog 8 of 10, uit Middelburg of uit andere steden van de Provincie Al die Afgevaardigden hebben in hun Kamers het welzijn en voordeel van de Compagnie te bebartigen. Als een Amsterdams afgevaardigde komt te sterven, maakt de Kamer een drietal op, waaruit de Magistraat een keuze doet om de ledige plaats te bezetten Ongeveer op dezelfde wijze gaat het in de andere steden.

Republic against Spain, the success and power of their arms enabled the Dutch to extend their conquests into the East- and West-Indies and to bring their navigation by vigilant care into a flourishing condition. Supported by a simply unparalleled luck several companies were formed for trading in the Old and the New World, for the purpose of deriving profit of the treasures of the Indies, East or West But when it became apparent that the various Companies started could not subsist separately, nor properly defend themselves against the power of Spain, there was formed in 1602, with the intention of avoiding confusion and rivalry which by and by would have proved disastrous to them, the famous Dutch East India Company The six undermentioned towns provided the foundation capital and furnished:

Amsterdam	3674915 guilders.
Zeeland	1333882 „
Delft	470000 „
Rotterdam	177400 „
Hoorn	266868 „
Enkhuizen	536775 „
Together forming a capital of	6459840 „
[12 guilders = £ 1 —.]	

These six towns constitute six Chambers, as indicated in this picture, sending seventeen Delegates, as is shown on this page. These seventeen Directors meet four times successively at Amsterdam for the administration of the affairs of the Company and twice at Middelburg alternatively; but not in other towns. These delegates have the highest authority in the Company, but are responsible to the States-General Such was the luck and prosperity of this Company that it may be called the first and most illustrious of the world; since 1602, the year of foundation, till 1608 the capital was increased to 30 millions, and since its foundation more than 15 times the capital was paid out to the share-holders, every one hundred guilders having now the value of more than six hundred. The Company has in the East Indies an army of 15000 regulars and at sea 160 vessels, whilst in the various parts of India where it has authority it can raise an army of 120.000 men This picture shows the government both in Europe and in the East Indies.

The six Chambers here represented appoint 17 Directors:

From Amsterdam	8
Zeeland.	4
Delft	1
Rotterdam	1
Hoorn	1
one from the Meuse, Middelburg and North-Holland alternatively	1
	17

Supreme Government in Europe.

The Seventeen Directors of the Dutch East India Company have the highest authority and this body settles by majority of votes important business of the Company, e. g the appointment of Councillors, Captains, Lieutenants, the equipment of vessels, the sale of imported goods, the allotment of expenses, and, nothing excepted, all affairs of the Company; and each Chamber has to obey the orders of the Seventeen This body fixes also the dates of sales; half of the imported goods have to be sold at Amsterdam, one fourth at Middelburg, $^1/_{16}$ in each of the towns of Delft, Rotterdam, Hoorn and Enkhuyzen; the goods are knocked down to the highest bidder.

It should be borne in mind that in addition to the eight Directors for Amsterdam, the four for Zeeland and the four for Delft, Rotterdam, Hoorn and Enkhuyzen there are still more Directors: Amsterdam, for instance, has ten in addition to the eight mentioned already, making a number of 18 altogether, and according to the Charter given by the States-General Haarlem, Leyden, Utrecht, Dordrecht and Gouda have each one Deputy, in the same way as the Provinces of Guelderland and Friesland, whilst Zeeland (in addition to the 4 Directors) has 8 or 10 more, from Middelburg or from other towns in that Province. All these Directors have to promote the welfare and advantage of the Company. In case of death of one of the Amsterdam Directors the Chamber draws up a list of three candidates, one of them to be nominated by the Magistrate to fill the vacancy. In about the same way vacancies in other towns are dealt with.

The Directors are convened twice a week; every month a new Chairman presides; every member in turn has to

Deze Vergadering vergadert tweemaal per week en wisselt van Voorzitter elke maand, zodat elk lid van de cerste tot de laatste op zijn beurt Voorzitter is. De Compagnie heeft twee Advokaten, die verslag uitbrengen van wat er besloten is in Indië, waarnaar de Compagnie besluiten neemt en bevelen geeft. Acht Bewindhebbers behandelen zee- en oorlogszaken en de aanbouw van schepen. Vier houden toezicht op de Pakhuizen en op de waren, die naar Indië gaan en er vandaan komen. Vier zorgen voor de inkomende en uitgaande gelden. De anderen zorgen voor de rekeningen of andere zaken betreffende tucht en rechtspraak, die geldt voor de minste matroos zowel als voor hoge Ambtenaren

Bestuur in Oost-Indië

Het bestuur over Indië, hoewel afhankelik van Heren XVII, is toch iets als een Soevereine Staat, daar dit kan oorlog verklaren en vrede sluiten ten opzichte van Koningen en Vorsten in Indië, zoals de Hoge Regering geschikt acht en naar de omstandigheden zijn Deze Raad vertegenwoordigt de Soevereiniteit van de Republiek en bestaat uit de Goeverneur-Generaal, die met veel praal zijn staat ophoudt, de Direkteur-Generaal, 6 Ordinaris-Raden van Indië en soms twee of vier Extra Ordinaris-Raden, al naar Heren XVII het gewenst achten.

De Raad van Justitie of de Hoge Raad of Parlement bestaat uit een Voorzitter, een Onder-Voorzitter en twaalf Raadsheren. Deze Raad heeft de hoogste rechtspraak, zowel burgerlike als strafrechterlike, en kan zelfs de Goeverneur-Generaal ter dood veroordelen, als diens verraad bewezen is.

De Stadsraad bestaat uit een Schout en Schepenen, ongeveer als in Holland.

De Kommissie voor de Kleine Zaken behandelt, zonder dat appèl mogelik is, zaken, die minder belopen dan 300 gulden. De Goeverneur-Generaal wordt aangesteld voor drie jaren, maar de Compagnie verlengt gewoonlik zijn ambtstijd. In de Hoge Regering heeft hij twee stemmen en, als hij uitgaat of audiëntie verleent aan Gezanten van Indiese Vorsten, wordt hij omgeven door een lijfwacht te voet en te paard.

De Majoor-Generaal heeft als tweede in rang het bevel over de troepen, mits met goedvinden van de Goeverneur Generaal De Direkteur-Generaal is de derde in rang en heeft onder zich de sleutels van de Pakhuizen van de Compagnie, en hij heeft verantwoording te doen van zijn handelingen Alle ambten, die worden vergeven door de Hoge Regering, zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Bewindhebbers in Europa

Batavia is een mooie grote stad, waar de Goeverneur-Generaal als Hoofd verblijf houdt; in 1617 werd de plek door de Hollanders veroverd, is sedert bebouwd en verbeterd, naar men het nodig achtte, en, nu een der aangenaamste steden van Indië, door ligging en gezelligheid; evenals in steden in Holland vindt men er lange mooie lijnrechte straten, met singels, en beplant met bomen, die altijd groen blijven, wat de stad met de zindelike aardige huizen en gezellige teetuinen een prettig aanzien geeft. Zo is het een genot om te Batavia te zijn, op het eiland Java, een van de Soenda-eilanden, bijna onder de Linie, zodat het er bijna altijd zomer is.

Gedrukt met toestemming van de Staten van Holland en West-Friesland.

Algemene Nederzettingen van de O. I. C: De kust van Coromandel, de eilanden Amboina, Banda, Ternate, Ceylon, en het schiereiland Malacca.

Biezondere Nederzettingen: Kaap de Goede Hoop, het eiland Macassar, Padang, het eiland Timor, Andragiri, Cochin, enz.

Kamteren van de Compagnie: te Ispahan, Gamron, Soeratte, Agra Amadabat, Bengalen, Palembang, Djambi, Banka, Siam, Ligor, Tonkin, Japan, enz.

St. Helena (bl. 19).

De tekst luidt als volgt:

Op dato 15 Aprilis Ao 1633 hebben den E. Heer Jacques Specx Oudt Gouvernr Generael, wegen den Staet der Vereenichde NederLanden in India 't saempt den Breeden Raedt van de presente alhier gearriveerde Nederlandtse Vloote bestaende In de Schepen Prins Willem, de princesse Emilia, Hollandia, Zuyphen, Rotterdam ende Hoorn de poccesie ende Eygendom van dit Eylandt van Oudts genaempt St. Helena, Soo als 't selve Jegenwoordich leght met alle zijne aenlangende Grouden, Heuvelen, Clippen, Ende Rotsen voor den Staedt der Vereenichde Provintien aengenomen, Omme 't zelve ten besten ende act as Chairman. The Company is served by two lawyers who report on the proceedings in India, and decisions and orders are based on their statements.

Eight Directors have to deal with naval and military affairs; especially the building of vessels

Four Directors have the supervision of the Store-houses and of the goods to be shipped to or coming from the East Indies.

Four Directors attend to financial affairs. The others give their care to accounts or other business concerning the maintaining of discipline and the administration of justice, no distinction being made in this respect between the sailor of lowest rank and the highest functionary.

Government in East India.

The government in India, though resting with the Seventeen, is still something like a Sovereign Power, entitled to declare war and conclude peace with Kings and Princes in India, as the High Government deems fit, and according to circumstances This Council represents the sovereignty of the Republic and consists of the Governor-General, who lives in great state, the Director General, 6 Ordinary Councillors of India and from two to four Extra-ordinary Councillors, to the discretion of the Seventeen. The Council of Justice, also called the High Council or Parliament, consists of a Chairman, a Vice-Chairman and twelve Councillors. This Council is the supreme Court of Justice, both civil and criminal, and has power to sentence even the Governor General to death, if his treason is proven.

The Town council consists of a Sheriff and Aldermen, much the same way as in Holland.

The Court for the hearing of petty cases has to judge cases involving less than 300 guilders: no appeal of sentences is possible The Governor-General is appointed for a period of three years, but this time is usually prolonged. In the High Government he has the casting vote and when he appears in public or in the audience-hall before Ambassadors of Indian Princes he is attented by a bodyguard of footsoldiers and horsemen.

The Major-General, the second in rank, has the command of the troops, but only by approbation of the Governor-General. The Director-General is third in rank and holds the keys of the Storehouses; he is responsible for his administration. All appointments made by the High Government have to be sanctioned by the Directors in Europe. Batavia is a fine large town, the residence of the Governor General. In 1617 the place was conquered by the Dutch and since extended and improved as was deemed necessary; now it is one of the most eligible towns in the East, owing to its site and its homelike appearance; as in Dutch towns there are long straight roads and canals, lined with evergreens. The pretty clean homes and cosy „tea-gardens" give the town a cheerful aspect Hence it is a pleasure to live at Batavia, in the island of Java, one of the Sunda-Archipelago, not far from the Equator, where perpetual summer prevails

Printed by authority of the States of Holland and West-Friesland.

General Settlements of the Dutch East India Company: The Coast of Coromandel, the isles of Amboina, Banda, Ternate, Ceylon and the peninsula of Malacca

Special Settlements of the Dutch East India Company: The Cape of Good Hope, the isle of Macasser, Padang, the isle of Timor, Andragiri, Cochin, etc.

Factories of the Company: at Ispahan, Gamron, Suratte, Agra, Amadabat, Bengal, Palembang, Jambi, Banka, Siam, Ligore, Tonkin, Japan, etc.

St. Helena (page 19).

Translation of the Dutch text:

Today the 15th of April A. D. 1633 the Honourable Jacques Specx, late Governor-General on behalf of the United Netherlands in India, assisted by the Broad Council of the now here arrived Dutch fleet consisting of the vessels Prins Willem, the Princess Emilia, Hollandia, Zuyphen, Rotterdam and Hoorn, has taken possession of this island named of old Sint Helena, as it lies now with all its territory, hills, cliffs and rocks, for the benefit of the United Provinces, with the intention of fortifying, and colonizing and defending it against all invasions of foes, as Their High and Potent Mightinesses the States-

voordeel van den gemt.n NederLandtschen Staat ter eerster gelegentheyt te verstercken, besetten peupleren ende tegen alle Invasien van Vyanden te beschermen. Soo als de Doorluchtige Ho ende Mog Heeren Staeten Generaal van de gem.te Vereenichde Provintien sullen te Raede vinden Gelijck alles bij Ampele Solempnele Acte van de voorz. aangenomen poeessie ende Eygendom In forme gemaeckt naeder blijct.

T'Oirconden ende In Waerheyt van desen metsgaders dat Niemandt Hier van Ingnoranitie en pretendere Is desen Pilaer alhier gerecht metsgaders Notificatie behoorlijck Gesegelt ende geteykent Hier aengeslagen ten Jaere ende dage als boven.

LIEVE JOURBES
CORNELIS THEUNISS. DRENT
Ter Ordonnantie van gemtn Hr
Generael ende Breeden Raedt
J. VAN VOSSELE
als Sect.s.

Erfbrief (bl. 27).

De tekst luidt als volgt:

Bij den Commandeur ende Raed vant fort de Goede Hoope aan Cabo de boa esperance is aan Jakob Cloeten van Ceulen vrijborger alhier op zijn versoek in vollen eygendom vergund ende toegestaan metsgaders gegeven word by dezen Een stuk Lands gelegen in 't grote veld over den Pas tusschen de tafelbaay ende bay falce, agter den tafel, ende oostwaarts van de bosbergen, aand' over ofte oostzijde van de verse Riviere genaemd Liesbeecq ende ten oosten met het sandige ende woeste Land na 't gestelde wensight ende 't overgebergte van Africa diep O. ten Noorden ende West ten Zuyden aan de Zuydzijde 145 ende aande Noordzijde bijna op de selve strekkingh, dog na 't Westeynde om de Riviershalven wat smal toeLopende 177 roeden breed aan 't Oosteynde Z.W. ten Zuyden ende N.O. ten Noorden 80 roeden, Mitsgaders aan 't Westeynde aan de voorsegde Revier Z. ten W en N. t. O. 57 Roeden makende alsoo tsamen 12000 vierkante (Roeden) ofte 20 Morgens Lands, uytwijsende de pertinente afteikeninghe daarvan in figure No. 9 door Pieter Potter Lantmeeter van de Comp. gemaakt met authorisatie) om tselve stuk Lands uyt kragte deeses ten erstenmaeraay, rogh, garst, haver, erten, boonen, rijs ende andere granen te besayen ende in Vollen eygendomme t' aanvaarden ende behouden ende dat sonder d' eenige de minste belastinge voor den tijd van 12 Jaaren excepto de hoekjes ende winkeltjes Lands Langs de rivierkand gelegen dat denselven in Leeningen zal toehebben, en de grond d'E Comp. eygen blijven, dog sulx gelijk andre Vrijluyden egter mogen tot thuynen &a gebruyken, als ook sijn huys ende schuuren op bouwen, naer Royingh door gem. Comp.s Lantmeeter te stellen, mits genigh van 't selve nog ook enigh eyghen en gebouwt Land zal mogen verkopen verhuuren nogte veralieneren, ende dat dan ook met weeten en Communicatie van d' E. Commandeur ende raad voorsz. in plaats van scheepenkennisse mitsgaders beneffens andere Vrijluyden vorders na d' expiratie van voorsz 12 Jare subject te blijven soodanige Impositie ende geregtigheden te voldoen. Item ook alsulke Heeren wegen te gedoogen als bij d' overigheit alhier op approbatie onser Heeren Principalen daar op gesteld ofte namaals ten dienste van d' E. Comp. ende 't gemeene beste nog soude mogen bevaarnt ofte gordonneert worden, gehouden blijvende te bewaren ende bewaken alle sodanige Redouten ende wagthuysen als bij de E. Comp tot beschermingе van der Vrijluijden Landerijen rede sijn ende nog gemaakt soude mogen werden, Alles op approbatie ende nader goed vinden van onse Heeren Mrs voorsz. onder stondt gegeven Int fort de goede hoop adij 10 8ber 1657 en was geteek t J. van Riebeek en in (margine) was 's Comp s signet in roden lacque gedrukt, waar onder gesr. ter ordonnantie van haar bovengemelte E. Heren en was get. Abraham Gabbema, Secret s

Concordt
J. G. DE GREVENBROECK.

(Bl. 44)
Kramat (Maleis) betekent: heilige plaats voor aanbidding.

(Bl. 45)
De C (= 100) wijst op het eeuwfeest. Het Latijn beteekent: Ik ga door in andere eeuwen. — 1702. — Geen weg is mij gesloten. — Met Gods hulp.

(Bl 52)
Cabo de Goede Hoop staat hier voor: Kaapstad.

General of the said United Provinces may deem fit, as is shown in due form by the most ample and solemn document of the said taking possession.

To witness the truth of this and to prevent anybody from pretending ignorance of it, this pillar has been erected here and this notification properly sealed and signed fixed on it, in the year and date as mentioned above.

LIEVE JOURBES
CORNELIS THEUNISS DRENT
By order of the said General
and Broad Council.
J. VAN VOSSELE.
Secretary.

Jan van Riebeeck's Tombstone (page 23).

Translation of the inscription:

Here under lies buried the Honourable Mr. Johan van Riebeeck, First Founder of the Colony at Cabo de Boa Esperance and ex-President of Malacca; lately Secretary to the High Government of India. Died the 18th January, 1677, 58 years old.

Grant of Land (page 27).

Translation of the Dutch text:

Commander and Council of the fortress the Good Hope at Cabo de boa esperance hereby grant to Jacob Cloeten of Cologne, freeburgher here, at his request in full ownership a certain piece of land in the large veld over the Pass between Tablebay and Bay False, behind Tablemountain and east ward of the Bosbergen, on the further or East side of the Fresh River, named Liesbeek, and on the east side with the sandy and waste land towards the mountains of Africa, deep E. by N. and W. by S at the S side 145 and at the N. side almost to the same extent, but towards the W. end, because of the river tapering somewhat narrowly 177 roods; broad at the E. and S. W. by S. and N. E. by N. 80 roods, besides at the W. end on the aforesaid river S. by W. and N. by E. 57 roods, thus making all together 12000 square roods or 20 morgen of ground, as shown in the exact diagram of the same, No. 9 drawn by Peter Potter, Landsurveyor of the Company; with autorisation to sow the same land without delay with wheat, rye, barley, oats, peas, beans and rice and to take the same in possession hold it in freehold and this without any taxes or impositions for the space of 12 years, excepting some plots and corners along the bank of the river being given in usufruct, the ground remaining the property of the Hon Company, with permission as granted to other Free-burghers to use the said plots as gardens, etc. houses and sheds to be built according to the ranges made by the surveyor; provided that he shall not be permitted to sell, let or alienate the same but with the knowledge and consent of the Hon Commander and Council aforesaid; he and other freemen, when the said 12 years will have expired, shall remain subject to the payment of such taxes and dues as well as to allow such high roads thenceforth through their lands, as may have been resolved upon by the authority in this country subject to the approbation of our Principals, or may hereafter be ordained in the interests of the Hon. Company and that of the public; on condition of being bound to preserve and to guard all such redoubts, and watch-houses which have already been erected or may still be erected by the Company for the protection of the lands of the Freemen; all this subject to the approbation of our Principals aforesaid. Given in the Fortress the Good Hope this 10th of October 1657. Signed Jan van Riebeeck. On the open space was pressed the seal of the Company in red wax, under which stood: By order of the above-mentioned gentlemen and was signed: Abraham Gabbema, as Clerk

For a true copy
J. G. DE GREVENBROECK.

(Page 44.)
Kramat (Malay) means: holy place of pilgrimage.

(Page 45.)
The C (= 100) alludes to the centenary The Latin expressions mean: I continue in other centuries. — 1702. — No way is blocked to me, when God assists me.

(Page 52.)
Cape of Good Hope means here: Cape Town.

Begrafenis van Baron van Rheede (bl. 53).

Betekenis der cijfers:

Eerste rij: 1. Cavallerie; *Tweede rij:* 2 Burger-infanterie, 3. drie kanonnen; *Derde rij:* 4. Garnizoen van het Kasteel; — *Vierde rij:* (van links naar rechts): 5. Twee trompetters; — 1. de Standaard, 2. het Rouwpaard, 3. het Handpaard, 4. het Wapen, 5 de Helm, 6 de Commandostaf, 7. de Wapenrok, 8. de Handschoenen, 9. de Sporen, 10 de Degen in de Schede, 11. de Degen bloot, 12. de Hofmeester, blootshoofds; — *Vijfde rij* (van rechts naar links): Acht aanssprekers, het Lijk, gedragen door 12 boekhouders en assistenten, de Lijfwacht; Slippedragers waren 4 Onderkooplieden; — *Zesde rij* (van links naar rechts): 2 Bloedvrienden, 3. Gezaghebber en Politieke Raad, 4 Predikanten, 5. Leden van de Raad van Justitie; — *Zevende rij* (van rechts naar links): 6. Compagnies ambtenaren, 7. Kerkeraadsleden, Burgers, enz. enz. enz, 8. Cavallerie.

Vrijbrief (bl. 54).

De tekst luidt als volgt:

Rijk Tulbagh, Raad Extraordinaris van Nederlands India, mitsgs Gouverneur van Cabo de Goede Hoop en den Ressorte van dien &c, &c, &c, benevens den Raad doen te weeten —

Alsoo Johannes Koopman van Keyserswaard A⁰ 1757 voor Bosschieter à *f* 12 pr maand met het schip Oud Carspel hier gekoomen, aan ons bij Request zeer instantig heeft versogt, omme uyt 's Comp's dienst ontslagen en tot burger te mogen werden aangesteld, hebbende d' E. Comp behoorlijk gediend, soo is 't dat wij zijn versoek goedgunstiglijk accordeeren omme zig alhier of elders met alle gepermitteerde burgerlijke Traficquen te mogen erneeren, mits geen Land van d'E. Comp. in eijgendom zal mogen versoeken, die ook aan haar blijft behouden die magt en dat vermogen omme hem ten allen tijden wanneer benodigt ofte zijn gedrag niet betamelijk weesen mogte weederom voor desselfs oude qualiteyt en gagie in dienst te neemen, Submitteerende hem wijders onder alle sodanige plaeq(aten) als er op 't stuk der vrijlieden reets zijn beraamt ofte nog in 't vervolg mogten vastgesteld worden.

Actum In 't Casteel de Goede Hoop
den 15 November 1763.

Gesien door Burger-raaden R. TULBAGH.

J. T. W. BÖTTIGER.
J N. CRUYWAGEN.
C. J. SCHOOR.

Ter ordonn(antie) van den
Edelen Heer Gouverneur en den Raad

O. M. BERGH

Rt. en Secrets.

Ducaton (bl. 54)

Deze munt is afgebeeld op $^2/_3$ van de ware grootte. Ook enkele andere munten en penningen zijn in de afbeeldingen iets verkleind.

Engelse spotprent (bl. 58).

Vertaling van de Engelse bijschriften:

Kom, kom, Mijnheer, de Republikeinen moeten niet al het geld krijgen; wij moeten er ook wat van hebben. Handen van je zakken, hoor je!

Tussen de Engelsen en de Fransen raakt de Hollander al z'n duiten kwijt.

Och och, nu hebben ze al mijn geld afgenomen!

Slavernij en zending (bl 59).

De platen op deze bladzijde zijn opgenomen om duidelik aan te tonen, dat in de 17e en 18e eeuw slavernij niet als iets onchristeliks werd aangemerkt. Daarom wordt het portret gegeven van een neger van Afrika's Westkust, die de slavernij verdedigde, terwijl hij zelf theoloog was. De Compagnie heeft in Zuid-Afrika, evenmin als elders, niet-blanken als predikanten in dienst gehad. In Nederland werden herhaaldelik Hottentotten of Negers van de Afrikaanse kust gedoopt. De Hottentot, die Ds. Petrus Kalden liet dopen, was degeen, die Ds. François Valentijn verbaasde door zijn Bijbelkennis.

Funeral of Baron van Rheede (page 53).

Explanation of the figures:

First row: 1. Cavalry; — *Second row:* 2. Infantry (Burghers), 3. Three cannons; — *Third row:* 4. Garrison of the Castle; — *Fourth row* (from the left): 5 two Buglers; 1. the Standard, 2. the Mourning-horse, 3. the Near-horse, 4 the Coat of Arms, 5. the Helmet, 6 the Commander's Staff, 7 the Coat of mail, 8. the Gloves, 9 the Spurs, 10 the Sword in sheath, 11. the naked Sword, 12 the Steward, bare headed; — *Fifth row* (from the right): Eight Undertakers, the Corpse, carried by 12 bookkeepers and assistents, the Bodyguard, 4 Junior Merchants as trainbearers; — *Sixth row* (from the left): 2 Intimate friends, 3. Commander and Council of Policy, 4 Clergymen, 5 Members of the Court of Justice; — *Seventh row* (from the right): 6. Servants of the Company, 7. Members of the „Kerkeraad" (vestry), Burghers, etc. etc etc, 8. Cavalry.

Letter of Freedom (page 54).

Translation of the Dutch text:

Rijk Tulbagh, Extra-ordinary Councillor of Netherlands India, Governor of the Cape of Good Hope and its Dependencies &c, &c, &c, and Council make known —

Forasmuch as Johannes Koopman of Kaiserswerth who arrived here in 1757 as gunner on the pay of 12 guilders per month in the vessel Oud Carspel, has earnestly requested us to be released from the service of the Company and to be made a freeburgher, having served the Company properly, so do we graciously grant him his request to settle here or elsewhere and to carry on all permitted civic trades, provided he shall not make any application for land, from the Hon. Company which reserves for itself the right and power of re-enrolling the said Koopman, if needed or in case of misbehaviour, in the quality and for the pay of a gunner, submitting him furthermore to live and act according to all ordinances for freemen, as have already been or may hereafter be framed.

Given in the Castle "the Good Hope"
this 15th of November 1763.

Seen by the Burgher Councillors R. TULBAGH.
(follow names)

By order of the Hon Governor and Council

O. M. BERGH.

Councillor and Secretary.

Ducaton (page 54),

This coin has been reproduced at $^2/_3$ of the original size Some of the other pictures of coins and medals are also on a smaller scale.

Slavery and Missionary Efforts (page 59).

The pictures on this page have been inserted to illustrate the fact that in the 17th and 18th centuries slavery was not considered as contrary to Christianity. Therefore the portrait is given of a negro from the West coast of Africa, who, though himself a theologian, defended slavery. The Dutch E. I Coy has never appointed a coloured man as clergyman, neither in South Africa nor in any other possession or settlement. In the Netherlands Hottentots or negroes from the African coast were repeatedly baptised The Hottentot, whom the Rev. Petrus Kalden had baptized, was the same native who astonished the Rev. François Valentijn by his Bible-knowledge.

J. A. Uytenhage de Mist (page 62)

Translation of the letter granting a Coat of Arms to Cape Town:

The Council of the municipality of Cape Town is authorised and ordered by me, the undersigned, Commissioner-General of the Batavian Government, to use the above seal on all occasions where a municipal seal will be needed.

In the Castle The Good Hope, June 12th 1804.

J. A. DE MIST,
Commissioner-General

De Stamvaders der Hollandse Afrikaners (bl. 65).

De schijven, voorkomende in de hoek van de kaart, zouden voor sommigen misleidend kunnen wezen als men niet lette op de woorden *Reichs-Deutsch*, d w z : behorende tot het *hedendaagse* Duitse Rijk. De Nederlandse taalgrens loopt nog tegenwoordig en liep vroeger in veel sterker mate buiten de grenzen van het Koninkrijk Nederland. Vandaar dat de percentage's zo zijn, dat de grote schijf er moest uitzien, als hieronder is weergegeven. De liefde voor Duitslands grootheid heeft de samenstellers van de kaart parten gespeeld.

I	Nederlands	ruim 50 %
	Dutch	fully 50 %
II.	Duits	27 %
	German	27 %
III.	Frans	ruim 17 %
	French	fully 17 %
IV	Andere nationalit.	ruim 5 %
	Other nationalities	fully 5 %

Slachtersnek (bl. 67).

Het opschrift, op het gedenkteken aangebracht, luidt: „Ter nagedachtenis aan Frederick Bezuidenhout, gesneuveld te Baviaansrivier. En Hendrik Prinsloo, Stephanus Bothma, Abraham C. Bothma, Cornelis Faber, Theunis de Klerk, gericht op 16 Maart 1815. In verband met de Slagtersnek-geschiedenis

Natal (bl. 77).

Vertaling van Piet Retief's overeenkomst met Dingaan:

Wete ieder hierbij dat, daar Pieter Retief, Goeverneur van de Hollandse Emigrante Boeren mijn vee heeft teruggehaald dat Sikonyella had gestolen, welk vee genoemde Retief mij nu overgeeft, ik Dingaan, Koning van de Zoeloes, hierbij verzeker en verklaar dat ik besloten heb aan genoemde Retief en zijn landgenoten (als beloning van het bovengenoemde feit) af te staan de plek genaamd Port-Natal met al het erbij behorende land, te weten van de Toegela tot de Oemzinvoeboe rivier in het Westen en van de Zee tot het Noorden, zover als het land bruikbaar kan zijn en in mijn bezit is, 't geen ik hierbij deed en hun gaf als eeuwigdurend eigendom.

[Dit onderste gedeelte is in het Hollands]

De merk X van de
Koning Dingaan.

Als getuigen:	Als getuigen
M. Oosthuyse	Nolona Grood raadslid.
A C. Greyling	Inlivanco „ „
B. J. Liebenberg	Manondo „ „

Voortrekkers-kerkje (bl. 81).

Toen deze bladzijde van de Atlas was afgedrukt, vernamen de samenstellers, dat het Voortrekkerskerkje te Pietermaritzburg verbouwd was tot een stemmig kerkgebouw, dat dienst doet als museum. Het genoemde technische bezwaar en de omstandigheid, dat het verkrijgen van het kopierecht van de maker der foto van het gebouw, zoals het nu is, eerst na verloop van vele weken kon worden verkregen, is oorzaak, dat een afbeelding van het herstelde gebouw niet kon worden opgenomen Onze afbeelding heeft nu aan geschiedkundige waarde gewonnen.

The Origin of the Dutch Africanders (page 65).

The discs, reproduced in the corner of the map, might lead some to wrong conclusions, if they overlooked the true meaning of the word *Reichs-deutsch*, i.e. belonging to the *present* German Empire. The boundary between the Dutch-speaking and the German-speaking territories runs still at the present day far beyond the frontier line of the Kingdom of Holland, and in the 17th and 18th centuries this condition existed in a more marked degree. For that reason the illustration of percentages must be represented in the manner as done here. The love of Germany's greatness has led the compilors of the map to the erroneous deductions from Dr. Colenbrander's figures.

Slachtersnek (page 67).

The translation of the inscription on the monument reads: In memory of Frederick Bezuidenhout who perished at, Baviaans-River. And Hendrik Prinsloo, Stephanus Bothma, Abraham C. Bothma, Cornelis Faber, Theunis de Klerk, put to death here on March 16th, 1815, in connection with the Slachtersnek-affair.

Natal (page 77).

Translation of Potgieter's certificate:

I certify that this written contract was found by us undersigned on the skeleton of the late Mr. P. Retief, in Dingaan's Country, this 21st day of December 1838, in a leather wallet If required we are willing to confirm this by solemn oath. E. F. POTGIETER

Voortrekkers' Chapel (page 81).

When this page of the Atlas had left the press, the compilors learnt that the chapel had been rebuilt into a simple church, to be used as a Museum. The technical difficulty and the circumstance that procuring the copyright from the makers of the photo of the new building would take many weeks, are responsible for the fact that a picture of the building in its present condition could not be inserted. The result is that our picture has now gained additional historical value.

Paardekraal (page 95).

Translation of the Dutch text:

Paardekraal, Dec. 11th, 1880.

To the Hon. S. J. P. Kruger,
Vice-President of the S.A. Republic

Sir, —

The People of the S A. Republic have in their meeting of this day carried the resolution, a copy of which we have the honour to send here with We are ordered by this resolution to give effect as soon as possible to the wish of the People and, as the President has left the country, we act in accordance with the provisions of the Act, passed by the Honorable Volksraad in March 1877, by which you have been appointed Vice-President, and leave it to your care to give effect to the resolution of the Volksraad.

W. EDUARD BOK, Secretary. M. W. PRETORIUS, Chairman.

The Burghers of the South African Republic, now here assembled, have carefully and anxiously watched the

Pres. S. J. P. Kruger (bl. 124).

De ere sabel draagt het volgende opschrift:

(in het Duits) Aan de Zeer vereerde President van Transvaal, Paul Krüger, gewijd door de strijders in de veldtochten 1864—1866, 1870—71, uit het district en de wapenstad Solingen, Duitsland.

Opschrift van het ruiterbeeldje:

Aan Zijne Excellentie den Staatspresident Krüger een welkomstgroet bij Zijne aankomst in Europa van het Cronjé-Comité. St. Petersburg, November, 1900

Opschrift van de beker:

(in het Frans) De burgers van de stad Moscou aan Generaal Cronjé.

Een stuk geschiedenis in postzegels (bl. 127)

De postzegels, genummerd 1—7, zijn uitgegeven door de Regering van de Kaap-kolonie; 8—12 door die van Natal; 15—17 door die van de Z.A. Republiek; 18 na de eerste annexatie; 19—24 na de vrijheids-oorlog; 23, 24 en 27 dragen de opdrukken V.R I. en E.R I; 25 en 26 zijn uitgegeven vóór de toekenning van verantwoordelik bestuur; 27 draagt de opdruk V.R.I, doch het stempel vertoont nog de letters Z A.R.; 28 is een schepen-kenniszegel van de Oranje-Vrijstraat; 33 is de eerste postzegel, uitgegeven door de Regering van de Unie van Zuid Afrika; 34 en 35 zijn uitgegeven gedurende het kortstondig bestaan van de Republiek Stellaland; 44—46 zijn postzegels voor Portugeesch Oost-Afrika.

proceedings of the Committee since the resolution (has been) carried by the People on December 15th 1879, providing that at the earliest possible date the Government of the S.A. Republic should resume their functions. The People were satisfied with the information that (the carrying out of) this resolution had been postponed because the latter was based upon the desire to try all means in order to find a friendly solution of the case, but they have learned w th indignation that Sir Owen Lanyon by his proceedings has henceforward made it impossible to the committee, who otherwise might perhaps have succeeded in finding a suitable and friendly solution of the case. And as the Notice of Sir Owen Lanyon's Proclamation Nr 257 makes it impossible for the Committee and the People to enter into further negotiations, therefore the People now resolve for that reason, that immediate effect shall be given to their resolutions of December 15th 1879 and desire that their leaders shall bring this to the knowledge of the Committee.

Paardekraal, December 13th, 1880.

The Triumvirate's Oath of Allegiance (page 97).

Paardekraal, December 13th, 1880.

I hereby take oath to be faithful to the People of the S A Republic, to act in my office in accordance with the laws of the country, to maintain the independence of the country and of the People and to give effect to all resolutions passed by the Volksraad, and that I shall always promote the prosperity and the welfare of the S A. Republic, and I declare, that I shall not accept any gift or favour from anybody in order to deviate from the law and that I have not promised any gift or favour to anybody in order to be nominated to this office.

So truly help me God

S J. P. Krüger.
M W. Pretorius.
P. J. Joubert.

Pres. S. J. P. Kruger (page 124).

Translation of the German text on the sword of honour:

Dedicated to the most honoured President of Transvaal, Paul Krüger, by the soldiers who took part in the campaigns of 1864—'66 and 1870—'71, residing in the district and arms-manufacturing town of Solingen, Germany.

The Dutch text on the equestrian statue:

Greetings of Welcome to His Exc. Statepresident Kruger upon his arrival in Europe by the Cronjé Committee. St. Petersburg, November 1900.

The French text on the coupe:

The burghers of the city of Moscow to General Cronjé.

Queen Wilhelmina's Telegram (page 125).

Translation of the Dutch text:

It was a pleasure to me to place my cruiser Gelderland at your disposal and to learn that you arrived in good health. Wilhelmina.

South African History told in postage-stamps (page 127).

The stamps, numbered 1—7, have been issued by the Government of Cape-colony; 8—12 by the Government of Natal; 15—17 by the Government of the S A Republic before — 18 after the first annexation; 19—24 after the war of 1880—'81; 23, 24 en 27 bear the initials V.R.I. and E.R I, 27 however also a postage-mark with the initials Z A R.; 25 and 26 have been issued before the granting of responsible government; 28 is a transport-stamp of the Orange Free-State; 33 is the first stamp, issued by the Union Government; 34 and 35 have been issued during the short existence of the republic Stellaland; 44—46 are stamps for the Portuguese possessions in East Africa.

INDEX.

De *kursief* gedrukte cijfers wijzen portretten aan. — The figures in *italics* denote portraits.

A.

AFRICA. Map of the principal lines of migration, 1; Map in de Laurentian library, 5. — *See*: SOUTH AFRICA.
AFRICANDERS. Origin of the Dutch — (map), 65.
AFRIKA. Kaart van de voornaamste wegen der volksverhuizingen, 1; Kaart in de Laurentiaanse bibliotheek, — 5 *Zie*: ZUID-AFRIKA.
AFRIKANERS. Oorsprong der Hollandse — (kaart), 65
ALEXANDRA. Koningin —, Queen —, *128*.
ALGOA BAAI in 't begin der 19e eeuw, 68.
ALGOA BAY in the beginning of the 19th century, 68
AMAJUBA, 99.
AMAPONDO. *See*: PONDO.
AMATABELE. *See*: MATABELE.
AMAXOSA. *See*: XOSA.
AMAZULU, 70. *See*: ZULU.
AMSTERDAM. Allegorical Representation of the Amsterdam Chamber of the E. I. C., 45; Burgerweeshuis, 13; Compagnieswerf, 17; Dockyard of the E. I. C. 17; East India House, 17; Oost-Indies Huis, 17; Orphanage, 13.
ARMOURED TRAIN, 115.

ARMS, IMPLEMENTS, ETC.
Bechuana, 72; Betsjoeanen, 72; Boesmans, 1, 2, 3; Bushmen, 1, 2, 3; East India Company, 13; Martel-werktuigen, 29; English Naval Guns, 118; Oost Indiese Compagnie, 13; Engelse Scheepskanonnen, 118; Steen-tijdperk, 1; Stone age. 1; Torturing implements, 29; Voortrekkers, 78.
ARMSTRONG. Capture of Fort -, 84. Verovering van Fort —, 84.
ARQUEBUSIER of the E. I. C., 13.

B.

BANNERMAN. SIR CAMPBELL —, *123*.
BANTOE STAMMEN. Verbreiding der — (kaart), 79.
BANTU-TRIBES. Map of the regions, occupied by the —, 79.
BAPTISM of natives, 59.
BAROLONG, 69.
BARTLE FREERE. Sir —, *93*.
BASOETOE, 73; — monument, 89; — oorlogen, 85, 88, 89
BASTAARD, 69; BASTARD, 69.
BASUTO, 73; — monument, 89; — wars, 85, 88, 89.
BATAVIA Rede van —, 20, 28; Roadstead of —, 20, 28

BATTLES ETC.
Amajuba, 99; Fort Armstrong, 84; Blauwberg, 63; Bloedrivier, 81; Boomplaats, 83; Colenso, 118; Coleskop, 117; Doornkop, 109; Ladysmith, 116; Magersfontein, 117; Majoeba, 99; North Foreland, 32; Paardeberg, 120; Potchefstroom, 98; Rorkesdrift, 94; Saldanhabaai, 58; Saldanha Bay, 58; Spionkop, 119; Taylor's Fort, 107; Thaba Bosigo, 88; Tweebosch, 122; Tweespruit, 121; Vierdaagse zeeslag, 32; Aanval op een wagen-lager, 80, 107; Attack on a Wagon-laager, 80, 107.
BECHUANA, 72; — life, 72; — pottery etc. 72.
BEELAERTS VAN BLOKLAND. Jhr. Mr. G. J Th. -, *103*
BEGRAFENIS VAN BARON VAN RHEEDE, 53.
BETSJOEANEN, 72; — aardewerk enz, 72; — leven, 72
BEYERS. GEN. C F. —, *119*.
BEZUIDENHOUT Cave into which — fled, 67; Grot waarin — vluchtte, 67.
BIRD-SHOOTING. Rules and regulations for -, 12.
BLAUWBERG, 63.
BLOEDRIVIER, 81.
BOESMANS, 2; tekeningen, 2; wapens en werktuigen, 1, 2, 3.
BOK. W. EDUARD —, *101*.
BOOMPLAATS, 83.
Bosjesmannen. *Zie*: BOESMANS
BOSHOF. PRES. J. N. —, *87*.
BOSSCHIETER van de O. I. C., 13.
BOTHA. GEN. LOUIS —, *119*.
BRAND. PRES. JAN HENDRIK —, *90*.
BRIDGE. Trestle — at Frere, 115; — of sleepers thrown over the Tugela, 115.
BRITISH SETTLERS Arrival of the first —, 68.
BRITSE IMMIGRANTEN Komst van de eerste -, 68.
BRUG Hulp spoorweg— bij Frere, 115; — van dwarsleggers over de Toegela, 115.
BUCQUOY. JACOB DE —, *47*.
BULLER Sir Redvers Henry —, *116*.
BURGER S. W. —, *113*.
BURGERS, Pres. Thomas François —, *91*.
BUSHMEN, 2; arms and tools, 1, 2, 3; paintings, 2.

C.

CABO DE BONA ESPERANCA. *See*: CAPE OF GOOD HOPE. *Zie*: KAAP DE GOEDE HOOP.
CAFFRARIA, 66.
CALVIN. JOHN, *8*.
CALVIJN. JOHANNES —, *8*.
CAMPBELL BANNERMAN. Sir —, *123*.
CAPE COLONY Beginning of self-Government, 86; Charter of King George IV, 73; Extension at the end of the 18th century, 55; First Parliament, 86; Paper-money, 66.
CAPE MALAYS, 44.
CAPE OF GOOD HOPE Five drawings, 48, 49, 50, 51, 52; Fortifications, 56; Maps, 24, 26, 30, 34, 40, 41, 55, 56, 57; French assistance, 57; Picture, 25. *See*: CAPE COLONY, CAPE PENINSULA, CAPE TOWN, CASTLE, FORT, TABLE BAY, TABLE VALLEY.
CAPE PENINSULA (Map), 23.
CAPE TOWN. Coat of arms, 62; Departure of Self-Government Deputation to London, 86; Fortifications, 57; Funeral of Baron van Rheede, 53; Lutheran church, 43; Maps, 24, 30; Neptune Anti-convict meeting, 83; Occupation by the English, 63; by the French, 57; Opening of the first Parliament, 86; First Railway Station, 91; Views, 25, 48, 50, 51, 52.
CAPITEIN. J. E. J. —, *59*
CAPITULATION of Papendorp, 64.
CARICATURE. English — on the alliance between France and the Netherlands, 58.
CASTLE „THE GOOD HOPE" The —, 33, 48, 50.
CAVENDISH Thomas —, *14*.
CETEWAYO, *93*.
CH'KA, *70*; meets Lieut. Farewell, 71.
CHAMBERLAIN JOSEPH —, *109*
CHARLES V, Emperor, *8*. CHARLES II, King, *31*.
CHARTER of George IV, 73.
CELLIERS SAREL —, *79*.
CLOETE'S erfbrief, *27*; — 's grant of land, 27.
COATS OF ARMS Cape Town, 62; Great seal of the Little Free State, 104; Orange Free State, 87; Vasco da Gama, 6.

COINS AND MEDALS.
Boesman-geld, 3; Bushman money, 3; Cape paper-money, 66; Centenary of the Amsterdam chamber of the E. I C (M), 45; Ducaton, 54; Eeuwfeest van de Amsterdamse Kamer der O. I. C (M), 45; Kaaps papieren geld, 66; Malarl, 3; Opening of the Delagoa-Bay railway (M), 106; Opening van de spoorweg naar Lourenço Marques (M), 106; De Suffren's assistance to the Cape (M), 57; De Suffren's hulp aan de Kaap (M), 57; Silver coin of the E. I. C. 54; Bezoek van de Transvaalse Deputatie aan Nederland (M), 103; Visit of the Transvaal Deputation to the Netherlands (M) 103; Zilvermunt van de O. I C, 54.
COLENSO JOHN WILLIAM —, *94*.
COLENSO, 118.
COLESKOP, 117.
COLLEY. SIR G POMMEROY —, *97*.
COMPAGNIE'S WERF te Amsterdam, 17.
CONSTANTIA. Great —, 36; Groot —, 36.
COSTER. Dr. H J. —, *111*.

COUNTRYHOUSES.
Great Constantia, 36; Groot Constantia, 36; Grote Schuur, 41; In Holland, 17th century, 12; In Holland,

17e eeuw, 12; Tulbagh Drostdij, 36; Vergelegen, 37
CUYLER. LANDDROST —, *64*.

D.

DAM. DRINKWATER — in de Tafelvallei, 33.
DELAGOA-BAAI *Zie*: RIO DE LA GOA.
DE AGOA BAY. *See*: RIO DE LA GOA.
DEPUTATIE Kaapse — naar Londen, 86; Transvaalse — in Nederland, 103; — in de Transvaalse Uitvoerende Raad, 112.
DEPUTATION. Cape — to London, 86; — in the Transvaal Executive Council, 112; Transvaal — in the Netherlands, 103.
DINGAAN, *76*. — 's overeenkomst met Piet Retief, 77; — 's treaty with Piet Retief, 77.
DINNER. Old Dutch —, 11.
DOCKYARD of the E. I. C. at Amsterdam, 17.

DOCUMENTS. HISTORICAL —, ETC.
Akte van in-bezit-neming van St Helena, 19; Brief, waarmee aan Kaapstad een wapenschild wordt gegeven, 62; Charter of King George IV, 73; Dingaan's treaty with Piet Retief, 77; Dingaan's verdrag met Piet Retief, 77; Eed van trouw van het Driemanschap, 97; Erfbrief, 27; Grant of land, 27; Handvest van Koning George IV, 73; Koningin Wilhelmina's telegram van welkom, 125; Letter by which a coat of arms was granted to Cape Town, 6; Letter of Freedom, 54; Potgieter's certificate, 77; Potgieter's verklaring, 77; Proclamation of the annexation of St. Helena, 19; Queen Wilhelmina's telegram of welcome, 125; Reglement op 't aannemen van soldaten enz. voor de O. I. C., 38; Reglement voor 't papegaaischieten, 12; Resolutie van Paardekraal, 95; Resolution of Paardekraal, 95; Rules and Regulations for bird-shooting, 12; Rules for the enlistment of soldiers etc for the E.I C., 38; Triumvirate's oath of allegiance, 97; Vrijbrief, 54.

DOKUMENTEN. HISTORIESE —. *Zie*: DOCUMENTS.
DOORNKOP, 109.
DOPEN VAN INBOORLINGEN, 59.
DORDRECHT. Synode van —, 11; SYNOD OF —, 11
DRAKE. Francis —, *14*
DRAKENSTEIN (kaart; map), 40, 41.
DRIEMANSCHAP. Eed van Trouw, 97; Opdracht van het Volk aan het —, 95.
DROSTDIJ, van Tulbagh, 36; at Tulbagh, 36
DUNN. JOHN —, *70*
D'URBAN. SIR BENJAMIN —, *81*.
DWERGNEGERS. 1.

E.

EAST INDIA COMPANY. DUTCH —.
Centenary of the Amsterdam Chamber, 45; Coin, 54; Compagnie's werf, 17; Dockyard, 17; East India House, 17; Eeuwfeest van de Amsterdamse Kamer, 45; Inrichting, 18; Jacht der Bewindhebbers, 16; Munt, 54; Oost-Indies Huis, 17; Organisation, 18; Retoervloot, 20, 28; Returnfleet, 20, 28; Yacht of the Directors, 16.
EAST INDIA HOUSE at Amsterdam, 17.
EGYPTENAREN. Schepen van de —, 4.
EGYPTIANS. Ships of the —, 4.
EDICT OF NANTES. Revocation of the —, 39.
EDIKT VAN NANTES. Herroeping van het —, 39.
EDWARD VII. King —, *128*; Koning —, *128*
ERFBRIEF, 27.
EXECUTIVE COUNCIL OF THE S. A. R, The —, *112*.
EXODUS. The — from the Rand, 114.
EXPEDITION TO NAMAQUALAND. S. v. d Stel's —, 34.

F.

FAREWELL. Lieut — meets Chaka, *71*; Ontmoeting van luit. — met Tsjaka, *71*.
FILIPS II, Koning van Spanje, *9*.
FINGO'S, 66; — on trek, 66; Trek van —, 66.

FORTEN ENZ.
Fort Armstrong, 84; Fort Frederik, 60; Glendower, 88; de Goede Hoop, 24, 26, 30; the Good Hope, 24, 26, 30; Lydzaamheid, 46, 47; Taylor's Fort, 107; Zimbabwe, 3. *See*: CASTLE *Zie*: KASTEEL.
FREDERI(C)K. FORT —, 60
FROUDE. JAMES ANTHONY —, *94*
FRIJKENIUS S. H. —, handtekening, 60; signature, 60.
FUNERAL OF BARON VAN RHEEDE, 53
FURNITURE etc, of the time of the E. I. C. 42, 43; Voortrekkers, 78.

G.

GAIKA. Meeting of Gen. Janssens and —, 61; Ontmoeting tussen Gen. Janssens en —, 61.
GELDERLAND. De Hollandse kruiser —, 125; the Dutch cruiser —, 125
GEORGE IV. Charter of King —, 73; Handvest van Koning —, 73.

GEREEDSCHAP. *Zie*: ARMS, IMPLEMENTS ETC.
GLADSTONE WILLIAM EWART —, *97*.
GLASSWARE. *See*: FURNITURE.
GLASWERK. *Zie*: MEUBELEN
GLENDOWER. FORT —, 88.
GOENS. RIJCKLOFF VAN —, *28*.
GOSKE. IJSBRAND — 's handtekening, 34; signature 34.
GRAAFF. C. I. v. D. —, *56*; handtekening, 56; signature, 56.
GRAAFF. MEJ. V. D. — *56*.
GRAHAM. COL. —, *64*.
GRANT OF LAND, 27
GREY. SIR GEORGE —, *89*.
GROOT. HUGO DE —, *16*.
GROTE SCHUUR. Kamer in —, 41; Room in —, 41.
GROTIUS. HUGO —, *16*.

H.

HAMELBERG. MR. H. A. L. —, *89*.
HANDVEST van Koning George IV, 73.
HARCOURT. SIR WILLIAM —, *114*.
HANDTEKENINGEN, 19, 22, 27, 30, 34, 35, 36, 43, 54, 55, 56, 60, 62, 66, 74, 77, 95, 97.
HELENA. in-bezit-neming van St. — door de Hollanders, 19; Occupation of St. — by the Dutch, 19.
HENDRIK Prins — de Zeevaarder, *6*.
HENRY. Prince — the Navigator, *6*.
HERTZOG. GEN. DR. J. B. M. —, *123*.
HERVORMINGS-KOMMISSIE. De Johannesburgse —, *110*. Voorlopig onderzoek, 111.
HOFFMAN. PRES. JOSIAS —, *87*
HOFMEYR. JAN HENDRIK —, *102*.
HOTTENTOTS. Eerste afdeeding, 14; First picture, 14; Migration, 21; Treks, 21; Types, 21; Zeden en Gewoonten, 21.

I.

IMPLEMENTS. *See*: ARMS.

INBOORLINGEN-TYPES.
Amapondo, 66; Amatabele, 73; Amaxosa, 66; Amazulu, 70; Barolong, 69; Basoeto, 73; Bastaard, 69; Bastard, 69; Basuto, 73; Bechuana, 72; Betsjoeanen, 72; Boesmans, 2; Bushmen, 2; Cape Malays, 44; Dwergnegers, 1; Fingo, 66; Hottentots, 21; Koranna, 71; Mantatee, 69; Mantatezen, 69; Matabele(n), 73; Moenande 1; Munande, 1; Pigmy-negroes, 1; Pondo, 66; Slamse mensen 44; Xosa, 66; Zoeloe, 70; Zulu, 70.
INRICHTING van de Hollandse Oost-Indiese Compagnie, 18.

J.

JACHT der bewindhebbers van de O. I. C., 16.
JAMESON. DR. L S. —, *109*; — inval, 109, 110, 111, 112; — raid, 109, 110, 111, 112.
JANSSENS GEN. J. W. —, *62*; Handtekening, 62; Meeting with Gaika, 61; Ontmoeting met Gaika, 61; Signature, 62.
JONG. CORNELIUS DE —, *58*.
JOOISSES. DR. E. J. P. —, *101*.
JOUBERT. GEN. PIET —, *101*; Handtekening, 97; Signature, 97.

K.

KAAP DE GOEDE HOOP. *Zie*: CAPE OF GOOD HOPE.
KAAPKOLONIE. *Zie*: CAPE COLONY.
KAAPSE SCHIEREILAND (kaart), 26.
KAAPSTAD. *Zie*: CAPE TOWN.

KAARTEN ENZ.
Africa, 1, 5; Afrika, 1, 5; Amajuba, 99; Cape Colony, 55; Cape of Good Hope, 24, 26, 30, 34, 40, 41, 55, 56, 57; Cape-Peninsula, 26; Cape Town, 24, 30. Castle, 33, 48, 50; Drakenstein, 40, 41; Expedition to Namaqualand, 34; Fort de Goede Hoop, 24, 26, 30; Fort Lijdzaamheid, 46, 47; Fort the Good Hope, 24, 26, 30; Kaap de Goede Hoop, 24, 26, 30, 34, 40, 41, 55, 56, 57; Kaapkolonie, 55; Kaapse Schiereiland, 26; Kaapstad, 24, 30; Kasteel, 33, 48, 50; Landtocht van S. v. d. Stel, 34; Majoeba, 99; Rio de la Goa, 46, 47; Saldanhabaai, 58; Saldanha Bay, 58; Simonsbaai, 46; Simons Bay, 46; South Africa, 20; Stellenbosch, 40, 41; Table

Bay, 24, 75; Tafelbaai, 24, 75; Wereldkaart 4; Map of the World, 4; Zuid Afrika, 20.
KAPITULATIE VAN PAPENDORP, 64
KAREL V. Keizer —, *8*. KAREL II. Koning —, *31*.
KAFFRARIA, 66.
KASTEEL „DE GOEDE HOOP". Het —, 33, 48, 50
KEELHAULING, 29.
KEMP, DR J. T. V D. —, *67*.
KETSWATO, *93*.
KHAMA, *72*.
KIELHALEN, 29.
KIMBERLEY (diamantmijn, diamond mine), 90.
KITCHENER LORD —, *120*
KLEIN VRIJSTAAT. Groen-zegel van de —, 104.
KNOX. GEN. —, *121*.
KOEN JAN PIETERSZOON —, *16*.
KOK. ADAM —, *82*.
KORANNA'S, 71.
KRAMAT, 44.
KRUGER, PRES. S J P. —, *124*; Articles presented during his stay in Europe, 124; Handteke .ing, 97; Koningin Wilhelmina's telegram van welkom, 125; Pipe, 78; Pijp 78; Queen Wilhelmina's telegram of welcome, 125; Scarf, 112; Signature, 97; Sjerp, 112; Voorwerpen, aangeboden tijdens zijn verblijf in Europa, 124.
KUNSTVOORWERPEN, Pres. Kruger aangeboden, 124

L.

LAAGER OF WAGONS, 80, 107.
LADYSMITH, 116.
LAING'S NEK. Peace negotiations at —, 100; Vredesonderhandelingen te —, 100

LANDHUIZEN. *Zie:* COUNTRYHOUSES.

LANDTOCHT van S v. d. Stel naar Namakwaland, 34.
LETTER OF FREEDOM, 54.
LEYDS. DR. W. J. —, *111*.
LINSCHOTEN. JAN HUYGENSZ. van —, *14*.
LITTLE FREE STATE. Great Seal of the —, 104.
LIVINGSTONE. DAVID —, *74*. At Kuruman, 75 Te Koeroeman, 75.
LUTHER. MAARTEN —, *8*; MARTIN —, *8*.
LUTHERAN CHURCH at Cape Town, 43; pulpit in the —, 53.
LUTHERSE KERK te Kaapstad, 43; preekstoel in de —, 53.
LIJDZAAMHEID. FORT —, 46, 47.

M.

MAALTIJD Oud-Hollandse —, 11.
MAFEKING SIEGE-NOTE, 123
MAGERSFONTEIN, 117
MAJOEBA, 99.
MALARI, 3
MALAYS. Cape —, 44
MALEIERS Kaapse —, 44.
MANTATEE, 69; — invasion, 69.
MANTATEZES, 69; — inval, 69.

MAPS AND PLANS. *See*: KAARTEN ENZ

MARTELWERKTUIGEN, 29.
MARIA, koningin van Engeland, *39*.
MARY, Queen of England, *39*.
MATABELE, 73; — wars, 107.
MATABELEN, 73; — oorlogen, 107.
MC. CALL THEAL DR. GEO —, *102*.
MERRIMAN. JOHN X —, *102*.
METHUEN. LORD —, *122*.
MEUBELEN enz. uit de tijd van de O I. C, 42, 43.
MEYER. LUCAS J. —, *101*.
MIGRATION. Principal lines of —, 1; of the Emigrant Farmers, 79; of the Hottentots, 21; of the Bantu, 79.
MINISTERIE. Het eerste Unie —, 128.
MINISTRY. The first Union —, 128

MISSION AND MISSIONARIES.
Baptism of natives, 59; J E. J. Capitein, *59;* John William Colenso, *94;* Dopen van inboorlingen, 59; Prins Hendrik de Zeevaarder, *6;* Dr. J. T v.d Kemp, *67;* Khama, *72;* David Livingstone, *74;* Robert Moffat, *74;* Koeroeman, 75; Kuruman, 75; Struggle against slavery, 59; Strijd tegen de slavernij, 59; Wilberforce, *74;* Zakriverspoort, 75.
MIST. De —. ZIE UYTENHAGE.
MOFFAT. ROBERT —, *74*. At Kuruman, 75; Te Koeroeman, 75.
MONUMENT. Basoetoe oorlogen, 89; Busuto-wars, 89: Slachtersnek 67.
MOSHESH, *88*; MOSHESH, *88*
MULLER DR H. P. N —, *103*.

MUNTEN EN PENNINGEN. *Zie*: COINS AND MEDALS

N.

NAPOLEON, Prince Imperial of France, *93;* Prins —, *93*.
NAVAL GUNS. English — at Colenso, 118
NEDERBURGH. S. C. — 's handtekening, 60; signature, 60.
NEDERLANDS ZUID-AFRIKAANSE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ, 106
NETHERLANDS SOUTH-AFRICAN RAILWAY COMPANY, 106
NEPTUNE. The — Anti-convict meeting, 83
NEPTUNUS. De — Anti-bandieten vergadering, 83.
NIEUHOFF JOAN —, *30*.
NOODT. PIETER GUISBERT — 's handtekening, 43; signature, 43.
NOORT. OLIVIER VAN —, *14*
NOOT, uitgegeven tijdens 't beleg van Mafeking, 123.
NORTH FORELAND. The naval battle of —, 32.
NOVA ZEMBLA. Hibernation of the Dutch on —, 15; Overwintering der Hollanders op —, 15.

O.

OEMGOENGOENDILOVOE, 76
OLDENBARNEVELD. JOHAN VAN —, *9*.

OOST-INDIESE COMPAGNIE. *Zie*: EAST INDIA COMPANY.

OOST INDIES HUIS te Amsterdam, 17.
ORANJE Prince William I of —, *9;* Prince William III of — *39;* Princes of the House of — Nassau, *10*.
ORANGE FREE STATE. Flag and coat of arms. 87
ORANGE RIVER. British troops cross the —, 85.
ORANJE. Prins Willem I van —, *9;* Prins Willem III van —, *39;* Prinsen uit het Huis van — Nassau, *10*.
ORANJERIVIER. Britse troepen trekken over de —, 85.
ORANJE VRIJSTAAT. Vlag en wapen, 87.
ORGANISATION of the Dutch E I. C, 18.
ORPHANAGE Burgher — at Amsterdam, 13.
OVERBEKE AERNOUT VAN —, *35*.

P.

PAARDEBERG. 120.
PAARDEKRAAL Feestviering te —, 96: Meetings at —, 95, 96, 97; Volksvergaderingen, 95, 96, 97.
PADRAO, 7.
PAPEGAAI-SCHIETEN Reglement voor het —, 12.
PAPENDORP. Capitulation of —, 64; Kapitulatie van —, 64.
PAPER-MONEY, 66.
PAPIER GELD, 66.
PARLEMENT. Het Eerst Kaapse —, 86.
PARLIAMENT. The First Cape —, 86.
PENINSULA CAPE —, 26.
PHILIP II, King of Spain, *9*.
PHOENICIANS Ships of the —, 4
PHOENICIËRS. Schepen der —, 4
PIGMY NEGROES, 1.
PLANCIUS, DS. PETRUS —, *15*.
PLETTENBERG JOACHIM VAN —; Baken, 55; Beacon-stone, 55; Handtekening, 55; Signature, 55.
PONDO, 66.
POPINJAY. *See*: Bird-shooting.
PORT NATAL, 76.

PORTRAITS.
Koningin Alexandra, 128; Queen Alexandra, 128; Sir Bartle Frère, 93; Jhr Mr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland, 103; Gen C. F. Beyers, 119; W. Eduard Bok, 101; Pres. J. N. Boshof, 87; Gen. Louis Botha, 119; Pres. Jan Hendrik Brand, 90; Jacob de Bucquoi, 47; Sir Redvers Henry Buller, 116; S W. Burger, 113; Pres. Thomas François Burgers, 91; John Calvin, 8; Johannes Calvijn, 8; Sir Campbell Bannerman, 123; Thomas Cavendish, 14; Cetewayo, 93; Chaka, 70; Joseph Chamberlain, 109; King Charles II, 31; Emperor Charles V, 8; J. E. J. Capitein, 59; Sarel Celliers, 79; John William Colenso, 94; Sir G. Pommeroy Colley, 97; Dr H J Coster, 111; Landdrost Cuyler, 64; Dingaan, 76; Francis Drake, 14; John Dunn, 70; Sir Benjamin D'Urban, 81; King Edward VII, 128; Koning Edward VII, 128; Lieut. Farewell, 71; Koning Filips II, 9; James Anthony Froude, 94; William Ewart Gladstone, 97; Rijckloff van Goens, 28; C I. vander Graaff, 56; Mej. C. I van der Graaff, 56; Col Graham, 64; Sir George Grey. 89; Hugo de Groot, 16; Hugo Grotius, 16; Mr. H A. L Hamelberg, 89; Sir William Harcourt, 114; Prins Hendrik de Zee-

vaarder, 6; Prince Henry the Navigator, 6; Gen. Dr. J. B. M. Hertzog, 123; Johannesburgse Hervormers, 110; Pres Josias Hoffman, 57; Jan Hendrik Hofmeyr, 102; Dr L. S. Jameson, 109; Gen J W Janssens, 62; Cornelius de Jong, 58; Dr. E. J. P Jorissen, 101; Gen. Piet Joubert, 101; Keizer Karel V, 8; Koning Karel II, 31; Dr. J T. v. d Kemp, 67; Ketswayo, 93; Khama, 72; Lord Kitchener, 120; Gen Knox, 121; Jan Pietersz. Koen, 16; Adam Kok, 82; Pres S. J. P. Kruger, 124; Dr. W. J. Leyds, 111; Jan Huygensz. van Linschoten, 14; David Livingstone, 74; Maarten Luther, 8; Martin Luther, 8; Maria van Engeland, 39; Mary, Queen of England, 39; John X. Merriman, 102; Lord Methuen, 122; Lucas J. Meyer, 101; Robert Moffat, 74; Moshesh, 88; Mosjesj, 88; Dr. H. P. N. Muller, 103; Prins Napoleon, 93; Napoleon, Prince Imperial of France, 93; Joan Nieuhoff, 30; Olivier van Noort, 14; Johan van Oldenbarnevelt, 9; Princes of the House of Oranje-Nassau — Prinsen uit het Huis van Oranje-Nassau, 9, 10; Aernout van Overbeke, 35; King Philip II, 9; Ds Petrus Plancius, 15; Andries W. J. Pretorius, 82; Marthinus Wessel Pretorius, 87; Maria de la Quellerie, 23; Pres F W. Reitz, 113; Gen J. H. de la Rey, 122; H A. van Rheede tot Drakenstein, 53; Cecil Rhodes, 108; Abraham van Riebeeck, 23; Jan van Riebeeck. 22; Lord Roberts, 118; Michiel Adriaensz. de Ruyter, 31; Lord Salisbury, 114; Secheli, 72; Secucuni, 91; Sekoekoeni, 91; Setsjili, 72; Sir Theophilus Shepstone, 92; Gen. Nic J. Smit. 101; Sir Harry Smith, 82; Lord Charles Somerset, 68; Pres. M. T. Steyn, 113; Pierre André de Suffren, 57; Danie Theron, 123; Tsjaka, 70; I. A. Uytenhage de Mist, 62; Ds. François Valentijn, 35; Vasco da Gama, 6; Koningin Victoria, 96; Queen Victoria, 96; Col. de Villebois Mareuil, 120; Baron Jan Hendrik de Villiers, 102; Gen. Chr. R de Wet, 121; Sir George Stewart White, 116; Wilberforce, 74; Prins Willem I, 9; Prins Willem III, 39; William I, Prince of Orange, 9; William III, Prince of Orange, 39; Johan de Witt, 31.

PORTRETTEN. *Zie*: PORTRAITS.

PORTUGEZEN. Oorlogschip van de —, 5; Padrao, 7.
PORTUGUESE. Man-of-war of the —, 5; Padrao, 7.
POSTAGE-STAMPS. *See*: STAMPS.
POSTCARD, 105.
POSTKAR, 105.
POSTOFFICE-STONES, 7.
POSTSTENEN, 7.
POSTZEGELS. Reeks van Zuid-Afrikaanse —, 127.
POTCHEFSTROOM, 98.
POTGIETER'S certificate on Dingaan's treaty, 77; — 's verklaring over 't verdrag met Dingaan. 77.
PREEKSTOEL in de Lutherse Kerk te Kaapstad, 53.
PRESIDENCY at Bloemfontein, 89.
PRESIDENTSHUIS te Bloemfontein, 89.
PRETORIA. 92.
PRETORIUS. ANDRIES W. J. —, *82*; MARTHINUS WESSEL —, *87*; Handtekening, 95, 97; Signature, 95, 97.
PULPIT in the Lutheran church, Cape Town, 53.
PUNISHMENTS AND TORTURING IMPLEMENTS, 29.

Q.

QUEILLERIE. MARIA DE LA —, *23*.

R.

RAILWAY. First — station at Cape Town, 91. Opening Delagoabay —, 106
REFORM-COMMITTEE The Johannesburg —. 110; Preliminary examination. 111.
REGLEMENT van de O. I. C voor het in dienst-nemen van soldaten, enz, 38; — voor het papegaai-schieten, 12.
REGULATIONS *See*: Rules.
REITZ PRES F W. —, *113*.
RESERVOIR in the Table Valley, 33.
RETIEF LIETER — 's overeenkomst met Dingaan, 77; Veldflies, 78: Treaty with Dingaan, 77; Waterbottle, 78.
RETOUVLOOT van de O. I C., 20, 28.
RETURNFLEET of the E. I. C., 20, 28.
REY GEN. J. H DE LA —, *122*.
RHEEDE TOT DRAKENSTEIN. H. A. VAN —, *35*; Handtekening, 35; Signature, 35.
RHEEDE VAN OUDSHOORN. Begrafenis van Baron —, 53; Funeral of Baron —, 53.
RHODES. CECIL —, *108*; Graf, 108; Tomb, 108.
RIEBEECK. ABRAHAM VAN —, *23*.
RIEBEECK JAN VAN —, *22*; Grafsteen, 23; Handtekening, 22; Signature, 22; Tombstone, 23
RINDERPEST, 105
RIO DE LA GOA (Fort Lijdzaamheid), 46, 47.
ROBERTS. LORD —, *118*.
ROOKESDRIFT, 94
RULES AND REGULATIONS of the E. I. C. for the enlistment of soldiers etc, 38; for bird-shooting, 12.
RUNDEZEST, 105.
RUYTER. MICHIEL ADRIAANSZOON DE —, *31*.

S.

SALDANHABAAI. De Hollandse vloot in —, 58.
SALDANHA BAY. The Dutch fleet in —, 58.
SALISBURY. LORD —, *114*.
SCHEEPSKANONNEN. Engelse — bij Colenso, 118.
SCHEPEN der Egyptenaren. 4; Engelsen, 32; Hollanders, 16, 20, 32; Phoeniciërs, 4; Portugezen, 5.
SECHELI, 72.
SECUCUNI, *91*.
SEKOEKOENI, *91*.
SELF-GOVERNMENT. Beginning of — in Cape Colony, 86.
SETSJILI, 72.
SHEPSTONE SIR THEOPHILUS —, *92*.
SHIPS of the Dutch, 16, 20, 32; Egyptians, 4; English, 32; Phoenicians, 4; Portuguese, 5.
SIGNATURES. *See*: HANDTEKENINGEN.
SIMOND DE PIERRE — 's handtekening, 54; signature, 54.
SIMONSBAAI (kaart), 46.
SIMONS BAY (map), 46.
SLACHTERSNEK-MONUMENT, 67.
SLAMSE MENSEN, 44.
SLAVERNIJ. 59; Strijd tegen de —, 59.
SLAVERY, 59; Struggle against —, 59.
SLUYSKEN. A. J. — 's handtekening, 60; signature, 60
SMIT. GEN NIC. J. —, *101*.
SMITH SIR HARRY —, *82*.
SOMERSET. LORD CHARLES —, *68*.
SOUTH AFRICA, Map of 1640, 20.
SOUTH AFRICAN REPUBLIC Bezoek der Transvaalse Deputatie aan Holland, 103; Executive Council, *112*. Krijgsofficieren (1880), *98*; Members of the Volksraad *104*; Military officers (1880), *98*; Oorlog (van 1880—'81), 94—101; Visit of the Transvaal Deputation to Holland, 103; Volksraadsleden, *104*; War of Independence (1880—'81), 94—101.
SPIONKOP, 119.
SPOORWEG. Eerste — station te Kaapstad, 91; Opening van de Delagoa baai —, 106
SPOTPRENT. Engelse — op het verbond tussen de Nederlanden en Frankrijk, 58.
STAMPS Representative series of South African —, 127.
STEL. SIMON VAN DER — 's expedition to Namaqualand, 34; handtekening, 34; landtocht, 34; signature, 34
STEL. WILHEM ADRIAEN VAN DER — 's handtekening, 34; signature, 34; Vergelegen, 37.
STELLENBOSCH (kaart, map), 40, 41.
STEYN. PRES. M. T. —, *113*.
STRABO's kaart, 4; — 's map, 4.
STRAFFEN EN MARTELWERKTUIGEN, 29.
SUFFREN ST. TROPEZ. PIERRE ANDRÉ DE —, *57*; Defence of the Cape, 57; Medal. struck in his honour, 57: Penning, te zilver eer geslagen, 57; Verdeddiging van de Kaap, 57.

T.

TABLE BAY Maps, 24; View, 25, 75.
TABLE VALLEY. Reservoir in the —, 33.
TAFELBAAI. Afbeelding. 25, 75; Kaarten, 24.
TAFEL-VALLEI Drinkwaterdam in de —, 33.
TAYLOR'S FORT, 107
TELEGRAM. Begroetings — van Koningin Wilhelmina aan Pres. Kruger, 125; — of welcome, sent by Queen Wilhelmina to Pres. Kruger, 125.
THABA BOSIGO, 88.
THEAL. DR GEO MC CALL —, *102*.
THERON. DANIE —, *123*.
TOOLS. *See*: ARMS.
TORTURING IMPLEMENTS, 29
TRAIN. Armoured —, 115.
TRANSVAAL. *See*: SOUTH AFRICAN REPUBLIC. *Zie*: ZUID-AFRIKAANSE REPUBLIEK.
TREIN Gepantserde —, 115.
TREKS of the Bantu-tribes, 79; the Emigrant-Farmers, 79; the Hottentots, 21.
TRIUMVIRATE Instructions of the People to the Transvaal —, 98. Oath of Allegiance of the Transvaal —, 97.

TWEEBOSCH, 122.
TWEESPRUIT, 121.

TYPES OF ABORIGINALS. *See*: INBOORLINGEN-TYPEN.

U.

UITLANDERS. Exodus of the —, 114; Uittocht der —, 114.
UITTOCHT DER UITLANDERS, 114.
UITVOERENDE RAAD der Z.-A. R, *112*.
UNIFORMEN van het Britse leger, 106.
UNIFORMS of the British army, 106.
UNKUNGUNHLOVU, 76.
UTTENHAGE DE MIST. I. A. —, *62;* Grants a coat of arms to Cape Town, 62; Handtekening, 62; Signature, 62; Verleent een wapenschild aan Kaapstad, 62.

V.

VALENTIJN. Ds. FRANÇOIS —, *35*.
VASCO DA GAMA, *6;* Coat of arms, 6; Wapenschild, 6.

VELDSLAGEN ENZ. *Zie*: BATTLES.

VEREENIGING. Peace Negotiations of —, 126 Vredesonderhandelingen van —, 126.
VERGELEGEN, 37
VICTORIA Koningin —, *96;* Queen —, *96*.
VILLEBOIS MAREUIL. COL. DE —, *120*.
VILLIERS. BARON JAN HENDRIK DE —, *102*.
VOLKSVERHUIZINGEN. De voornaamste wegen der —, 1; *Zie*: TREKS.
VOORTREKKERS, 76—81; Chapel, 81; Geweer, meubelen enz., 78; Kaart van de Republieken Natal, Potchefstroom, Winburg, 79; Kerkje, 81; Map of the Republics Natal, Potchefstroom, Winburg, 79; Rifle, furniture, etc., 78
VRIJBRIEF, 54.

W.

WAGENAER. Zacharias —'s handtekening, 30; signature, 30.
WAGENLAGER, 80, 107.
TSJAKA, *70;* Luitenant Farewell bij —, 71.
TULBAGH (Drostdij), 36.
TULBAGH. Rijk —'s handtekening, 36; signature, 36.

WAPENS EN WERKTUIGEN. *Zie*: ARMS.

WAPEN EN VLAG van de Oranje Vrijstaat, 87.
WAPENSCHILDEN. Kaapstad, 62; Groot-zegel van de Klein-Vrijstaat, 104; Oranje Vrijstaat, 87; Vasco da Gama, 6.
WEESHUIS Burger — te Amsterdam, 13.
WEREELDKAART volgens Strabo, 4
WERKTUIGEN. *Zie*: WAPENS.
WET GEN. CHR. R. DE —, *121*.
WHITE. SIR GEORGE STEWART —, *116*.
WILBERFORCE, *74*.
WILLEM I, Prins van Oranje, *9*.
WILLEM III. Vertrek van — naar Engeland, *39*.
WILLIAM I, Prince of Orange, *9*
WILLIAM III. Departure of — for England, *39*.
WITT. JOHAN DE —, 31.
WOLTEMADE. WOLRAAD —, 54.
WORLD Strabo's Map of the —, 4.

X.

XOSA, 66.

Y.

YACHT of the Governors of the E. I. C., 16.

Z.

ZAKRIVIERSPOORT, 75.
ZEESLAG. De vierdaagse —, 32.
ZELFBESTUUR. Begin van — in de Kaapkolonie, 86.

ZENDING EN ZENDELINGEN *Zie*: MISSION ETC.

ZIMBABWE, 3.
ZOEIOE, 70; — graf, 76; — meid, koren malend, 70; — smid, 70. — oorlogen, 92—94.
ZUID-AFRIKA. Kaart van 1640, 20.
ZUID-AFRIKAANSE REPUBLIEK. *Zie*: South African Republic.
ZULU. *See*: Amazulu; — girl crushing corn, 70; — grave, 76; — smith, 70; — wars, 92—94.

Bij de eind-correctie zijn nog eenige drukfouten blijven staan. De lezer gelieve te verbeteren:

Bl. 1. Stenen tijdperk, *lees*: steen-tijdperk.
„ 8. Prenten-kabinet, *lees*: Prentekabinet.
„ 9. s lands, *lees*: 's lands.
„ 10. den broeder, *lees*: de broeder.
„ 16. l berum, *lees*: liberum.
„ 28 Ryckoff, *lees*: Rijckloff.
Mevr., *lees*: Juffrouw.
„ 44. konden zijn, *lees*: konden zijn of zware straf verdiend hadden.
„ 46. ze, *lees*: die.
„ 69 Zóó, *lees*: zó.
„ 86. 1 Julie 1853, *lees*: 1 Julie 1854.

In the final revision a few printers-mistakes have escaped correction.

Page 17. 18th century, *should be*: 17th century.
„ 44. undesirables, *should be*: undesirables and culprits.
„ 66. we held, *should be*: were held.
wasscarce, *should be*: was scarce.
„ 85. withdrawel, *should be*: withdrawal.
„ 86 July 1st 1853, *should be*: July 1st 1854.

Typ. TJABRING.